

JUSTITIE-STATS-MINISTERNS

Underdåniga Berättelse

om

**Brottmålen och Civile Rättegångs-
Ärenderne i Riket under loppet
af år 1836.**



~~~~~  
**S t o c k h o l m.**

**Tryckte hos A. G. HELLSTEN, 1838.**

*A. G. Hellsten*

## INLEDNING TILL

### **Justitie-stats-ministerns underdåniga berättelse till Kongl. Maj:t angående civila rättegångsärendena och brottmålen i riket. – Stockholm, 1832-1858.**

**Täckningsår: 1830-1856.**

**1830-1840 med varierande titlar.**

#### **Efterföljare:**

Bidrag till Sveriges officiella statistik. B, Rättsväsendet.

Justitiestatsministerns underdåniga ämbetsberättelse. – Stockholm :  
P. A. Norstedt, 1860-1913.

Täckningsår: 1857/58-1912 = N.F., 1-15:1, XV:2-LV.

I volym 1 ingår Sammandrag af Justitie-statsministerns underdåniga  
ämbetsberättelser för åren 1830 till och med 1856, under fortgående  
jämförelse med den underdåniga berättelsen för åren 1857 och 1858...

#### **Översiktspublikation:**

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och  
del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.  
S. 171. Tab. 170. Vid de allmänna underrätterna slutligt handlagda tvistemål  
och brottmål 1851-1950.

S. 180-181. Tab. 185. För brott dömda i första instans efter brottets art  
1841-1947.

***SCB har försökt, men inte lyckats hitta de tabeller som i boken  
(s. 94, första svit) anges tillgängliga hos Justitiestatsministern.***

---

Justitie-stats-ministerns underdåniga berättelse om brottmålen och civile  
rättegångs-ärendena i riket under loppet af år 1836.  
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB), 2011.

JUSTITIE-STATS-MINISTERNS

# *Underdåniga Berättelse*

om

**Brottmålen och Civile Rättegångs-  
Ärenderne i Riket under loppet  
af år 1836.**



~~~~~  
S t o c k h o l m.

Tryckte hos A. G. HELLSTEN, 1838.

A. G. Hellsten

Innehåll.

Ingress	sid. 1.	Antalet af brott och förbrytelser i Städerna under år 1836, jemfördt med antalet af dylike under år 1835 och de föregående åren från år 1830	sid. 32.
Klasserne, hvarunder Broten indelas	,, 3.	Om Brottens Motiver: Lands-Domstolarne	,, 34.
Total-Summan af de vid samtliga Domstolarne anklagade, sakfällde, under framtiden ställde, ej till saken fällde och frikände	,, 4.	Om Brottens Motiver: Stads-Domstolarne	,, 40.
Brottmålen och de anklagade m. m. vid Härads-Rätterne	,, 5.	Om Sjelfmorden och Motiverne dertill	,, 41.
Brottmålen och de anklagade m. m. vid Bergs-Tings-Rätterne	,, 13.	Dito Dito på Landet	,, 42.
Öfversigt af brottens antal och deras förhållande till de sakfällde individernes antal, kön och ålder vid Lands-Domstolarne	,, 15.	Dito Dito i Städerna	,, 46.
Brottmålen och de anklagade m. m. vid Kämnars-Rätterne	,, 17.	Brottmål vid särskilda Domstolar i Städerna	,, 47.
Brottmålen och de anklagade m. m. vid Rådhus-Rätterne	,, 21.	Brottmål vid K. Krigs-Hof-Rätten	,, 48.
Öfversigt af brottens antal och deras förhållande till de sakfällde individernes antal, kön och ålder, vid Stads-Domstolarne	,, 26.	,, vid K. Svea Hof-Rätt	,, 50.
Huru brott och förbrytelser på Landet, och de derför sakfällde, förhålla sig till folkmängden derstädes: huru brott och förbrytelser i Städerna och de derför sakfällde, förhålla sig till befolkningen derstädes, samt huru jemförelsen, mellan brottsligheten på Landet och i Städerna, utfaller i proportion till hvaraderas folkmängd	,, 28.	,, vid K. Hof-Rätten öfver Skåne och Blekinge	,, 52.
Antalet af brott och förbrytelser å Landet, under år 1836, jemfördt med antalet af dylike under år 1835 och de föregående åren från år 1830	,, 30.	Balance-målen i Kgl. Kammar-Rätten	,, 52.
		Polis-målen vid Öfver-Ståthållare-Embetet i Stockholm	,, 53.
		Aktioner i Tryckfrihets-mål	,, 54.
		Konfiskations-mål	,, 54.
		Förbrytelser mot Kgl. Förordningen emot Fylleri och Dryckenskap	,, 54.
		Förhållandet med Fångar och Korrektionister	,, 56.
		Åktenskaps-skilnader	,, 59.
		Hemställda Brottmål och antalet af de till döden dömda	,, 60.
		Förhållandet med de särskilda Brottens talrikhet, betraktadt efter Domsagorne	,, 61.

Om itererade stölder å Landet och de olika meningar, som af Domare blifvit yttrade; om den uppenbara Kyrkopliktens m. m. inflytande på dem, hvilka för tjufnadsbrott blifvit dömda . . . sid. 62.

Förhållandet Länen emellan, i anseende till Brottens och de Civile Rättegångs-ärendernes antal; med en dertill hörande Tabell „ 63.

Jemförelse Städerna emellan med de der begångne brott etc.; med en dertill hörande Tabell . . . „ 64.

Anmälän om några särskilda ärenden, i anledning af inkomne berättelser i brottmål. „ 66.

Afdelningen för de Civile Rättegångs-ärenderne.

Vid Lands-Domstolarne sid. 71.

„ Stads-Domstolarne „ 72.

„ Hof-Rätterne „ 75.

Kammar-Rätten „ 81.

Justitie-Fördelningen af Kongl. Maj:ts Cancelli „ 83.

Öfversigt af de Civile Målen „ 84.

Konkurs- och Skuldfordringsmålen vid Lands- och Stads-Domstolarne och de förlikte målen derstädes „ 86.

Förhållandet med Konkurs- och Skuldfordrings-målen sedan förra åren „ 88.

Angående t. f. Justitie-Canzlerens underdaniga Berättelse om afgjorde och oafgjorde mål i Rikets Collegier, sedan tio år tillbaka, med tillhörande Bilaga „ 89.

Utsöknings-målen hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länen „ 91.

Tabeller och Bilagor, som åtfölja Justitie-Stats-Ministerns underdaniga Berättelse.

N:o 1. *General-Sammandrag* af uppgifterne från samtliga Härads-Rätterne på antalet och beskaffenheten af Brottmal och Civile Rättegångs-ärender under år 1836.

N:o 2. *Sammandrag* af uppgifterne å Brottmal och Civile Rättegångs-ärender vid Bergs-Tings-Rätterne under år 1836.

N:o 3. *General-Sammandrag* af Dito vid samtliga Rämners-Rätterne under år 1836.

N:o 4. *Dito* af Dito vid samtliga Rådhus-Rätterne under år 1836.

N:o 5. *Comparations-Tabell* öfver Brott-målen och Civile Målen vid Rikets Domstolar under åren 1830—1836.

N:o 6. *Sammandrag* af uppgifterne å Brottmal och Civile Rättegångs-ärenderne vid de Akademiska Consistorierne.

N:o 7. *Sammandrag* af uppgifterne å Brottmal, som vid Slotts-Rätterne under år 1836 förevarit.

N:o 8. *Sammandrag* af uppgifterne å Brottmal och andre Förbrytelser, som under år 1836 förevarit vid Krigs-Rätterne.

N:o 9. *Sammandrag* af de från Hof-Rätterne ingångne uppgifter på de der, under år 1836, handlagde Criminelle och Civile Mal.

N:o 10. *Tabell*, utvisande antalet af personer, som, under år 1836, blifvit hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande för Fylleri pliktfullde.

N:o 11. *Sammandrag* af de från Consistorierne inkomne uppgifter å de, under loppet af år 1836, utfärdade Skiljubref mellan äkta makar.

N:o 12. *Tabell*, utvisande förhållandet Länen emellan, i anseende till Brot- tens och de Civile Rättegångs-ärender- nes antal under år 1836.

N:o 13. *Tabell*, utvisande förhållandet Städerna emellan, i anseende till Brot- tens och de Civile Rättegångs-ärender- nes antal under år 1836.

N:o 14. *Tabell*, öfver de af Ågodelnings- Rätterne, under år 1836, handlagde Skiftes-mål.

N:o 15. *Tabell*, som utvisar antalet af de vid Lagmans-Rätterne, under år 1836, handlagde Mål.

Bilagor. Litt. A: Uppgift å de vid K:gl. Krigs-Hof-Rätten handlagde Mål, och Litt. B: Uppgift å Förbrytelser mot Tull-Författningarne, som vid Domsto- larne blifvit afdömda.

Upplysningar och Anmärkningar, af ve- derbörande Domhafvande meddelade, hörande till General-Sammandraget, Tab. N:o 1.

Upplysningar och Anmärkningar, af Un- der-Domstolarne i Städerne meddelade, hörande till Tab. N:ris 3 och 4.

R ä t t e l s e r :

<i>I Berättelsen: . . .</i>	<i>Sid.</i>	<i>I rad.</i>	<i>15 står:</i>	<i>Christendomskunskap, läs: Christendomskunskap.</i>
	15	11	„ Frikände,	„ Frikänd.
	17	3	„ öfver handen,	„ öfverhanden.
	45	3	„ öfverdriften,	„ öfverdrifven.
	61	5	„ brottets,	„ brottens.
	72	19	„ appellabilis,	„ appellabilis.
	74	8	„ appellabilis,	„ appellabilis.
	74	8	„ summa,	„ summa.
	74	14	„ afjorde,	„ afgjorde.
	81	20	„ Instemde,	„ Instämde.
<i>I Anmärkningarne:</i>	5	18	„ Mälaren,	„ Mälaren.
	61	23	„ anmärkt,	„ anmärkte.
	61	27	„ tillståndet,	„ tillstånd.
	76	9	„ blifvit,	„ hafva blifvit.
	76	17	„ alla undantag,	„ alle utan undantag.

~~~~~

**T**ill Eders Kongl. Maj:t öfverlemnas nu i underdånighet den berättelse om antalet och beskaffenheten af de vid Domstolarna i Riket afdömda brottmål och handlagde Rättegångs-ärender, som, på grund af Domstolarnas till mig insända uppgifter och meddelade underrättelser, blifvit, för år 1836 författad, i enlighet med hvilka alla berättelsen tillhörande och härhos i underdånighet bifogade Sjutton större och mindre tabeller och sammandrag äfven äro upprättade.

Vid denna sjunde årgång af Rättegångs- och Brottmåls-statistiken, är det nya formulär till Underdomstolarnas uppgifter å brottmål användt, som Eders Kongl. Maj:t, på mitt underdåniga förslag, behagat i Näder till efterrättelse fastställa. Enligt de förut antagna formulären, som, under tidens lopp, undergått flera jemkningar i tillämpningen, kunde väl brottmålen i kvantitatift och qualitatift hänseende bestämmas, men i afseende på kännedomen om de gröfre brottens upphof och anledningar, individernes stånd och ålder, christendomskunskap, orsakerna till sjelfmord, m. m., var, af uppgifternas beskaffenhet, ingen särdeles vägledning att hämta. Genom ifrågavarande nya formulär deremot, som innefattar flera rubriker å brott, än i det gamla formuläret; som noga och fullständigt utmärker, huru skillnaden emellan brottens antal och individernes antal och kön bör antydast; som upptager alla de categorier, hvarunder en vid Domstol anklagad person kan hänföras, och brottet, hvarföre den anklagade blifvit antingen sakfalld, ställd under framtiden, icke kunnat till saken fällas, eller blifvit frikänd, och deruti jemväl någre frågor, beträffande brottmål af svårare art, blifvit till Domstolarnes besvarande framställda, hafva vigtiga och anmärkningsvärda underrättelser om det

speciella i hvarje gröfre brottmål, kommit i dagen, hvilka åt det hela af brottmålsstatistiken gifva både större fullständighet och ett ökad moraliskt interesse. Och emedan en sorgfällig granskning af de uppgifter, till ett antal af mer än 1,100, som utgöra beståndsdelarne i detta arbete, är angelägen för betryggande mot misstag och osäkra beräkningar, hafva städse, der felaktigheter sig yppat, anmärkningar blifvit gjorde, och åter förnyade, intill dess rättelse följt, på det resultaterne af hvad tabellerne utvisa, måtte erhålla full tillförlitlighet.

Enligt den plan, hvarefter brottmåls-statistiken för år 1836 blifvit utarbetad och som framdeles kommer att följas, skall, med det allmänna ändamålet, att på grund af faktiska uppgifter, genom talförhållanden, utvisa, huru många Brottmåls- och Rättegångs-ärender Domstolarne årligen haft att afdömma och handlägga, arten och beskaffenheten deraf, antalet af de brottslige, och huru många af hvarje kön och ålder, statistiken äfven förena det närmare, att lemna en omfattande öfversigt vid bedömandet af de moraliska förhållanden, som haft inslytande på brotten, och hvaraf gerningens mer eller mindre brottslighet härflutit. Erfarenheten i dessa delar kan dock icke sträckas utom gränssorna af de gröfre brotten, eller till andra, än dem, som höra under *första* klassen, enär det för Domstolarna skulle möta nästan oöfvervinneliga hinder, att, om *alla* brottmålen, lemna enahanda detaillerade uppgifter, och blifva ännu mindre görligt, att i statistiken upptaga och sammanfoga så stora massor af fakta. Detaillerna uti en mängd kriminella aktioner, tillhörande *andra* och *tredje* klasserna, såsom stölder, förfalskningsbrott, öfverträdelser emot skogslagarne, lurendrejeri, fylleriförbrytelser m. fl., äro dessutom i allmänhet af en för vanlig och underordnad beskaffenhet, att förtjena närmare uppmärksamhet och granskning.

Rubrikerne å brotten hafva i det nya formuläret blifvit något tillökade, men brotten indelas, såsom förut, uti *trenne* klasser, nemligen:

**Första klassen:** Hädelse mot Gud. Mordbrand. Mord och Dråp. Rån och Rövveri. Barnamord. Brott emot 16 Cap. MissgärningsBalken, utan att lif blifvit uppsåtligen spildt. Förgöring genom förgift. Tidelag, eller uppsåt dertill. Brott emot 56, 57, 58 och 59 Cap. Missg.Balken.

**Andra klassen:** Gäckeri med offentliga Gudstjensten, eller förargeligt uppförande derunder. Mened. Förbrytelser emot föräldrar och svärföräldrar. Edsöresbrott. Tjenstefolks förbrytelser emot husbönder. Kif och missämja mellan äkta makar. Försök till sjelfmord. Förfalskningsbrott. Vållande till annors död. Kyrkotjufnad. Stöld tredje gången eller oftare. Stöld andra gången. Stöld första gången. Snatteri.

**Tredje klassen:** Förbrytelser emot SeglationsOrdningen och Tullförfattningarne. Förbrytelser emot författningarne om brännvinsbränning och försäljning. Skogsåverkan. Fylleri. Slagsmål. Lägersmål; jemte andre förbrytelser äfven med böter belagde.

Sådana gröfre eller urbota brott, för hvilka bestämda rubriker å formuläret saknas, upptagas derå särskilt, så att alla brott, som vid Underdomstolarne blifvit afdömde, och alla derföre sakfällde individer, utan undantag, i beräkningen finnas intagne \*).

---

\*) Enligt den vid Brottmålsstatistikens författande iakttagne ordning, äro från antalet af brottmål och derför anklagade personer uteslutne: polismålen i Stockholm; antalet af de hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länen för fylleri pliktfälde; äktenskapsskillnadsmålen vid Consistorierne; de i Kongl. Maj:ts och Rikets KammarRätt handlagde balancemål; brott emot Tryckfrihets-lagen, samt de till Kongl. Hofrätternes omedelbara pröfning inkomne brottmål.

De särskilda tabellerne för HäreRätterne, BergsTingsRätterne, KämnersRätterne, RådhusRätterne, Akademiska Consistorierne, Nedre BorgRätten och KrigsRätterne utvisa, att, under loppet af år 1836, för brott och förbrytelser, under alla tre klasserne, blifvit

|                                           | Män.    | Qvinnox.       |
|-------------------------------------------|---------|----------------|
| sakfällde . . . . .                       | 19,543. | 2,709.         |
| under framtiden ställde . . . . .         | 40.     | 5.             |
| som ej till saken kunnat fällas . . . . . | 823.    | 114.           |
| frikäande . . . . .                       | 5,504.  | 584.           |
| Summa Anklagade *)                        |         | 23,715. 5,212. |

Antalet af de utaf ofvanstående sakfällde personer begångne brott och förbrytelser, som vid *Lands-Domstolarne*, under alla tre klasserne, blifvit afdömda, har varit 15,163 och vid *Stads-Domstolarne* 7,087, eller tillsammans 22,250.

Huru förhållandet vid de olika Domstolarne varit med de der afdömda brottmål till antal och beskaffenhet, samt de sakfälda individernes antal, kön, ålder m. m., kommer nu först i underdånighet att ådagaläggas uti första, eller Brottmåls-afdelningen af denna berättelse.

---

\*) I förhållande till Rikets folkmängd, som, enligt den sista officiella uppgift derä, vid 1835 års slut utgjorde 3,025,439, kommer en anklagad på ungefärligen hvar 112  $\frac{1}{2}$  person. År 1835 var en anklagad på ungefärligen hvar 114 person; år 1834 en på hvar 111  $\frac{1}{2}$  person, och år 1833 en på hvar 112  $\frac{1}{2}$  person. K. TabellCommissionens berörde uppgift är af den 20 November 1837.

---

## Brottmåls=Afdelingen.

### 1. Lands-Domstolarne.

#### A) Hürads-Rätterne.

General-Sammandraget, Tabellen N:o 1, utvisar antalet af män och *Tabell N:o 1.*  
 qvinnor, som vid Hürads-Rätterne varit i brottmål anklagade, om än,  
 såsom understundom inträffat, samma individer flere än en gång under  
 året kunnat förekomma, eller för flere brott blifvit under en lagföring

|                                                 | Män.    | Qvinnor. |
|-------------------------------------------------|---------|----------|
| antingen sakfällde . . . . .                    | 13,893. | 1,830.   |
| eller under framtiden ställde . . . . .         | 28.     | 5.       |
| eller som ej till saken kunnat fällas . . . . . | 605.    | 70.      |
| eller frikände . . . . .                        | 2,399.  | 224.     |
| Summa Anklagade                                 | 16,925. | 2,129.   |

Deraf tillhöra hvarje klass särskilt:

|                                                                                                                      | Under de i 1:sta<br>klassen*) utsatta<br>Brott: |          | Under de i 2:dra<br>klassen utsatta<br>Brott: |          | Under de i 3:dje<br>klassen utsatta<br>Brott: |          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------|-----------------------------------------------|----------|-----------------------------------------------|----------|
|                                                                                                                      | Män.                                            | Qvinnor. | Män.                                          | Qvinnor. | Män.                                          | Qvinnor. |
| Sakfällde . . . . .                                                                                                  | 62.                                             | 41.      | 1,365.                                        | 309.     | 12,470.                                       | 1,480.   |
| Tillkomma: Sakfällde för så-<br>dane brott, under 2:dra klas-<br>sen, som der sakna bestäm-<br>da rubriker . . . . . | —                                               | —        | 52.                                           | 10.      | —                                             | —        |
| Under framtiden ställde . .                                                                                          | 14.                                             | 3.       | 13.                                           | 2.       | 1.                                            | —        |
| Som ej tillsaken kunnat fällas                                                                                       | 35.                                             | 6.       | 185.                                          | 25.      | 386.                                          | 39.      |
| Frikände . . . . .                                                                                                   | 18.                                             | 8.       | 200.                                          | 43.      | 2,181.                                        | 177.     |
| Summa                                                                                                                | 129.                                            | 58.      | 1,815.                                        | 389.     | 15,038.                                       | 1,696.   |

\*) Skiljaktigheten, som visar sig i denna uppgift å de uti Första och följande  
 klasserne sakfällde, och antalet af desamme i nedanstående specifikation å  
 hvarje brott, kommer deraf, att här upptages individerne endast en gång,  
 under hvarje klass, de må hafva begått flere eller färre brott uti klassen,

För brott under hvardera af ofvanstående 3:ne klasser hafva följaktligen tillsammans 16,982 män och 2,143 qvinnor blifvit anklagade. Olikheten i antalet af en gång för alla anklagade och antalet af anklagade särskilt under hvarje klass, härleder sig derifrån att somliga individer varit under tilltal ställda för flere af dem begångne brott under 2:ne eller under alla 3 klasserne.

Af de för brott uti 1:sta och 2:dra klasserne *sakfällde* hafva varit:

|                                | Män. | Qvinnor. |
|--------------------------------|------|----------|
| under 15 år . . . . .          | 28.  | 2.       |
| emellan 15 och 25 år . . . . . | 391. | 72.      |
| emellan 25 och 35 år . . . . . | 528. | 126.     |
| emellan 35 och 50 år . . . . . | 431. | 122.     |
| öfver 50 år . . . . .          | 73.  | 34.      |

Till att på en gång göra åskådligt förhållandena med de brott, som höra under 1:sta klassen, tjenar följande tabellariska uppställning, hvarvid bör märkas, att de sakfälldes ålder, kön, christendomskunskap m. fl. omständigheter, enligt Formuläret för Domstolarnes uppgifter i Brottmål, endast, speciellt för hvarje individ, böra utsättas för vissa af de gräfsta brotten.

---

och uti *specifikationen* upptages individerne för hvarje brott de uti klassen föröfvadt, hvaraf följer, att, då af 62 män 2 begått dubbla brott, i samma klass, och af 41 qvinnor 1 kvinna likaledes begått 2 brott uti klassen, *specifikationen* måste upptaga 64 män och 42 qvinnor. Enahanda skiljaktighet finnes äfven uti General-Sammandraget Tabellen N:o 1 emellan totalsumman å de sakfällde och den summa, som uppkommer efter hopläggning af det under sjelfva brottrubrikerne befintliga antal, emedan, af nyss anförda orsak, att en individ som föröfvat brott, hvilka igenfinnas under flere klasser, det sednare antalet, nemligen af individerne under brottrubrikerne, alltid kommer att visa sig högre än det förra.

| Brottens<br>beskaffenhet. | Antal.           | Och därför Sakfällde.         |    |                                |                 |                      |    |                      |    |              |    | Den bestämdt uppgifne<br>graden af de Sak-<br>fälldes Christendoms-<br>kunskap. |             | Ståndsklassen.<br>hvar till de sakfällde<br>Individerne räk-<br>nats, efter som de i<br>Domstolarnes<br>uppgifter blifvit<br>utmärkte. |        |                                                                                                                |                                                                     |                                                  |                      |              |
|---------------------------|------------------|-------------------------------|----|--------------------------------|-----------------|----------------------|----|----------------------|----|--------------|----|---------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------|--------------|
|                           |                  | Under 15 år.                  |    | Mellan 15 och 25 år.           |                 | Mellan 25 och 35 år. |    | Mellan 35 och 50 år. |    | Öfver 50 år. |    | Gud.                                                                            | Försvarlig. | Svag.                                                                                                                                  | Iagen. | Hvilka som blott uppgifvas<br>hafva funnit läsa i Bok<br>och erhållit undervisning i<br>Christendomskunskapen. | Af Torpare, Tjenste- och<br>Inhysseljon samt Back-<br>slugstjutare. | Af afskedadade och i tjenst<br>varande Soldater. | Af Handverksklassen. | Af Allmoget. |
|                           |                  | M.                            | Q. | M.                             | Q.              | M.                   | Q. | M.                   | Q. | M.           | Q. |                                                                                 |             |                                                                                                                                        |        |                                                                                                                |                                                                     |                                                  |                      |              |
| Hädelse mot Gud . . . . . | 2                | båda af mankon,<br>uppgifven. |    | men åldern icke särskilt å dem |                 |                      |    |                      |    |              |    | 1 <sup>1)</sup>                                                                 | —           | —                                                                                                                                      | —      | 1                                                                                                              | 1                                                                   | —                                                | —                    | 1            |
| Mordbrand . . . . .       | 1                | —                             | —  | —                              | 1 <sup>2)</sup> | —                    | —  | —                    | —  | —            | —  | —                                                                               | 1           | —                                                                                                                                      | —      | —                                                                                                              | —                                                                   | —                                                | —                    | 1            |
| Mord och Dråp . . . . .   | 28 <sup>3)</sup> | —                             | —  | 4                              | 1               | 12                   | —  | 12                   | 1  | —            | —  | 2                                                                               | 8           | 3                                                                                                                                      | 1      | 14                                                                                                             | 8                                                                   | 3                                                | 2                    | 17           |
| Rån och Rövveri . . . . . | 9 <sup>4)</sup>  | —                             | —  | 6                              | —               | 3                    | 1  | 4                    | —  | —            | —  | —                                                                               | 2           | —                                                                                                                                      | —      | 11                                                                                                             | 9                                                                   | 1                                                | 1                    | 3            |
| Barnamord . . . . .       | 10 <sup>5)</sup> | —                             | —  | —                              | 3               | —                    | 5  | —                    | 3  | —            | —  | 2                                                                               | 2           | 1                                                                                                                                      | —      | 6                                                                                                              | 6                                                                   | —                                                | —                    |              |

<sup>1)</sup> Om denne individ gifves det intyg, att han icke allenast kunde läsa i bok, utan ägde ock en ovanlig beläsenhet både i Gamla och Nya Testamentet, så att han derur upprepade flere språk. Anmärkningen N:o 41 till Tabellen N:o 1.

<sup>2)</sup> Vid 16 års ålder. Anmärkn. N:o 82 till Tab. N:o 1.

<sup>3)</sup> 28 Mord och Dråp hafva blifvit begångne af 30 individer, men för 2:ne individer har deras Christendoms-kunskap icke blifvit utsatt.

<sup>4)</sup> De 9 brotten hafva blifvit begångne af 14 individer, bland hvilka endast för 13 Christendoms-kunskapen blifvit uppgifven.

<sup>5)</sup> Ett Barnamord har af 2:ne qvinnor blifvit gemensamt begånget.

| Brottens<br>beskaffenhet.                                                                   | Antal.           | Och därför Sakfällde.                                             |                      |                      |                      |              |      |                  |      |        |                                                                                                                  | Den bestämdt uppgifne<br>graden af de Sak-<br>fälldes Christendoms-<br>kunskap. |                                                |                      |              | Standsklassen,<br>hvar till de sakfällda<br>Individerna räk-<br>nats, efter som de i<br>Domstolarnes<br>uppgifter blifvit<br>utmärkte. |   |   |    |    |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|--------------|------|------------------|------|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|----|----|--|
|                                                                                             |                  | Under 15 år.                                                      | Mellan 15 och 25 år. | Mellan 25 och 35 år. | Mellan 35 och 50 år. | Öfver 50 år. | God. | Försvär-<br>lig. | Syg. | Ingen. | Hvilkas blott uppgifvas<br>hafva kunnat läsa i Bib. och<br>erhållet under visst tåg i<br>Christendoms-kunskapen. | Af Torpare, Tjenste- och<br>Inlyscelshjon samt Bach-<br>stugusittare.           | Af afskedade och i tjänst<br>varande Soldater. | Af Handverksklassen. | Af Allmoget. |                                                                                                                                        |   |   |    |    |  |
|                                                                                             |                  |                                                                   |                      |                      |                      |              |      |                  |      |        |                                                                                                                  |                                                                                 |                                                |                      |              |                                                                                                                                        |   |   |    |    |  |
| Brott emot 16 Cap. Missg.-<br>Balken, utan att lif blifvit<br>uppsättligen spildt . . . . . | 13               | alla af qvintön, utan uppgifven ålder särskilt för<br>detta fall. |                      |                      |                      |              |      |                  |      |        |                                                                                                                  | —                                                                               | 3                                              | 2                    | —            | 8                                                                                                                                      | 7 | — | —  | 6  |  |
| Andras förgöring genom för-<br>gift . . . . .                                               | 4 <sup>o</sup> ) | —                                                                 | —                    | 1                    | —                    | 2            | 2    | 3                | —    | —      | 1                                                                                                                | 4                                                                               | —                                              | —                    | 3            | 1                                                                                                                                      | — | — | 7  |    |  |
| Tidelag eller uppsåt dertill .                                                              | 13               | —                                                                 | —                    | 11 <sup>o</sup> )    | —                    | 1            | —    | 1                | —    | —      | 1                                                                                                                | 2                                                                               | 1                                              | —                    | 9            | 8                                                                                                                                      | — | 1 | 4  |    |  |
| Brott mot 56, 57, 58 och<br>59 Cap. Missg. Balken . .                                       | 9                | begångne af sex män och åtta qvinnor <sup>8)</sup> .              |                      |                      |                      |              |      |                  |      |        |                                                                                                                  | —                                                                               | —                                              | 2                    | —            | 12                                                                                                                                     | 2 | — | —  | 12 |  |
|                                                                                             | 89               | —                                                                 | —                    | 21                   | 6                    | 15           | 8    | 19               | 7    | —      | 7                                                                                                                | 2                                                                               | 9                                              | 1                    | 64           | 42                                                                                                                                     | 4 | 4 | 56 |    |  |

<sup>1</sup>) Ut i ett Förgiftningsbrott hafva 2 män och 2 kvinnor deltagit, af hvilka fyra individer, en man och en kvinna, mördat 2:ne nyfödda barn. Ut i ett annat Förgiftningsbrott hafva 2 kvinnor deltagit.

<sup>2</sup>) En bland desse, en yngling om 16 år, blef befunnen i detta uppsåt, under den tid, då han bereddtes till begående första gången af Herrans Heliga Nattvard. Anmärkn. N:o 79 till Tab. N:o 1.

<sup>3</sup>) Orsakerna, hvarför här och på alla öfrige ställen i denna Berättelse, der detta slag af brott eller lägersmål förekommer, de sakfällde personerna icke utgöra jemna par, kunna vara flere, t. ex. en gift man har haft samlag med en ogift kvinna, som icke afvetat hans gifta tillstånd; mannens brott är då enkelt hor, men kvinnans endast lägersmål: en kvinna, ställd under tilltal för annat brott, t. ex. stöld, bekänner under ransakningen att hafva begått lägersmål med okänd person, hon blir ensam dömd, men den okände manspersonen kan icke tilltalas: en gift man, bedrifver hor med annor mans hustru, som icke afvetat att den förre var gift, brottet blir för mannen dubbelt hor, men för kvinnan enkelt. Flere andra casus att förtegra.

De, som uti denna klass blifvit ställda *under framtiden*, hafva varit anklagade för:

|                                                      | Män.       | Qvinno.   |
|------------------------------------------------------|------------|-----------|
| Mordbrand . . . . .                                  | 2.         | —         |
| Mord och Dråp . . . . .                              | 7.         | —         |
| Rån . . . . .                                        | 2.         | —         |
| Barnamord . . . . .                                  | —          | 2.        |
| Tidelag . . . . .                                    | 1.         | —         |
| För Brott emot 56—59 Cap. MissgerningsBalken . . . . | 2.         | 1.        |
|                                                      | <u>14.</u> | <u>3.</u> |

De, som icke *till saken kunnat fällas*, hafva varit anklagade för:

|                                                                                        | Män.       | Qvinno.   |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|
| Mordbrand . . . . .                                                                    | 7.         | —         |
| Mord och Dråp . . . . .                                                                | 9.         | —         |
| Rån . . . . .                                                                          | 8.         | —         |
| Förgiftning . . . . .                                                                  | 2.         | 2.        |
| Tidelag . . . . .                                                                      | 5.         | —         |
| Brott mot 16 Cap. Missg.Balken, utan att lif blifvit upp-<br>sätligen spildt . . . . . | —          | 1.        |
| Brott mot 56—59 Cap. MissgerningsBalken . . . . .                                      | 4.         | 3.        |
|                                                                                        | <u>35.</u> | <u>6.</u> |

De *frikände* hafva varit anklagade för:

|                                                | Män. | Qvinno. |
|------------------------------------------------|------|---------|
| Hädelse mot Gud . . . . .                      | 1.   | —       |
| Mordbrand . . . . .                            | 1.   | —       |
| Mord och Dråp . . . . .                        | 8.   | 1.      |
| Rån . . . . .                                  | 3.   | —       |
| Barnamord . . . . .                            | —    | 2.      |
| Brott mot 16 Cap. MissgerningsBalken . . . . . | —    | 3.      |
| Transport                                      | 13.  | 6.      |

|                                                   |               |    |
|---------------------------------------------------|---------------|----|
|                                                   | Transport 13. | 6. |
| Förgiftning . . . . .                             | —             | 2. |
| Tidelag . . . . .                                 | 5.            | —  |
| Brott mot 56—59 Cap. MissgerningsBalken . . . . . | 1.            | 1. |
|                                                   | 19*).         | 9. |

De uti 2:dra klassen utsatta brott hafva till antalet varit följande, för hvilka brott nedanstående antal individer blifvit *sakfällde*, nemligen:

| Brottens Beskaffenhet.                                                              | Antal Brott. | Män.      | Qvinnor. |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------|----------|
| Gäckeri med offentliga Gudstjensten eller förargeligt uppförande derunder . . . . . | 33.          | 32.       | 3.       |
| Mened . . . . .                                                                     | 7.           | 7.        | —        |
| Förbrytelser emot föräldrar och svärföräldrar . . . . .                             | 102.         | 87.       | 15.      |
| Edsörebrott . . . . .                                                               | 30.          | 45.       | —        |
| Tjenstefolks förbrytelser mot hushönder . . . . .                                   | 34.          | 32.       | 2.       |
| Rif och missämja mellan äkta makar . . . . .                                        | 64.          | 48.       | 41.      |
| Försök till Sjelfmord . . . . .                                                     | 3.           | 3.        | —        |
| Förfalskningsbrott . . . . .                                                        | 63.          | 59.       | 5.       |
| Vållande till annors död . . . . .                                                  | 43.          | 30.       | 10.      |
| Kyrkotjefnad . . . . .                                                              | —            | —         | —        |
| Stöld tredje gången eller oftare . . . . .                                          | 100.         | 85.       | 12.      |
| Stöld andra gången . . . . .                                                        | 182.         | 162.      | 31.      |
| Stöld första gången . . . . .                                                       | 623.         | 580.      | 124.     |
| Snatteri . . . . .                                                                  | 254.         | 211.      | 66.      |
|                                                                                     | 1,538.       | 1,381**). | 309.     |

Utom

\*) Orsaken till skillnaden mellan det här utsatta antal å *frikände* och det, som ofvanför under de i 1:sta klassen utsatte brott förekommer, härleder sig derifrån, att en man och en qvinna blifvit frikände från 2 brott hvardera, för hvilka de varit anklagade.

\*\*) Om orsaken till skillnaden mellan här utsatte antal å sakfällde män och det som ofvanför uppgifves, under de i 2:dra klassen utsatte brott, ses anmärk-

Utom dessa nu upptagne brott, som uti 2:dra klassen äga sina bestämda rubriker, hafva *fyratiofem* brott, för hvilka *rubriker i Brottmålsformuläret saknas*, men som äro af den beskaffenhet, att de under 2:dra klassen böra hänföras och särskilt finnas uppgifne, blifvit föröfvade af 52 män och 10 qvinnor, nemligen<sup>\*)</sup>:

| Brottens Beskaffenhet.                                                                 | Brottens Antal. | Män. | Qvinnor. |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------|----------|
| För inbrott i afsigt att stjäla, dels med, dels utan stöld . . . . .                   | 10.             | 11.  | 1.       |
| Stöld utur Postväska . . . . .                                                         | 1.              | 1.   | —        |
| Af argt uppsåt gjord men ogrundad befunnen an- gifvelse för tjufnad . . . . .          | 1.              | 1.   | —        |
| Hemfrids- och Vägafridsbrott . . . . .                                                 | 7.              | 16.  | —        |
| Enkelt hor . . . . .                                                                   | 9.              | 5.   | 5.       |
| Kronobetjents öfverfallande i tjensten . . . . .                                       | 2.              | 2.   | —        |
| Innehafvande af arsenik . . . . .                                                      | 1.              | 1.   | —        |
| Qvacksalfveri och innehafvande af arsenik . . . . .                                    | 1.              | 1.   | —        |
| För sin mans misshandlande och för uppsåt att förgifta honom <sup>**</sup> ) . . . . . | 1.              | —    | 1.       |
| För vägran att undergå kyrkoplikt . . . . .                                            | 1.              | 1.   | —        |
| Transport                                                                              | 34.             | 39.  | 7.       |

ningen derstädes. Ibland de för stöld sakfällde, var en lifstidsfänge, som, efter 20 års fästningsarbete, blifvit lösgifven af Kongl. nåd, men missbrukade oförtöfvadt derefter sin frihet, och blef för stöld ånyo häktad. Anmärkningen N:o 46 till Tab. N:o 1.

<sup>\*)</sup> Se Anmärkningarne N:o 5, 8, 9, 10, 21, 23, 24, 28, 31, 39, 44, 52, 60, 65, 66, 84, 85, 87, 88 till General-Sammandraget, Tab. N:o 1.

<sup>\*\*) Anm. N:o 10. Hustrun var 57 år gammal, och hade efter ett länge underhållet ömsesidigt hat mot sin 62-årige man beslutat, att medelst arsenik af- dagataga honom, hvilket dock icke kom till verkställighet, men hvarpå hon, efter af mannen en dag undergången våldsam medfart, med biträde af en dräng, groft misshandlade och piskade mannen.</sup>

|                                                                                                                                               |           |     |     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----|-----|----|
|                                                                                                                                               | Transport | 34. | 39. | 7. |
| För bedrägeri mot borgenärer *) . . . . .                                                                                                     | 2.        | 1.  | 1.  |    |
| För vanvördeligt uppförande mot Prestman i em-<br>betet . . . . .                                                                             | 1.        | 1.  | —   |    |
| Kronobeljant för fel i tjensten . . . . .                                                                                                     | 1.        | 1.  | —   |    |
| För afsigt att ihjelsvälta sina tvenne barn **) . .                                                                                           | 1.        | 1.  | 1.  |    |
| Innehafvande af dyrkar . . . . .                                                                                                              | 1.        | 1.  | —   |    |
| Fångspillning . . . . .                                                                                                                       | 1.        | 1.  | —   |    |
| Skurit manen och svansarne af i bete gående<br>hästar . . . . .                                                                               | 1.        | 1.  | —   |    |
| Mjölkkande af andras å marken utegående kor . .                                                                                               | 1.        | —   | 1.  |    |
| En Soldat för öfverskriden permissionstid, dömd<br>af Riksrätt, men förvist till annan domstol<br>att dömmas för flere förbrytelser . . . . . | 1.        | 1.  | —   |    |
| För icke uppgifvet brott . . . . .                                                                                                            | 1.        | 5.  | —   |    |
|                                                                                                                                               | 45.       | 52. | 10. |    |

Af de för de under 2:dra klassen rubricerade brott *anklagade* indi-  
vider, hafva följande blifvit:

|                                   |      |          |
|-----------------------------------|------|----------|
|                                   | Män. | Qvinnor. |
| Under framtiden ställde . . . . . | 13.  | 2.       |
| Till saken icke fälde . . . . .   | 185. | 25.      |
| Frikände . . . . .                | 200. | 43.      |

\*) Qvinnan dömdes för oredligt förhållande mot sina borgenärer, att stå i hals-  
jern och undergå tvenne års fästningsarbete. Anmärkningen N:o 52.

\*\*) Detta brott begicks af en medelålders qvinna, som ingått gifte med en fattig  
torpare och genast efter giftermälet, på flerahanda sätt, misshandlade tvenne  
af torparens barn af första gifet och med hans samtycke tilldelat dem otjen-  
lig, med kalk och andra skadliga ämnen uppblandad föda, deraf barnen så  
afmagrade och ledo, att de, om ej grannarne derå fästat uppmärksamhet  
och vidtagit åtgärder till utredande af förhållandet samt tagit barnen från  
föräldrarne, troligen deraf omkommit. Se Anmärkningen N:o 87 till Ta-  
bellen N:o 1.

För de uti 3:dje klassen utsatte förbrytelser hafva följande individer blifvit sakfällde, nemligen:

| Förbrytelseernas Beskaffenhet.                    | Förbrytelseernas Antal. | Män.           | Qvinnor.        |
|---------------------------------------------------|-------------------------|----------------|-----------------|
| <b>Förbrytelser mot Seglations-Ordningen och</b>  |                         |                |                 |
| <b>Tullförfattningarne . . . . .</b>              | <b>1.</b>               | <b>1.</b>      | <b>—</b>        |
| <b>Förbrytelser mot Författningarne om Bränn-</b> |                         |                |                 |
| <b>vinsbränning och försäljning . . . . .</b>     | <b>2,102.</b>           | <b>1,880.</b>  | <b>332.</b>     |
| <b>Skogsäverkan . . . . .</b>                     | <b>1,550.</b>           | <b>1,583.</b>  | <b>25.</b>      |
| <b>Fylleri . . . . .</b>                          | <b>1,219.</b>           | <b>1,195.</b>  | <b>19.</b>      |
| <b>Slagsmål . . . . .</b>                         | <b>2,080.</b>           | <b>2,357.</b>  | <b>57.</b>      |
| <b>Lägersmål . . . . .</b>                        | <b>810.</b>             | <b>607.</b>    | <b>679.</b>     |
| <b>Andre förbrytelser med böter belagde . . .</b> | <b>5,552.</b>           | <b>5,514.</b>  | <b>399.</b>     |
|                                                   | <b>13,404.</b>          | <b>13,137.</b> | <b>1,511*).</b> |

Af de för förbrytelser under denna klass anklagade, hafva följande blifvit:

|                                  | Män.   | Qvinnor. |
|----------------------------------|--------|----------|
| Under framtiden ställd . . . . . | 1.     | —        |
| Till saken icke fälld . . . . .  | 386.   | 39.      |
| Frikände . . . . .               | 2,181. | 177.     |

### B) *Bergs-Tings-Rätterne.*

Tabell N:o 2.

Sammandraget, Tabellen N:o 2, utvisar antalet af brottmål, som vid desse domstolar blifvit handlagde, och antalet af män och qvinnor, som derföre blifvit tilltalade.

Deraf inhämtas, att:

|                                           | Män.        | Qvinnor.  |
|-------------------------------------------|-------------|-----------|
| Sakfällde varit . . . . .                 | 84.         | 1.        |
| Under framtiden ställd . . . . .          | 1.          | —         |
| Som ej till saken kunnat fällas . . . . . | 14.         | 2.        |
| Frikände . . . . .                        | 2.          | —         |
|                                           | <b>101.</b> | <b>3.</b> |

\*) Angående skillnaden i antalet af individer här och det ofvan uppgifne, se förut åberopade anmärkning.

Af de uti 1:sta klassen å Bröttmålsformuläret utsatte brott, har icke något blifvit vid dessa domstolar åtaladt.

Af de uti 2:dra klassen rubricerade brott hafva följande blifvit af nedanstående antal individer *begångne*, nemligen:

| Brottens Beskaffenhet.        | Brottens Antal. | Män. | Qvinnor. |
|-------------------------------|-----------------|------|----------|
| Förfalskningsbrott . . . . .  | 1.              | 1.   | —        |
| Stöld andra gången . . . . .  | 1.              | 1.   | —        |
| Stöld första gången . . . . . | 8.              | 9.   | —        |
| Snatteri . . . . .            | 8.              | 8.   | —        |
|                               | 18.             | 19.  | —        |

För sådane brott, som under 2:dra klassen kunna hänföras, men hvarå i Formuläret saknas bestämda rubriker, hafva följande blifvit sakfällde:

| För oloflig handel med en Smed af dess omhänder | Brott. | Män. | Qvinnor. |
|-------------------------------------------------|--------|------|----------|
| hafvande stångjern . . . . .                    | 4.     | 3.   | 1.       |

De sakfälldes ålder hafva varit:

|                                | Män. | Qvinnor. |
|--------------------------------|------|----------|
| under 15 år . . . . .          | 2.   | —        |
| emellan 15 och 25 år . . . . . | 4.   | —        |
| emellan 25 och 35 år . . . . . | 10.  | 1.       |
| emellan 35 och 50 år . . . . . | 4.   | —        |
| öfver 50 år . . . . .          | 3.   | —        |

Af de för brott under 2:dra klassen anklagade, hafva blifvit:

|                                           | Män. | Qvinnor. |
|-------------------------------------------|------|----------|
| Under framtiden ställd . . . . .          | 1.   | —        |
| Som ej till saken kunnat fällas . . . . . | 4.   | 1.]      |
| Frikände . . . . .                        | 1.   | —        |

För de uti 3:dje klassen utsatta förbrytelser hafva följande individer blifvit *sakfällde*, nemligen:

| Förbrytelsernas Beskaffenhet.                                                         | Förbrytelsernas<br>Antal. | Män. | Qvinnor. |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------|----------|
| Förbrytelser emot Författningarne om bränn-<br>vinsbränning och försäljning . . . . . | 1.                        | 1.   | —        |
| Skogsåverkan . . . . .                                                                | 36.                       | 36.  | —        |
| Fylleri . . . . .                                                                     | 2.                        | 2.   | —        |
| Slagsmål . . . . .                                                                    | 4.                        | 4.   | —        |
| Andre förbrytelser med böter belagde . . . . .                                        | 22.                       | 22.  | —        |
|                                                                                       | 65.                       | 65.  | —        |

Af de för förbrytelser under 3:dje klassen anklagade, hafva följande blifvit:

|                                 | Män. | Qvinnor. |
|---------------------------------|------|----------|
| Ej till saken fälldes . . . . . | 10.  | 1.       |
| Frikände . . . . .              | 1.   | —        |

Öfversigt af Brottens antal och deras förhållande till de sakfällde individernas antal, kön och ålder, vid Lands-Domstolarne.

För 89 brott, uti den 1:sta klassen, 1,605, uti den 2:dra klassen, och 13,469, uti den 3:dje klassen, tillsammans 15,163 brott och förbrytelser, hafva in summa 15,808 individer, 13,977 af mankön och 1,831 af qvinkön, blifvit vid Landsdomstolarne sakfällde. Deraf hafva 62 män och 41 qvinnor blifvit sakfällde för brott under den 1:sta klassen, 1,439 män och 320 qvinnor för brott under den 2:dra klassen, och 12,535 män och 1,480 qvinnor för brott under den 3:dje klassen. Vid jemförelse emellan sakfällde individernes antal under hvarje klass, visar sig ett stort missförhållande i antalet af brottslige qvinnor emot antalet af brottslige män uti den 1:sta klassen, der det förra förhåller sig till det sednare, som 1 till  $1\frac{1}{2}$ . Uti 2:dra klassen deremot, förhåller sig antalet af qvinnor till männen, som 1 till  $4\frac{1}{2}$ , och uti 3:dje klassen, som 1 till  $8\frac{1}{2}$ ; hvaraf följer, att, i proportion till antalet af män uti 1:sta klassen,

brottsligheten, under år 1836, visat sig störst hos kvinnorne i samma mån brotten varit af svårare natur.

Vid jemförelse emellan åldern på de sakfällde, af båda könen, uti 1:sta och 2:dra klassen, till utrönande af huru brottsligheten män och kvinnor emellan förhållit sig under en och samma lefnadsperiod, erhålles följande resultat:

Uti åldersperioden under 15 år, kvinnor mot män, som . . . 1 till 14.  
 Uti åldersperioden mellan 15—25 år, kvinnor mot män, som 1 till  $5\frac{5}{12}$ .  
 Uti åldersperioden mellan 25—35 år, kvinnor mot män, som 1 till  $4\frac{1}{5}$ .  
 Uti åldersperioden mellan 35—50 år, kvinnor mot män, som 1 till  $3\frac{3}{8}$ .  
 Öfver 50 års ålder, kvinnor mot män, som . . . . . 1 till  $2\frac{5}{34}$ .

Således hafva kvinnorne, i hänseende till brottsligheten, mest närmat sig männen, i åldersperioden öfver 50 år, och minst, under den första åldersperioden.

De gröfsta brotten, eller de under 1:sta klassen angifne, hafva blifvit begångne af individer, som varit uti lefnadsperioderne mellan 15—25, 25—35 och 35—50 år. Af män mest under perioden af 15—25, och af kvinnor mest under de båda derpåföljande perioderna. Uti perioderna under 15 år och öfver 50 år, hafva hvarken män eller kvinnor blifvit sakfällde för brott uti nämde klass.

För några brott, under 2:dra klassen, såsom Mened, Edsörebrott och försök till Sjelfmord, hafva kvinnor icke blifvit sakfällde. Uti några åter, såsom Gäckeri med offentliga Gudstjensten, förbrytelser mot Föräldrar, Tjenstefolk, förbrytelser mot Hushönder och Förfalskningsbrott, hafva kvinnor deltagit i en mycket låg proportion emot män. För Tjufnadsbrott hafva mot 1,038 sakfällde män, förekommit endast 233 kvinnor.

Äfvenså är det andra könet vida underlägset mankönet, i antalet af sakfällde för förbrytelser under 3:dje klassen. Så visar t. ex. rubriken

Skogsåverkan, 25 qvinnor mot 1,583 män. Fylleri, 19 qvinnor mot 1,195 män. Slagsmål, 57 qvinnor mot 2,357 män. Endast under rubriken: Lägersmål har numerären på sakfällde qvinnor öfver handen: männernas antal är 607, kvinnornas 679. Uti hela klassen befinnas 1,511 qvinnor mot 13,137 män, sakfällde.

## 2. Stads-Domstolarne.

### A) Rättnings-Rätterne.

Sammandraget, Tabellen N:o 3, upptager de i brottmål inför Rättnings-Rätterne *anklagade* sålunda:

|                                           | Män.   | Qvinnor. |
|-------------------------------------------|--------|----------|
| Sakfällde . . . . .                       | 2,719. | 634.     |
| Under framtiden ställde . . . . .         | 6.     | —        |
| Som ej till saken kunnat fallas . . . . . | 128.   | 29.      |
| Frikände . . . . .                        | 432.   | 111.     |
| Summa Anklagade                           | 3,285. | 774.     |

Deraf höra under hvarje klass särskilt:

|                                                                                                       | Under de i 1:sta klassen utsatta Brott. |          | Under de i 2:dra klassen utsatta Brott. |          | Under de i 3:dje klassen utsatta Brott. |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------|-----------------------------------------|----------|-----------------------------------------|----------|
|                                                                                                       | Män.                                    | Qvinnor. | Män.                                    | Qvinnor. | Män.                                    | Qvinnor. |
| Sakfällde . . . . .                                                                                   | 3.                                      | 2.       | 625.                                    | 234.     | 2,101.                                  | 397.     |
| Tillkomma: Sakfällde för sådana brott, under 2:dra klassen, som der sakna bestämda rubriker . . . . . | —                                       | —        | 73.                                     | 20.      | —                                       | —        |
| Under framtiden ställde . . . . .                                                                     | —                                       | —        | 5.                                      | —        | 1.                                      | —        |
| Som ej till saken kunnat fallas . . . . .                                                             | —                                       | —        | 77.                                     | 22.      | 51.                                     | 7.       |
| Frikände . . . . .                                                                                    | 6.                                      | —        | 126.                                    | 55.      | 303.                                    | 57.      |
| Summa Anklagade                                                                                       | 9.                                      | 2.       | 906.                                    | 331.     | 2,456.                                  | 461.     |

För brott under hvardera af ofvanstående 3:ne klasser hafva således tillsammans 3,371 män och 794 qvinnor blifvit *anklagade*, härledande sig olikheten i antalet af de en gång för alla anklagade, och antalet af anklagade särskilt under hvarje klass derifrån, att somlige individer varit under tilltal ställda för flera af dem begångne brott under 2:ne, eller under alla 3 klasserne.

Af de för brott uti 1:sta och 2:dra klasserne *sakfällde*, hafva varit:

|                                  | Män. | Qvinnor. |
|----------------------------------|------|----------|
| under 15 år . . . . .            | 59.  | 5.       |
| emellan 15 och 25 år } . . . . . | 258. | 70.      |
| emellan 25 och 35 år . . . . .   | 197. | 92.      |
| emellan 35 och 50 år . . . . .   | 140. | 66.      |
| öfver 50 år . . . . .            | 21.  | 13.      |

Hvad som rör deras ålder, kön och Christendomskunskap m. m., som specielt för brott uti 1:sta klassen blifvit sakfällde, inhämtas af nedanstående uppställning:

| Brottens<br>Beskaffenhet.           | Antal. | Och därför Sakfällde.  |                  |                   |                  |              | Den bestämdt uppgifne<br>graden af de Sakfälldes<br>Christendomskunskap. |             |       |        |                                                                                                                 | Ständs-<br>klassen. |
|-------------------------------------|--------|------------------------|------------------|-------------------|------------------|--------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------|-------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
|                                     |        | Under 15 år.           | Mellan 15—25 år. | Emellan 25—35 år. | Mellan 35—50 år. | Öfver 50 år. | Gudl.                                                                    | Försvärlig. | Svag. | Ingen. | Hvilken som blott uppgifvas<br>hafva hunnat läsa i bok<br>och erhållit undervisning i<br>Christendomskunskapen. |                     |
| Mord och Dråp                       | 3      | M. Q.                  | M. Q.            | M. Q.             | M. Q.            | M. Q.        |                                                                          |             |       |        |                                                                                                                 |                     |
| Barnamord .....                     | 1      | —                      | —                | —                 | —                | —            | —                                                                        | —           | —     | —      | 3                                                                                                               | 3                   |
| Brott mot 56, 57,<br>58 och 59 Cap. | 1      | —                      | —                | —                 | —                | —            | —                                                                        | —           | —     | —      | 1                                                                                                               | 1                   |
| Missg Balken..                      | 1      | begånget af en qvinna. |                  |                   |                  |              | —                                                                        | —           | —     | —      | 1                                                                                                               | 1                   |
|                                     |        | 5                      | —                | —                 | —                | —            | 1                                                                        | 1           | 2     | —      | —                                                                                                               | 5                   |

) Ibländ detta antal finnas de uti Stockholms Södra Förstads Rättners Rätts uppgift intagne 34,

För alla öfrige under 1:sta klassen rubricerade brott, har icke någon individ blifvit vid Rätternas sakfäld.

|                                             | Män. | Qvinnor. |
|---------------------------------------------|------|----------|
| under framtiden ställd . . . . .            | —    | —        |
| som icke kunnat till saken fällas . . . . . | —    | —        |

*Frikände*, som varit anklagade för:

|                         |    |   |
|-------------------------|----|---|
| Mordbrand . . . . .     | 1. | — |
| Mord och Dråp . . . . . | 2. | — |
| Rån . . . . .           | 3. | — |
|                         | 6. | — |

De uti 2:dra klassen utsatte brott hafva till antalet varit följande, för hvilka brott nedanstående antal individer blifvit sakfälda, nemligen:

| Brottens Beskaffenhet.                              | Antal Brott. | Män. | Qvinnor. |
|-----------------------------------------------------|--------------|------|----------|
| Gäckeri med offentliga Gudstjensten &c. &c. . . . . | 5.           | 5.   | —        |
| Mened . . . . .                                     | 1.           | 1.   | —        |
| Förbrytelser emot Föräldrar och Svärföräldrar . . . | 4.           | 4.   | —        |
| Edsörebrott . . . . .                               | 6.           | 8.   | —        |
| Tjenstefolks förbrytelser mot Husbönder . . . . .   | 30.          | 27.  | 3.       |
| Rif och missämja mellan äkta Makar . . . . .        | 36.          | 30.  | 14.      |
| Försök till Sjelfmord . . . . .                     | 3.           | 3.   | —        |
| Förfalskningsbrott . . . . .                        | 38.          | 34.  | 4.       |
| Vållande till annors Död . . . . .                  | 9.           | 6.   | 5.       |
| Ryckotjufnad . . . . .                              | 1.           | 1.   | —        |
| Stöld tredje gången eller oftare . . . . .          | 23.          | 17.  | 6.       |
| Stöld andra gången . . . . .                        | 112.         | 89.  | 25.      |
| Stöld första gången . . . . .                       | 291.         | 224. | 79.      |
| Snatteri . . . . .                                  | 284.         | 189. | 100.     |
|                                                     | 843.         | 638. | 236.     |

dels minderåriga, dels emellan 16—20 år, som, för itererade stölder, blifvit lagförde, och hvilka ynglingar, nästan alla, ådagalagt en förhårdelse som väckt förvåning. Anmärkningen N:o 4 till Tabellen N:o 3.

Nittio brott, som under *2:dra klassen* icke hafva bestämda rubriker, men som under nämde klass böra hänföras och särskilt blifvit af Domstolarne anmärkte, hafva dessutom blifvit föröfvade af 73 män och 20 kvinnor, nemligen\*):

| Brottens Beskaffenhet.                                               | Brottens Antal. | Män. | Qvinnor. |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------|------|----------|
| Rymning från fartyg . . . . .                                        | 1.              | 1.   | —        |
| Brott mot Krigslagarne, begångne af Stockholms                       |                 |      |          |
| Stads MilitärCorps . . . . .                                         | 13.             | 13.  | —        |
| Innehafvande af dyrkar eller falska nycklar . . . .                  | 19.             | 20.  | —        |
| Vägran att undergå kyrkoplikt . . . . .                              | 6.              | 5.   | 1.       |
| För inbrott att stjäla . . . . .                                     | 13.             | 13.  | —        |
| För barns förledande af sina mödrar att stjäla . .                   | 2.              | —    | 2.       |
| Hustjufnad . . . . .                                                 | 3.              | 3.   | —        |
| Snatteri från husbonde . . . . .                                     | 1.              | —    | 1.       |
| Förtigande af gods, som föregifvits vara hittadt .                   | 2.              | 1.   | 3.       |
| Fylleri i kyrka . . . . .                                            | 1.              | 1.   | —        |
| Brandvaks öfverfallande . . . . .                                    | 1.              | 1.   | —        |
| För bedrägeri . . . . .                                              | 1.              | 1.   | —        |
| En lifstidsfånge, som falskeligen angifvit sig sjelf                 |                 |      |          |
| att hafva begått mord . . . . .                                      | 1.              | 1.   | —        |
| En Apothekare för försäljning af underhållige medicinalier . . . . . | 1.              | 1.   | —        |
| För icke namngifne brott . . . . .                                   | 25.             | 12.  | 13.      |
|                                                                      | 90.             | 73.  | 20.      |

Af de för brott under *2:dra klassen* anklagade individer, hafva följande blifvit:

|                                   | Män. | Qvinnor. |
|-----------------------------------|------|----------|
| Under framtiden ställde . . . . . | 5.   | —        |
| Till saken icke fällde . . . . .  | 77.  | 22.      |
| Frikände . . . . .                | 126. | 55.      |

\* Se Anmärkningarne N:o 1, 2, 3, 4, 5, 11, 15, 18, 30, till Sammandraget, Tabellen N:o 2.

För de under 3:dje klassen rubricerade förbrytelser hafva följande individer blifvit sakfällde, nemligen:

| Förbrytelsearnas Beskaffenhet.                        | Antal. | Män.   | Qvinnoor. |
|-------------------------------------------------------|--------|--------|-----------|
| <b>Förbrytelser mot SeglationsOrdnungen och Tull-</b> |        |        |           |
| Författningarne. . . . .                              | —      | —      | —         |
| <b>Förbrytelser mot Författningarne om brännvins-</b> |        |        |           |
| bränning och försäljning . . . . .                    | 167.   | 99.    | 69.       |
| Skogsåverkan . . . . .                                | 17.    | 17.    | —         |
| Fylleri . . . . .                                     | 596.   | 580.   | 25.       |
| Slagsmål . . . . .                                    | 501.   | 513.   | 28.       |
| Lägersmål. . . . .                                    | 120.   | 45.    | 91.       |
| Andra förbrytelser med böter belagde . . . . .        | 1,344. | 1,013. | 200.      |
|                                                       | 2,745. | 2,267. | 413.      |

Af de under denna klass anklagade, hafva följande blifvit:

|                                  | Män. | Qvinnoor. |
|----------------------------------|------|-----------|
| Under framtiden ställd. . . . .  | 1.   | —         |
| Till saken icke fällde . . . . . | 51.  | 7.        |
| Frikände. . . . .                | 303. | 57.       |

### B) Rådhus-Rätterne.

Sammandraget, Tabellen N:o 4, upptager de i brottmål inför Rådhus- *Tabell N:o 4.*  
Rätterne anklagade sålunda:

|                                           | Män.          | Qvinnoor.   |
|-------------------------------------------|---------------|-------------|
| Sakfällde . . . . .                       | 2,620.        | 244.        |
| Under framtiden ställde . . . . .         | 5.            | —           |
| Som ej till saken kunnat fällas . . . . . | 77.           | 13.         |
| Frikände . . . . .                        | 437.          | 49.         |
| <b>Summa Anklagade</b>                    | <b>3,139.</b> | <b>306.</b> |

**Deraf höra under hvarje klass särskilt:**

|                                                                                                                    | Under de i 1:sta klas-<br>sen utsatta Brott: |          | Under de i 2:dra klas-<br>sen utsatta Brott: |          | Under de i 3:dje klas-<br>sen utsatta Brott: |          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|----------|----------------------------------------------|----------|----------------------------------------------|----------|
|                                                                                                                    | Män.                                         | Qvinnor. | Män.                                         | Qvinnor. | Män.                                         | Qvinnor. |
| Sakfällde . . . . .                                                                                                | 2.                                           | 5.       | 251.                                         | 60.      | 2,390.                                       | 182.     |
| Tillkomma: Sakfällde<br>för sådane brott under<br>2:dra klassen, som der<br>sakna bestämda rubri-<br>ker . . . . . | —                                            | —        | 5.                                           | 1.       | —                                            | —        |
| Under framtiden ställde                                                                                            | 2.                                           | —        | 2.                                           | —        | 1.                                           | —        |
| Som ej till saken kunnat<br>fällas . . . . .                                                                       | 1.                                           | 2.       | 22.                                          | 3.       | 54.                                          | 8.       |
| Frikände . . . . .                                                                                                 | —                                            | 2.       | 15.                                          | 4.       | 422.                                         | 43.      |
| Summa                                                                                                              | 5.                                           | 9.       | 295.                                         | 68.      | 2,867.                                       | 233.     |

För brott under hvardera af ofvanstående 3:ne klasser hafva såle-  
des tillsammans 3,167 män och 310 qvinnor blifvit anklagade, härle-  
dande sig olikheten i antalet af de en gång för alla anklagade, och an-  
talet af anklagade särskilt under hvarje klass derifrån, att, såsom förut  
blifvit anmärkt, somlige individer varit under tilltal ställda för flera af  
dem begångne brott under 2:ne eller under alla 3 klasserne.

Af de för brott uti 1:sta och 2:dra klasserne *sakfällde*, hafva varit:

|                                | Män. | Qvinnor. |
|--------------------------------|------|----------|
| under 15 år . . . . .          | 13.  | 1.       |
| emellan 15 och 25 år . . . . . | 72.  | 14.      |
| emellan 25 och 35 år . . . . . | 89.  | 22.      |
| emellan 35 och 50 år . . . . . | 71.  | 23.      |
| öfver 50 år . . . . .          | 8.   | 5.       |

Angående ålder m. m. på dem, som speciellt för brott uti 1:sta klassen blifvit sakfällde, så är förhållandet dermed följande:

| Brottens<br>Beschaffenhet.                                                          | A n t a l. | Och derfor Sakfällde.            |                      |                      |                      |              |      | Den bestämdt uppgifne<br>graden af de Sakfälldes<br>Christendomskunskap. |        |                                                                                                               |                      |         | Stånds-<br>klassen.               |   |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|--------------|------|--------------------------------------------------------------------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|---------|-----------------------------------|---|---|---|
|                                                                                     |            | Under 15 år.                     | Mellan 15 och 25 år. | Mellan 25 och 35 år. | Mellan 35 och 50 år. | Öfver 50 år. | God. | Förvarlig.<br>Svårp.                                                     | Ingen. | Hvilka som blott uppgifva<br>hafva kunnat läsa i bok och<br>erhållet undervisning i<br>Christendomskunskapen. | Ståndspersonklassen. | Allmog. | Tjenstgj. och Arbets-<br>klassen. |   |   |   |
|                                                                                     |            |                                  |                      |                      |                      |              |      |                                                                          |        |                                                                                                               |                      |         |                                   |   |   |   |
| Barnamord.....                                                                      | 1          | —                                | —                    | —                    | 1                    | —            | —    | —                                                                        | —      | —                                                                                                             | 1                    | —       | —                                 | 1 |   |   |
| Brott mot 16 Cap.<br>Missg.Balk. utan<br>att lif blifvit upp-<br>sätligen spildt... | 2          | —                                | —                    | 1                    | 1                    | —            | —    | —                                                                        | 1      | —                                                                                                             | 1                    | —       | —                                 | 2 |   |   |
| Brott mot 56, 57,<br>58, 59 Cap. Miss-<br>gern.Balken .....                         | 3          | begångne af 2 män och 2 qvinnor. |                      |                      |                      |              |      | —                                                                        | —      | —                                                                                                             | —                    | 4       | 1                                 | 1 | 2 |   |
|                                                                                     | 6          | —                                | —                    | 1                    | —                    | 2            | —    | —                                                                        | 1      | —                                                                                                             | —                    | —       | 6                                 | 1 | 1 | 5 |

För alla öfrige under 1:sta klassen rubricerade brott, har icke någon individ blifvit vid RådhusRätterne sakfällt.

Af anklagade för brott under 1:sta klassen hafva blifvit under framtiden ställde för:

|                         |      |          |
|-------------------------|------|----------|
| Mord och Dråp . . . . . | Män. | Qvinnor. |
|                         | 2.   | —        |

De som icke till saken kunnat fällas för:

|                       |    |    |
|-----------------------|----|----|
| Förgiftning . . . . . | 1. | 1. |
|-----------------------|----|----|

|                                                   |   |    |
|---------------------------------------------------|---|----|
| Brott mot 56—59 Cap. MissgerningsBalken . . . . . | — | 1. |
|---------------------------------------------------|---|----|

De frikände för:

|                                                   |      |          |
|---------------------------------------------------|------|----------|
| Brott mot 56—59 Cap. MissgerningsBalken . . . . . | Män. | Qvinnor. |
|                                                   | —    | 2.       |

De uti 2:dra klassen utsatta brott hafva till antalet varit följande, för hvilka brott nedanstående antal individer blifvit *sakfällde*, nemligen:

| Brottens Beskaffenhet.                                                               | Antal Brott. | Män. | Qvinnor. |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------|----------|
| Gäckeri med offentliga Gudsstjensten eller förargeligt uppförande derunder . . . . . | 1.           | 1.   | —        |
| Mened . . . . .                                                                      | 2.           | 2.   | —        |
| Förbrytelser mot föräldrar och svärföräldrar . . . .                                 | 8.           | 7.   | 1.       |
| Edsörebrott . . . . .                                                                | 8.           | 8.   | —        |
| Tjenstefolks förbrytelser mot husbönder . . . . .                                    | 8.           | 7.   | 1.       |
| Rif och Missämja mellan äkta makar . . . . .                                         | 9.           | 5.   | 6.       |
| Försök till Sjelfmord . . . . .                                                      | 3.           | 3.   | —        |
| Förfalskningsbrott . . . . .                                                         | 49.          | 46.  | 4.       |
| Vållande till annors Död . . . . .                                                   | 3.           | 4.   | —        |
| Kyrkotjuftnad . . . . .                                                              | —            | —    | —        |
| Stöld tredje gången eller oftare . . . . .                                           | 19.          | 16.  | 3.       |
| Stöld andra gången . . . . .                                                         | 24.          | 22.  | 3.       |
| Stöld första gången . . . . .                                                        | 99.          | 84.  | 21.      |
| Snatteri . . . . .                                                                   | 71.          | 54.  | 22.      |
| Summa                                                                                | 304.         | 259. | 61.      |

Sex brott, som under 2:dra klassen icke hafva bestämda rubriker, men som till nämde klass höra hänföras, äro särskilt uppgifne och blifvit begångne af 5 män och 1 qvinna, nemligen: \*)

| Brottens Beskaffenhet.                                                             | Antal. | Män. | Qvinnor. |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------|------|----------|
| Ogrundad angivelse inför Rätta, att penningar blifvit våldsamt fränhände . . . . . | 1.     | 1.   | —        |
| Bedrägeri genom förfalskning . . . . .                                             | 1.     | 1.   | —        |
| Bedräglig gäldenär . . . . .                                                       | 1.     | 1.   | —        |
| Transport                                                                          | 3.     | 3.   | —        |

\*) Se Anmärkningarne N:o 16, 17, 40, 57 och 73 till Tabellen N:o 4.

|                                    |           |    |    |    |
|------------------------------------|-----------|----|----|----|
|                                    | Transport | 3. | 3. | —  |
| Enfaldt Hor . . . . .              |           | 1. | —  | 1. |
| Bodrägt *) . . . . .               |           | 1. | 1. | —  |
| För icke namngifne brott . . . . . |           | 1. | 1. | —  |
|                                    |           | 6. | 5. | 1. |

Af de för brott, under *2:dra klassen*, anklagade individer, hafva följande blifvit:

|                                  | Män. | Qvinnor. |
|----------------------------------|------|----------|
| Under framtiden sällde . . . . . | 2.   | —        |
| Till saken icke fälde . . . . .  | 22.  | 3.       |
| Frikände . . . . .               | 15.  | 4.       |

För de under *3:dje klassen* rubricerade förbrytelser, hafva följande individer blifvit *sakfällde*, nemligen:

| Förbrytelsernas Beskaffenhet.                                                  | Antal. | Män.   | Qvinnor. |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|----------|
| Förbrytelser emot Seglations-Ordningen och Tullförfattningarne . . . . .       | 473.   | 489.   | 13.      |
| Förbrytelser mot författningarne om bränvinsbränning och försäljning . . . . . | 108.   | 61.    | 44.      |
| Skogsåverkan . . . . .                                                         | 25.    | 24.    | 2.       |
| Fylleri . . . . .                                                              | 793.   | 777.   | 20.      |
| Slagsmål . . . . .                                                             | 385.   | 399.   | 12.      |
| Lägersmål . . . . .                                                            | 27.    | 17.    | 22.      |
| Andra förbrytelser med böter belagde . . . . .                                 | 1,046. | 840.   | 76.      |
|                                                                                | 2,857. | 2,607. | 189.     |

\*) En öfvermaga gosse, som för olofligt tillgrepp, varit *fem* särskilda gånger dömd och med ris agad, blef af sin moder angifven, att hafva uppbrutit en låda, och derutur borttagit diverse henne tillhörige klädespersedlar. Anmärkningen N:o 57 till Tabellen N:o 4.

Af de under denna klass *anklagade*, hafva följande blifvit:

|                                  | Män. | Qvinnor. |
|----------------------------------|------|----------|
| Under framtiden ställd . . . . . | 1.   | —        |
| Till saken icke fälld . . . . .  | 54.  | 8.       |
| Frikände . . . . .               | 422. | 43.      |

**Öfverstigt af Brottens antal och deras förhållande till de sakfällde individernas antal, kön och ålder, vid Stads-Domstolarne.**

För 11 brott, uti den *1:a klassen*; 1,243 brott, uti den *2:dra klassen*, och 5,602 brott, uti den *3:dje klassen*, tillsammans 6,856 brott och förbrytelser, hafva in summa 6,217 individer, 5,339 af man-kön och 878 af qvinkön blifvit vid Kämnars- och Rådhus-Rätterne sakfällde. Deraf hafva 5 män och 7 qvinnor blifvit sakfällde, för brott under den 1:sta klassen, för tillsammans 11 brott; 975 män och 318 qvinnor, för tillsammans 1,243 brott under den 2:dra klassen; och 4,874 män och 602 qvinnor, för tillsammans 5,602 förbrytelser under den 3:dje klassen. Jemföres brottens och individernas antal under hvar-dera klassen, synes att, hvad angår brotten i 1:sta klassen, och därför sakfällde 5 män och 7 qvinnor, qvinnorne förhålla sig till männen, som 1 till  $\frac{7}{5}$ ; beträffande brotten i 2:dra klassen och sakfällde 975 män och 318 qvinnor, förhålla sig qvinnorne till männen, som 1 till  $3\frac{1}{5}$ ; och hvad slutligen vidkommer förbrytelseerna i 3:dje klassen och sakfällde 4,874 män och 602 qvinnor, förhålla sig qvinnorne till männen, som 1 till 7. Så-lunda hafva i städerna brottsliga qvinnor i sjelfva verket varit till anta-let flere än brottslige män i 1:sta klassen, och icke, som på landet, i afseende på de svåraste brotten, i antal männen underlägsne.

I afseende på åldersförhållandet mellan individerna af olika kön, som för brott uti 1:sta och 2:dra klasserne varit sakfällde, inträffa, dock i något högre grad, samma proportioner, som blifvit uppgifne vid Lands-Domstolarne, nemligen:

Uti

uti åldersperioden under 15 år, qvinnor mot män, som . . . 1 till 12.  
uti åldersperioden mellan 15—25 år, qvinnor mot män, som 1 till  $3\frac{4}{7}$ .  
uti åldersperioden mellan 25—35 år, qvinnor mot män, som 1 till  $2\frac{1}{2}$ .  
uti åldersperioden mellan 35—50 år, qvinnor mot män, som 1 till  $2\frac{1}{3}$ .  
och öfver 50 års ålder, qvinnor mot män, som . . . . . 1 till  $1\frac{11}{18}$ .

Följaktligen hafva qvinnorne i städerna, likasom på landet, i hänseende till brottsligheten, kommit männerna närmast i åldersperioden öfver 50 år, men minst under den första åldersperioden.

De gröfsta brotten i städerna hafva blifvit begångne af individer, som varit uti lefnadsperioderne 15—25, 25—35, och 35 och 50 år. Af männen mest under perioden 35—50 år, och af qvinnorne mest uti åldern mellan 25—35 år. Uti lefnadsperioderne under 15 år och öfver 50 år, hafva, såsom äfven på landet inträffat, hvarken män eller qvinnor blifvit sakfällde för brott uti 1:sta klassen.

För några brott, under 2:dra klassen, såsom: Gäckeri med offentliga Gudstjensten, Mened, Edsörebrott, försök till Sjelfmord och Kyrkotjufnad, hafva qvinnor icke blifvit sakfällde. Uti andra brott, såsom Rif och Missämja mellan äkta makar, och vållande till annors Död, närmar sig antalet af de sakfällde qvinnorne, männens till någon del; mest i hänseende till tjufnadsbrotten, dock är, hvad de sednare brotten angår, qvinnornes antal endast 259, då männernas deremot uppgår till 695.

I antalet af sakfällde, för förbrytelser under 3:dje klassen, visar sig, i några slag af förbrytelser, en ganska betydlig öfvervigt å mankönets sida. Så till exempel hafva för fylleri blifvit sakfällde 1,357 män, men endast 45 qvinnor; och för Slagsmål 912 män, men endast 40 qvinnor. För förbrytelser mot författningarne om brännvinsbränning och försäljning, är skillnaden mellan sakfällde män och qvinnor deremot

icke betydlig. Denna rubrik har 160 män mot 113 kvinnor. Rubriken: Lagersmål åter, utvisar väl en till utseendet högre brottslighet hos kvinnorna än hos mänaerna, ty af 175, för lagersmål sakfällde individer, hafva 62 tillhört maskönet och 113 qvinkönet, men detta förhållande är, af lätt begripliga skäl, allenast skenbart<sup>\*)</sup>. Uti hela denna 3:dje klass befinnes 4,874 män sakfällde mot 602 kvinnor.<sup>1</sup>

**Huru brott och förbrytelser på landet, och de derföre sakfällde, förhålla sig till folkmängden derstädes: Huru brott och förbrytelser i städerna, och de derföre sakfällde, förhålla sig till befolkningen derstädes, samt huru jämförelsen, mellan brottsligheten på landet och i städerna, utfaller i proportion till hvarjeras folkmängd.**

Enligt hvad i förevarande berättelse är anfördt, om antalet af de brott och förbrytelser, som blifvit vid första domstol å landet (Härads-Rätterne och Bergs-Tings-Rätterne) afdömda, hafva de utgjort 15,163, och de derför in summa sakfällde 15,808, af båda könen. Af dessa brott tillhöra 89 den 1:sta klassen. I öfverensstämmelse med Tabellkommissionens förut åberopade sednaste uppgift, utgör folkmängden å landet 2,735,487 personer. De gröfsta brotten förhålla sig alltså till folkmängden, som 1 förhåller sig till 30,735 $\frac{72}{89}$ , och de för samma brott sakfällde 103 individer, till hela massan af befolkningen å landet, som 1 till 26,558 $\frac{23}{103}$ . Brotten i 2:dra klassen, eller de mindre grofva brotten, hafva varit 1,605: till folkmängden förhålla de sig, som 1 till 1,704 $\frac{189}{35}$ , och i hänseende till antalet af de för samma brott sakfällde 1,759 individer, mot hela folkmängden, som 1 till 1,555 $\frac{212}{1759}$ . De under 3:dje klassen rubricerade smärre förbrytelser uppgå till 13,469, som i proportion till folkmängden å landet, förhålla sig, som 1 förhål-

---

<sup>\*)</sup> Se äfven Anmärkningen Sid. 7.

ler sig till  $203 \frac{1280}{13469}$ , men i hänseende till antalet af de för samma förbrytelser sakfällde individer 14,015, och antalet af inbyggare på landet, som 1 till  $195 \frac{2562}{14015}$ .

Vid första domstol i städerna (Rämnars-Rätter och Rådhus-Rätter) hafva 6,856 brott och förbrytelser blifvit afdömda, och de derför sakfällde individer utgjort 6,217, likaledes af båda könen. Folkmängden, i Rikets alla städer, antages till 289,952 personer. De gröfsta brotten, eller de af 1:sta klassen, i städerna äro 11: detta antal förhåller sig till hela population i städerna, som 1 förhåller sig till  $26,359 \frac{3}{11}$ , och de för samma brott sakfällde 12 individer, till massan af befolkningen, som 1 förhåller sig till  $24,162 \frac{2}{3}$ . Brotten i 2:dra klassen, 1,243, till folk mängden i städerna, som 1 till  $233 \frac{433}{1213}$ , men, i hänseende till antalet af de för samma brott sakfällde individer, 1293, mot folk mängden, som 1 förhåller sig till  $224 \frac{320}{1293}$ . Förbrytelse rna under 3:dje klassen äro 5,602. Detta tal förhåller sig till städernas folk mängd, som 1 till  $51 \frac{2125}{2601}$ , men, med afseende på antalet af de för förbrytelse rna sakfällde individer 5,476, mot massan af befolkningen, som 1 förhåller sig till  $52 \frac{1300}{1369}$ .

Utsträcket jemförelsen till totalsummorna af brott och förbrytelser, samt de sakfälldes antal å landet, och enahanda summor för städerna, så skall deraf finnas:

1:o att, af 15,163 vid Under-Domstolarne å landet afdömda brott, brottens antal förhållit sig till antalet af landets inbyggare, som 1 förhåller sig till  $180 \frac{6147}{15163}$ , och de sakfällde individernes antal, 15,808, till hela folk massan på landet, som 1 till  $174 \frac{1895}{15808}$ ;

2:o att, af 5,608 vid Under-Domstolarne i städerna afdömda brott, dessas antal förhållit sig till antalet af befolkningen i städerna, som 1 förhåller sig till  $51 \frac{2125}{2601}$ , och de i städerna sakfällde individers antal,

6,217, till totalsumman af invånare i städerna, som 1 förhåller sig till  $46\frac{3970}{1217}$ .

Af det anförda torde kunna inhämtas, till hvilka skiljaktiga begrepp man kan komma, om moralitetens beskaffenhet å landet och i städerna. Huru jemförelserne än måga uppställas, gifva de dock det slutliga resultat, att brottsligheten i städerna, jemförd med brottsligheten å landet, oaktadt städernas mer än nio gånger ringare befolkning, är vida högre, än å landet. Detta förhållande faller i synnerhet i ögonen, om från uträkningen af brottslighetens förhållande till folkmängden uteslutes hela antalet, af de under 3:dje klassen rubricerade förbrytelser, hvilka, i betraktande af deras särskilda natur, såsom mest ekonomi- och polis-mål, icke böra sammanslås med de egentliga brotten i 1:sta och 2:dra klasserne. Efter en sådan beräkningsgrund uppkommer för *LandsDomstolarne* 1,694 brott och 1,862 sakfällde individer, som, i proportion till folkmängden, förhålla sig, *brotten*: som 1 förhåller sig till  $1,614\frac{371}{1694}$ , och de *sakfällde*, som 1 förhåller sig till  $1,469\frac{309}{1862}$ ; hvaremot vid *StadsDomstolarne*, efter samma beräkningsgrund, uppkomma 1,254 brott och 1,305 sakfällde individer, som, i proportion till antalet af städernes invånare, förhålla sig, *brotten*: som 1 till  $231\frac{139}{227}$ , och de sakfällde: som 1 till  $222\frac{242}{1305}$ .

Jemföras tjufnadsbrotten särskilt å landet och i städerna, så belöper 1 sådant brott å landet, på *en* person bland circa 2,360 af landets invånare, men i städerna 1 sådant brott, på *en* person bland circa 314 af städernas inbyggare.

Antalet af brott och förbrytelser å landet, under år 1836, jemfördt med antalet af dylika, under år 1833 och de föregående åren, från år 1850.

Tabell N:o 3. I afseende på det speciella med hvarje slag af brott, särskilt för år 1836, visar den i underdånighet bifogade Comparations-tabellen N:o 5,

att följande rubriker å brott, under 1:sta klassen, blifvit ökade, eller minskade under nämde år mot det föregående året, nemligen *ökade: Hädelse mot Gud* 2; det föregående året har 1. *Mord och Dråp* 28; det föregående året har 25. *Minskade: Mordbrand* 1; det föregående året har 6. *Rån och Råfveri* 9; det föregående året har 10. *Barnamord* 10; det föregående året har 15. *Tidclag* 13; det föregående året har 14. *Brott mot 56—59 Cap. Missg.Balken* 9; det föregående året har 27. Hvarken ökade, eller minskade äro *Förgiftningsbrotten*, som både för 1835 och 1836 äro lika, eller 4. Vidkommande totaliteten af grofva brott, eller brotten uti 1:sta klassen, under år 1836, mot de föregående åren, visar år 1836 den aldä lägstä nummerär. Sådäna brott voro år 1830, 127; år 1831, 114; år 1832, 101; år 1833, 103; år 1834, 126; år 1835, 102; och år 1836, 89.

Följande brott under 2:dra klassen, som äga bestämda och å Comparations-tabellen förut utsatte rubriker, hafva blifvit *ökade*, nemligen: *Gäckeri med offentligä Gudstjensten* 33; det föregående året har 29. *Mened* 7; det föregående året har 5. *Minskade: Förbrytelser emot föräldrar eller svärföräldrar* 102; det föregående året har 130. *Edsörebrott* 30; det föregående året har 32. *Förfalskningsbrott* 63; det föregående året har 68. *Ryrkotjufnad* —; det föregående året har 3. *Stöldar och Snatterier sammanslagne* 1,159; det föregående året har 1,297. Med de öfrige rubrikerne å brott, uti denna klass, kan ingen jemförelse göras, emedan de uti formuläret tillkommit först från år 1836. I förhållande till totaliteten af först besagde brott, uti 2:dra klassen för ifrågavarande år, mot de föregående, sedan år 1830, har år 1836 äfven der den lägstä nummerär. Brotten af 2:dra klassen voro år 1830, 1,565; år 1831, 1,963; år 1832, 1,817; år 1833, 1,467; år 1834, 1,455; år 1835, 1,564; och år 1836, 1,394.

Antalet af förbrytelserna under den 3:dje klassen befinnes äfvenledes minskadt: det utgjorde år 1835, 14,144, och år 1836, 13,404.

Hvad angår de få brott under 2:dra klassen, som vid Bergs-Tings-Rätterne förekommit, så är antalet deraf år 1836, lika med antalet år 1835, eller 18.

Antalet af brott och förbrytelser i städerna under år 1836, jemfördt med antalet af dylika, under år 1835 och de föregående åren från år 1830.

Den förut återopade Comparations-tabellen visar, att i afseende på de i städerna begångne brott och förbrytelser, följande rubriker å brott under 1:sta klassen blifvit minskade, under år 1836 mot det föregående året, nemligen: *Mord och Dråp* 3; det föregående året har 3. *Brott emot 56—59 Cap. Missg.Balken* 4; det föregående året har 7. Hvarken ökad eller minskad är rubriken: *Barnamord*, som är lika till antalet båda åren: af de öfrige år 1835 begångne grofva brott, såsom Mordbrand, Rån och Rövveri, samt Förgiftning, har icke något år 1836 vid Stads-Domstolarne förekommit; men under den i nya formuläret utsatta rubriken: *Brott emot 16 Cap. Missg.Balken, utan att lif blifvit uppsåtligen spildt*, förekommer 2. Vidkommande totaliteten af brotten uti 1:sta klassen, under ifrågavarande år, i förhållande till det näst förflutna, så är nummerären mer än hälften lägre. Nämde brott voro år 1830, 10; år 1831, 25; år 1832, 21; år 1833, 22; år 1834, 13; år 1835, 24, och år 1836, 11.

Af brotten under 2:dra klassen, som äga sina bestämda rubriker, hvilka å Comparations-tabellen finnas utsatte, hafva följande blifvit ökade: *Mened* 3; föregående året har —. *Förbrytelser emot föräldrar eller svärföräldrar* 12; föregående året har 4. *Förfalskningsbrott* 87; föregående året har 81. *Stölder och Snatterier* sammanslagne 923; föregående året har 914. *Minskade* äro: *Edsörebrott* 14; föregående året har 20. *Kyrkotjuftnad* 1; föregående året har 2. Hvarken ökad eller

minskad är rubriken: *Gäckeri med offentliga Gudstjensten*, som är lika till antalet båda åren, eller 6. Vidkommande totaliteten af de i Comparations-tabellen för år 1835 rubricerade brott uti 2:dra klassen, jemförd med antalet af samma brott under år 1836, så är nummerären deraf ökad med 19 under det sistnämde året. Brotten i 2:dra klassen voro år 1830, 778; år 1831, 1,234; år 1832, 1141, år 1833, 889; år 1834, 880; år 1835, 1,027, och år 1836, 1,046.

Förbrytelserna under den 3:dje klassen, som år 1835 voro 5,310, hafva under år 1836 utgjort 5,602.

Följande allmänna resultater af jemförelsen emellan brottens antal, under år 1836 och antalet deraf, under 1835 och de föregående åren, på landet och i städerna, äro att anmärka:

1:o att nummerären af egentliga brott, eller de, som rubriceras under 1:sta och 2:dra klassen, begångne å landet, under år 1836, icke blott varit lägre, än nummerären derå under år 1835, utan äfven *den lägsta*, under alla åren, från år 1830;

2:o att nummerären af de gröfsta brotten, begångne i städerna, är mer än hälften lägre, under år 1836, än nummerären år 1835, och jemväl *den lägsta* på sju år, om nummerären år 1830, som har 1 brott af 1:sta klassen mindre, än år 1836 undantages; och

3:o att, som en följd af dessa förhållanden, brottsligheten både på landet och i städerna, men företrädesvis å landet, kan med allt skäl anses hafva, under år 1836, allmänneligen och i en *märkelig* mån sig minskat, mot de föregående åren.



## Om Brottens Motiver.

### a) Lands-Domstolarne.

Ibland de förändringar och bestämmelser jag ansåg nödige i det Förslag till nytt Formulär för uppgifterne å Brottmål, som åtföljde min underdåniga Berättelse af den 20 December förlidet år, hvilket förslag sedermera af Eders Kongl. Maj:t i nåder fastställdes, förekom äfven den föreskriften, att UnderDomstolarne borde, medelst svar på någre bestämda frågor, uppgifva hvad som kunde leda till kännedom, om upphofvet och anledningarne till de gröfsta brotten, om de brottsliges kön, ålder, yrke, uppfostran m. m. Hvad som af dessa underrättelser angår de brottsliges personlighet, är förut i underdånighet anfördt, men det återstår, att utur domstolarnes svar, som äro af ett stort omfång, upptaga det märkligaste, på det en någorlunda fullständig öfversigt må vinnas af hvad ransakningarne uppdagat om sjelfva motiverna och anledningarne till brotten, hvilket i moraliskt och psykologiskt hänseende kan vara af interesse att erfara, och utan tvifvel är den vigtigaste delen af kriminal-statistiken.

Utaf de speciella uppgifterne från *LandsDomstolarne* öfver orsakerna till brotten under *1:sta klassen*, efter deras särskilta natur, inhämtas allt:

*Hädelse mot Gud*, förekommer i 2 casus. Den ena \*), hvartill motivet torde varit irriga begrepp om Försoningslärans sanna grunder, i förening med begäret att kunna bereda sig tillgångar, under lättja och sysslolöshet, genom enfaldens och lättrohetens frikostiga bidrag. Individen, af mankön, förklarades lida af enstaka galenskap, men hade ovanlig beläsenhet i den Hel. Skrift. Den andra casus \*\*) härledde sig från fylleri.

---

\*) Anmärkningen N:o 41 till Tabellen N:o 1.

\*\*) Anmärkningen N:o 81 till Dito.

**Mordbrand**, 1 casus \*), begången af en 16 års qvinna, som tände eld på en höskulle af hat till en mansperson, med hvilken hon varit förlofvad, men som rubbat trolofningen. Brottet verkställdes i uppsåt, att mannen derföre skulle misstänkas.

**Mord och Dråp**, 28 casus, derföre 30 individer, 28 män och 2 qvinnor, blifvit sakfällde. 7 casus tillhöra:

**Mord af uppsåt \*\*)**, nemligen: Ett mord, af en man och en qvinna, som tillsammans mördat 2:ne sina barn. De hade i hor sammanafat sex barn, och af fruktan för den svårare lagliga påföljd deras brottsliga sammanlefnad kunde medföra, mördade de straxt efter födseln det fjerde och femte af barnen. Samma personer sakfälldes äfven för förgiftning. Ett, af en man, som mördade sin hustru, med hvilken han lefde i missämja. Ett, af en man, som af ledsnad vid eget lif mördade sitt 7-åriga fosterbarn. Ett, af en man, som mördade en annan derföre, att han blef tillvitad hafva från denne tagit en flaska rhom. Ett; af en man, som mördade en qvinna derför, att hon ej ville uppfylla mannens brottsliga lusta. Ett, af en qvinna, som, i förhoppning att ernå äktenskapsförbindelse med mannen, aflagatog hans hustru genom strypning efter flera misslyckade försök att förgifta henne.

**Mord i brådskillnad**, 7 casus \*\*\*), för hvilka 11 individer af mankön blifvit sakfällde. Brotten, som härledas af tillfällige tråtor, osämja och öfverilning, och, i någre casus, af öfverdåd fast icke under rusigt tillstånd, kunna, churu skedda i brådskillnad och utan uppsåt att dräpa, i anseende till misshandlingarnes egenskap, anses vara af gröfre art.

---

\*) Anmärkningen N:o 82 till Tabellen N:o 1.

\*\*) Anmärkningarna N:o 12, 38, 58, 82, 83 och 86 till Tab. N:o 1.

\*\*) Anmärkningarna N:o 17, 18, 34, 67, 68, 81 och 91 till Tab. N:o 1.

*Mord i vansinnighet, 5 casus \*)*, men alla af en individ af man-  
kön, som för att åtkomma mera mat, än honom vanligen tilldelades,  
i vansinnigt tillstånd begick fem mord, nemligen å sin fader, sin hu-  
stru och tre sina barn.

*Mord, hvilka kunna antagas hafva blifvit föranledde bestämdt  
genom följderna af den brottsliges begifvenhet på starka drycker,  
6 casus \*\*)*, af 7 individer af mankön begångne, deraf en, som, ge-  
nom af fylleri åsamkade skulder och för att bereda sig tillgång till  
deras betalande, föröfvade mord å en sofvande person, hvarest han  
tillgrepp penningar och persedlar af ringa värde. Ett mord, af en välmå-  
ende hemmansägare å sin hustru. Båda hade under flere år varit be-  
gifne på omåttligt förtärande af brännvin, hvarunder mannen, som var  
af ett hårdt och våldsamt sinnelag, slog och illa behandlade hustrun,  
den han slutligen, efter flera timmars omenskelig medfart, bragte om  
lifvet \*\*\*). Ett mord, som, genom dråparens sinneshetta och rusighet,  
uppkom af oenighet mellan honom och den dräpne om en skuldfordran,  
som den sednare skulle äga hos den förre. Ett mord, föranlett af ett  
ymnigt brännvinsupande och derunder uppkommen oenighet dråparen  
och den dräpne emellan, hvarvid den förre tilldelade den andra flere  
slag å hufvudet, så att han sanslös och blödande nedföll på marken,  
der dråparen, i sin rusighet, äfven nedlade sig invid den mördades sida  
och anträffades, med brännvinskaggen bredvid liggande. Ett mord, be-  
gångt af tvenne bröder, hvilka, efter förtäring af brännvin, oqvädat  
och slagit en släktling, samt derefter i förbittring öfver att en, händelse-  
vis tillstädesvarande af dem okänd person, sökte med beskedlighet af-  
styra deras ofog, anföllo honom med slag så illa, att han deraf efter

---

\*) Anmärkningen N:o 27 till Tabellen N:o 1.

\*\*) Se Anmärkningarne N:o 3, 13, 28, 29, 70, 84 till Tab. N:o 1.

\*\*\*) Dessa makar hade i sitt äktenskap haft 11 barn tillsammans. Anm. N:o 13.

ett dygn afled. Ett mord, der brottet begicks af en soldat å en husman, med hvilken den förre samma dag mordet begicks förtärt mycket brännvin, derefter osämja dem emellan uppstått, då soldaten, sedan han ytterligare förtärt mera brännvin, skjutit den andre till döds.

*Mord, som skett i vrede eller af hämd, utan föregående öfverläggning, dock uti uppsåt att dräpa, 3:ne casus* \*), begångne af 4 individer af mankön, nemligen: En, i vrede öfver ett oväntadt lömskt anfall. En, i sinnesup Brusning öfver förment orättvis bestraffning. Mördaren var vid brottets begående 22 år gammal och hade då ännu icke begått Herrans Hel. Nattvard. En, begången af tvenne drängar, hvilka, förtörnade öfver att en gesäll, som utgaf sig för värfvare, tillfrågat dem, om de ville taga värfning, derföre ihjelstungo honom. *Rån och Röfveri, 9 casus, hvarföre 14 individer, 13 män och 1 qvinna, blifvit sakfällde. Deraf höra till:*

*Rån i förening med Mord, 1 casus, af en mansperson, förut omnämnd uti 4:de rubriken å mord och dråp* \*\*).

*Rån utan Mord, föranledde af begär efter penningar, 3 casus* \*\*\*), begångne af 3 individer af mankön, deraf ett mord, af en ganska för mögen bondson, som med slag öfverföll en torpare å allmän väg, och sedan torparen blifvit oförmögen att sig försvara, frånröfvade honom de penningar han medhade.

*Rån af färinga och egennytt, 1 casus* †). Den sakfällde, en qvinna, dömdes vid 34 års ålder, men begick brottet då hon var 18 år gammal, eller 16 år förut. Det rånade användes till inköp af grannlåtssaker.

*Rån, föranledde af begifvenhet på starka drycker, eller då rånarna varit af starka drycker öfverlastade, 2 casus* ††), af 3 män begångne.

\*) Anmärkningarne N:o 30, 47 och 68 till Tabellen N:o 1.

\*\*) Anm. N:o 3, Tab. N:o 1.

\*\*\*) Anm. N:o 65, 67, 91 i anf. Tabell.

†) Anm. N:o 71 i anf. Tabell.

††) Anm. N:o 28 och 60 i anf. Tabell.

*Rån, af uppkommen oenighet rånaren och den rånade emellan, 1 casus \*)*, af en individ af mankön.

*Rån, utan kändt eller uppgifvet motiv, 1 casus \*\*)*. Detta brott föröfvades af 5 manspersoner.

*Barnamord, 10 casus \*\*\*)*, för hvilka 11 individer af qvinkön sakfälldes. De allmännaste och jemt verkande orsakerna till detta brott uppgifvas hafva varit: 1) *blygsel öfver det iråkade tillståndet*; 2) *fattigdom och saknad af utvägar till fostrets försörjning*; 3) *visshet att sakna upprättelse och understöd af barnfadern*, och 4) *utaf fruktan för misshandling och hämd af barnfadern, härrörande af betänklighet att angifva honom utan tillräckliga bevis*.

*Brott emot 16 Cap. Missg.Balken, utan att lif blifvit uppsåtliga spildt, 13 casus †)*, af lika många qvinnor, som blifvit sakfällde att hafva, antingen af grof vårdslöshet med fostrets umgående och behandling under eller efter födseln, eller af förseelse vid fostrets framfödande, eller af blygsel att upptäcka sitt tillstånd vid födseln annalkande sökt enslighet, lagt fostret å lön, och i så måtto föranledt fosters dödande, bland hvilka händelser äfven förekommer en, der den hafvande döljde sitt tillstånd af fruktan att förlora den tjänst hon innehade och sålunda blifva oförmögen, att föda eller uppfostra barnet; och några andra fall då fulla bevis brustit, att barnaföderskan genom våldsam medfart, eller i uppsåt, tagit barnet af daga, samt då hon nekat att fostret blifvit med lif framfödt, o. s. v.

*Förgiftningsbrott, 4 casus ††)*, för hvilka 8 individer, två män och sex qvinnor, blifvit sakfällde. Deraf en casus, uti hvilken två män och två

---

\*) Anmärkn. N:o 86 till Tab. N:o 1.    \*\*) Anmärkn. N:o 54 till Tab. N:o 1.

\*\*\*) Anmärkningarne N:o 1, 10, 11, 22, 23, 61, 79, 80, 89, 91 till Tab. N:o 1.

†) Anmärkn. N:o 5, 34, 44, 47, 53, 59, 70, 76, 81, 82 och 88 till Tab. N:o 1.

††) Anmärkningarne N:o 12, 77, 84 och 91 till anförde Tabell.

qvinnor voro delaktige. Brottet, som var af serdeles invecklad beskaffenhet och vidlyftigt beskrifvet \*) af Domhafvanden i de vid Tabellen N:o 1 underdånigst bifogade anmärkningar och tillägg, begicks af hufvudmannen ibland de brottslige, i afsigt att blifva qvitt sin hustru, vid hvilken han ledsnat i anseende till dålig hushållning och för det han fattat tycke för en annan qvinna, som äfven var ibland de medbrottslige. De öfrige personerna deltog i missgerningen af hvarjehanda egennyttiga afsigter, som icke kunde ernås med mindre hustrun, som derföre utgjorde hindret, genom förgift undanröjdes. — En casus, för hvilken 2:ne qvinnor sakfälldes. Den ena qvinnan begick brottet i följd af oloflig kärlek, och den andra deltog i detsamma, i följd af löfte om belöning. — En casus, för hvilken en 17-årig qvinna sakfälldes, som förgiftade sin far, icke i afsigt att taga honom af daga, utan för att få honom sjuk, i förhoppning att fadren, som var sträf och hård, då skulle bli fogligare. — En casus, der den sakfällda giftblanderskan, som ägde en uti dess stånd sällsynt bildning, efter ett länge fortsatt vänskapligt förhållande emellan henne och en Skomakaregesäll, hvarunder hon af honom blef med barn rådd och sedan öfvergifven för en annan, af svartsjuka och hämdlystnad, på ett försåtligt och hemlighetsfullt sätt, gaf sin medtätarinna gift, i afsigt att döda henne.

*Tidelag eller uppsåt dertill, 13 casus\*\*), för hvilka 13 individer af mankön blifvit sakfällda. Undersökningarne i detta slag af brottmål gifva vid handen, att de brottslige i allmänhet saknat all sedlig känsla, att råhet, grofsinnlighet, i förening med sysslolöshet och lättja, eggat dem till den styggelse de bedrifvit. En casus tillskrifves hafva varit föranledd deraf, att individen sökt sin lustas tillfredsställande*

---

\*) Anmärkningen N:o 12.

\*\*) Anmärkningarne N:o 9, 13, 16, 25, 27, 31, 34, 45, 49, 76, 79 till Tab. N:o 1.

på onaturlig väg, emedan han för sitt ohyggliga utseende afskyddes af det andra könet<sup>\*)</sup>. En casus, som skett i rusigt tillstånd; och en, der den sakfällde, en *yingling* om 17 år, hade ett ovanligt vackert utseende och var af resligare och starkare växt, än fattiges barn i allmänhet.

I förhållande till andra brott, som stiga eller falla, visar ifrågasvarande slag af brott sig vara nästan stationärt. Maximum deraf har, under sju år varit 14, minimum 10, vanligast 11, 12 eller 13 på året. Individerne mest mellan 15 och 25 år.

***Brott mot 56, 57, 58 och 59 Cap. Missg.Balken***, 9 casus, för hvilka 6 individer af mankön och 8 af qvinkön blifvit sakfällde.

#### ***b) Stads-Domstolarne.***

Enligt hvad utur Stads-Domstolarnes uppgifter kunnat inhämtas om motiverna till de brott af *1:sta klassen*, som varit föremål för ransakningar vid Rättners- och Rådhus-Rätterne, hafva de närmare omständigheterna i dessa brottmål varit följande:

***Mord och Dråp***, 3 casus, för hvilka 3 individer af mankön blifvit sakfällde. Deraf:

***Mord af hämd***<sup>\*\*)</sup>. 2 casus, en, af en mansperson, som vid gerningens begående var 37 år gammal. Mördaren var af arbetsklassen, men några närmare underrättelser i detta brottmål saknas. Ett mord, af en tjenare å sin husbonde, af hämd för tillfogade förmenta oförrätter. Mördaren var 31 år gammal och af tjenstehjonsklassen.

---

<sup>\*)</sup> Anmärkningen N:o 31. Individen hade för ett dylikt brott, som begicks med en tacka, förut sutit på fästning. Nu anförde händelse begicks med en ko, uti ett fåhus nattetid.

<sup>\*\*)</sup> Anmärkningen N:o 3 och 4 till Tabellen N:o 3.

**Mord af uppsåt** \*). 1 casus, begången af en skarprättaredräng, f. d. correctionist, å sin kamrat, dels af missnöje öfver sin dåvarande belägenhet att nödsakas tjena såsom skarprättaredräng, och dels i vrede under uppkommen ordvexling med kamraten, om ägande-rätten till en sedel å 16 sk. Banco. Mördaren var 36 år gammal.

**Barnamord.** 2 casus \*\*), båda föranledde af mödrarnes bekymmer för deras egen och barnens utkomst i framtiden.

**Brött mot 16 Cap. Missg.Balken, utan att lif blifvit uppsåt-  
ligen spildt.** 2 casus \*\*\*), en, utan uppgifvet egentligt motiv; och en, af en 21-årig för utmärkt godt och troget förhållande som tjenstehjon känd piga, som, efter att hafva fördolt sitt hafvande tillstånd, framsödde ett, efter hennes påstående, icke lefvande barn, det hon kort efter födseln utkastade i en svinho.

**Brött mot 36—39 Cap. Missg.Balken.** 4 casus †), för hvilka 2 män och 3 qvinnor blifvit sakfällde, deribland en förbrytelse af en qvinna härledes från lättsinnighet och misshällighet i äktenskapet.

### Omt Sjelfmorden och motfverne dertill.

Denna afdelning af brottmålsstatistiken, grundar sig på de undersökningar, som i hvarje särskilt sjelfmordsfall blifvit vid domstolarne anställda. Visserligen hafva dessa undersökningar uppdagat antalet af sjelfmorden och de vanligaste orsakerna dertill, så vidt nemligen det ena och andra vid domstolarne kunnat utrönas. Men alla brott af detta slag blifva dock icke föremål för legala undersökningar, och det torde kunna antagas, att ett icke obetydligt antal helt och hållet fördöljes,

---

\*) Anmärkningen N:o 4 till Tabellen N:o 3.

\*\*) Anmärkningarne N:o 4 till Tab. N:o 3 och N:o 37 till Tab. N:o 4.

\*\*\*) Anm. N:o 28 och 57 till Tab. N:o 4.

†) Anm. N:o 3 till Tab. N:o 3 och 47 samt 66 till Tab. N:o 4.

eller anses vara förorsakadt af våda, som icke ingår i räkningen af våldsamma dödssätt. Hvad om orsakerna, som föranlett sjelfmorden anføres, torde i de flesta fall böra anses mindre såsom någon säker måttstock för bedömande af de sannskyldige motiverna till sjelfmorden, än såsom symtomer dervid, emedan domstolarne icke alltid kunnat vara i tillfälle, att om de brottsliges lefnadsomständigheter, uppfostran m. m. erhålla tillräcklig kännedom, för att kunna urskilja de egentligen verkande orsakerna från de mer tillfälliga och skenbara. Imellertid skola de faktiska uppgifter, som nu komma att meddelas, utan tvifvel ådraga sig uppmärksamhet, äfven om de verkliga bevekelsegrunderna, till de fleste sjelfmord, icke kunnat anordas än som skett bestämmas.

|                                                                 | Begångne<br>af |          |
|-----------------------------------------------------------------|----------------|----------|
|                                                                 | Män.           | Qvinnor. |
| Sjelfmord, hvarom vid <i>Härads-Rätterne</i> blifvit ransakadt, |                |          |
| hafva varit 139, deraf . . . . .                                | 116.           | 23.      |
| Vid <i>Rämrers-Rätterne</i> 14, deraf . . . . .                 | 11.            | 3.       |
| Vid <i>Rådhus-Rätterne</i> 12, deraf . . . . .                  | 9.             | 3.       |
| Vid <i>Poliskammaren i Stockholm</i> 8, utan uppgift på de      |                |          |
| brottsliges kön . . . . .                                       | —              | —        |
| Vid <i>Kron-Prinsens Hussar-Regementes Krigs-Rätt</i> 1 . . .   | 1.             | —        |
| Vid <i>Christianstads Slotts-Rätt</i> 1 . . . . .               | 1.             | —        |
|                                                                 | 138.           | 29.      |
| Tillsammans 173 sjelfmord.                                      |                |          |

De närmare upplysningarne om anledningarne till sjelfmorden, de olika sätten, individernas stånd m. m., äro följande:

a) På Landet.

*Sjelfmord i svärmodighet.* 33 män, 8 qvinnor \*). Ibland de förra förmåles en hafva förts till denna gerning genom sorg öfver en obot-

\*) Anm. N:o 2, 8, 12, 25, 29, 30, 38, 39, 47, 49, 56, 59, 70, 82 och 84 till General-Sammandraget, Tab. N:o 1.

obotlig sjukdom. En genom olyckliga husliga förhållanden. En af religionsgrubbel. En af bekymmer öfver sitt andeliga väl. En i sorg öfver fadrens hårdhet. En af ledsnad öfver sina föräldrars fattigdom och modrens sjuklighet. En genom olyckligt giftermål. En genom liderlighet, hvarigenom han förstört sin förmögenhet. En rättare, genom sorg deröfver att han uppsagt sig från en tjänst, der han med hustru och barn haft sin bergning i 11 år. En af sorg öfver hustruns död. En af sorg öfver en förlorad rättgång om en ringa hemmansdel. Sex af verklig eller inbillad kroppslig sjukdom. Ibland de sednare skall en hafva kommit härtill i sorg öfver förlusten af en son. En af ledsnad vid lifvet. En som var lägrad, i sorg deröfver, att hon fann sig besviken i förhoppningen att få lägersmannen till äkta. De öfrige, af båda könen, utan annan uppgifven orsak, än svårnödighet.

*Sjelfmord, af bekymmer öfver iråkadtt obestånd och fruktan för framtida bergning.* Sju män \*), ibland hvilka en, som, missbelåten med sitt lif, sedan han genom en oordentlig lefnad kommit på obestånd, och i sorg öfver hustruns timade död och borgenärers hårdhet, begått denna gerning samt en dagakarl, som länge varit borta på arbete och under hemvägen beklagat sig att hans förtjenta penningar blifvit honom frånstulne, hvarefter han, i sorg deröfver att han icke hade något att hemföra åt hustru och barn, tog det förtvivlade steget.

*Sjelfmord, som tillkommit genom våldsamt handaverkan, men hvar till anledningarne anses vara att söka uti sjelfmördarnes benägenhet*

---

\*) Se Anmärkningarne N:o 4, 7, 13, 23, 26 och 87 till Tab. N:o 1.

*för starka drycker och den deraf uppkomne sinnessförfattning.* 10 män och 1 qvinna \*). Den ene manspersonen dränkte sig efter det han med ymnigt brännvinsupande firat sin namnsdag; en man och en qvinna, som ådragit sig långvariga sjukdomar, genom omåttligt förtärande af brännvin, afhände sig derföre lifvet. En man anses hafva blifvit förd till denna gerning derigenom, att han, i följd af öfverdrifvet begär efter brännvin, råkade i fattigdom och oenighet i äktenskapet.

*Sjelfmord, hvartill dryckenskap anses hafva varit en närmare eller fjärrare orsak, antingen derigenom, att individerne, utan att hafva burit våldsam hand å sig sjelfve, omkommit, under det de varit af brännvin öfverlastade, eller kort derefter, genom följderne af fjylleri, aflidit.* 20 män och 1 qvinna \*\*). Ibland de omkomna nämnes en man, som i rusigt tillstånd körde öfver en sjö i mörker och oväder; en man, som i dylikt tillstånd föll i ett vattenlike, och derigenom omkom; två män, som på ett bröllop på en gång förtärde så mycket brännvin, att de några timmar derefter dogo; tre män, döde af blodslag, förorsakadt af omåttlig brännvinsförtäring; en man, som i rusigt tillstånd, under åkande tryckte hatten så hårdt öfver ansigtet, att han deraf qväfdes till döds; en qvinna, som i rusigt tillstånd lade sig i en klädeskista, hvartill locket igenföll, så att hon i kistan qväfdes, o. s. v.

*Sjelfmord i vansinnighet, sinnessvaghet och sinnessyrset, af 17 män och 5 qvinnor. \*\*\*)*

---

\*) Anmärkningarne N:o 4, 8, 9, 14, 24, 33, 38 och 74 till Tab. N:o 1.

\*\*) Anmärkningarne N:o 5, 14, 25, 29, 39, 49, 50, 55, 65, 85, 86 och 91 till Tab. N:o 1.

\*\*\*) Anm. N:o 16, 36, 42, 44, 63, 69, 72, 75, 78, 84, 85 och 91 till Tab. N:o 1.

*Sjelfmord, af fruktan för straff för begångne brott och förbrytelser, af 9 män och 3 qvinnor \*)*.

*Sjelfmord af hvarjehanda psykiska orsaker, såsom af öfverdriften ambition, af grämlse öfver att vara misstänkt för otrohet emot husbonde, af ånger öfver begångne brott, af obesvarad kärlek, af sorg öfver hindradt giftermål, af samvetsskrupler m. m.; 5 män och 3 qvinnor \*\*).*

*Sjelfmord af påkommen yrsel under sjukdom: 5 män och 1 qvinna \*\*\*).*

*Sjelfmord genom följderna af oordentligt lefnadssätt: en man \*\*\*\*) och en qvinna †), som intog arsenik, i afsigt att förgöra det foster, hvarmed hon var hafvande, men af hvilket gift hon sjelf ljöt döden.*

*Sjelfmord, utan känd orsak: 9 män ††).*

Af sjelfmördarne hafva 4 män räknats till ståndspersonsklassen, 3 män till handtverksklassen, 8 män varit tjenstgörande eller afskedade soldater, 57 män och 12 qvinnor af allmoge, 27 män och 9 qvinnor af tjenstehjónsklassen. För de öfrige har ståndsklassen icke blifvit utsatt.

---

\*) Anm. N:o 2, 14, 23, 24, 25, 31, 49, 83, 84 och 91 till Tab. N:o 1, Den i Anm. N:o 31 upptagne sjelfmördaren, som var misstänkt att hafva i brådskillnad vållat annors död, kastade sig, då han skulle i häkte inmanas, hufvudstupa i en kokande saltpeterpanna, och omkom genast.

\*\*) Anm. N:o 10, 14, 49, 55 och 70 till Tab. N:o 1.

\*\*\*) Anm. N:o 10, 34, 43, 59, 80 och 82 till Tab. N:o 1.

\*\*\*\*) Anm. N:o 88 till Tab. N:o 1.

†) Anm. N:o 75.

††) Anm. N:o 3, 32, 34, 59, 65 och 83 &c. till Tab. N:o 1.

b) I Stä dern a.

*Sjelfmord i svårmodighet:* 6 män, 4 qvinnor \*): en qvinna, af bekymmer att icke kunna försörja sitt några dagar förut framfödda 4:de oäkta barn och de andra ännu lefvande 3:ne; en qvinna, af svåra och nedslående motgångar; en man, i bekymmer öfver sjuklighet och saknad arbetsförtjenst. De öfrige äfven af psykiska orsaker.

*Sjelfmord i rusigt tillstånd, eller hvar till omåttlig förtäring af starka drycker varit orsaken:* 4 män \*\*. Ibland hvilka två, som i rusig sinnesförfattning afhände sig lifvet; en, som genom omåttligt förtärande af starka drycker aflidit; och en, som under sjelfva förtäringen deraf ljutit döden.

*Sjelfmord, af bekymmer öfver framtida bergning:* en man, en qvinna \*\*\*).

*Sjelfmord i sinnessvaghet:* 5 män \*\*\*\*). Ibland hvilka en af misslyckad kärlek; en af husliga obehagligheter.

*Sjelfmord, af fruktan för straff för begångne brott:* 2 män †).

*Sjelfmord, genom följderna af ett oordentligt lefnadsätt:* en man, en qvinna †-†). Mannen i sinnesöfver en lastbar lefnad; qvinnan af förtviflan öfver att hafva låtit lägga sig.

De öfriga sjelfmorden utan uppgifven orsak.

Af ofvannämde individer hafva 1 man och 2 qvinnor tillhört ståndspersonsklassen, 7 män handtverksklassen, 11 män och 4 qvinnor arbets- och tjenstehjónsklassen, 1 man var korrektionist.

---

\*) Anm. N:o 1, 10 och 15 till Tab. N:o 3, och N:o 2, 3, 35, 42, 46, 67 och 68 till Tab. N:o 4.

\*\*) Anm. N:o 6, 9, 17 till Tab. N:o 3 och N:o 44 till Tab. N:o 4.

\*\*\*) Anm. N:o 10 till Tab. N:o 3 och N:o 47 till Tab. N:o 4.

\*\*\*\*) Anm. N:o 6, 9, 22, 25 till Tab. N:o 4.

†) Anm. N:o 10 till Tab. N:o 3 och N:o 71 till Tab. N:o 4.

†-†) Anm. N:o 9 till Tab. N:o 3 och N:o 35 till Tab. N:o 4.

## Särskilda Domstolar i Städerna:

### *Akademiska Consistorierne i Upsala och Lund.*

De anklagades antal hafva varit 4 af mankön. Deribland 1 sak- *Tabell N:o 6.*  
fälld, 2 som ej till saken kunnat fällas och 1 frikänd. Den sakfälldes  
förbrytelse var af 3:dje klassen och belades med böter.

### *Slotts-Rätterne.*

65 anklagade, deraf 48 äro sakfällde och 18 frikände.

*Tabell N:o 7.*

### *Nedre Borg-Rätten.*

Två anklagade af mankön, 1 frikänd och 1 sakfälld. Förbrytelsen  
belades med böter.

### *Krigs-Rätterne.*

|                                                |      |                      |
|------------------------------------------------|------|----------------------|
| För brott mot Krigslagarne anklagade . . . . . | 257. | <i>Tabell N:o 8.</i> |
| Hvaraf sakfällde . . . . .                     | 225. |                      |
| Frikände . . . . .                             | 32.  |                      |

Brotten och förbrytelserna hafva varit:

### Subordinationsbrott.

Af manskap begångne . . . . . 12.

### Tjenstefel.

Af underbefäl begångne . . . . . 5.

Af manskap begångne . . . . . 63.

### Andre förbrytelser.

Af underbefäl begångne . . . . . 3.

Af manskap begångne . . . . . 120.

Af personer ej hörande till Krigsståndet . . . . . 15.

Summa brott och förbrytelser 228.

### *Krigs-Hof-Rätten.*

*Bilag. Litt. A.* Mål, som tillhört Krigs-Hof-Rättens omedelbara pröfning och upptagande, vid handläggning, hvaraf blifvit:

Sakfällde . . . . . 35.

Frikände . . . . . 15.

Summa anklagade 50.

De sakfälldes brott och förbrytelser hafva bestått i:

#### Subordinationsbrott.

Af officer begånget . . . . . 1.

#### Tjenstefel.

Af officerare begångne . . . . . 21.

12 officerare hafva blifvit dömda till böter för begångne fel vid domare-embetets utöfning.

Af civile tjenstemän vid militären . . . . . 5.

Af underbefäl . . . . . 1.

Af manskap . . . . . 4.

#### Andre förbrytelser.

Af officer begången . . . . . 1.

Af manskap . . . . . 1.

Af personer utom militären . . . . . 3.

37 \*).

Mål, som genom besvär eller underställning från Krigs-Rätterne inkommit, vid handläggning, hvaraf blifvit:

Sakfällde . . . . . 102.

Frikände . . . . . 7.

Summa anklagade 109.

---

\*) Orsaken till olikheten emellan summan å sakfällde och summa brott och förbrytelser uppkommer deraf, att samma personer blifvit för flere olika på en gång åtalade förbrytelser till ansvar fälldes.

De sakfälldes brott och förbrytelser hafva bestått i:

**Subordinationsbrott.**

Af manskap begångne . . . . . 7.

**Tjenstefel.**

Af civile tjenstemän vid militären begångne . . . . . 2.

Af underbefäl . . . . . 4.

Af manskap . . . . . 53.

**Andre förbrytelser.**

Af underbefäl . . . . . 1.

Af manskap . . . . . 52.

Af personer utom militären . . . . . 8.

127.

De till Krigs-Hof-Rätten inkomne och der handlagde mål och ärenden hafva bestått i:

|                                        | Balance sedan<br>år 1835. | Inkomne under<br>år 1836. | Afgjorde<br>år 1836. | Balance till<br>år 1837. |
|----------------------------------------|---------------------------|---------------------------|----------------------|--------------------------|
| <b>Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref</b> |                           |                           |                      |                          |
| och Remisser . . . . .                 | 1.                        | 42.                       | 43.                  | —                        |
| <b>Publike Verks och Embetsmäns</b>    |                           |                           |                      |                          |
| skrifvelser . . . . .                  | —                         | 33.                       | 33.                  | —                        |
| <b>Till omedelbar pröfning hörande</b> |                           |                           |                      |                          |
| mål . . . . .                          | 23.                       | 20.                       | 21.                  | 22.                      |
| <b>Understäddte mål . . . . .</b>      | —                         | 48.                       | 46.                  | 2.                       |
| <b>Besvärsmål . . . . .</b>            | 6.                        | 50.                       | 54.                  | 2.                       |
| <b>Ansökningar . . . . .</b>           | —                         | 5.                        | 5.                   | —                        |
| <b>Domböcker och Rapporter m. m.</b>   | —                         | 334.                      | 334.                 | —                        |
| <b>Summa</b>                           | <b>30.</b>                | <b>532.</b>               | <b>536.</b>          | <b>26.</b>               |

Tabell N:o 9.

## Hof-Rätterne:

### Svea Hof-Rätt.

Brottmål, som tillhört Hof-Rättens omedelbara pröfning och upptagande:

|                                  |            |
|----------------------------------|------------|
| Balance från år 1835 . . . . .   | 19.        |
| Inkomne under år 1836 . . . . .  | 49.        |
|                                  | <u>68.</u> |
| Afgjorda under år 1836 . . . . . | 53.        |
| Balance till år 1837 . . . . .   | 15.        |
|                                  | <u>68.</u> |

|                                                                        | Balance från<br>år 1835. | Inkomne under<br>år 1836. | Afgjorde under<br>år 1836. | Balance till<br>år 1837. |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|----------------------------|--------------------------|
| Understälde Brottmål . . . .                                           | 35.                      | 438.                      | 450.                       | 23.                      |
| Kongl. Remisser . . . . .                                              | 16.                      | 89.                       | 79.                        | 23.                      |
| Lottade skrifvexlingar . . .                                           | 71.                      | 372.                      | 381.                       | 62.                      |
| Utan kommunikation afgjorde besvär . . . . .                           | 27.                      | 249.                      | 254.                       | 22.                      |
| Andre i Brottmål inkomne ärenden, afgjorde utan kommunikation. . . . . | 3.                       | 479.                      | 473.                       | 12.                      |
| Summa                                                                  | 155.                     | 1,627.                    | 1,637.                     | 145.                     |

Af 147 personer, hvilka varit tilltalade uti de mål, som tillhört Hof-Rättens omedelbara pröfning, hafva 29 blifvit sakfällde, 67 befriade och 51 vid årets slut ej dömda; Summa 147.

Genom tvenne Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remisser hafva endast handlingar blifvit infordrade, men genom de öfrige har, jemte handlingarnes infordrande, annan åtgärd blifvit Hof-Rätten anbefalld.

An-

Antalet af de under årets lopp inkomne Bergs-, Tull och Kommerse-mål utgör 161. Enligt 1835 års förteckning var deras antal sistnämde år 207. Minskningen under år 1836 härleder sig från den genom Kongl. Förordningarne den 28 November och den 12 December 1835 stadgade förändring af domsrätten uti besvärsmål, angående oloflig ut- och införsel af varor samt förbrytelser emot Seglations-Ordningen.

### *Götha Hof-Rätt.*

Brottmål, som tillhört Hof-Rättens omedelbara pröfning och upptagande:

|                                  |           |
|----------------------------------|-----------|
| Balance från år 1835 . . . . .   | 6.        |
| Inkomne under år 1836 . . . . .  | 2.        |
|                                  | <u>8.</u> |
| Afgjorda under år 1836 . . . . . | 5.        |
| Balance till år 1837 . . . . .   | 3.        |
|                                  | <u>8.</u> |

|                                                                         | Balance från<br>år 1835. | Inkomne under<br>år 1836. | Afgjorda under<br>år 1836. | Balance till<br>år 1837. |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|----------------------------|--------------------------|
| Understälde Brottmål . . . .                                            | 43.                      | 400.                      | 418.                       | 25.                      |
| Kongl. Bref och Remisser . .                                            | 2.                       | 94.                       | 95.                        | 1.                       |
| Lottade skriftvexlingar . . .                                           | 82.                      | 298.                      | 290.                       | 90.                      |
| Utan kommunikation afgjorde besvär . . . . .                            | 11.                      | 234.                      | 242.                       | 3.                       |
| Andre i Brottmål inkomne ärender, afgjorda utan kommunikation . . . . . | 2.                       | 127.                      | 129.                       | —                        |
| Summa                                                                   | 140.                     | 1,153.                    | 1,174.                     | 119.                     |

I mål, som tillhört Hof-Rättens omedelbara upptagande, äro 11 personer tilltalade, deraf 1 blifvit fälld till ansvar, 7 frikände och angå-

ende 3, hero målen på framtida pröfning. Eder Kongl. Maj:ts nådiga Remisser med Utlåtande hafva varit 26, med Handlingar 47 och Bref 23.

### *Hof-Rätten öfver Skåne och Blekinge.*

Brottmål, som tillhört Hof-Rättens omedelbara upptagande och pröfning, hafva inom året icke förekommit.

|                                                                                  | Balance från<br>år 1835. | Inkomne under<br>år 1836. | Afgjorde under<br>år 1836. | Balance till<br>år 1837. |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|----------------------------|--------------------------|
| Understälde Brottmål . . . .                                                     | 8.                       | 188.                      | 189.                       | 7.                       |
| Kongl. Remisser . . . . .                                                        | 9.                       | 111.                      | 113.                       | 7.                       |
| Lottade skriftvexlingar . . .                                                    | 3.                       | 119.                      | 106.                       | 16.                      |
| Utan kommunikation afgjor-<br>da besvär . . . . .                                | —                        | 205.                      | 203.                       | 2.                       |
| Andre i Brottmål inkomne ä-<br>renden, afgjorda utan kom-<br>munikation. . . . . | —                        | 52.                       | 52.                        | —                        |
| Summa                                                                            | 20.                      | 675.                      | 663.                       | 32.                      |

Eder Kongl. Maj:ts nådiga Remisser, hvarigenom handlingar infördrats, hafva varit 68, och sådane, hvarigenom Hof-Rätten tillika blifvit anbefalld åtgärd 52. Eder Kongl. Maj:ts nådiga Bref hafva varit 6.

### *Kammar-Rätten.*

|                                                                                                             |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Oafgjorde mål för tillgrepp af Eders Kongl. Maj:ts och Kronans medel, som från år 1835 balanceras . . . . . | 6.       |
| Under loppet af år 1836 tillkomne Balance-mål . . . . .                                                     | 1.       |
|                                                                                                             | <hr/> 7. |
| Afgjorde år 1836 . . . . .                                                                                  | 6.       |
| Balance till år 1837 . . . . .                                                                              | 1.       |
|                                                                                                             | <hr/> 7. |

## Öfver-Ståthållare-Embetet i Stockholm.

De vid Poliskammaren i Stockholm handlagde Brottsmål, som blifvit för ytterligare åtgärd öfverlemnade till Stads- och Lands-Domstolar, hafva varit 783.

De märkligaste deribland hafva angått:

|                                                                                                                                     |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Förfalskning och utprångling af Banko- och Riksgäldssedlar samt af Götheborgs Disconts-Contoires Obligations-Assignmenter . . . . . | 7.   |
| Förfalskning och missbruk af Orlofssedlar, Skuldsedlar och andre handlingar . . . . .                                               | 27.  |
| Bedrägeri och oredligt förhållande af flerfaldig beskaffenhet . . . .                                                               | 5.   |
| Mord och Dråp . . . . .                                                                                                             | 3.   |
| Signeri och Vidskepelse . . . . .                                                                                                   | 1.   |
| Rån, diktadt . . . . .                                                                                                              | 1.   |
| Stöldar . . . . .                                                                                                                   | 250. |
| Snatteri . . . . .                                                                                                                  | 371. |
| Värdslöst och öfverdådigt körande, hvarigenom personer blifvit så illa skadade, att de deraf döden ljugit . . . . .                 | 3.   |

Brottsmål, hvilka anstå i brist af bevisning och i afvaktan af flere upplysningar, hafva varit 4, och afgjorda Polismål 8,389.

De märkligaste deribland hafva angått:

|                                                   |                      |        |
|---------------------------------------------------|----------------------|--------|
| Fylleri {                                         | af Mankön . . . . .  | 489.   |
|                                                   | af Qvinkön . . . . . | 89.    |
| Sabbatsbrott . . . . .                            |                      | 73.    |
| Bagares förbrytelser emot Månadstaxorne . . . . . |                      | 18.    |
| Försummad Lyckttändning . . . . .                 |                      | 862.   |
| Försummad Gaturenhållning . . . . .               |                      | 1,511. |
| Drunknade personer . . . . .                      |                      | 67.    |
| Omkomne genom andra vådliga händelser . . . . .   |                      | 7.     |

|                                                                                                                                                                                        |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Sjelfmord . . . . .                                                                                                                                                                    | 8.   |
| Twistemål, hvilka under origtiga rubriker blifvit hos Öfver-Ståthållare-Embetet anmälte, och antingen förlikte eller lemnade af parterne att vid vederbörlig domstol utföras . . . . . | 313. |

Anmälde Resande från inrikes orter hafva varit 13,050 och från utrikes orter 436; Canzli-Expeditioner från Öfver-Ståthållare-Embetet i Polis-ärender 8,644. Summa handlagde Polis-ärender under året 31,674, och vid Öfver-Ståthållare-Embetets Canzli 7,546, hvaraf 145 balanceras till år 1837.

### *Hof-Canzlers-Embetet.*

Af åtta anställde Aktioner i Tryckfrihetsmål emot utgifvare af dagblad och periodiska skrifter, hafva fyra personer af Juryn förklarats skyldige och två frikände.

Sex Ordningssmål hafva af Hof-Canzlers-Embetet blifvit under året handlagda.

### *Confiscationsmål.*

**Bilag. Litt. B.** Vid Domstolarne i Riket hafva 666 mål blifvit afdömda, angående förbrytelser emot Tullförfattningarne \*), deraf 87 i Stockholm, 85 i Göteborg, 45 i Malmö, 25 i Carlshamn och största antalet, eller 94, i Helsingborg.

**Tabell N:o 10. Förbrytelser emot Eder Kongl. Maj:ts nådiga Förordning emot Fylleri och Dryckenskap.**

Antalet af åtalade förbrytelser mot Eder Kongl. Maj:ts högstberörde nådiga Författning hafva varit:

---

\*) Confiscationsmålen voro år 1835, 676; år 1834, 593; år 1833, 652; år 1832, 736, och år 1831, 612.

|                                                                                                          |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| hos Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länen och Poliskammaren i Stockholm och Götheborg . . . . . | 1,533.          |
| vid Härads-Rätterne . . . . .                                                                            | 1,214.          |
| „ Bergstings-Rätterne . . . . .                                                                          | 2.              |
| „ Kämnars-Rätterne . . . . .                                                                             | 605.            |
| „ Rådhus-Rätterne . . . . .                                                                              | 797.            |
|                                                                                                          | <hr/> 4,151 *). |

Enligt hvad jag i mine under de förflutne åren afgifne underdåniga Berättelser anmärkt, åtalas ifrågavarande förbrytelser mycket olika. Så hafva till exempel: vid Poliskammaren i Götheborg 239 personer blifvit för fylleri pliktfullde, men vid Poliskammaren i Hufvudstaden endast 578. Hos Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länen, hafva de fleste åtal skett i Blekinge Län, nemligen 197, dernäst i Linköpings Län 73, och i Örebro Län 65. I Malmöhus Län deremot äro endast 7 sådane förbrytelser åtalade, i Westerhottens Län 3 och i Gottlands Län, det minsta antalet, 2. 1,045 personer hafva blifvit sakfullde för 1:sta, 170 personer för 2:dra, 63 personer för 3:dje, 29 personer för 4:de, 11 personer för 5:te, 4 personer för 6:te, 5 personer för 7:de och 1 person för 8:de gången. I Stockholm hafva 3 personer, 2 män och 1 qvinna, blifvit sakfullde för 12:te gången och i Götheborg 1 för 11:te gången.

Utaf uppgifterne på förhållandet med Brottmålen och Sjelfmorden inhämtas noggsamt, att dryckenskapslasten har en icke ringa andel i dessa brott och olyckshändelser, samt att lystnaden till starka drycker, då den öfvergår till omåttlighet och öfverdrift, är en af de mest verkamma anledningar till brott, förvillelser och missöden. Att likväl dryckenskapslasten, åtminstone i somliga landsorter, tyckes vara i något aftagande, inhämtas af hvad flere domhafvande derom anført.

---

\*) Detta slags förbrytelser voro år 1834, 4,701, eller 21 minskade mot år 1833, och år 1835, 4,235.

*Förhållandet med olika slags fångar år 1836, har å Rikets samtliga Fästningar och Korrektions-Inrättningar varit följande:*

|                                       | Mankön.       | Qvinkön     |
|---------------------------------------|---------------|-------------|
| <i>Dömde på lifstid</i> . . . . .     | 507.          | 83.         |
| <i>Dömde på vissa år</i> . . . . .    | 486.          | 144.        |
| <i>Fångar på bekännelse</i> . . . . . | 12.           | —           |
|                                       | <u>1,005.</u> | <u>229.</u> |
|                                       | 1,234 *).     |             |

Med bekännelsefångarne hafva under årets lopp inträffat följande förändringar: fyra sådane, nemligen en af mankön och tre af qvinkön, hafva till ransakning vid vederbörande domstolar blifvit afsände, sedan de i mer eller mindre fullständig mån erkänt de mot dem åtalade brott. En bekännelsefånge, af mankönet, har, enligt Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Beslut, blifvit lösgifven: fyra nya bekännelsefångar, alla af mankön, hafva under året tillkommit, af hvilka trenne hållas i förvar vid Arbetsfängelset i Malmö, samt den fjerde vid Stockholms Södra Korrektions-Inrättning.

**Korrektions-fångars antal:**

|                |                        |
|----------------|------------------------|
| Mankön 1,889.) | } . . . . . 2,160 **). |
| Qvinkön 271.)  |                        |

Häraf voro:

|                                                         | Af Mankön. |
|---------------------------------------------------------|------------|
| Vid Korrektions-Inrättningen å Långholmen . . . . .     | 618.       |
| Vid Korrektionsella Arbetsfängelset i Malmö . . . . .   | 422.       |
| Vid Allmänna Arbets-Inrättningen i Carlskrona . . . . . | 181.       |
| Vid dito dito å Kongsholmen . . . . .                   | 198.       |
| Pionierer å Carlsborgs Fästning . . . . .               | 270.       |

\*) År 1832 var antalet 1,130, år 1833 1,111, år 1834 1,102, år 1835 1,114.

\*\*) År 1832 var antalet 2,305, år 1833, 2,231, år 1834, 2,262, år 1835, 2,164, således år 1836 det minsta antalet under 5 år.

|                                                                                                              |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| Kasserade allmänna arbetskarlar i Carlskrona . . . . .                                                       | 35.          |
| På Waxholms Fästning förvarade Korrektionsfångar . . . . .                                                   | 25.          |
| I samtliga Länsfängelserne, enligt Kongl. Brevet den 29 Juni<br>1833, qvarhållne Korrektionsfångar . . . . . | 101.         |
| Dito Dito Pionierfångar . . . . .                                                                            | 39.          |
|                                                                                                              | Af Qvinskön. |
| Vid Stockholms Norra Korrektions-Inrättning . . . . .                                                        | 147.         |
| Vid Norrköpings Korrektions-Inrättning . . . . .                                                             | 73.          |
| Vid Göteborgs dito dito . . . . .                                                                            | 51.          |

Af Korrektions-fångarne hafva under loppet af året afgått:

Från Korrektions-Inrättningen å Långholmen.

|                                                                                   |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                   | Mankön.    |
| Försedde med laga försvar . . . . .                                               | 124.       |
| Efter fulländad ådömd arbetstid . . . . .                                         | 53.        |
| Frigifne genom Eder Kongl. Maj:ts Nåd . . . . .                                   | 2.         |
| Försedde med Pass enligt 17 § i Kongl. Förordningen den 29<br>Juni 1833 . . . . . | 13.        |
| Till åtskillige Auctoriteter enligt requisition aflemnade . . . . .               | 21.        |
| Döde . . . . .                                                                    | 25.        |
|                                                                                   | <hr/> 238. |

Från Arbetsfängelset i Malmö.

|                                                                                   |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Frigifne genom Eder Kongl. Maj:ts Nåd . . . . .                                   | 2.        |
| I laga årstjenst . . . . .                                                        | 22.       |
| Efter fulländad arbetstid . . . . .                                               | 2.        |
| Försedde med Pass enligt 17 § i Kongl. Förordningen den 29<br>Juni 1833 . . . . . | 5.        |
| Döde . . . . .                                                                    | 6.        |
|                                                                                   | <hr/> 57. |

**Från Arbets-Inrättningen i Carlskrona.**

|                                   | Mankön.    |
|-----------------------------------|------------|
| Med försvar försedde . . . . .    | 2.         |
| Efter uttjent arbetstid . . . . . | 8.         |
|                                   | <u>10.</u> |

**Från Arbets-Compagnierna å Kongsholmen.**

|                                     |           |
|-------------------------------------|-----------|
| Försedde med laga försvar . . . . . | 4.        |
| Efter fulländad arbetstid . . . . . | 1.        |
|                                     | <u>5.</u> |

**Från Waxholms Fästning.**

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Utlemnade i årstjenst . . . . .                         | 4. |
| <i>Summa afgångne Korrektionsfångar, af mankön 294.</i> |    |

**Från Stockholms Norra Korrektions-Inrättning.**

|                                          | Qvinnor.   |
|------------------------------------------|------------|
| Försedde med laga försvar . . . . .      | 14.        |
| Efter fulländad arbetstid . . . . .      | 6.         |
| Försedd med Pass . . . . .               | 1.         |
| Aflemnad till Danviks Hospital . . . . . | 1.         |
|                                          | <u>22.</u> |

**Från Norrköpings Korrektions-Inrättning.**

|                                                                                                          |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Frigifne i laga tjenst . . . . .                                                                         | 13.        |
| Försedde med FattigvårdsStyrelsens Pass, enligt 17 § i Kongl.<br>Förordningen den 29 Juni 1833 . . . . . | 10.        |
| Afsänd till Wadstena Kyrhus . . . . .                                                                    | 1.         |
| Återsänd till Kongl Maj:ts Befallningshafvande . . . . .                                                 | 1.         |
| Barn, utlemnade till uppfostran på landet . . . . .                                                      | 6.         |
|                                                                                                          | <u>31.</u> |
| <b>Från</b>                                                                                              |            |

Från Götheborgs Korrektions-Inrättning.

|                                     |          |
|-------------------------------------|----------|
| Frigitven i årstjenst . . . . .     | 1.       |
| Efter fulländad arbetstid . . . . . | 2.       |
| Försedde med Pass . . . . .         | 2.       |
|                                     | <hr/> 5. |

Summa afgångne Korrektionsfångar af Qvinkön 58.

Äktenskapsskillnader.

Tabell N:o 11.

Under loppet af år 1836 hafva Äktenskap blifvit upplöste och skiljoberf derå utfärdade, vid nedannämde Consistorier, för följande förbrytelser nemligen:

|                                    | Hör. | Maltiosa descentio. | Nesligt brott. | Galenskap. | Fördrande Bitterhet och Osämja, oakladt undergånna varningsstraffer. | Fördrande Rykten, oakladt undergånna straffningsstraffer. | Äktenskap, som i anseende till häfande efter trolöfning, eller under Äktenskapslöfte bordt med vigsel fullbordades, men för missämja måst upplösas. |
|------------------------------------|------|---------------------|----------------|------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vid Hof-Consistorium i Stockholm . | 1    | 1                   | —              | —          | —                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| ” Stads-Consistorium i Stockholm   | 7    | —                   | 2              | —          | 2                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| ” Upsala Domkapitel . . . . .      | 4    | —                   | —              | —          | 1                                                                    | —                                                         | 3                                                                                                                                                   |
| ” Linköpings Domkapitel . . . . .  | 6    | 4                   | —              | —          | —                                                                    | —                                                         | 1                                                                                                                                                   |
| ” Skara Domkapitel . . . . .       | 1    | —                   | 1              | —          | 1                                                                    | —                                                         | 3                                                                                                                                                   |
| ” Strengnäs Domkapitel . . . . .   | 3    | 4                   | 2              | —          | —                                                                    | —                                                         | 6                                                                                                                                                   |
| ” Westerås Domkapitel . . . . .    | 4    | 2                   | —              | —          | 1                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| ” Wexjö Domkapitel . . . . .       | 2    | 7                   | 1              | 1          | 1                                                                    | —                                                         | 1                                                                                                                                                   |
| ” Lunds Domkapitel . . . . .       | 13   | 9                   | 2              | —          | 1                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| ” Götheborgs Domkapitel . . . . .  | 3    | 6                   | 2              | 1          | 1                                                                    | —                                                         | 4                                                                                                                                                   |
| ” Calmar Domkapitel . . . . .      | 6    | 5                   | —              | 1          | —                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| ” Carlstads Domkapitel . . . . .   | 4    | —                   | —              | 1          | —                                                                    | —                                                         | 7                                                                                                                                                   |
| ” Herrnösands Domkapitel . . . . . | —    | —                   | —              | —          | —                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| ” Wisby Domkapitel . . . . .       | —    | —                   | —              | —          | —                                                                    | —                                                         | —                                                                                                                                                   |
| Summa                              | 54   | 38                  | 10             | 4          | 8                                                                    | —                                                         | 25                                                                                                                                                  |

Tillsammans hafva af ofvananförde anledningar 139 äktenskap blifvit upplöste, deraf största antalet inträffat vid Lunds Domkapitel, och det minsta antalet vid Hof-Consistorium i Stockholm. Vid Hernösands och Wisby Domkapitel äro inga skiljobref, under år 1836, utfärdade. Men utom de uppgifne har Domkapitlet i Calmar utfärdat 11 skiljobref för fästehjon, som frivilligt öfverenskommit att upplösa sin tilltänkta äktenskapsförbindelse, och ett skiljobref emellan 2:ne makar, af hvilka qvinnan före vigseln varit smittad af obotlig sjukdom; samt Domkapitlet i Upsala, för 4 par fästehjon, hvilka, efter föregången behörig begäran, erhållit skiljobref till upplösning af deras, antingen genom trolofning eller ock förmedelst afkunnade lysningar, påbörjade äktenskapsförbindelser.

På det af uppgifterne å äktenskapsskillnaderne icke blott nå ses antalet af sådane och orsakerna, hvarföre äktenskapen blifvit upplöste, utan äfven kännedom må vinnas, hvilkendera af makarne, som dertill varit vållande, har jag låtit utarbета ett nytt och fullständigt formulär för detta slags uppgifter, som, för det nu löpande året och framgent, komma att tjena vederbörande Consistorier till efterrättelse.

### *Hemställda Brottmål.*

De genom Eder Kongl. Maj:ts Justitie-Revisions-Expedition år 1836 hemställda brottmål, som af Eder Kongl. Maj:ts Högsta Domstol blifvit afgjorda, hafva varit 45; och antalet af personer, som för brott till döden dömdes, under loppet af nämde år hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet sökt, men ej vunnit förskoning från dödsstraff, utgör 21.

---

*Förhållandet med de särskilda brottens talrikhet, betraktadt efter Domsagorna*, är i korthet följande:

Det högsta antal af de gröfsta brotten är uppgifvit från Skedvi, Thorsång m. fl. häraders domsaga i Stora Kopparbergs län; minsta antalet, i afseende på brottets art, är i Torgstuna, Simtuna m. fl. häraders domsaga i Westmanlands län. I fyratiotvå domsagor har icke något brott af 1:sta klassen blifvit åtaladt.

Högsta antalet af brott uti 2:dra klassen är uppgifvit från Oxie, Skytts och Wemmenhög's härad i Malmöhus län, och Medelstads härad i Blekinge län, 38 i hvardera. Lägsta antalet, eller 1, har Östra härad i Jönköpings län. Invånarnes antal utgör 19,521.

De fleste tjufnadsbrott och snatterier uppgifvas från nyssnämde härad, i Malmöhus län, 33. De minsta tjufnadsbrott och snatterier tillsammanstagne, hafva inträffat i Frösåker, Wäddö, m. fl. häraders domsaga i Stockholms län, i Gottlands norra härad, Hammarkinds och Stegeborgs häraders domsaga i Linköpings län, Tössbo och Wedbo häraders domsaga i Elfsborgs län, Inlands Nordre och Fräkne härads domsaga i Götheborgs och Bohus län, uti alla desse domsagor lika många tjufnadsbrott eller snatterier, nemligen 3 i hvardera; men i Frykdals nedre tingslag samt Jösse härad i Wermlands län endast en stöld. Uti Östra härad i Jönköpings län är intet tjufnadsbrott eller snatteri åtaladt \*).

Vid jemförelse emellan antalet af de för stöld första gången å land det straffade och de för samma brott andra och tredje gångerna sakfällde, befinnes, af de förstnämde, hvar  $3\frac{100}{163}$  af mankön och hvar 4:de af qvinkön hafva förbrutit sig för andra gången, och af de för andra

---

\*) Detta härad är äfven under de förflutne åren utmärkt för ett ovanligt ringa antal brott, såsom t. ex. under år 1835, då icke ens något snatteri blifvit vid domstolen åtaladt.

gången bestraffade, hvar 1  $\frac{78}{85}$  af mankön och hvar 2  $\frac{7}{12}$  af qvinkön hafva med tredje resan stöld blifvit beträdde.

Till utrönande af den verkan till förbättring, de olika straffbestämmelserne för första resan snatteri och för stöld första gången, särdeles den uppenbara kyrkoplikten, medför, har jag, uti det till Underdomstolarne den 5 Januari innevarande år utfärdade cirkulär, uppdragit åt Underdomstolarne, att dädanefter i deras årliga berättelser uppgifva, huru många af de för snatteri sakfällde individer sedermera blifvit med stöld första gången beträdde; men som uppgifterna i denna del äro för ofullständiga, att någon slutsats deraf kan dragas, ämnar jag, att om ett noggrannare iakttagande af berörde föreskrift, vederbörande ofördröjligen erinra, på det genom jemförelser, mellan ett större antal af så beskaffade uppgifter, må kunna utfinnas den modifikation, som de olika straffbestämmelserna kunna tariffva att undergå. Olika meningar äro emellertid yttrade, om den uppenbara kyrkoplikdens, vatten och bröds- samt spöstraffets inflytande på dem, hvilka blifva dömda för tjufnader \*). Dessa meningar finnas upptagne i Anmärkningarne till Tabellen N:o 1, dem jag, till undvikande af vidlyftighet i denna berättelse, endast får i underdanighet åberopa.

Vidkommande förbrytelseerna under 3:dje klassen; så har största antalet af dem, som varit föremål för åtal, inträffat i Marks, Wedens och Bollebygds häraders domsaga i Elfsborgs län 522, och minsta antalet i Säfvedals domsaga i Götheborgs och Bohus län 14. De fleste skogsåverkansmål uppgifvas från Wilske, Gudhems, Walla och Råkinds häraders domsaga i Skaraborgs län. Högsta antalet af fyllerimål från Listers och Bräkne häraders domsaga i Blekinge län, sammaledes ock af slagsmål. I Gottlands norra härads domsaga är icke någon för drye-

---

\*) Anmärkningarne N:o 13, 24, 30, 41, 44, 45, 62, 77, 82, 88 till Generalsammandraget N:o 1.

kenskap pliktfälld, och i Jemtlands södra härad icke något slagsmål åtaladt.

De fleste själfmord, hvaröfver vid Härads-Rätterne varit ransakadt, hafva inträffat inom Fellingsbro, m. fl. häraders domsaga i Örebro län, tio till antalet.

Vid Stora Kopparbergs Grufve-Tingsrätt, i Skånes och Kronobergs läns bergmästardöme, samt i Wester- och Norrbottens läns bergmästardöme, har ingen person för brottmål blifvit sakfälld.

För att kunna summariskt utvisa antalet af de inom hvarje län begångne brott och därför sakfällda individer, samt antalet af de vid häradsrätterne handlagde civile rättegångsärender, har jag låtit, i öfversusstämmelse med hvad generalsammandraget för samtliga häradsrätterne innehåller, upprätta en särskild Tabell, deraf *förhållandet länen emellan i anseende till brottens och de civile rättegångsärendernes antal*, och folkmängden i hvarje län, på en gång kan öfverskådas. En dylik summarisk Tabell för städerna är äfven författad, på grund af hvad Tabellerna N:o 3 och 4 för Rättners- och Rådhus-Rätterne innehålla, som här nedan kommer att vidare återopas. Efter den fördelning af brottens förhållande länen emellan, som underdånigst bifogade Tabell N:o 12 framställer, kunna åtskilliga anmärkningar göras, såsom:

Att brott, af 1:sta klassen, varit talrikast i Malmöhus län, hvilket *Tabell N:o 12*. län å Tabellen är det fjärde efter folkmängden, den sednares storlek betecknad med särskild nummerordning från 1, och minst talrika i Norrbottens län (N:o 21 efter folkmängden), men alldeles inga i Upsala län (N:o 19 efter folkmängden), Jemtlands (N:o 22 efter folkmängden), och Norrbottens län (N:o 23 efter folkmängden);

Att brott, af 2:dra klassen, varit talrikast i Christianstads län (N:o 6 efter folkmängden), men minst talrika i Norrbottens län (N:o 23).

Att om brotten under de båda första klasserne sammanslås, har Malmöhus län det högsta antalet af dem, och Norrbottens län det lägsta antalet;

Att tjufnadsbrotten och snatterier varit till antalet högre i Christianstads län än i något af de öfrige länen, men till antalet minst i Westerbottens och i Norrbottens län, lika många i hvardera af de båda länen;

Att de åtalade slagsmålen i sex län, nemligen i Elfsborgs, Calmare med Öland, Kronobergs, Malmöhus, Christianstads och Blekinge län, varit flere än i alla de öfrige länen; att de fleste fyllrimål varit i Elfsborgs län, och lägersmål talrikast i Christianstads län, o. s. v.

Vid Härads-Rätterne i Malmöhus län hafva de flesta ransakningar om Sjelfmord förekommit, i Gottlands och Jemtlands län de minsta, och i Götheborgs och Bohus län inga.

*Tabell N:o 13.*

Vidkommande jemförelsen städerna emellan, med de derstädes begångna brott; så är till ledning för en sådan jemförelse en Tabell, i likhet med Tabellen öfver länen upprättad, derå antalet af invånarne i hvarje stad är utsatt, och igenfinnes efter en särskild nummerordning från N:o 1, som betecknar staden med största folkmängden, N:o 2 den i antalet närmast, o. s. v.

Af denna i underdånighet bifogade Tabell inhemtas:

Att de fleste brott af 1:sta klassen förefallit i Stockholm, fem till antalet, dernäst i Ulricehamn två brott, och i Fahlun, Umeå, Grenna och Götheborg, ett brott i hvardera staden. Uti alla öfriga städer har icke något brott, tillhörande nämde klass, varit föremål för ransakning vid domstol.

I Stockholm hafva äfven de fleste brott, under 2:dra klassen, blifvit föröfvade, derefter är antalet närmast i Götheborg, men minst i Södertelje, Östhammar, Maric..ed, Linde, Säter, Piteå, Strömstad, Hjo

och i Engelholm. I Städerne Öregrund, Trosa, Thorshälla, Laholm, Skanör och Falsterbo, är intet brott af 2:dra klassens, åtaladt.

Med undantag af Skanör och Falsterbo, hvarest ej någon person, äfven för de under 3:dje klassen utsatta förbrytelser, ens varit tilltalad, hafva, i alla öfrige städer, personer blifvit för så beskaffade förbrytelser sakfällde.

Tjufnadsbrott och snatterier hafva näst i Stockholm varit talrikast i Göteborg, minst talrike i Södertelje, Östhammar, Linde, Sala, Säther, Piteå, Wimmerby, Kongsbacka, Strömstad, Hjo och i Engelholm, endast ett i hvardera af nämde städer.

För Stöld första, andra och tredje gången, eller oftare, hafva i Stockholm 235 personer blifvit straffade. I förhållande till folkmängden i Hufvudstaden, kommer *En* för sagde brott sakfälld person, på ungefär hvar 351:sta person af folcknummern i Stockholm. — För brott af samma slag i Göteborg, äro 38 personer straffade. I förhållande till den stadens folkmängd, kommer *En* för tjufnad der sakfälld, på hvar 499:de person af befolkningen. Uti alla öfrige städer, hvarest tjufnadsbrott af oftanämde beskaffenhet förekommit, hafva tillsammans 316 personer för samma brott blifvit straffade: om detta antal jemföres med folkmängden i de städerna, 174,094 personer, kommer *Ett* tjufnadsbrott på ungefär hvar 551:sta person af besagde folk-antal.

Vid jemförelse emellan antalet af de för stöld *första* gången i städerna straffade, och de med samma brott *andra* och *tredje* gången beträdde, finnas hvar  $2\frac{86}{111}$  af mankön, och hvar  $3\frac{1}{2}$  af qvinkön, bland de för stöld första gången sakfällde hafva förbrutit sig för *andra* gången, och bland de för andra resan stöld sakfällde, hafva hvar  $3\frac{4}{11}$  af mankön, och hvar  $3\frac{1}{2}$  af qvinkön, för tredje gången stöld blifvit beträdde.

Af de vid Stads-Domstolarne åtalade Slagsmål, har Norrköping största antalet. De fleste Fyllerimål förekomma i uppgiften från Uddevalla,

men det bör anmärkas, att bland de personer, som vid Stads-Domstolarne sakfällas för nämde förbrytelser, ofta inräknas landtfolk, som till städerna, särdeles vid marknader, inkomma och då begå hvarjehanda oordentligheter.

Af Sjelfmord i Städerna, som kommit under ransakning vid Domstolarne derstädes, hafva de fleste förefallit i Norrköping, Malmö och Upsala, till alldeles lika antal i hvardera staden.

---

Slutligen får jag icke lemna i underdånighet obemäldt, att jag, i anledning af någre, under löppet af innevarande år, till mig inkomne uppgifter och berättelser i Brottmål, ansett mig föranlåten att, dels på någre deribland, fästa Eder Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet, och dels om de öfrige underrätta vederbörande Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, eller från andre vederbörande infordra nödig befunne upplysningar. De meddelanden, som varit i fråga, hafva hufvudsakligen angått följande ämnen:

Om Rådhus-Rättens i Östhammar anmälan, att större delen af de i staden begångne förbrytelser härledt sig från Fylleri och Dryckenskap, som befrämjas och underhålles igenom flere dervarande krogar, hvilkas antal, Rådhus-Rätten, för ett så litet samhälle, ansett vara för stort och öfverflödigt; har Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms Län undfått kännedom till vidtagande af de åtgärder, Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande kan anse tjenlige.

= På erhållen underrättelse, att, vid Gillbergs Härads-Rätt i Werm-land, ett brottmål vore under ransakning, rörande grofva våldsamheter, begångne under en vid nysäter der i orten förlidet år hållen stor marknad, hvilket mål vid flere Ting förevarit, har jag, så väl från Eder  
Kongl.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Carlstad begärt närmare upplysning om de vid marknaden förefallne uppträden, och Dess yttrande om de åtgärder, som Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansåge böra vidtagas till afböjande af dylika våldsamheter för framtiden, som af domhafvanden äskat underrättelse, huru ifrågavarande mål blifvit vid Härads-Rätten afldömdt. Enligt från domhafvanden ingången rapport, har ärendet ännu icke kunnat till slut bringas, utan blifvit uppskjutit i anseende till flere vittnens inkallande; men Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har vidtagit nödiga anstalter till sådane uppträdens förekommande i framtiden.

= I anledning af gjord anmälan från Rådhus-Rätten i Enköping, att ett större antal pass för smidesbetjente, af Magistraten i Eskilstuna på den sednare tiden blifvit utfärdadt, i synnerhet till Dahlfolk, hvilket, med sådane pass försedde, egna sig till ett emot detta folks rätta yrke, stridande näringsfång och föra ett kringstrykande och lättjefullt lefnads-sätt, som föranleder till lastfulle utsväfningar, har jag af Borgmästaren uti sistnämde stad äskat uppgift å antalet af pass, som af vederböran-de i Eskilstuna blifvit till smides kringförande och försäljande utfärdade under förlidet och innevarande år, samt upplysning öfver anledningen, hvarföre sådane pass skola blifvit, på sednare tiden, till större antal utgifne. Sedan Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stora Kopparbergs Län af denna förklaring erhållit del, och med åtskillige upplysningar inkommit, har jag detta ärende hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmält, och har Eder Kongl. Maj:t i nåder behagat deröfver infordra Dess och Rikets Commerce-Collegii underdåniga yttrande.

= Om Domhafvandens i Torna Härad i Malmöhus Län till mig afgifna berättelse, angående hustru Elsa Andersdotters berömliga gerning, att från marken upptaga ett derå utlagdt nyfödt barn, och föra detsamma med sig till sitt hemvist, afvänja sitt eget barn, och åt det hittade

barnet lemna all moderlig omsorg och skötsel, samt att, ehuru sjelfri knappa villkor stadd, fortfara att gifva det oskylda barnet samma vård, som åt sina egne trenne barn, har jag förut haft tillfälle, att hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla. Eder Kongl. Maj:t har ock täckts tilldela denna berömvärda qvinna nådig belöning.

= På min underdåniga hemställan om nödvändigheten att bereda mera utrymme i Castenhoffshäktet härstädes för de brottslingar, af båda könen, som äro under ransakning vid Norra Förstadens båda Ränners-Rätter, och i detta häkte hållas under förvar, har Eder Kongl. Maj:t afslått nådig befallning till Öfver-Ståthållaren, att vidtaga tjenlige åtgärder till afhjelpande af den öfverklagade olägenheten.

Ibland de ämnen, hvilka, i sammanhang med de nu anförde, äro af egenskap att de böra komma till Eder Kongl. Maj:ts höga kännedom, förtjenar följande, att i underdånighet omförmälas:

Uti Wikingstads Församling och Walkebo Härad af Linköpings Län, har, genom Contractsprosten och Kyrkoherden derstädes J. Abrahamssons åtgärd, redan år 1835, en Förliknings-Commité i nämde Församling blifvit inrättad, deraf resultaterne, enligt domhafvandens i orten, Häradshöfdingen Fredrik Carl Pereswetoff Moraths intygande, hittills öfverstigit all förväntan. Under tvenne års tid har icke en enda rättegång från samma Socken vid domstolen gjorts anhängig, utan alla blifvit af Commitén förlikte. Rättegångssakerne behandlas på ett enkelt sätt och kostnadsfritt, och derigenom, att Commitén sammanträder icke efter, utan före stämningarnes uttagande, förekommas de kostnader och den bitterhet, hvilka äro följder af sjelfva instämningen och vanligen utgöra största hindret för dömde, att vid Rätten åstadkomma förlikningar. Detta af en själasörjare gifna exempel, att bereda och på ett varaktigt sätt befästa sämja ibland dess åhörare, är aktningvärdt, och förtjenar att i andra Församlingar efterföljas. — Af flere, under både sistförflut-

ne och innevarande år, till mig inkomna berättelser från Härads-Rätterne, har min uppmärksamhet blifvit fästad på det menliga inflytande, som berättas i flere orter hafva uppkommit vid tillämpningen af Eder Kongl. Maj:ts nådiga Förordning af den 9 Maj år 1835, angående hvad iakttagas bör vid handel om Lösören, hvilka köparen låter i säljarens vård kvarblifva. Ifrågavarande nådiga Förordning, tillkommen på Rikets vid 1834 års Riksmöte församlade Ständers underdåniga hemställan och förslag, har väl för afsigt, att, genom föreskrifter af hvad köpare af lösören, som förblifva i säljarens vård hafva att iakttaga, för att gifva afhandlingarne gällande kraft, förekomma gäldenärers ofta gjorda försök, att på borgenärens bekostnad från utmätningar freda sin lösa egendom. Men erfarenheten skall visa, att afhandlingar om lös egendom börjat blifva gängse till en förut oerhörd mängd: att de äfven af husbönder skola begagnas, till förebyggande deraf, att underhafvandes egendom icke måtte af andre borgenärer åtkommas: att exempel skola finnas, till och med, det nya afhandlingar tillkommit om samma egendom, hvarje gång utmätning deraf befarats: att, om de icke upprättats af hvarenda gäldbunden person, utan god kredit, så skall man därför mera hafva att tacka mängdens ärlighet, samt den bekymmerslöshet och brist på omtanka, eller förutseende, hvilka vanligen vidlåda de svårt skuldsatte, än det band, som Författningen skulle lägga på den bedräglige: att utvägen, att, genom konkursrättegång, af gäldenären framtvinga undanmålade lösören, sällan skall kunna begagnas, då hans bo är så ringa, att det icke betäcker konkurs-omkostnaderne, mindre lemnar borgenärerne någon ersättning, eller då de sednare befara, att sjelfve få vidkännas ytterligare kostnader: att, om någon skulle våga försöket, att genom rättegång visa en, på grund af 1835 års Förordning tillkommen, afhandlings oriktighet, skall den ifrågasatte egendomen under tiden opåtalat förskingras, så att gäldenären ändock, vid en för borgenären lyck-

lig utgång af saken, icke skall äga något, hvarmed han ens förmår godtgöra rättegångskostnaderne, hvilkas möjliga förlust redan skall vara tillräcklig att afhålla, i synnerhet en obemedlad borgenär ifrån anställandet af så väl dylik, som en konkursrättegång: att domhafvande, till förekommande af missbruket att den gäldbundne, som befarar lagsökning, eller utmätning, skyddar sina tillgångar medelst sådane salu-affhandlingar, som Förordningen medgifver, utan att tillika der är stadgadt, huru derunder förborgade underslef må kunna uppdagas, förmält sig vara betänkte, att, efter slutet af hvarje Tingstur, låta i kyrkorna kungöra dylika köp: samt att, af alla desse skäl, flere domhafvande framfört den önskan, att allmänna lagens stadgande i 7 Cap. Utsöknings-Balken, eller, om så erfordras, en förklaring huru 3 § deruti skall förstås, vore, vid tillämpningen för ifrågavarande fall, att föredraga framför oftaberörde 1835 års förordning.

Eder Kongl. Maj:t lär af det, som om sagde Förordning blifvit anført, nogsamt finna, att den angelägenhet, som är i fråga, är nog vigtig att förtjena tagas i öfvervägande vid framdeles blifvande Riksdag, under tiden hvar till ytterligare upplysningar i ämnet icke lära komma att saknas.

---

## Afdelningen för de Civile Rättegångs-ärenderne.

### 1. Lands-Domstolarne.

#### A) Härad-Rätterne.

Totalsumman af de Civile målen . . . . . 71,312.

Deraf Konkurer . . . . . 538.

Af Cessionanter hafva varit:

Prester . . . . . 33.

Militärer . . . . . 23.

Andre Ståndspersoner . . . . . 130.

Hemmansbrukare och ägare . . . . . 258.

Tjenstefolk och Stattpare m. fl. dylike . 94.

Skuldfordringsmål . . . . . 41,598.

Svarandens stånd:

Prester . . . . . 112.

Militärer . . . . . 1,342.

Andra Ståndspersoner . . . . . 1,195.

Hemmansbrukare och ägare . . . . . 23,862.

Tjenstefolk och Stattpare m. fl. dylike . 15,087.

Andre Tvistemål . . . . . 29,176. 71,312.

Förlikte före inställelsen inför Rätten . . . 20,105.

Förlikte inför Rätten . . . . . 6,353.

Afgjorde . . . . . 35,003.

Uppskjutne . . . . . 9,851.

Från Härad-Rätterne hafva till högre Rätt blifvit vädjade 5,001 mål.

#### B) Bergs-Tings-Rätterne.

Skuldfordringsmål . . . . . 244.

Andre Tvister . . . . . 159.

403.

|                                                      |      |
|------------------------------------------------------|------|
| Förlikte före inställelsen inför domstolen . . . . . | 98.  |
| Förlikte vid domstolen . . . . .                     | 44.  |
| Afgjorde . . . . .                                   | 172. |
| Uppskjutne . . . . .                                 | 89.  |

c) *Ägodelnings-Rätterne.*

|                                                              |                  |
|--------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>Tabell N:o 14.</b> Balancerade mål från år 1835 . . . . . | 32.              |
| Under år 1836 inkomne . . . . .                              | 826.             |
|                                                              | <u>858.</u>      |
| Deraf afgjorde under år 1836 . . . . .                       | 698.             |
| Förlikte under år 1836 . . . . .                             | 53.              |
| Balancerade till år 1837 . . . . .                           | <u>107.</u> 858. |

d) *Lagmans-Rätterne.*

|                                                               |               |
|---------------------------------------------------------------|---------------|
| <b>Tabell N:o 15.</b> Uppskjutne från år 1835 . . . . .       | 129.          |
| Från Härads-Rätterne år 1836 genom vad inkomne mål . . . .    | 4,846.        |
|                                                               | <u>4,975.</u> |
| Hvaraf blifvit bilagde före inställelsen vid Lagmans-Rätt . . | 1,838.        |
| Förlikte vid Lagmans-Rätt . . . . .                           | 70.           |
| Afgjorde . . . . .                                            | 2,927.        |
| Uppskjutne till år 1837 . . . . .                             | <u>140.</u>   |
|                                                               | <u>4,975.</u> |

De från Lagmans-Rätt till Hof-Rätt vädjade mål hafva varit 1,045,  
och de, under summa appellabilis, vid Lagmans-Rätt afdömde mål 419.

## 2. Domstolarne i Städerna.

a) *Kämnars-Rätterne.*

**Totalsumman** af de Civile målen hafva vid Kämnars-Rätterne varit 4,695.  
**Deraf Skuldfordringsmål.** . . . . . 4,017.

**Svarandens stånd:**

|                                       |        |
|---------------------------------------|--------|
| Prester . . . . .                     | 13.    |
| Militärer . . . . .                   | 323.   |
| Borgare . . . . .                     | 1,563. |
| Andre innevånare i Städerne . . . . . | 2,266. |

**Andre Tvister . . . . .** 678. 4,695<sup>\*)</sup>.

Deraf hafva före inställelsen vid domstol bifvit:

|                                            |               |
|--------------------------------------------|---------------|
| Förlikte . . . . .                         | 935.          |
| Förlikte inför domstol . . . . .           | 504.          |
| Afgjorde . . . . .                         | 2,964.        |
| Uppskjutne . . . . .                       | 292.          |
| Värdjade under högre Rätt hafva varit 614. | <u>4,695.</u> |

**b) Rådhus-Rätterne.**

**Totalsumman af de Civile målen vid Rådhus-Rätterne är . . . .** 4,447.

**Deraf Konkurs . . . . .** 857.

Af Cessionanter hafva varit:

|                                       |                          |
|---------------------------------------|--------------------------|
| Prester . . . . .                     | 10.                      |
| Militärer . . . . .                   | 23.                      |
| Borgare . . . . .                     | 483.                     |
| Andre innevånare i Städerne . . . . . | 342.                     |
|                                       | <u>858<sup>*)</sup>.</u> |

**Skuldfordringsmål . . . . .** 2,018.

**Svarandens stånd:**

|                                       |        |
|---------------------------------------|--------|
| Prester . . . . .                     | 10.    |
| Militärer . . . . .                   | 45.    |
| Borgare . . . . .                     | 890.   |
| Andre innevånare i Städerne . . . . . | 1,086. |

**Andre Tvistemål . . . . .** 1,572. 4,447.

<sup>\*)</sup> Summan å målen och summan på svarandeparternes stånd, kunna icke med hvarandra öfverensstämma, emedan i ett och samma mål varit flera svarande parter af olika stånd.

Hvaraf blifvit förlikte före inställelsen vid Dom-

|                                 |               |
|---------------------------------|---------------|
| stolen . . . . .                | 574.          |
| Förlikte inför Rätten . . . . . | 393.          |
| Afgjorde . . . . .              | 2,782.        |
| Uppskjutne . . . . .            | 698.          |
|                                 | <u>4,447.</u> |

Vädjade målen från Rådhus-Rätterne under högre Rätt hafva varit 473 och de till Rådhus-Rätterne från RämnersRätterne vädjade 664. Under samma appellabilis äro vid Rådhus-Rätterne afdömda 832 mål.

*C) Nedre Borg-Rätten.*

|                              |             |
|------------------------------|-------------|
| Skuldfordrings mål . . . . . | 43.         |
| Andre Tvister . . . . .      | 68.         |
|                              | <u>111.</u> |

|                                                       |             |
|-------------------------------------------------------|-------------|
| Deraf förlikte före inställelsen vid Rätten . . . . . | 12.         |
| Förlikte inför Rätta . . . . .                        | 8.          |
| Afjorde . . . . .                                     | 88.         |
| Uppskjutne . . . . .                                  | 3.          |
|                                                       | <u>111.</u> |
| Under Öfre Borg-Rätten vädjade . . . . .              | 2.          |

*D) Öfre Borg-Rätten.*

|                                                                                       |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Oafgjorde sedan år 1835, Vädjade mål 3, Besvärs- och Supplikationsmål 3 . . . . .     | 6.         |
| Under årets lopp tillkomne, Vädjade mål 2, Besvärs- och Supplikationsmål 27 . . . . . | 29.        |
|                                                                                       | <u>35.</u> |

|                                                                                   |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Afgjorde under år 1836, Vädjade mål 5, Besvärs- och Supplikationsmål 26 . . . . . | 31.           |
| Balance till år 1837, Besvärs- och Supplikationsmål . . . . .                     | <u>4. 35.</u> |

E) *Aka-*

E) *Akademiske Consistorierne.*

Skuldfordringsmål . . . . . 15.

Svarandens stånd:

Prest . . . . . 1.

Andre stadens invånare . . . . . 14.  
15.

Andre Tvister . . . . . 3.  
18.

Deraf förlikte före inställelse vid domstolen . . . . . 9.

Inför domstolen . . . . . 1.

Afgjorde . . . . . 7.

Uppskjutne . . . . . 1. 18.

Vädjade under högre Rätt . . . . . 3.

F) *Hof-Rätterne:*

1. *Svea Hof-Rätt.*

Konkurs-, Boskillnads- och Urarfvamål.

|                                                                                            | Vädjade. | Instämde. |                                                                        | Vädjade. | Instämde. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------|------------------------------------------------------------------------|----------|-----------|
| Balance från år 1835. .                                                                    | 19.      | 15.       | Afgjorde under året. .                                                 | 79.      | 11.       |
| Vid 1835 års slut inkomplette och således då ej lottade instämde och vädjade mål . . . . . | 8.       | —         | Afskrifne eller afförde, i följd af förlikning eller annan orsak . . . | 1.       | —         |
|                                                                                            |          |           | Vid 1836 års slut ej lottade mål . . . . .                             | 8.       | —         |
| Under år 1836 tillkomne                                                                    | 78.      | 19.       | Vid 1836 års slut oafgjorde . . . . .                                  | 17.      | 23.       |
|                                                                                            | 105.     | 34.       |                                                                        | 105.     | 34.       |

Års-Proklamata.

Under året inkomne . . . . . 27. Afskrifne eller afförde, i följe af förlikning eller annan orsak . . . 27.

**Tvistemål i allmänhet.**

|                                                                                                      | Vådjade.    | Instämde.  |                                                                             | Vådjade.    | Instämde.  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------------|------------|
| Balance från år 1835 . .                                                                             | 166.        | 16.        | Afgjorde under år 1836                                                      | 380.        | 5.         |
|                                                                                                      |             |            | Afskrifne eller afförde,<br>i följd af förlikning,<br>eller annan orsak . . | 13.         | —          |
| Vid 1835 års slut inkom-<br>plette och således då ej<br>lottade instämde och<br>vådjade mål. . . . . | 94.         | 1.         | Vid 1836 års slut ej<br>lottade mål . . . . .                               | 91.         | 5.         |
|                                                                                                      |             |            | Vid 1836 års slut oaf-<br>gjorde . . . . .                                  | 165.        | 21.        |
|                                                                                                      |             |            | På serskildt tillförord-<br>nade Hof-Rättens af-<br>görande bero . . . . .  | —           | 4.         |
| Under år 1836 tillkomne                                                                              | 389.        | 18.        |                                                                             |             |            |
|                                                                                                      | <u>649.</u> | <u>35.</u> |                                                                             | <u>649.</u> | <u>35.</u> |

**Fiskaliske Aktioner.**

|                                   |            |                                                                          |            |
|-----------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------|------------|
| Balance från år 1835 . . . . .    | 6.         | Afgjorde under år 1836 . . . . .                                         | 21.        |
|                                   |            | Afskrifne eller afförde, i följd af<br>förlikning, eller annan orsak . . | 1.         |
|                                   |            | Vid 1836 års slut ej lottade . . .                                       | 6.         |
| Under år 1836 tillkomna . . . . . | 37.        | Vid 1836 års slut oafgjorde . . .                                        | 15.        |
|                                   | <u>43.</u> |                                                                          | <u>43.</u> |

**Lottade Skriftvexlingar.**

|                                   |             |                                                                          |             |
|-----------------------------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Balance från år 1835 . . . . .    | 26.         | Afgjorde under år 1836 . . . . .                                         | 392.        |
|                                   |             | Afskrifne eller afförde, i följd af<br>förlikning, eller annan orsak . . | 4.          |
|                                   |             | Vid 1836 års slut ej lottade . .                                         | 28.         |
| Under år 1836 tillkomne . . . . . | 438.        | Vid 1836 års slut oafgjorde . .                                          | 40.         |
|                                   | <u>464.</u> |                                                                          | <u>464.</u> |

**Utan Kommunikation afgjorde besvär.**

|                                |     |                                  |      |
|--------------------------------|-----|----------------------------------|------|
| Balance från år 1835 . . . . . | 25. | Afgjorde under år 1836 . . . . . | 396. |
| Transport                      | 25. | Transport                        | 396. |

Transport 25.

Transport 396.

Afskrifne eller afförde, i följd af  
förlikning, eller annan orsak . . 61.

Under år 1836 tillkomne . . . . 462.  
487.

Vid 1836 års slut oafgjorde . . 30.  
487.

Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref och Remisser.

Balance från år 1835 . . . . . 7. Handlagde under år 1836 . . . . 102.  
Under år 1836 tillkomne . . . . 100. Vid 1836 års slut icke handlagde 5.  
107. 107.

Andre af Hof-Rätten handlagde ärenden.

Balance från år 1835 . . . . . 25. Afgjorde under år 1836 . . . . 1,738.  
Afskrifne eller afförde, i följd  
af förlikning, eller annan orsak 12.  
Under år 1836 tillkomne . . . 1,752. Vid 1836 års slut oafgjorde . . 27.  
1,777. 1,777.

Antalet af Eder Kongl. Maj:ts nådiga Bref har utgjort 63, och genom alla Eder Kongl. Maj:ts nådiga Remisser har, jemte handlingars infordrande, annan åtgärd tillika blifvit Hof-Rätten anbefalld.

Tingstermins-förteckningar, skrivelser med expeditionslösen och sådane recipissen, som icke varit åtföljde af skrivelser från Autoriteter eller skrifter af enskilda parter, äro icke beräknade.

Bland de instämde Konkurserne äro 9 af militärer, 1 af militärsenka, 7 af civile embetsmän, 1 af possessionat, och 1 af artist.

## 2. Götha Hof-Rätt.

Konkurs-, Boskillnads- och Urarfvamål.

|                          | Instämde. | Vädjade. |                        | Instämde. | Vädjade. |
|--------------------------|-----------|----------|------------------------|-----------|----------|
| Balance från år 1835 . . | 23.       | 31.      | Afgjorde under år 1836 | 15.       | 57.      |
| Transport                | 23.       | 31.      | Transport              | 15.       | 57.      |

| Vådjade. Instämde.             |  |  | Vådjade. Instämde.                                           |  |  |
|--------------------------------|--|--|--------------------------------------------------------------|--|--|
| Transport 23. 31.              |  |  | Transport 15. 57.                                            |  |  |
|                                |  |  | Afskrifne, i följd af förlikning eller annan orsak . . . . . |  |  |
|                                |  |  | 1. 1.                                                        |  |  |
|                                |  |  | Vid 1836 års slut oafgjorda . . . . .                        |  |  |
| Inkomne under år 1836 . 2. 46. |  |  | 9. 19.                                                       |  |  |
| <u>25. 77.</u>                 |  |  | <u>25. 77.</u>                                               |  |  |

Års-Proklamata.

|                                 |  |  |                                   |  |  |
|---------------------------------|--|--|-----------------------------------|--|--|
| Balance sedan år 1835 . . . . . |  |  | Afgjorda under år 1836 . . . . .  |  |  |
| 4. 5.                           |  |  | 3. 6.                             |  |  |
| Inkomne under år 1836 . . . . . |  |  | Vid 1836 års slut oafgjorda . . . |  |  |
| <u>9.</u>                       |  |  | <u>9.</u>                         |  |  |

Tvistemål i allmänhet.

| Instämde. Vådjade.              |  |  | Instämde. Vådjade.                                           |  |  |
|---------------------------------|--|--|--------------------------------------------------------------|--|--|
| Balance sedan år 1835 . 5. 192. |  |  | Afgjorda under år 1836 3. 402.                               |  |  |
|                                 |  |  | Afskrifna, i följd af förlikning eller annan orsak . . . . . |  |  |
|                                 |  |  | — 3.                                                         |  |  |
|                                 |  |  | Vid 1836 års slut oafgjorda . . . . .                        |  |  |
| Inkomne under år 1836 3. 429.   |  |  | 5. 216.                                                      |  |  |
| <u>8. 621.</u>                  |  |  | <u>8. 621.</u>                                               |  |  |

Fiskaliska Aktioner.

|                                 |  |  |                                   |  |  |
|---------------------------------|--|--|-----------------------------------|--|--|
| Balance från år 1835 . . . . .  |  |  | Afgjorda under år 1836 . . . . .  |  |  |
| 23. 44.                         |  |  | 46. 21.                           |  |  |
| Inkomne under år 1836 . . . . . |  |  | Vid 1836 års slut oafgjorda . . . |  |  |
| <u>67.</u>                      |  |  | <u>67.</u>                        |  |  |

Lottade Skriftvexlingar.

|                                 |  |  |                                                               |  |  |
|---------------------------------|--|--|---------------------------------------------------------------|--|--|
| Balance från år 1835 . . . . .  |  |  | Afgjorda under år 1836 . . . . .                              |  |  |
| 55. 460.                        |  |  | 413. 101.                                                     |  |  |
|                                 |  |  | Afskrifven, i följd af förlikning eller annan orsak . . . . . |  |  |
|                                 |  |  | 1. 515.                                                       |  |  |
| Inkomne under år 1836 . . . . . |  |  | Vid 1836 års slut oafgjorda . .                               |  |  |
| <u>515.</u>                     |  |  | <u>515.</u>                                                   |  |  |

Utan Kommunikation afgjorda besvär.

|                               |             |                                                                 |             |
|-------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------|-------------|
| Inkomne under år 1836 . . . . | 363.        | Afgjorda under år 1836 . . . .                                  | 322.        |
|                               |             | Afskrifne, i följd af förlikning<br>eller annan orsak . . . . . | 41.         |
|                               | <u>363.</u> |                                                                 | <u>363.</u> |

Eder Kongl. Maj:ts nådiga Bref och Remisser.

|                                |             |                                  |             |
|--------------------------------|-------------|----------------------------------|-------------|
| Balance från år 1835 . . . . . | 7.          | Handlagde under år 1836 . . . .  | 173.        |
| Inkomne under år 1836 . . . .  | 173.        | Vid 1836 års slut icke handlagde | 7.          |
|                                | <u>180.</u> |                                  | <u>180.</u> |

Andre af Hof-Rätten handlagde ärender.

|                               |               |                                |               |
|-------------------------------|---------------|--------------------------------|---------------|
| Inkomne under år 1836 . . . . | 2,045.        | Afgjorda under år 1836 . . . . | 2,045.        |
|                               | <u>2,045.</u> |                                | <u>2,045.</u> |

Af Hof-Rätten omedelbart upptagne Konkursmål äro 18 af militärer och 7 af ståndspersoner, hvaraf ingen blifvit fälld till personligt ansvar. Utaf Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remisser hafva 77 afsett utlåtandes infordrande och 85 handlingars uppsändande. Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref hafva varit 18.

5. Hof-Rätten öfver Skåne och Blekinge.

Konkurs-, Boskillnads- och Urfarfvamål.

|                                | Värdjade.  | Instämde. |                            | Värdjade.  | Instämde. |
|--------------------------------|------------|-----------|----------------------------|------------|-----------|
| Balance från år 1835 . . . 11. | 4.         |           | Afgjorde under år 1836 14. | 3.         |           |
|                                |            |           | Vid 1836 års slut oaf-     |            |           |
| Under år 1836 tillkomne . 10.  | 1.         |           | gjorde . . . . .           | 7.         | 2.        |
|                                | <u>21.</u> | 5.        |                            | <u>21.</u> | 5.        |

Års-Proklamata.

|                                 |           |                                |           |
|---------------------------------|-----------|--------------------------------|-----------|
| Balance från år 1835 . . . . .  | 2.        | Afgjorde under år 1836 . . . . | 4.        |
| Under år 1836 tillkomne . . . . | 2.        |                                |           |
|                                 | <u>4.</u> |                                | <u>4.</u> |

**Tvistemål i allmänhet.**

|                               | Vådjade. Instämde. |                                                             | Vådjade. Instämde. |
|-------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------|
| Balance från år 1835 . . 113. | 5.                 | Afgjorde under år 1836 220.                                 | 1.                 |
|                               |                    | Afskrifne, i följe af förlikning eller annan orsak. . . . . | 2. 1.              |
| Under år 1836 tillkomne 258.  | —                  | Vid 1836 års slut oafgjorde . . . . .                       | 149. 3.            |
|                               | <u>371. 5.</u>     |                                                             | <u>371. 5.</u>     |

**Fiskaliska Aktioner.**

|                                   |            |                                                             |            |
|-----------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------|------------|
| Balance från år 1835 . . . . .    | 24.        | Afgjorde under år 1836 . . . . .                            | 14.        |
|                                   |            | Afskrifne, i följe af förlikning eller annan orsak. . . . . | 4.         |
| Under år 1836 tillkomne . . . . . | 12.        | Vid 1836 års slut oafgjorde . . .                           | 18.        |
|                                   | <u>36.</u> |                                                             | <u>36.</u> |

**Lottade Skriftvexlingar.**

|                                |             |                                  |             |
|--------------------------------|-------------|----------------------------------|-------------|
| Balance från år 1835 . . . . . | 18.         | Afgjorde under år 1836 . . . . . | 200.        |
| Under år 1836 tillkomne . . .  | 193.        | Vid 1836 års slut oafgjorde . .  | 11.         |
|                                | <u>211.</u> |                                  | <u>211.</u> |

**Utan Kommunikation afgjorde Besvär.**

|                               |             |                                   |             |
|-------------------------------|-------------|-----------------------------------|-------------|
| Under år 1836 tillkomne . . . | 486.        | Afgjorde under år 1836 . . . . .  | 477.        |
|                               |             | Vid 1836 års slut oafgjorde . . . | 9.          |
|                               | <u>486.</u> |                                   | <u>486.</u> |

**Eders Kongl. Maj:ts nådiga Bref och Remisser.**

|                                   |            |                                   |            |
|-----------------------------------|------------|-----------------------------------|------------|
| Balance från år 1835 . . . . .    | 4.         | Handlagde under år 1836 . . . . . | 38.        |
| Under år 1836 tillkomne . . . . . | 35.        | Vid 1836 års slut icke handlagd   | 1.         |
|                                   | <u>39.</u> |                                   | <u>39.</u> |

**Andre af Hof-Rätten handlagde ärenden.**

|                                 |      |                                  |      |
|---------------------------------|------|----------------------------------|------|
| Under år 1836 inkomne . . . . . | 613. | Afgjorde under år 1836 . . . . . | 613. |
|---------------------------------|------|----------------------------------|------|

Tre af gäldenärerne, deraf ingen ådragit sig personligt ansvar, hafva varit militärer och två civile tjenstemän. Eders Kongl. Maj:ts till Hof-Rätten aflåtna nådiga Bref hafva varit 10, och Eders Kongl. Maj:ts nådiga Remisser, hvarigenom handlingar inforrats 12, och sådane, hvarigenom Hof-Rätten tillika blifvit anbefalld åtgärd 17.

**G) Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt.**

**Anmärkningsmål.**

|                                  |               |                                        |               |
|----------------------------------|---------------|----------------------------------------|---------------|
| Oafgjorde från år 1835 . . . . . | 613.          | Afgjorde under år 1836 . . . . .       | 716.          |
| Tillkomne år 1836 . . . . .      | 780.          | Oafgjorde vid samma års slut . . . . . | 677.          |
|                                  | <u>1,393.</u> |                                        | <u>1,393.</u> |

**Ansöknings-, Verkställighets- och Redogörelse-mål.**

|                                  |             |                                    |             |
|----------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------|
| Oafgjorde från år 1835 . . . . . | 42.         | Afgjorde år 1836 . . . . .         | 542.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .      | 532.        | Oafgjorde vid årets slut . . . . . | 32.         |
|                                  | <u>574.</u> |                                    | <u>574.</u> |

**Lottade Mål.**

**1. Underställnings-mål.**

|                                  |             |                                    |             |
|----------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------|
| Oafgjorde från år 1835 . . . . . | 23.         | Afgjorde år 1836 . . . . .         | 197.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .      | 185.        | Oafgjorde vid årets slut . . . . . | 11.         |
|                                  | <u>208.</u> |                                    | <u>208.</u> |

**2. Besvårs-mål.**

|                                  |             |                                    |             |
|----------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------|
| Oafgjorde från år 1835 . . . . . | 14.         | Afgjorde år 1836 . . . . .         | 182.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .      | 185.        | Oafgjorde vid årets slut . . . . . | 17.         |
|                                  | <u>199.</u> |                                    | <u>199.</u> |

**Instemde Mål.**

|                             |           |                                       |           |
|-----------------------------|-----------|---------------------------------------|-----------|
| Tillkomne år 1836 . . . . . | 3.        | Afgjordt år 1836 . . . . .            | 1.        |
|                             |           | Vid 1836 års slut oafgjorde . . . . . | 2.        |
|                             | <u>3.</u> |                                       | <u>3.</u> |

### Fiskaliska Aktioner.

|                                  |            |                                    |            |
|----------------------------------|------------|------------------------------------|------------|
| Oafgjorde från år 1835 . . . . . | 4.         | Afgjorde år 1836 . . . . .         | 20.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .      | 27.        | Oafgjorde vid årets slut . . . . . | 11.        |
|                                  | <u>31.</u> |                                    | <u>31.</u> |

Ifrån Contoret för Magazins-Ärendernas Utredning  
inkomne och af viss Referent föredragne Mål.

|                                  |             |                                    |             |
|----------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------|
| Oafgjorde från år 1835 . . . . . | 29.         | Afgjorde år 1836 . . . . .         | 105.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .      | 106.        | Oafgjorde vid årets slut . . . . . | 30.         |
|                                  | <u>135.</u> |                                    | <u>135.</u> |

### Eder Kongl. Maj:ts nådige Remisser.

|                                   |             |                                     |             |
|-----------------------------------|-------------|-------------------------------------|-------------|
| Obesvarade från år 1835 . . . . . | 24.         | År 1836 i underdånighet besvarade   | 167.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .       | 170.        | Vid årets slut obesvarade . . . . . | 27.         |
|                                   | <u>194.</u> |                                     | <u>194.</u> |

Åtskillige af Advokat-Fiskals-Embetet hos Kammar-  
Rätten handlagde Ärenden, som under ofvanstå-  
ende rubriker icke kunna hänföras.

|                                    |            |                                |            |
|------------------------------------|------------|--------------------------------|------------|
| Balancerade från år 1835 . . . . . | 8.         | Afgjorde år 1836 . . . . .     | 66.        |
| Tillkomne år 1836 . . . . .        | 64.        | Balance till år 1837 . . . . . | 6.         |
|                                    | <u>72.</u> |                                | <u>72.</u> |

Antalet af Eder Kongl. Maj:ts nådiga Bref och Utslag, som år 1836  
till Kammar-Rätten ankommit och blifvit till verkställighet befordrade, har  
utgjort 121.

I följe af Kammar-Rättens åtgärder hafva 28,853 R:dr 4 r:st år 1836  
i Kronans kassor influtit.

Sammanlagde antalet af de mål, som år 1836 varit under handlägg-  
ning, utgör 2,813, hvaraf 2,632 tillhört ledamöters föredragning, och hvil-  
ket sednare antal med 228 öfverstiger föregående årets, så att äfven först-  
näm-

nämde år, ärenderne uti detta embetsverk betydligt tilltagit, hvilket ock bidragit dertill, att, oaktadt antalet af afgjorde mål med 183 öfverstiger föregående årets nummer på afgjorde mål, någon tillökning uti balancen till nästföljande år ägt rum.

## H) *Justitie-Fördelningen af Eders Kongl. Maj:ts Cancelli.*

### Revisionssaker:

|                                |      |
|--------------------------------|------|
| Balance från år 1835 . . . . . | 331. |
| Tillkomne år 1836 . . . . .    | 194. |
| Afgjorda år 1836 . . . . .     | 196. |
| Balance till år 1837 . . . . . | 329. |

### Skiftes-mål:

|                                |      |
|--------------------------------|------|
| Balance från år 1835 . . . . . | 89.  |
| Tillkomne år 1836 . . . . .    | 112. |
| Afgjorda år 1836 . . . . .     | 133. |
| Balance till år 1837 . . . . . | 68.  |

### Rammars-Rätts-mål:

|                                |     |
|--------------------------------|-----|
| Balance från år 1835 . . . . . | 45. |
| Tillkomne år 1836 . . . . .    | 20. |
| Afgjorda år 1836 . . . . .     | 47. |
| Balance till år 1837 . . . . . | 18. |

### General-Auditörs-mål:

|                                |     |
|--------------------------------|-----|
| Balance från år 1835 . . . . . | 36. |
| Tillkomne år 1836 . . . . .    | 66. |
| Afgjorda år 1836 . . . . .     | 80. |
| Balance till år 1837 . . . . . | 22. |

**Besvär- och Ansöknings-mål:**

|                                |        |
|--------------------------------|--------|
| Balance från år 1835 . . . . . | 700.   |
| Tillkomne år 1836 . . . . .    | 1,401. |
| Afgjorda år 1836 . . . . .     | 1,157. |
| Balance till år 1837 . . . . . | 944.   |

**Rabinetts-ärender:**

|                                |      |
|--------------------------------|------|
| Inkomne år 1836 . . . . .      | 623. |
| Afgjorda år 1836 . . . . .     | 611. |
| Balance till år 1837 . . . . . | 12.  |

**Riksens Ständers Skrifvelser:**

|                                      |        |
|--------------------------------------|--------|
| Balance från år 1835 . . . . .       | 3.     |
| Balance till år 1837 . . . . .       | 3.     |
| Summa Balance från år 1835 . . . . . | 1,204. |
| Summa Inkomne år 1836 . . . . .      | 2,461. |
| Summa Afgjorde år 1836 . . . . .     | 2,269. |
| Summa Balance till år 1837 . . . . . | 1,396. |

De Civile Rätttegångs-ärenderne vid 1:sta domstol å landet och i städerna hafva, sedan år 1830, då början med desse Statistiska Berättelser gjordes, till antalet varit vid:

|                                           |         |
|-------------------------------------------|---------|
| Härads-Rätterne . . . . år 1830 . . . . . | 83,157. |
| år 1831 . . . . .                         | 89,307. |
| år 1832 . . . . .                         | 81,099. |
| år 1833 . . . . .                         | 74,443. |
| år 1834 . . . . .                         | 72,514. |
| år 1835 . . . . .                         | 73,187. |
| år 1836 . . . . .                         | 71,312. |

och således minskade under år 1836 mot sist föregångne året med 1,875.

|                         |                   |      |
|-------------------------|-------------------|------|
| Bergs-Tings-Rätterne *) | år 1831 . . . . . | 815. |
|                         | år 1832 . . . . . | 722. |
|                         | år 1833 . . . . . | 677. |
|                         | år 1834 . . . . . | 559. |
|                         | år 1835 . . . . . | 383. |
|                         | år 1836 . . . . . | 403. |

och således tillökade under sistnämde år mot det föregående året med 20.

|                        |                   |        |
|------------------------|-------------------|--------|
| Kämners-Rätterne . . . | år 1830 . . . . . | 5,900. |
|                        | år 1831 . . . . . | 6,196. |
|                        | år 1832 . . . . . | 6,039. |
|                        | år 1833 . . . . . | 5,417. |
|                        | år 1834 . . . . . | 4,478. |
|                        | år 1835 . . . . . | 4,730. |
|                        | år 1836 . . . . . | 4,695. |

således minskade år 1836 mot det sist föregångne året med 35.

|                         |                   |        |
|-------------------------|-------------------|--------|
| Rådhus-Rätterne . . . . | år 1830 . . . . . | 6,560. |
|                         | år 1831 . . . . . | 6,748. |
|                         | år 1832 . . . . . | 6,499. |
|                         | år 1833 . . . . . | 5,845. |
|                         | år 1834 . . . . . | 5,738. |
|                         | år 1835 . . . . . | 5,305. |
|                         | år 1836 . . . . . | 4,447. |

således minskade under år 1836 mot det sist föregångne året med 858.

Att de Civile Rättegångarne i allmänhet minskats sedan år 1831, är i mine förre underdåniga Berättelser anmärkt. Från nyssnämde år till år 1835 utgjorde minskningen vid de olika domstolarne 19,461, och under år 1836 hafva de Civile Målen ytterligare nedgått till 2,748

---

\*) Ifrån och med år 1831 inkommo först Uppgifterne från Bergs-Tings-Rätterne.

under hvad de voro år 1835, så att berörde mål, i det hela, sedan år 1831, aftagit med 22,209 mål. Af Anmärkningarne, som åtfölja Tabellerna till denna underdåniga Berättelse, och den för år 1835, ses, att orsakerne till minskningen i de Civile Rättegångarne af domstolarne tillskrifves: "en i allmänhet tilltagande ekonomisk förkofran, och att exekutiva försäljningar af hemmansdelar blifva ringare, än förr." "Den alltmer tilltagande välmågan och moraliska bildningen hos allmogen." Vidare: "Konkursmålen och Skuldfordringarnes minskning, och att allmogen kunnat reda sig från de under missväxt-åren ådragne skulder för erhållen undsättningsspannmål, enär erfarenheten visat, att under de år, då folket är i betryckt och lidande tillstånd, rättegångarne äro till antalet störst." Att Civile Målen antal äfven minskas, "sedan i följd af stundeligen ökade lösningsfrågor af söndrad jord, denna småningom återvinnes till rätter bohlstad, och de ringa bosättningarne å tunne- och kappeländ upphöra, med alla deraf härflytande rättsförhållanden af mångfaldig art."

Af 71,715 instämde Civile Mål till Under-domstolarne å landet, hafva 1,045 blifvit vid Öfver-domstol fullföljde.

Konkurs- och Skuldfordringsmålen vid Under-domstolarne å landet hafva under år 1836 varit, de förre: 538 och de sednare: 41,842.

Samma slags mål hafva vid Under-domstolarne i städerna, vid Akademiska Consistorierne och vid Nedre Borg-Rätten varit, Konkursmålen: 857 (Rådstufva-Rätterne), och Skuldfordringsmålen: 6,093. Således hafva Konkursmålen, mot år 1835, då de voro 937, under år 1836, minskats med 80. I Stockholm hafva 183 Borgare gjort cession, och i Götheborg 63.

Förlikte Målen före *inställelse vid Domstolen*, hafva å landet varit:

Vid Härads-Rätterne 20,105; vid Bergs-Tings-Rätterne 98, och vid Lagmans-Rätterne 1,838, tillsammans 22,041, eller cirka hvar tredje och ett halft mål förlikt af antalet å de instämde målen.

Förlikte Målen före *inställelse vid Domstolen*, hafva i städerna varit:

Vid Kämners-Rätterne 935; vid Rådhus-Rätterne 574; vid Nedre Borg-Rätten 12, och vid Akademiska Consistorierne 9, tillsammans 1,530, eller något öfver hvarjt sjetite mål förlikt af antalet å de instämde målen.

Högsta antalet af Mål, *förlikte före inställclsen vid Domstolen*, har, ibland Härads-Rätterne, varit i Marks, Wedens och Bollebygds häraders domsaga i Elfsborgs Län; ibland Lagmans-Rätterne, i Westgötha och Dahlslands Lagmans-Rätt; ibland Rådhus-Rätterne, vid Rådhus-Rätten i Fahlun, och ibland Kämners-Rätterne, vid Kämners-Rätten i Götheborg.

De vid Landsdomstolarne *förlikte Mål inför Rätta* hafva varit 6,467, eller nära hvarjt 12:te mål, och de vid Stads-domstolarne förlikte 906, eller något öfver hvarjt 10:de mål förlikt.

Högsta antalet af *förlikte Mål inför Rätta* har varit i Norra Ångermanlands domsaga af Wester-Norrlands Län; i Tio häraders Lagmans-Rätt; vid Rådhus-Rätten i Enköping, och vid Stockholms Södra Förstads Kämners-Rätt.

Af 80,986 till förste domstol å Landet och i städerna instämde mål hafva endast 1,518 blifvit dragne under Öfver-Domstols pröfning, hvaraf följer, att parterne endast fullföljt hvarjt 53 mål vid Öfver-Domstolen.

Hvad verkan domstolarnes permanence i städerna medför, i förning med olikheten i lynne, städernas inbyggare och invånarne å landet emellan, synes nogsamnt af den betydliga skillnad, som förefinnes i antalet af de å landet, före inställelsen vid domstol förlikte mål, mot de i städerna, ehuru totalsumman af civile rättegångs-ärender vid Lands-Domstolarne, är ojemförligt större än samma summa af de civile målen vid Stads-Domstolarne.

Konkurs- och skuldfordringsmålen särskilt hafva vid förste domstol å landet och i städerna alltsedan år 1830 varit följande:

**R o n k u r s m å l.**

|                             |         |        |
|-----------------------------|---------|--------|
| <b>Vid Härads-Rätterne:</b> | år 1830 | 702.   |
|                             | år 1831 | 694.   |
|                             | år 1832 | 568.   |
|                             | år 1833 | 556.   |
|                             | år 1834 | 525.   |
|                             | år 1835 | 497.   |
|                             | år 1836 | 538.   |
| <b>Vid Rådhus-Rätterne:</b> | år 1830 | 1,060. |
|                             | år 1831 | 1,048. |
|                             | år 1832 | 958.   |
|                             | år 1833 | 823.   |
|                             | år 1834 | 856.   |
|                             | år 1835 | 937.   |
|                             | år 1836 | 857.   |

**S k u l d f o r d r i n g s m å l.**

|                             |         |         |
|-----------------------------|---------|---------|
| <b>Vid Härads-Rätterne:</b> | år 1830 | 48,025. |
|                             | år 1831 | 52,620. |
|                             | år 1832 | 46,123. |
|                             | år 1833 | 39,429. |
|                             | år 1834 | 39,726. |
|                             | år 1835 | 40,801. |
|                             | år 1836 | 41,598. |

**Vid Bergs-Tings-Rätterne, derifrån uppgifter först med år 1831**

|                         |         |      |
|-------------------------|---------|------|
| <b>började inkomma:</b> | år 1831 | 441. |
|                         | år 1832 | 502. |
|                         | år 1833 | 478. |
|                         | år 1834 | 335. |

|                                                                                                                     |        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| år 1835 . . . . .                                                                                                   | 231.   |
| år 1836 . . . . .                                                                                                   | 244.   |
| Vid Kämnars-Rätterne: år 1830 . . . . .                                                                             | 5,107. |
| år 1831 . . . . .                                                                                                   | 5,360. |
| år 1832 . . . . .                                                                                                   | 5,372. |
| år 1833 . . . . .                                                                                                   | 4,736. |
| år 1834 . . . . .                                                                                                   | 3,697. |
| år 1835 . . . . .                                                                                                   | 4,028. |
| år 1836 . . . . .                                                                                                   | 4,017. |
| Vid Rådhus-Rätterne, hvarifrån uppgifterna å Skuldfordringsmålen<br>under åren 1830 och 1831 icke äro fullständiga: |        |
| år 1832 . . . . .                                                                                                   | 2,310. |
| år 1833 . . . . .                                                                                                   | 1,971. |
| år 1834 . . . . .                                                                                                   | 1,979. |
| år 1835 . . . . .                                                                                                   | 2,111. |
| år 1836 . . . . .                                                                                                   | 2,018. |

---

Af den Berättelse tillförordnade Justitie-Canzleren, under den 27 sistlidne Oktober, till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet afgifvet, har Eder Kongl. Maj:t i nåder inhämtat förhållandet så väl med Dess och Rikets Collegiers Arbeten under loppet af förlidet år, som produkten af samma Arbeten de sista Tio åren, och den vid 1836 års slut befäsliga Balance på Oafgjorda Mål från de föregående åren, enligt en, vid t. f. Justitie-Canzlerens Berättelse fogad, särskilt uppgjord Tabell. Som denna Tabell lemnar en öfversigt af de Kameral-juridiska och Civile Må- lens antal i Rikets Collegier, äfven för större delen af den tid, som mine underdåniga Berättelser omfatta, angående de Civile Rättegångs-

ärenderna vid Rikets Domstolar och åtskillige andre Autoriteter, från och *Bil. Litt. C.* med år 1830 och följande åren, så synes ifrågavarande, under *Litt. C.* i afskrift härvid bilagde Tabell kunna, såsom ett upplysande bidrag, åtfölja de af Tabellerne till förevarande underdåniga Berättelse, som komma att tryckas.

Sedan Eder Kongl. Maj:t den 13 Januari innevarande år, på min derom gjorda underdåniga hemställan, i nåder förordnat, att samtliga Landshöfdingarne böra till Justitie-Stats-Ministern, enligt meddeladt formulär, årligen, ifrån 1836 års början, afgifva förteckningar på de af Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande handlagde Utsökningsmål; så hafva till följe deraf sådane uppgifter till mig inkommit, som om förhållandet med Utsökningsmålen vid Exekutionssätena lemna fullständig efterrättelse. På grund af besagde uppgifter får jag nu sluteligen, i sammanhang med hvad om Skuldfordringsmålen vid Lands- och Stadsdomstolarne blifvit anført, angående lagsökningarne hos Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, i underdånighet framlägga följande summariska Tablå.

Antalet af Utsökningsmål hos Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, under år 1836, har varit 50,652, deraf 33,263 blifvit afgjorde genom Utslag, som, efter slutad skriftväxling parterne emellan, tredskovis blifvit meddelte, och 17,389 genom villkorlige resolutioner, hvarmed förstås sådane lagsökningar för auktionsfordringar och dylike skulder, som remitteras till Under-exekutor med föreskrift, att, om krafvet riktighet erkännes, beloppet deraf uttaga och sökanden tillhandahålla, men om invändning deremot af svarande parten göres, lagsökningen kommunicera.

Efter ordningen Länen emellan och de olika Ståndsklasser, inom hvilka utsökningar förekommit, nemligen: Ridderskapet och Adeln, Ståndsper-

personer, Hemmansägare och brukare af Allmogens klass, samt Torpare, Tjenstfolk m. fl., hafva Utsökningsmålen till antalet och Skuldernes sammanlagde belopp, varit uti:

|                          | Summa<br>Utsöknings-<br>mål. | Hinderskapet<br>och Adelen. | För ett<br>sammanlagt<br>Skuldbelopp<br>af |    |    | Sländs-<br>personer. | För ett<br>sammanlagt<br>Skuldbelopp<br>af |    |    | Hemmansägare<br>och brukare<br>af Allmoges. | För ett<br>sammanlagt<br>Skuldbelopp<br>af |    |   | Torpare,<br>Tjenstfolk m. fl. | För ett<br>sammanlagt<br>Skuldbelopp<br>af |    |    |
|--------------------------|------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------|----|----|----------------------|--------------------------------------------|----|----|---------------------------------------------|--------------------------------------------|----|---|-------------------------------|--------------------------------------------|----|----|
| Upsala Län . . . . .     | 1,969                        | 9                           | 4,007                                      | 40 | 9  | 219                  | 47,688                                     | 36 | 9  | 949                                         | 61,258                                     | 5  | 1 | 792                           | 13,934                                     | 10 | 2  |
| Stockholms Län . . . .   | 1,241                        | 3                           | 1,046                                      | —  | —  | 196                  | 75,235                                     | 24 | 1  | 675                                         | 61,450                                     | 32 | 4 | 367                           | 12,741                                     | 34 | 8  |
| Skaraborgs Län . . . .   | 1,561                        | 113                         | 26,667                                     | 29 | —  | 353                  | 120,906                                    | 34 | 3  | 993                                         | 54,261                                     | 26 | 8 | 102                           | 1,141                                      | 20 | —  |
| Kronobergs Län . . . .   | 13,068                       | 29                          | 1,980                                      | —  | —  | 158                  | 10,717                                     | —  | —  | 2,329                                       | 109,292                                    | —  | — | 552                           | 4,872                                      | —  | —  |
| Jönköpings Län . . . .   | 1,104                        | 16                          | 3,116                                      | —  | —  | 292                  | 34,896                                     | —  | —  | 516                                         | 32,230                                     | —  | — | 280                           | 5,853                                      | —  | —  |
| Westmanlands Län . . .   | 2,565                        | 12                          | 2,100                                      | 2  | 10 | 201                  | 22,096                                     | 33 | 8  | 1,270                                       | 54,227                                     | 21 | 1 | 1,032                         | 13,817                                     | 30 | 1  |
| Linköpings Län . . . .   | 2,834                        | 79                          | 18,082                                     | 28 | 7  | 869                  | 107,601                                    | 6  | 10 | 1,035                                       | 57,024                                     | 27 | 7 | 831                           | 27,141                                     | 26 | 5  |
| Nyköpings Län . . . .    | 1,027                        | 6                           | 1,832                                      | 26 | 8  | 156                  | 14,891                                     | 9  | 8  | 346                                         | 14,629                                     | 5  | — | 519                           | 7,932                                      | 31 | 8  |
| Elfsborgs Län . . . . .  | 2,372                        | 32                          | 4,788                                      | 30 | —  | 301                  | 60,273                                     | 25 | 7  | 1,517                                       | 104,529                                    | 45 | 6 | 522                           | 5,321                                      | 25 | 2  |
| Calmar Län och Öland .   | 5,257                        | 33                          | 10,130                                     | 41 | 3  | 922                  | 61,756                                     | 13 | 9  | 2,737                                       | 110,915                                    | 18 | 3 | 1,565                         | 45,054                                     | 12 | 7  |
| Stora Kopparbergs Län .  | 2,969                        | 14                          | 941                                        | —  | —  | 192                  | 29,092                                     | —  | —  | 2,541                                       | 80,280                                     | —  | — | 222                           | 5,373                                      | —  | —  |
| Örebro Län . . . . .     | 2,737                        | 4                           | 403                                        | 8  | —  | 456                  | 39,395                                     | 20 | —  | 1,731                                       | 107,940                                    | 41 | — | 546                           | 3,887                                      | 5  | —  |
| Wermlands Län . . . .    | 1,252                        | 12                          | 2,462                                      | 40 | —  | 216                  | 46,622                                     | 26 | 7  | 806                                         | 33,522                                     | 19 | 3 | 218                           | 3,043                                      | 34 | 10 |
| Gefleborgs Län . . . .   | 1,355                        | 1                           | 60                                         | —  | —  | 97                   | 18,990                                     | 6  | —  | 648                                         | 57,961                                     | 41 | — | 609                           | 23,048                                     | 43 | —  |
| WesterNorrlands Län .    | 1,398                        | 2                           | 395                                        | —  | —  | 66                   | 16,297                                     | —  | —  | 326                                         | 28,674                                     | —  | — | 1,004                         | 20,196                                     | —  | —  |
| Westerbottens Län . . .  | 739                          | 2                           | 49                                         | —  | —  | 116                  | 8,647                                      | —  | —  | 541                                         | 25,474                                     | —  | — | 80                            | 1,579                                      | —  | —  |
| Gottlands Län . . . . .  | 1,186                        | 5                           | 2,377                                      | 39 | 4  | 331                  | 101,795                                    | 1  | 6  | 576                                         | 34,632                                     | 30 | 3 | 274                           | 6,302                                      | 10 | 11 |
| Malmöhus Län . . . . .   | 4,712                        | 45                          | 9,702                                      | 41 | 2  | 1,032                | 114,753                                    | 11 | 2  | 2,077                                       | 204,082                                    | 12 | 1 | 1,558                         | 25,356                                     | 37 | 9  |
| Christianstads Län . . . | 3,456                        | 33                          | 6,864                                      | —  | —  | 466                  | 79,835                                     | —  | —  | 1,904                                       | 134,563                                    | —  | — | 1,053                         | 20,197                                     | —  | —  |
| Blekinge Län . . . . .   | 3,276                        | 1                           | 10                                         | 43 | 4  | 229                  | 32,741                                     | 6  | —  | 1,617                                       | 115,720                                    | 18 | — | 1,429                         | 28,662                                     | —  | —  |
| Hallands Län . . . . .   | 1,624                        | 9                           | 2,012                                      | —  | —  | 205                  | 25,714                                     | —  | —  | 1,146                                       | 41,898                                     | —  | — | 264                           | 4,017                                      | —  | —  |
| Götheborgs och Bohus Län | 1,860                        | 5                           | 1,041                                      | —  | —  | 392                  | 24,048                                     | —  | —  | 1,229                                       | 46,800                                     | —  | — | 234                           | 3,344                                      | —  | —  |
| Jemtlands Län . . . . .  | 819                          | 3                           | 550                                        | —  | —  | 104                  | 5,316                                      | —  | —  | 561                                         | 24,512                                     | —  | — | 151                           | 4,337                                      | —  | —  |
| Norrbottens Län . . . .  | 271                          | 2                           | 96                                         | —  | —  | 59                   | 4,096                                      | —  | —  | 157                                         | 10,696                                     | —  | — | 53                            | 1,099                                      | —  | —  |
| Summa                    | 50,652                       | 470                         | 100,717                                    | 34 | 11 | 7,628                | 1,103,405                                  | 15 | 10 | 28,227                                      | 1,606,581                                  | 7  | 1 | 14,327                        | 297,252                                    | 34 | 3  |

I afseende på fördelningen af de Utsökningsmål, som angått klassen af Hemmansägare och brukare bland allmogen och arbetsklassen, hvarunder begripes torpare, tjänstfolk, så kallade gerningsmän, manskap af militären m. fl.; så har densamma icke kunnat blifva fullt tillförlitlig, emedan uti skriftvexlingen, parterne emellan, understundom endast utsättes svarande parternes namn och hemvist, men icke deras yrke, hvadan förblandning utaf personer, bland berörde klasser, icke alltid kunnat undvikas, ehuru Utsökningsmålen antal och penningbeloppet icke deraf förändras. Antalet af parter, i en del Skuldfordringsmål, har äfven någon gång varit större, än målens antal, då i ett utslag eller i en resolution flere personer af olika stånd blifvit ådömde betalningsskyldighet, såsom i mål, rörande pastoralier, augments- och löningsrätter af hemman och hemmansdelar m. m.

Utaf ofvanstående Tablå äro följande hufvudsakliga fakta att inhämta:

= Att Utsökningsmålen till antalet utgöra 50,652, och det sammanlagde skuldbeloppet 3,107,956 R:dr 44 sk. 1 r:st. B:ko.

= Att, hvad deraf angått Ridderskapet och Adeln, uti 470 mål, rört ett skuldbelopp af 100,717 R:dr 34 sk. 11 r:st.; att största antalet af dessa mål, eller 113, varit i Skaraborgs Län, der högsta penningbeloppet 26,667 R:dr 29 sk. jemväl förefinnes; att uti Gefleborgs och Blekinge Län, i hvardera Länet ett mål, det minsta antal af Skuldfordringsmål mot Ridderskapet och Adeln ägt rum, angående ett belopp i penningar, som i Blekinge Län uppgått till 10 R:dr 43 sk. 4 r:st., och dernäst i Westerbottens Län till 49 R:dr.

= Att Utsökningsmålen mot ståndspersoner utgöra 7,628, och angått ett skuldbelopp af 1,103,405 R:dr 15 sk. 10 r:st.; att målens antal varit störst i Malmöhns Län 1,032, fast högsta beloppet af skulderna varit i Skaraborgs Län 120,906 R:dr 34 sk. 3 r:st., men minst,

både till antal af mål och till beloppet i penningar, i Norrbottens Län; det förra eller målens antal 59, och det sednare 4,096 R:dr. Anledningen till det stora belopp, hvarföre ståndspersoner blifvit lagsökte i Skaraborgs Län, härrör deraf, att en enda person, af ståndspersonsklass, blifvit lagsökt för nära hälften af det upptagna beloppet.

= Att Lagsökningarne mot den egentliga allmogen, i antal utgöra 28,227 för ett belopp i penningar af 1,606,581 R:dr 7 sk. 1 r:st., deribland de fleste lagsökningar förekommit uti Calmare Län med Öland 2,737, och de minsta i Norrbottens Län 157. Högsta beloppet å skuldfordringarne har deremot varit i Malmöhus Län 204,082 R:dr 12 sk. 1 r:st., och lägsta beloppet i Norrbottens Län 10,696 R:dr.

= Att mot arbetsklassen och dertill räknade personer tillsammans 14,327 utslag eller resolutioner i Lagsökningsmål blifvit utfärdade, rörande en sammanlagd skuldsumma af 297,252 R:dr 34 sk. 3 r:st. Målens antal har varit störst uti Calmare Län och Öland, 1,565, och dernäst i Malmöhus Län, 1,558, men minst i Norrbottens Län, 53, och derefter i Westerbottens Län, 80. Högsta skuldbeloppet visar sig i Calmare Län, 45,054 R:dr 12 sk. 7 r:st., och det lägsta i Norrbottens Län, 1,099 R:dr, dernäst i Skaraborgs Län, 1,141 R:dr 20 sk., och i Westerbottens Län, 1,579 R:dr.

Huru Utsökningsmålen hos Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sig förhållit under de förflutne åren, kan icke blifva föremål för någon jemförelse nu, då uppgifterne, å ifrågavarande mål, först räknas ifrån år 1836, då de begynt afgifvas. För en fullständig jemförelse af förhållandet med Lagsökningarne, under den förflutne tiden, så att deraf kunde utfinnas i hvad mån lagsökningarne årligen till- eller aftagit, inom hvilka Län förökningen eller minskningen inträffat, och bland hvilka ståndsklasser skulle jemväl höra, att Under-domstolarne å landet och i städerna, uti deras till Justitie-Stats-Ministern ingående uppgifter å Civile

Rättegångsärenden, borde upptaga icke allenast, såsom hittills, antalet på sjelfva målen och ståndsklassen på de lagsökte personerne, utan ock det belopp i penningar, som lagsökningarne, ståndsklassvis, angå; men sådant har ifrån början icke varit Under-domstolarne ålagdt. Tills vidare, åtminstone, få således de upplysningar i ämnet tjena, som genom framgen fortsättning af uppgifterne på Utsökningsmålen vid Exekutions-sätena kunna hämtas.

Stockholm den 12 December 1837.

## M. ROSENBLAD.

---

*Af alla i denna Berättelse åberopade Tabeller och Bilagor äro, till undvikande af tidsutdrägt med Berättelsens utgifvande från trycket, endast några af allmännare interesse nu tryckte och bifogade, såsom: Tabellerne N:o 5, 12 och 13 samt Bilagan Litt. C. Framdeles kommer en inskränkt upplaga att tryckas af General-Sammandragen N:o 1, 3 och 4, dock endast till utdelning åt Hof- och Öfver-Rätterne, Embets-Verken och Domstolarne. Den som emellertid skulle åstunda att af de sistnämde, eller de öfrige Tabellerne, taga kännedom, har tillfälle dertill öppet hos Justitie-Stats-Ministern.*

# Upplysningar och Anmärkningar, af vederbörande Herrar Domhafvande meddelade, hörande till General-Sammandraget Tabellen N:o 1.

Stockholms  
Län.

N:o 1.

Frösåker,  
Waddö, Häf-  
verö, Bro och  
Wätö.

Brottmålen befinnas ej i tilltagande; och itererade stölder eller snatterier, från någon en gång straffad tjuf eller snattare, äro så sällan sporde, att, för närvarande, ingen dylik händelse kan uppgifvas. Sedligheten inom orten är med hvarje år i tilltagande. — Den i 1:sta klassen för "Barnamord" sakfällde qvinna, som var en i pigtjenst stadd bonddotter, 28 år gammal, föregaf sin afsigt med gerningen vara, att undgå barnets försörjning, hvartill hon ansåg sig sakna utväg; hon har erhållit undervisning i Christendomen och kunnat läsa i bok. — Den om "Sjelfmord" förvunne, var en af svärmodighet besvärad, icke i armod stadd bonde, som dränkt sig i sin egen brunn. Ett brott i 2:dra klassen är begånget af en man och en qvinna, som varit från annan Dom-saga. — Concurs- och Skuldfordrings-årendernas talrikhet, är, måhända, en följd från i orten nu, mera än förr, öfverklagad penningebrist.

Af de under rubriken: "Sjelfmord" uppförde tre männer och en qvinns-person, hafva af männerna, den ene varit en bonde, den andre en f. d. Trumpetare och den tredje en dräng, samt qvinnan en bondeenka; och hafva om anledningarne till sjelfmorden under de hållne ransakningarne följande upplysningar vunnits: för Bonden: som, 53 år gammal, medelst en bordknifs inrånnande i halsgroppen, afhåndt sig lifvet: att han någon tid förut varit mycket grubblande och orolig till sinnes, derunder han klagat öfver stickningar i hufvudet, verk i bröstet och and-

N:o 2.

Sjuhundra.  
Närdsinghundra,  
Lyhundra,  
Fröluna och  
Länna.

tåppa. Han har 2:ne gånger förut gjort försök, men af närvarande personer blifvit hindrad, afhånda sig lifvet, medelst intagande af arsenik. Han har lefvat vål med sin familie, nyktert och anständigt, men ågt svag Christendomskunskap; *för f. d. Trumpetaren:* hvilken, 40 år gammal, genom dränkning lifvet sig afhåndt: att han några dagar derförinnan, och serdeles samma dag, varit grubblande, sorgbunden och oredig till sina sinnen, hvar till han för en person uppgifvit den orsaken, att någre af hans borgenärer och synnerligast en, hotat försätta honom i Concurstillstånd och i hvilken händelse han, som efter hvad sedermera sig visat, förskingrat emottagne medel af betydligare belopp, fruktat att någon svår bestraffning skulle honom ådömmas. Han var i lifstiden frisk och af stark kroppsbyggnad; *för Drängen:* hvilken, 25 år gammal, medelst aflossande af ett bösseskott, förkortat sitt lif: att han nåsiförut och åfven samma dag berörde tilldragelse ågt rum, varit besvärad af en med håstiga och svåra plågor förenad magsjukdom: att han åfven förut städse varit nedslagen till lynnet och sorgbunden; såsom orsak hvar till uppgifvits, att han ånda från ungdomen varit behäftad med en svår och obotlig utslagssjukdom, i auseende hvar till han uteslutits från alla samqväm och jemvål i umgänget med andra personer förmårkt sig vara mycket tillbakasatt; men att han alltid fört en arbetsam och stilla vandel och ågt försvarlig Christendomskunskap; *för Bonden-Enkan:* hvilken, 74 år gammal, hånst sig: att hon, allt sedan hennes ende son några månader förut med döden afgått, af sorg deröfver varit mycket grubblande och svag till sinnet, hvilket tilltaget, sedan hon någon tid derefter blifvit af Krono-Betjeningen för fylleribrott till Landshöfdinge-Embete inkallad; i anseende hvar till hon yttrat sig mycket frukta för den bestraffning, som kunde blifva henne ådömd; för öfrigt hade hon fört ett tyst och stilla lefverne, samt ågt försvarlig Christendomskunskap.

Den för Mord och Rån sakfällde Smedslårningen, 24 år gammal, N:o 3.  
 hade, såsom en följd af begifvenhet på starka drycker, åsamkat sig *Wollentuna, Solentun, Danderyd, Åker och Örn.*  
 smärre skulder, och för att bereda sig tillgång till deras betalande,  
 föröfvade han mordet å sofvande person, derefter han tillgrep pennin-  
 gar och persedlar af ringa värde. En drång har, utan förut märkligt  
 vemod, med vilja afhåndt sig lifvet genom bösseskott. Icke någon af  
 de för 1:sta resan stöld dömda har tillförene vetterligen varit straffad  
 för snatteri. Aderton man- och två qvinkön af de i 2:dra klassen sak-  
 fällde, hafva varit från annan Domsaga.

Brottmålen hafva de sednare åren i allmänhet mera af- än tillta- N:o 4.  
 git, hvilket till en stor del härleder sig från en större omsorg hos *Erlinghundra, Seminghundra, Långlund och Färentuna.*  
 egendomsegare och hemmansinnehafvare, att söka undvika arbetsbiträde  
 af vanföjdade personer. Af de för 1:sta resan stöld dömda, har icke  
 mera än en, som sedermera en längre tid varit å allmänna Corrections-  
 inrättningen intagen, förut varit fälld för snatteri. De båda Sjelfmör-  
 darne, om hvilkas dödssätt undersökning förevarit, voro bägge från  
 Upsala Lån och stadde å resa till Stockholm. Motivet till den ene,  
 eller Lånsman Sundströms företag, att under uppehåll å Alsike Gåst-  
 gifvaregård, genom intagning af arsenik afhända sig lifvet, var sanno-  
 likt intet annat än bekymmer öfver dåliga affärer. Den andra, en  
 drång af Liffländsk härkomst, hängde sig vid Århusby Gåstgifvaregård,  
 sedan han under fylleri släppt och förstört ett dyrbart hästkreatur, som  
 han skolat åt sin husbonde till Stockholm afföra. Fem af de under 2:dra  
 klassen upptagne brott, äro begångne af personer från annan Domsaga.

Hvad brottmålen beträffar, anmärker Domhafvanden, att indivi- N:o 5.  
 dernas antal årligen minskats och att antalet å dem för sistlidit år be- *Sotholm, Öknebo och Svartlösa.*  
 tydligt understiger antalet efter medelberäkning för föregående sex åren.

Den för brott emot 16 Cap. MissgerningsBalken upptagna sakfällde qvinspersonen är född af Bondeföräldrar i medlet af år 1791, och skall, enligt det om henne infordrade Pråstbetyg, låsa försvarligt innantill, svagt förstå salighetsläran, men ordentligen hafva bevisat Catechismiförhören, och senast i April månad 1835 begått H. H. Nattvard. Hon var moder för 8 barn med sin man, som i lifstiden var bonde, och 2:ne oågta efter hans död, af hvilka sistnämde det sednaste var det för hvars afdagatagande hon blifvit tilltalad. Med erkänd föresats, att dölja sitt hafvande tillstånd med detta barn, ifrån det, att hon sjelf detsamma erfor, ådagalägger ransakningen åfven hos henne ett fräckt och af inga föreställningar rubbadt oafbrutet bemödande för verkställigheten af denna föresats, men hennes enskildta inför Rätten föregifna anledning hårtill, innefattas hufvudsakligast i hennes fruktan, att, vid förmodad förlust af den tjänst hon innehade och i svårighet att erhålla en annan, om hennes tillstånd blefve kändt, komma i saknad af utkomst för sig och sina barn. Om fostrets afdagatagande blef hon ej öfvertygad, ehuru detsamma, enligt Läkare-attesten, var qvåft, hvilket hon förmodade hafva skett i födslostunden under hennes då medvetlösas tillstånd; men hvad som hos henne vittnar om ett ytterst känslolöst sinne är, att, sedan fostret den 15 December 1835 framföddes, hon i klådkistan i det lilla rum hon bebodde, haft det förvarat ända till dess, att 20:de dag Jul, den 13 påföljde Januari, liklukten deraf, i förening med de förre, under tiden, i anseende till hennes ständigt fria jemna sinnelag, mer och mer förminskade, men då åter vaknade misstankar emot henne för hafvande tillstånd och fostrets afdagatagande, gåfvo en händelsevis i det eljest stängda rummet, inkommen qvinsperson anledning, att föranstalta om undersökning. — Af de tvenne för Dråp och Rån tilltalade personer, som ej kunnat åt saken fällas, förekom emot den förre, att det våld, hvaraf den aflidne döden ljutit, blifvit honom till-

fogadt inom en sträcka af landsvägen, der, så vidt bevisligt varit, ingen annan än den tilltalade på samma gång sig befunnit, hvaremot åter andra omständigheter talat för hans befriande, och emot den sednare, som, lika med den förre, nekade till angifvelsen, föga mer än målsågåndens uppgift. En af de för Förfalskning dömda var en 12 års gosse, som, sedan han vid 9 års ålder olofligen afvikit ifrån sin i Östergöthland boende Moder och Stjuffader, och under bettlande, på det sätt, att han å en af honom skriftligen författad bönfällan om hjälp, tillika begärt de gifvandes namnteckning, på antaget namn Löwenadler och uppgifven bättre hårkomst, kommit hit åt orten, der han, som efter sitt afvikande från föräldrarne, varit insatt till undervisning uti Skolan i Linköping, i samråd med en något äldre yngling i Stockholm författade åt sig ett falskt betyg, som han här begagnat. Den för vållande till annors död tilltalade, men ej sakfällde person, var en fader, som, efter att hafva af starka drycker sig öfverlastat, under en resa från Stockholm med sin minderårige son, somnade på åkdonet, hvar efter hvarne, förmodligen af törst drifne, utan ledning nedgått till stranden af Måleren, der, vid åkdonets lutning den ej fastbundne vagnstolen, hvori sonen suttit, affallit och gossen drunknat. Af de för stöld dömda, har ingen förut varit för snatteri tilltalad eller fälld. De 2:ne brott, hvilka äro i den serskildta columnen uppförde, såsom saknande rubrik under andra klassen, äro inbrott, utan att tillgrepp dervid hunnit föröfvas, och hafva förbrytarne varit för detta allmänna arbetskarlar. Bland de "för andra förbrytelser med böter belagde" uppförde manspersoner äro tvenne Fjerdingsmän, som, vid serskildta fångföringar på deras ansvar, låtit samma arrestant undkomma. — Den i Tabellen för Sjelfmord upptagne mansperson har genom omåttligt förtärande af starka drycker, under det fortfarande ruset afidit; och har härförutan vid Svartlösa Håradshärad undersökning förevarit, i anled-

ning af ett å Botkyrka Kyrkogård funnit, i en ask och en säck inlagdt dödt foster; men hvarken om dess dödssätt och knappast kön, i anseende till dess redån förvandlade tillstånd, eller i öfrigt i något hånseende har upplysning kunnat vinnas. Af de i 2:dra klassen sakfällde hafva tio man- och tre qvinkön varit från annan Domsaga. — Civilmålen utgå i totalsumma ungefår lika antal efter medelberäkning, med föregående sex åren, men Skuldfordringsmålen hafva deremot ökats med 111 utöfver medeltalet för dessa sex år. De måsta hafva, likasom förra åren, angått auktionsfordringar, och rätta anledningen till förökningen är ganska svår att uppgifva, emedan i allmänhet tillståndet hos folket icke kan anses hafva undergått någon förändring mot hvad förr varit.

#### *Upsala Län.*

**N:o 6.** Brottmålen, i synnerhet tjufnadsbrott, hafva mycket ökat sig emot förra året, men ingen enda stöld har varit föranledd af verkligt behof. De i columnen, "Andra förbrytelser med Båter belagde," upptagne förbrytelser, hafva egentligen bestått i Sequester-brott, förbrytelser emot Tjenstehjonsstadgan, olofligt Elgskytte och bristande våglagning. Fyra af de under 2:dra klassen upptagne brott, åro begångne af personer från annan Domsaga.

**N:o 7.** Gröfre brott hafva inom Domsagan alltid varit sällsporda, hvarom Trögs, Åsun-  
da, Häbo och Bro. äfven de föregående årens uppgifter vittna, men, såsom ett upplysande bidrag för bedömande af folkets sedlighet och fogliga lynne å denna ort, tillägges det anmärkningsvärda förhållande, att ingen undergått dödsstraff inom Domsagan under en så lång tiderymd tillbaka, att en slik tilldragelse ännu kan i minnet återföras. Af de för stöld första resan dömde, är blott en till ansvar för snatteri förut fälld. Tvenne af de under 2:dra klassen sakfällde mankön hafva tillhört annan Domsaga. Sjelfmördaren, hvilken dränkt sig, var en Guldsmed ifrån Enköping,

i lifstiden af ett dystert och svärmodigt sinnelag, missbelåten med sitt lif, sedan han, genom en oordentlig lefnad, kommit på obestånd och saknade utsigt till framtida bergning, hvad, i förening med sorgen öfver hustruns timade död och borgenårrers hårdhet, beredt sjelfmordet.

För brott af 1:sta klassen har endast en kringvandrande qvinsperson af omkring 40 års ålder varit tilltalad, nemligen för barnamord, utan att hon dertill kunnat fällas, då fostret upplystes hafva varit föga mer än halfgånget; hvaremot hon dömts till ansvar för lågersmålet. För vanlig Christendomskunskap var hon känd, men ansågs i öfrigt mindre vetande. Uti columnen för brott, som under 1:sta och 2:dra klasserne sakna bestämde rubriker, äro upptagna 1 man och 1 qvinna, sakfällde för inbrott med snatteri. De öfrige i denna column upptagne sexton män hafva, dels hvar för sig, dels gemensamt, så att brotten blott utgöra sju, begått jemväl icke i serskild column antecknade hemfrids- och vågafridsbrott, utan att likväl kunna fällas till ansvar såsom Edsöresbrytare, och äro af desse, tolf dessutom upptagne i andre columnerne för derjemte begångne andre förbrytelser, hvaremot fem, som endast dömts för hemfridsbrott, innefattas uti hufvudsunnan, jemte de i 2:dra och 5:dje klasserne upptagne sakfällde. — Tvenne Bondor, den ene 56 och den andre 51 år gammal, samt 2:ne Bondhustrur, den ena af 48 och den andra af 51 års ålder, hafva afhåndt sig lifvet, utan att annan anledning vid ransakningarne förekommit, än sinnesoro, föranledd af ett långvarigare sjukdomstillstånd, hvilket åter, i afseende på den ene bonden och den ena bondhustrun, orsakats till största delen genom fylleri. Tio af de under 2:dra klassen sakfällde manspersoner hafva varit från annan Domsaga.

De för uppsåt till Tidelag dömda 3:ne Drängar, af hvilka två uppnått 18 och en 22 års ålder, hafva alla kunnat låsa i bok och ägt den Christendomskunskap, att de varit till Herrans Hel. Nattvard admitte-

N:o 8.

Ulleråker, Hagunda, Faxa-la, Bålänge, Rasbo och Lagunda.

Nyköpings Län.

N:o 9.

Jönåker, Rönnebo, Oppunda och Wikkåtinge.

rade; dock skulle man kunna förmoda, att föräldrarnes vilkor icke varit sådane, att de medgifvit en något mera omsorgsfull vård och uppfostran åt barnen i deras yngre år, emedan den ene sakfålles fader varit inhysesshjon och den andras soldat, samt den tredje deremot vore född af en piga i lönskalåge. Bägge af de för tredje resan stöld dömda manspersoner åro från annan Domsaga och hafva varit, den ena en kringvandrande Smideshandlare från Eskilstuna, samt den andra en Hemmansägare i Daga Hårad, som, efter för andra resan stöld undergången bestraffning af spö, låt densamma så litet verka till förbättring, att han genast då han kom på fri fot och var på hemvåg stadd, begick ytterligare stöld med inbrott. Af de för brott dömda, hvilka under 1:sta och 2:dra klasserne sakna bestämda rubriker, hafva 3:ne män och 5:ne qvinnor gjort sig skyldige till ansvar för enkelt hor och 2:ne män för det de öfverfallit Kronobetjente, under det desse varit i tjenstetutöfning. Ibland de för fylleri dömda, hafva ock 2:ne varit öfverlastade i kyrka under Gudstjenst. Den för sjelfmord antecknade mansperson var 39 år gammal; hörde till allmoge och vistades hemma hos sin svärfader, som är Hemmansbrukare; ågde, enligt vederbörande Presterskaps bevis, försvarlig Christendomskunskap och var serdeles begifven på starka drycker, samt under sitt rusiga tillstånd af ett håftigt och våldsamt sinnelag, dervid han hvarken kunde beherrska sig sjelf, eller låt sig af någon annan styra; men var deremot då han blef nykter, stilla och fridsam, samt af ett melankoliskt lynne; och hade han, nyss före det han afhände sig lifvet, hvilket skedde genom dränkning, firat sin namnsdag med brännvinssupande och derunder sig öfverlastat.

N:o 10. Den för Barnamord sakfålde tjenstepiga, 23 år gammal, kunde låsa i bok, men hade svag Christendomskunskap och inskränkt förstånd. Enligt hennes egna uppgifter vid ransakningen föranleddes hennes brott af

*Vester-Rekarne, Öster-Rekarne, Daga, Åkers och Selevu.*

af blygsel och misströstan att kunna försörja sig och foster. Det i columnen för brott, hvarföre rubrik under 1:sta och 2:dra klasserne saknas, upptagne mål bestod deri, att en 57 års gammal qvinna, som tillföre en gång varit gift och derefter enka i många år, fattade, efter länge underhållit ömsesidigt hat, i afseende å sin sednare 62-årige man, med hvilken hon 1831 blifvit gift, det beslut att honom med arsenik afdagataga och till den åndan öfverlemnade åt en 37 års gammal gift drång i grannskapet en bit dylikt gift, hvilket denne skulle, efter hennes begåran, söka att i mat mannen bibringa, det han ock, sedan de gemensamt i smör tillblandat giftet, lofvade verkställa, men dock sedermera icke fullgjorde; hvarpå den emot mannen, efter af honom en Söndag undergången våldsam medfart, ytterligare uppbragta hustrun, vidtalade samma drång, att samma dag på aftonen följa henne hem för att slå mannen, om ock denne dervid skulle sätta till lifvet, blott hon blefve nöjaktigt hämnad; hvilken begåran drången åfven villfor, destohellre som derigenom för honom yppade sig ett tillfälle att vedergålla den ifrågakomne mannen för någon förment honom sjelf tillskyndad oförrätt; och till följa hvaraf drången ock begaf sig till det utsedde ofrets hemvist och der, sedan gubben, som då redan gått till hvila, blifvit uppryckt ur sin säng och i blotta linnet nedslåpad på golfvet, med kåppar eller spån, som för åndamålet medfördes, piskade gubben i flera omgångar, blå och blodig öfver större delen af kroppen, dervid biträdd af dels gubbens hustru, som begagnade en eldtång till mannens undfågande, dels en yngre drång, som af nyfikenhet gjorde sällskap till stället; hvilken behandling en annan drång, som ock af sistnämde bevekelsegrund följde med, passiv åskådade. — Hustrun dömdes i ena bot för uppsåt att vilja förgöra sin man; den äldre drången för edsöresbrott; och af de andre begge, den som i slagsmålet deltog till urbota

besträffning, men den passive till böter; hvarjemte äfven den slagne gubben fick plikta derföre, att, såsom under ransakningen yppades, han i sina gömmor haft arsenik. För öfrigt voro både gubben och hans hustru mycket vanfrejdade, han såsom känd för lättja, fylleri och oärlighet samt hon såsom af en mycket bullersam och fridstörande vandel, efter hvad deras själasörjare intygade. — Af de för 5:dje resan stöld sakfällde, hade den ene undergått straff för andra gången och den andre för första gången dylikt brott. Ingendera tvingades af behovet till dessa itererade förbrytelser, utan, såsom i de fleste dylika fall, voro lättja och fylleri-begär de verkande orsakerna. Qvinnan, som dömdes för andra resan tjufnad, fälldes och till ansvar för andra gången inbrott; hon var hustru till en väl bergad soldat, men hade flerfaldiga gånger ådagalagt, att hon nästan aldrig kunde besöka något ställe, utan att taga med sig något derifrån, så vid tillfälle sig erbjöd. En af de för stöld sakfällde, 25 år gammal, har inom snart sagdt blott ett år, gjort sig förtallen till ansvar för stöld 7:ne särskildte gånger, och ingick i besträffningen för 5:dje gången, äfven ansvar för fylleri. Han kunde läsa i bok, men hade svag Christendoms-kunskap samt var i hög grad begifven på fylleri och lättja och till den grad lattsinnig och fällen för ombyte i sin ställning, att han till och med med längtan emotsåg den dag, då för honom fåstningsportarne skulle öppnas. Sju af de under 2:dra klassen upptagne brott, äro begångne af personer från annan Domsaga. Af de antecknade 2:ne Sjelfinördare, var den ene drång och 22 år gammal, då han, genom skott, ändade sitt lif, hvartill, då ynglingen alltid fört ett stilla, nyktert och beskedligt uppförande samt haft god Christendoms-kunskap och ordentligt nyttjat salighetsmedlen, såsom orsak förmodades någon olycklig eller obesvarad kärlek; den andre torparson och 26 år gammal, som, efter mångåriga plågor af en svår och obotlig ryggverk, den han troddes genom lyftning af någon större tyngd

hafva sig ådragit och hvarigenom han slutligen äfven blifvit lytt och ofärdig, fann lifvet bli en börd och derföre detsamma förkortade genom det han dränkte sig.

Den för vållande till sitt barns död dömda piga, 40 år gammal, har, enligt det om henne utfärdade prestbetyg, ågt någorlunda försvarlig Christendomskunskap. Enligt hennes under ransakningen afgifne förklaring, har blygsel varit vållande dertill, att hon hållit sin inträffade barnsbörd hemlig. Ofvannämde qvinna, jemte en af de under 2:dra klassen sakfällde mankön, hafva varit från annan Domsaga. Brottmålen hafva varit betydligt mindre till antalet än föregående året.

**Gottlands  
Län.**

**N:o 11.**

*Södra Gott-  
land.*

Af de 4 anklagade hade den ena mannen, en Bonde vid namn Olof Grausne, på en mindre hemmansdel, med förgiftt sjelf afdagatagit sin hustru, sedan han förut gjort flera försök att genom andra rödja henne ur vågen. I detta brott voro alla tre de öfrige anklagade delaktige på det sätt att ena qvinnan, en enka Anna Gardrud Sudergårda, som förut försökt att med sönderstött glas, inblandadt i en pannkaka, förgöra hustrun, var i samråd med mannen om förgiftningen, utspanade hvar giftet fanns att tillgå och gaf anvisning derpå; att andra mannen, Tunnbindaren Christian Lundgren, efter samråd med Grausne och enkan Sudergårda om hustruns mördande, det Lundgren förut lofvat verkställa, anskaffat det gift hvarmed ogerningen tillvågabragtes, samt att andra qvinspersonen Sjömannen Stendahls hustru, afvetat brottet, utan att afvärja det, och åsett gifttillredelsen, som skett i hennes hemvist. Dessutom hade Lundgren i samråd med Stendahl, efter egen och Stendahls bekännelse, straxt efter födseln afdagatagit 2:ne af Stendahl i hor med Lundgren sammanallade lefvande framfödda barn, och nedgräft deras kroppar i en åker, der också qvarlevorna, vid anställd

**N:o 12.**

*Norra Gott-  
land.*

undersökning, igenfunnos. Under ransakningen hafva följande motiver till dessa brott uppdragats: Lundgren och Stendahl, hvilken sednares man i flera år vistats på sjöresa och vid sin hemkomst sökt åktenskapsskillnad, hade i flera år bott tillsammans och i hor tillsammans aflat 6 barn. Den svårare lagliga påföljden, som borde inträffa på det ofta förnyade hordomsbrottet, hade kommit dem på den tanken att ombringa det fjerde och femte af de foster, hvarmed Stendahl var hafvande, hvilket tillstånd hon alltså hållit hemligt. Olof Grausne, ledsen vid sin hustru i anseende till dålig hushållning, hade för henne fått så mycket större ovilja, som han fattat tycke för enkan Sudergårda och i hor med henne aflat ett barn. Fattiga voro de alla. Grausne och Lundgren, af hvilka den sednare var mycket förslagen, voro förtrogne. Allas fördel kunde befråmjas, om Grausne gifte sig med Sudergårda enkan och flyttade till den något större hemmansdel hon innehade, samt till Lundgren, som ville gifta sig med hustru Stendahl, då hon från mannen blifvit skild, öfverlåt sin hemmansdel. Men Grausnes hustru utgjorde hindret för verkställande af denna plan. Hon borde undanrödjas, och samma dag som Lundgren och Grausne på Tinget inlemnad till lagfart för den förre den sednares salubref på hemmansdelen, fick Grausne, vid hemkomsten om aftonen, giftet af Lundgren och hustrun giftet af Grausne, inlagt i en hos en Bagare i Wisby köpt och medhafd kakbulla. Grausne var född 1801, Lundgren 1791, Sudergårda Enkan 1800 och Stendahl 1802. Af ofvannämde personer har en man och en qvinna haft medelmåttig och en man och en qvinna försvarlig Christendomskunskap. — Den för sjelfmord upptagne var en till lefvernet stilla och vålkånd Bonde i behållen ekonomisk författning. Han hade nyligen ingått gifte, och grämde sig deröfver, att den hemmansdel, hans hustru medförde, var i förfallit tillstånd och belåst med mycken gäld. Läkarebetyget utmärker äfven organisk sjuklighet såsom anledning till denna sinnes-

stämning. Två af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

Den för dråp dömd, var en vålmående hemmansägare. Både han **Örebro Län.**  
och hans hustru voro begifne på omåttligt förtärande af brännvin. Man- **N:o 13.**  
nen, ehuru sjelf i berörde hånseende felaktig, uppretades af hustruns *Sundbo, Leke-*  
fylleri, och under flera års tid, hade han med slag och våldsam be- *bergs, Kumla,*  
handling bemött henne, nästan hvarje gång då endera eller båda sig *Hardemo, Eds-*  
öfverlastade, och härigenom öfvergingo våldsamheterne till en vana och *berg, Grim-*  
hårdade hans för öfrigt af naturen hårda och våldsamma sinnelag, hvil- *sten och Carl-*  
ket slutligen utbröt till den grad, att sedan han och hustrun, genom *skoga.*  
närvarande personers aflågsnande, blifvit ensamme lemnade, hade han  
med vedtråd slagit hustrun flera timmars tid, samt på golfvet i stugan  
rullat och sparkat henne intill dess han af hennes tystnad och orörlig-  
het förnummit att hon varit död. De hade haft 11 barn tillsammans,  
deraf blott en son, nu 21 år gammal, lefver. Dråparen, 47 år gam-  
mal, afrättades den 5 Maj 1857.

Den i columnen "Tidelag" upptagne Drång var 18 år gammal och  
är endast för uppsåt till dylikt brott dömd. Af de för stöld straffade,  
har blott en mansperson förut undergått bestraffning för snatteri, hvar-  
om ransakning högst sällan ensamt förekommer, utan i sammanhang  
med andra förbrytelser, emedan, i anseende till den lindriga bestraff-  
ningen, målsågande, med få undantag, icke angifva snatteri-förseelse,  
och förmärkes allt för uppenbart, under ransakningar om stöld, att  
den brottslige endast hyser fruktan för spöstraffet och den uppenbara  
kyrkoplikten, men icke för böterna eller vatten- och brödstraffet. Alla  
i 1:sta klassen sakfällde hafva kunnat läsa i bok och erhållit undervis-  
ning i Christendomen. Sjelfmördaren var en torpare, 50 år gammal,  
gift och hade 4 barn. Han var någon tid förut sjuklig, derunder före-

ställningar om framdeles blifvande brist på lefnadsuppehälle uppkommit, hvilka, jemte mag- och ryggplågor, synes hafva föranlett sinnesoro och det verkställda beslutet, att genom hängning förkorta lifvet. Två af de under 2:dra klassen sakfällde hafva tillhört annan Domsaga.

**N:o 14.**

*Fellingsbro,  
Glanshammar,  
Örebro, Åsker  
och Skyllerösa.*

Den för vållande till annors död upptagne, dömdes till ansvar för det han, oakadt erhållne varningar underlåtit att genom stångsels uppförande för hjulverket i den nybyggda Slotts- eller Stadsqvarnen i Örebro, förekomma olyckshändelse, hvilken inträffade med en piga, som sent en afton i det nedra, och då svagt upplysta huset, när hon skulle haka af sin säck under mjöltrumman, blifvit fattad i klåderne af den nära derinvid varande trillan och nerdragen i hjulverket, dervid hon blef ganska illa krossad och söndersliten. Bland de tio själfspillingarne, äro två pröfvade hafva med vilja sig förgjort: den ena, hustru åt en Ryss eller Polack i Örebro Hårad; hon dog af arsenik, i vigtkomkring ett lod, som hon, efter hvad under en ännu oafslutad ransakning om ett större tjuftband, ytterligare blifvit utredt och bekräftadt, intagit af fruktan för att i samma mål blifva invecklad, för hysande af tjuftvar och gömmande af tjufgods i gemenskap med en af sina döttrar; (hon har dessutom efterlemnadt en oäkta son, en torpare, som är häktad och under ransakning för tredje gången stöld; och Enkomannen är för fjerdje gången sådant brott i år förvist till annan Domstol och den andra en piga i Åskers Hårad, också död af förgift, intagit sedan hon framfödt ett lefvande men ej fullgånget foster, hvilket hon å lön lagt. Ibland de öfriga var en Stattorpare från Fellingsbro Hårad, en karl af ovanlig storlek, som helt nyligen uppkommit från en svårare febersjukdom, varit med på timmerköring, och vid hemfärden öfver en sjö i mörker och yrväder dog, genom förtårande af brännvin, något mer än hans krafter för tillfället medgifvit; en piga i Örebro Hårad, som död af intagen arsenik, hade troligen för någre de sista dagarne af

hennes lefnad upptäckte smärre brott emot Sjunde budordet, blifvit af oro och inre förebråelse öfvervåldigad, så att hon derunder fattat och verkställt beslutet att förkorta sitt lif; en bonde i Sköllersta Hårad, som hängt sig, hade i listiden varit särdeles begifven på brännvin; en torpare i Örebro Hårad, svag för samma vara, dog i ett vattendike, hvaruti han en natt, efter omåttligt supande qvällen förut, omkullfallit baklänges, och troligen ej förmått hjälpa sig själf upp; två hafva dött i rusigt tillstånd: den ena en inhyesesman i Sköllersta Hårad, efter hemkomsten om aftonen den 26 Januari förlidne år från Örebro med sin hustru, som sedan vid samma Urtima Ting, då om sätet för mannens begrafning förordnades, blef dömd för fylleri andra gången vid samma tillfälle som mannen i slik belågenhet dog; och den andra, en utfattig och försupen afskedad soldat, 75 år gammal, död i en belågenhet den mest usla, så vål i anseende till det mjuka ställe, der han framstupa under bar himmel vid en ladugård afsömnade, som äfven i anseende till hans dåliga klädesbetäckning. En bondson i Askers Hårad, 24 år gammal, försvann den 23 Februari, eftersöktes och efterlystes förgäfves, men påträffades omsider den 28 Juni uti en skog, hängande i ett tungt och svagt tråd; han, af vekt och saktmodigt sinnelag, och af föräldrar välbehållne efter deras stånd, hade velat genom förening med en fattig, men eljest vål känd piga, godtgöra en förvillelse, som bragt henne i betryck med en frukt af deras förtrolighet; men för fullbordandet af denna hans önskan hade åtskillige hinder mött. — Och den tionde, en bondson på ett Frälsegods i Glanshammars Hårad hade, efter enskildt stadgande på godset, ohörd blifvit ansedd förfallen till plikt för ovett emot skogvaktaren, hvilket efter åberopad vanlighet, skulle å predikstolen kungöras; kungörelse utfärdades, att drängen fått böta för oturskhet och nåsvishet emot skogvaktaren, till FattigCassan Två Riksdaler Banco, och upplästes en Söndag från predikstolen i Sockenkyrkan.

Drängen hade deraf ansett sig ohjelpigt utskämd; bortskickades med en forä, men försvann på hemfärden och återfans sedan död i ån vid herrgården. Under ranskningen upplystes drängens förbrytelse hafva bestått deri, att han kallat skogvaktaren *du*; och samma skogvaktare hade, efter hvad ån ytterligare blifvit upplyst, förut varit allmänneligen efterlyst och äfven håktad för håststöld. Fem af 2:dra klassens brott åro begångne af personer från annan Domsaga.

*Färme-*  
*lands Län.*

N:o 16.

*Häse, Nyed,*  
*Fernbo, Wis-*  
*num och Ölme.*

Den för Tidelag sakfällde, år 1819 födde tjänstedrängen, har enligt vederbörandes afgifne betyg, haft *svag Christendomskunskap*. Den frånvaro af all sedlig känsla, som nämde brott förutsätter, torde få antagas såsom sjelfva källan till dess utöfvande. — Antalet af gröfre förbrytelser har under år 1856 inom denna ort icke tilltagit; och anser sig Domhafvanden nu, såsom tillförene, hafva skäl till det generela omdöme att sinnesstämningen hos ortens menighet icke är rigtad åt gröfre brott, alltid förutsättande den vildhet i lynne och seder, som för berörde menighet är främmande. Det sedliga tillståndet hos den större massan sammanhänger, efter hvad Domhafvanden erfarit, i märkbar mån med dels den allmänna och enskilda ekonomiska ställningen i orten, dels ock en vaksam och kraftig polis. — Uti förra fallet har denna ort flera fördelar i de tillfällen till jemn arbetsförtjenst, som ortens industriela nåringar erbjuda; ty arbetet är grunden för allt välstånd, och bredvid den trifvas, eller åtminstone frodas icke brottsliga böjelser: de gro vanligast i skuggan af lättja och sysslolöshet med deras bröstarfvinge: *fattigdomen*. — I sednare fallet, eller hvad allmänna polisvakten angår, lemnas det vitsord åt de tjänstemän, som inom orten dervid åro anställda, att de redligen handhaft sina pligter. Polisen hvilat i hufvudsaklig mån på Länsmannen; och då man beräknar dels den ringa lön, som desse tjänstemän i allmänhet åtnjuta, dels ock den om-

stån-

ståndigheten, att många bland dem, utan egentlig bildning, tilltrådt deras kall; så saknar man visserligen icke anledning att göra rättvisa åt den personliga duglighet och det nit, som icke destomindre utmärka bemäldte tjänstemän i allmänhet, hvilka äfven hafva det vigtiga åliggande, att såsom offentlige åklagare upptråda. — Efter hvad Ransakningsprotokollen utmärka, hafva de uppgifne själfmorden härledt sig från hvad allmänna lagen kallar hufvudsvaghet. Vanligast hafva olyckliga husliga förhållanden, misströstan om timlig bergning och kroppslig sjuklighet varit de närmaste anledningarne till själfmorden. Fyra af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

Det i Tabellen upptagne Mord, som under året förevarit, har varit af följande beskaffenhet: Att förre Nämndemannen Jöns Håkansson under uppkommen ordvexling honom och hans sväger Erik Hindriksson emellan, hvartill denne genom utfarande i otidigheter emot den förre varit orsaken, och sedan Erik Hindriksson med en bred sticka slagit Jöns Håkansson för munnen, denne håröfver förtretad, fattat ett vedtråd och dermed i öfverilning, utan uppsåt att afhända svågern lifvet, gifvit honom, som hade hatten på sig, ett enda slag i hufvudet å venstra sidan, hvaraf han fallit omkull, men straxt uppstigit och fortsatt sina otidigheter emot Jöns Håkansson, dock hade Erik Hindriksson om en stund gått sin väg och andra dagen hemma i sitt hus aflidit. Jöns Håkansson, som vid tillfället icke varit öfverlastad af starka drycker, har härföre blifvit af Håradsrätten dömd att lif sitt mista, hvilket beslut Kongl. Hofrätten fastställt, men Kongl. Maj:t i nåder sålunda mildrat, att Jöns Håkansson i stället skulle undergå 28 dygns vatten och bröd samt uppenbar kyrkoplikt, hvarefter han ett år skulle arbeta under Konungens håkte. Mördaren var 45 år gammal, kunde läsa i

N:o 17.  
*Elfsvedals Öfre  
och Nedre samt  
Fryksdals Öfre  
Tingslag.*

bok och hade erhållit undervisning i Christendomen. — Ett af 2:dra klassens brott är begånget af person från annan Domsaga.

**N:o 18.**  
*Grums, Kihls  
 och Carlstads  
 Tingslag.*

De tre för Dråp dömde manspersonerna, af hvilka två voro tjenste-drångar och den 5:dje en afskedad Fältjägare, hafva hvar för sig erhållit af vederbörande Prestman bevis, de 2:ne om hjälplig och den 3:dje om god Christendoms kunskap. Dråpet har skett i brådom skillnad, utan annat uppdagadt motiv, än ett kittsligt öfverdåd, som önskat grål, utan hånseende till någon viss person. Vittnesmålen föranleda vål, att Dråparne förtårt något brännvin, men ingalunda, att någondera varit öfverlastad, ehuru den ene af de brottslige, troligen under förmodan att deraf hämta någon ursäkt, själf föreburit ett rusigt tillstånd. Två af Dråparne voro på 27:de och den 5:dje på 25:te året gamla. Tre af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga. Den för fjerde resan stöld dömde, hörande till annan Domsaga, hade några månader förut utsluppit från fästning, efter utståndet straff för 5:dje resan stöld, då han anlände hit till orten, samt utöfvade tjufnaden af endast några få Riksdalers värde. Den för förfalskning dömde, var en drång, som, efter att hafva någon tid varit tjenstlös, förskaffat sig en falsk orlofsedel.

**N:o 19.**  
*Fryksdals  
 Nedre Tingslag  
 samt Södra  
 Härad.*

Af de för Edsöresbrott dömde 2:ne personer sades vål den ena hafva varit vid tillfället rusig, men kunde för bristande bevisning ej åt den saken fällas. Den för vållande till annors död upptagne individen var en yngling om 19 års ålder, som genom oförsiktig behandling af en laddad bössa, råkade lossa skottet och sålunda blef utan uppsåt vållande till annans död, hvarföre den tilltalade fälldes till vådabot. Den för stöld 5:dje gången antecknade qvinna är en förhårdad och ohjelpelig människa, 45 år gammal, som flerstaldige gånger förut varit tilltalad och 2:ne gånger straffad för stöld, samt blifvit för 3:dje resan dömd

till 22 par ris, uppenbar kyrkoplikt och 5 års arbete under Konungens häkte. Brottmålen sislidet är ovanligt ringa antal kunna våll i visst hänseende tillskrifvas en stigande moralite; dock anser Domhafvanden förhållandet i betydlig mån härröra af tillfälliga omständigheter, såsom, att under ifrågavarande tid här i orten icke saknats hvarken arbetsförtjenst eller födomedel.

Orsaken, hvarföre antalet af förbrytelser under 5:de klassen, nu är så stort emot föregående åren, är den, att uti Tuhundra Härad allena nära 70 personer blifvit sakfällde för bristande våglagning. Ut den för gröfre eller urbota brott, för hvilka bestämda rubriker saknas, varande column är upptagen en mansperson, som vågrat undergå honom ådömd kyrkoplikt. — Den uti Tabellen antecknade Sjelfmördaren var Lots och hemma i Södermanland, men afhände sig inom detta Län lifvet genom hängning, utan annan känd orsak, än att han längre tid varit njåltsjuk.

*Westmanlands Län.*  
N:o 21.

*Tuhundra, Si-  
ende och Snöf-  
ringe.*

Den under 1:sta klassen upptagne qvinsperson, ansågs öfvertygad att med uppsåt hafva vållat sitt nyss framfödda fosters död, men som hon nekade till uppsåtet, så kunde motiverne för hennes handlingssått icke utredas. Hon hade betyg om god Christendomskunskap. — Två af de under 2:dra klassen upptagne brott åro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 22.  
*Åkerbo.*

I columnen för brott, för hvilka bestämda rubriker under 1:sta och 2:dra klasserne saknas, åro upptagne: En mansperson såsom vållande till annans död, ej af uppsåt att skada göra, utan tvertom att lindra plågorna för en af kolik angripen person, hvilken 17 dygn der-  
efter afled, och hvadan den tilltalade endast dömdes till ansvar för qvacksalveri och innehafvande af arsenik; och En i konkurstillstånd för-

N:o 23.  
*Norrbrö,  
Wagnsbro,  
Gamla Norberg  
och Skinskatte-  
berg.*

satt person, som blifvit dömd för bedrägeri mot sina borgenärer. Af de för 1:sta resan stöld dömda är en tillförene straffad för snatteri. Af de för andre med böter belagde förbrytelser sakfällde, äro 13 för bristande våglagning till ansvar fällde. — Af Sjelfmördarne var den *ena* af manspersonerna en Dalkarl, som länge varit borta på arbete och under hemvågen från Westerås beklagat sig, att hans penningar blifvit honom fränstulne samt att han icke hade något att hemföra åt hustru och 7 barn; den *andra* tillhörde klassen af arbetare vid Norbergs Grufvor och var för olofligt tillgrepp af malm sub reatu vid ortens BergstingsRätt, hvilket torde hafva förorsakat den sinnesoro han, före sin död, stundom visat. *Qvinnan* var under ransakning för barnamord och dog i arresten af intaget förgift innan hon blef dömd. Åtta af de under 2:dra klassen upptagne brott, äro begångne af personer från annan Domsaga.

#### N:o 24.

*Torgstuna,  
Sintuna, Öf-  
ver- och Ytter-  
Turbo samt  
Wåhla.*

Det enda i 1:sta klassen upptagna brott, har varit tvefallt hor, begånget af en kringstrykande person med en i orten boende torpare-hustru, hvilka begge öfvergifvit sina makar och med svag Christendoms-kunskap varit begifna på starka drycker. Af de tre Sjelfmördarne har, den ene af långvarig svärmodighet, hvarmed flere af hans slägt varit besvärade, den andra i sinnessvaghet, förorsakad af omåttligt förtäran-de af brännvin och den tredje, en minderårig gosse af fruktan för till-tal och näpst för olofligt tillgrepp, lifvet sig afhåndt. Af de för stöld sakfällde, har en förut varit dömd för snatteri. I den till 1:sta och 2:dra klassen hörande column för obestämda brott, är upptagen en som uppfört sig vanvördliga emot prestman i Embetet och en kronobetjent, som begått tjänstfel. De flesta slagsmål hafva tillkommit af fylleri. Uppenbara kyrkoplikten, för 1:sta resan stöld, är långt mera afskräc-kande och förekommer slika brott än penningeböter eller fängelse vid vatten och bröd, som för sådant tillgrepp utan inbrott vanligen ådömmas.

Ett af 1:sta och sex af 2:dra klassens brott åro begångne af personer från annan Domsaga.

Motivet till den för Barnamord dömd qvinnas brott, var, så vidt man får sätta tro till hennes egen uppgift, att undanrödja beviset för sin vanära, den hon trodde sig dermedelst dölja. Den i columnen för Tidelagsbrott upptagne person, har endast blifvit dömd för uppsåt till sådan gerning. Ofvannämde personer, som båda hörde till allmogen, kunde låsa i bok och hafva erhållit undervisning i Christendomen. Qvinnan var 41 och mannen 18 år gammal. — Af de individer, som ej till saken kunnat fällas, åro fem tilltalade såsom misstänkta, att, i af-sigt att hindra 2:ne deras grannars håktande uti Håradsfängelset i Mora, hafva försökt uppbränna det. För förargeligt uppförande under Guds-tjenst, hafva 4 varit angifna för ett och samma brott eller slagsmål uti kyrka under Gudstjenst, för hvilket brott likväl endast tvenne kunde dömmas till ansvar, en ansågs icke kunna till saken fällas och den sjer-de frikändes. Den för uppsåt till Sjelfmord dömd sökte i rusigt till-stånd och i upprörd sinnesförfattning dränka sig, och den såsom vål-lande till annans död upptagne men frikände qvinsperson, var tilltalad för det hon försummat lemna behörig tillsyn om ett i hennes vård an-förtrodt fattighjon, som derunder, genom ovarsamt omgående med eld, orsakade eldsvåda och blef innebränd. — Af de 5 personer, som af-händt sig lifvet och för Sjelfmord åro uti Tabellen antecknade, hafva fyra varit bönder och den femte soldat. En af de förre hängde sig i svårmodig sinnesförfattning, föranledd af religionsgrubbel. En annan som för längre tid sedan blifvit straffad för snatteri och sedermera till-talad för penningestöld ur bref, ställd under framtiden, och kort före sin död misstänkt för stöld, hängde sig som det synes sannolikt, af far-håga för tilltal och straff för sitt tjufnadsbrott. De 2:ne andra bönder-na, af hvilka den ena år upptagen såsom dömd för förargeligt uppför-

*Stora Kop-parbergs Län.*

N:o 25.

*Tuna, Gagnef m. fl. eller Österdalarna.*

rande i kyrkan under Gudstjenst, för fylleri derstädes och sabbatsbrott, hafva omkommit genom omåttlig förtåring af starka drycker. Den 5:te eller soldaten, hade genom olyckliga husliga förhållanden, råkat uti svårmodighet och i sådan vända, dränkt sig.

N:o 26.  
*Malugn, Lima  
m. fl. eller  
Vesterdalarna.*

Tvenne personer åro för Rån tilltalade derföre, att de togo bössorne från 2:ne på andras mark jagande Elgskytтар, hvilka åfven tilltalade sex personer för Edsöresbrott, för det de för desse Elgskytтар skola ställt sig i försåt att dem skada göra. Alla blefvo befriade från tilltalet, och anklagarne fälldes till böter. — Den för Sjelfmord upptagne individen var ståndsperson och ingen annan orsak till sjelfmordet är känt, än ruinerade affärer.

N:o 27.  
*Skedvi, Thor-  
söng, Wika,  
Kopparbergs  
och Askeboda,  
Svärdsjö,  
Sundborn, Fol-  
kare, Hedemo-  
ra och Husby.*

De i 1:sta klassen sakfällde 2:ne personer kunde begge låsa i bok och hade erhållit undervisning i Christendomen. Den ene hade i vanskinnigt tillstånd begått 5 mord, nemligen å sin fader, sin hustru och tre sina barn. Den andre dömdes för uppsåt till Tidslag. Af rannsakingen vill synas, att den vanskinnige mördaren föröfvat mordet för att åtkomma mera mat, än honom vanligen tilldelades. Tidslagaren hade såsom undskyllan för sitt brott åberopat, att han af öfverflödigt förtåring utaf starka drycker varit oredig. Båda tillhörde allmogen och var mördaren 50 och tidslagaren 20 år. De begge Sjelfmördarne, en dräng, 26 år och en enka, 60 år, voro af bondesåndet. Svår sinnesoro, hvars orsak icke kunnat utredas, har hos begge gifvit anledning till gerningen. — Nio af 2:dra klassens brott åro begångne af personer från annan Domsaga.

*Gefleborgs  
Län.*

N:o 28.  
*Hille, Wahl-  
m. fl. eller  
Gestrikland.*

Anledningen till det upptagna Dråpet var uppkommen oenighet emellan dråparen och den dråpne om en skuldfordran, som den sednare skulde åga hos den förre. Dråparen var ock något rusig vid tillfället, som ökade hans naturliga hetta. Håradsrätten dömdo dråparen att mista lif-

vet, men Kongl. Svea Hofrätt fällde honom att plikta hel mansbot. — Rånaren, begifven på starka drycker, hade på hemväg från Gesle höstmarknad, då han i skymningen såg framför sig å landsvägen en tjensteflicka, bårande ett knyte, icke kunnat emotslå honom dervid påkommen frestelse att sig det bemåktiga; hvarefter han med knytet återvände till staden och köpte brännvin, hvarmed han trakterade sig och andra. Icke något vittne fanns som åsett rånet; men rånaren erkände det öppet, utan förbehåll, i likstämighet med flickans uppgifter, och syntes alldeles kånslös för brottets följder, äfven sedan utslaget, hvarigenom han dömdes att mista lifvet, afkunnats. Sedan Kongl. Hofrätten fastställt samma utslag, har Kongl. Maj:t tåckts i nåder förskona rånaren från dödsstraffet, med förklarande att rånaren i stället komme att i sin öfriga lifstid till allmänt arbete å fästning hållas. Båda brotten voro föranledde genom omåttligt förtårande af starka drycker; så vida dermed förstås äfven en ringa grad af rus, hvarigenom likväl lidelserne förökas och nödig besinning beröfvas subjectet. Den för Dråp dömda var torpare och rånaren hade varit soldat vid Svea Lifgarde, men förrymd. De voro båda 53 år gamla, kunde läsa i bok och hade erhållit Christendomsundervisning. Tvenne drångar hafva, för Dråp tilltalade, blifvit under framtiden ställde. Anledningen till det ena Edsöresbrottet var den föreställning förbrytaren, en afskedad soldat, hyste att den mot hvilken våldet föröfvades, genom trolldom beredt hans ko åkommen sjukdom. Det andra Edsöresbrottet föröfvades af en drång å en afskedad Fältväbel, som 1835 lagförde honom för inbrottsstöld, derför drången å honom hämnades. Denna drång hade från yngre åren fört ett ganska ostadigt lefverne och, i anseende till bristande Christendoms-kunskap, icke begått Herrans Nattvard, men genom Kyrkoherdens i Uglebo församling försorg, efter bestraffningen för stölden, vid hvilken tid han till den Socknen inflyttade, lärts att läsa i bok, det han förut

ej kunnat, samt bibringats Christendomskunskap, derunder han uppförde sig beskedligt, så att Kyrkoherden gjorde sig förhoppning att han, jemte omvändt lefverne, skulle snart kunna till Nattvarden admitteras, då han föröfvade Edsöresbrottet. Tre brott af de under 2:dra klassen upptagne åro föröfvade af personer från annan Domsaga.

N:o 29.

*Indägger m. fl.  
eller Norra  
Helsingland.*

Det i Tabellen under rubriken "Mord och Dråp" antecknade brott, har varit ett, af förre Artilleristen Anders Björn, begånget dråp å en husman, benämd Olof Jonsson. Desse hade en afton kommit i sällskap och genast börjat ett ymnigt brännvinsupande. Påföljde morgon afsändes Olof Jonsson att anskaffa mer brännvin. Björn, som icke hade tålmod att invänta Olof Jonssons återkomst, gick honom derföre till mötes, hvarest begge i god samsa och under fortsatt supande ur en medförd brännvinskagge, kringvandrade sysslolöse. Vid middagstiden uppstod samtal emellan dem om Björns försvarslöshet, dervid Olof Jonsson benämde honom lösdrivare, hvaröfver Björn blef så förbittrad, att han genast med en ur fickan upptagen hvass flintsten tilldelade Olof Jonsson flere slag å hufvudet, med den verkan, att Olof Jonsson blef liggande sanslös och blödande å marken. I sin rusighet lade sig Björn nära invid Olof Jonssons sida och insomnade genast. I denna belågenhet, med brännvinskaggen liggande bredvid, påtråffades Björn och Olof Jonsson någre timmar derefter af tillkomne personer, hvilka med Björns egen tillhjälp inburo Olof Jonsson i närmast belågen gård, der han på aftonen, till följd af de erhållne slagen, aflid. Begge hade tillföre straffats för stöld, Olof Jonsson 2:ne resor, och begge berusade sig ofta af brännvin, derunder Björn, som eljest var af fredsamt lynne och ägde en sällspord kroppsstyrka, visade sig håftig och vildsint samt Olof Jonsson ådagalade en serdeles retsamhet. Dråparen, som var 29 år gammal, hade betyg om svag Christendomskunskap. — Af de under

rubriken Sjelfmord antecknade manspersoner har den ene varit: en f. d. Håradsherre, hvilken, vid 61 års ålder, afhände sig lifvet genom hängning. Han hade under hela sin lefnad fört en hedrande vandel och längre tid varit Nämndeman. Genom sparsamhet och hans mycket ålitade skicklighet i byggnadskonsten, hade han samlat en för hans stånd i denna landsort icke vanlig förmögenhet. Någon tid före hans död hade han stundom klagat öfver kroppsligt lidande och visat sig ganska grubblande. Detta i förening med den omständighet att han, som ägde hustru och flera fullvuxne barn, veterligen icke stod i något sådant yttre förhållande, som kunnat hänföra honom till beslut att förkorta sitt lif, gifver rum för den öfvertygelse, att hans sjelfmord föranledts endast utaf svärmodighet, som åter haft sin orsak i en verklig eller inbillad kroppslig sjuklighet. Den andre har, i följd af omåttlig brännvinsförfäring, ljutit döden. — Hvad vidare beträffar Brottmålen, så visar uppgiften en betydlig minskning uti de sakfällde individernes antal och beloppet af de under 3:de klassen hänförde förbrytelser. Huruvida denna minskning endast är tillfällig, eller om dess orsaker böra sökas uti en allmännare utbredd sedlighet och upplysning, torde icke med säkerhet kunna bestämmas utan en flerårig uppmärksamhet och sedan sig visat, om icke ett följande år brottmålenes antal kommer att åter lika hastigt uppstiga till deras här i Domsagan eljest vanliga mängd. Af de under 2:dra klassen upptagne brott äro 7 begångne af personer från annan Domsaga.

Såsom motiv för det Mord, hvarför en bonde vid 38 års ålder blifvit sakfälld, uppgifves vrede, upplågad af oväntadt lömskt anfall; likväl är detta yttrade omdöme grundadt allenast på den sakfälldes mindre sannolika uppgift, det han, som städse lefvat i sänja och frid med den dödslagne, skall af honom på sådant sätt blifvit öfverfallen. Han

N:o 30.

*Arbrå, Jerf.,  
Ljunäl eller  
Vestra Hel-  
singland.*

hade bevis om god Christendomskunskap. Den uti uppgiften upptagne, till allmogen hörande qvinsperson, som sig sjelf afdagatagit, har under sednare tiden af sin lefnad visat sv rmodighet, samt efter hvad antagas kan, i sådan sinnesf rf ttning, af ledsnad vid lifvet detsamma sig afh ndt. — Så vidt Domhafvanden förmått utröna och kan det bedömma,  nses den uppenbara kyrkoplikten af menigheten såsom straff, hvilket den afskyr och nödvändigt bör verka till förbättring, isynnerhet då absolution skall försiggå i den församling, der den afbedjande förbrytelsen begått. Tre af  dra klassens brott  ro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 31.  
*Alfta, Bollnäs  
 m. fl. eller  
  dra Helsing-  
 land.*

Den f r uppsåt till Tidelag dömde personen var husman, 42  r gammal, af stor kroppsbyggnad, men med ohyggligt utseende. F r dylikt brott har samma person f r 5  r sedan sutit på ett halft års fästning, hvarefter han, som ägde försvarlig Christendomskunskap, brukat Salighetsmedlen samt fört ett nyktert och beskedligt lefverne, men under de sednaste åren försummat N demedlens bruk samt visat beg r efter brännvin. Den brottslige syntes under ransakningen ganska f rl ngen, och högst  gern  förklarade han sig. Dock undf ll honom, att han, som ej varit gift, kände sinnlig lusta, tyckte om andra könet och vistades gerna med qvinfolk, men de föraktade och undf ldde honom. — Anledningen till det upptagna Sjelfmord, hvilket verkställdes på det sätt, att personen, en torpare, som var gift och hade flera barn, när han, såsom skäligen misstänkt att hafva i br d skillnad vållat annors död, skolat i h kte inmanas, och af fjerdingsmannen ock   v g antr fats, störtade sig hufvudstupa uti en kokande saltpeterpanna och der han genast omkom, f r väl antagas hafva varit fruktan för straff, ehuru personen, kort förut, under samtal med andre om d dsh ndelsen, fullkomligt nykter, och efter utseendet till sinnet lugn, yttrat f rhopning, att få med böter, hvartill han  gde tillgång, sin efter hans förmenande, l ndriga förbrytelse, försona..

Skillnaden emellan antalet på de anklagade förliket år och år 1855, är väl ganska obetydlig, för att åt orsaken dertill egna någon serskild uppmärksamhet, men deremot förekommer, att antalet på föröfvade stölder sistlidet år, icke ringa öfverskjuter det för år 1855; dock torde detta förhållande snarare böra betraktas såsom tillfälligt, än gifva anledning till någon tanke om allmogens försåmrade moralitet. Åtta af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

*Vester-Norrlands Län.*

**N:o 32.**  
*Södra Ängermanland.*

Motiven till Brottmålen, som förevarit, hafva varit fattigdom, lättja, bristande begrepp eller fattning om helgden af egande-rätts-principen samt handlingarnes maxim eller pligt, jemte tillfälliga omständigheter. Orsaken till de, af 3 manspersoner af bondeståndsklassen, begångna Sjelfmord, har varit omåttligt förtårande af starka drycker, i förening med begångna stölder, som skolat åtalas, hvilket inverkat på nerverna och åstadkommit sinnessvaghet, eller ledsnad vid lifvet, som slutat sig med en sort idiotismus, fänighet eller rakt af delirium tremens.

**N:o 33.**  
*Norra Ängermanland.*

Den för Mord och Dråp antecknade mansperson, var en bonde, 26 år gammal, hvilken, efter någon håftig ordväxling med sina grannar, rörande en riktig uppförd lågnad, i vredesmod med en hagastör tilldelat en af grannarne så svåra slag, som träffat hufvudet, att den slagne deraf ovillkorligen döden ljutit. Den sakfällde, emot hvilken tillämpades 24 Cap. MissgerningsBalken, har, efter vederbörligt prestbetyg, eljest varit känd för en stilla, nykter och i sitt yrke flitig medlem af Sockneboerne. — Det af en piga, 50 år gammal, begångna brott emot 16 Cap. berörde Balk, har varit så beskaffadt, att hon ej kunnat fällas till annat, än penningeböter. — Tidlaget år föröfvadt af en skråddarelärning af 16 års ålder, emot hvilkens förhållande icke till-

**N:o 34.**  
*Medelpad.*

förene varit vidare att anmärka, än att han, för bristande nödig Christendomskunskap, ej kunnat till den Heliga Nattvardens begående, admitteras. — I columnen: "Brott emot 56 och följande Capitlen i MissgerningsBalken," antecknade en man och en qvinna eller en bondeson och en bondedotter, den förre 50 och den sednare 26 år gamla, åro fälldes till ansvar för lågersmål med hvarandra, såsom syskonebarn. Efter ransakningarnes föranledande, utgöra hvarken behofvet eller fyllerilasten egentliga motiver till tjufnadsbrotten, som deremot hafva sitt upphof af lättja och bristande arbetslust, serdeles då denna ort icke saknar tillgång på arbete för den, som ej låtit öfvervåldiga sig af syslölöshetsbegäret, såsom följt af en i yngre åren vanvårdad uppfostran. — Fyllerimålen åro upptagne till högre numerår, än de föregående åren, men sådant må mera tillskrifvas tillfälliga omständigheter, än det tilltagande fylleriet, emedan fylleriet kan sägas hafva hvarken af- eller tilltagit. — De fyra Sjelfmorden hafva föröfvats af 4 torpare, hvaraf en, 55 år gammal, i oöfvervinnelig svårmodighet; en, 50 år gammal, medelst ett under olideliga bräckplågor, sig sjelf tillfogadt knifstygn, som vållat inflammation, hvaraf döden ljutits; en af 50 års ålder, utan känd dödsorsak, samt en uti sitt 50:de år, som, utan någon yttrad anledning dertill, med en från stuguväggen nedtagen laddad bössa, skjutit sig. Den sistnämde hade i lifstiden fört ett serdeles oordentligt lefnadssätt, utan att hafva för något egentligt brott varit tilltalad. Två af de under 2:dra klassen upptagna brott, åro begångne af personer från annan Domsaga.

**Jämtlands  
Län.  
N:o 36.  
Södra Jämt-  
land.**

En mansperson är för Dråp frikänd, hvartill orsaken till misstan-  
kar emot honom om detta brott, egentligen varit det kif och ovånskap,  
som ofta uppstått emellan honom och den sedermera utan känd orsak hastigt  
aflidne. — Den för Sjelfmord angifne har i lifstiden varit artillerist, men nå-  
gon annan anledning till gerningen än svagsinhet, har icke kunnat uppdagats.

En inhysesman, 24 år gammal, år för Mord sakfälld, hvar till anledningen, så vidt den öfver mördaren hållne ransakning visar, varit den, att han, som förut i lönskalåge aflat barn med annan qvinna, sedermera trådt i åktenskap med den af honom mördade hustrun, för hvilken han icke tyckes hafva hyst sådan böjelse, som kunnat bilda och underhålla en lycklig sammanlefnad, utan vill deremot synas att pekuniära beräkningar, föranledt bemålde makars förening. Under fortsättningen deraf har mannen icke funnit trefnad i sitt hus, men deremot varit begifven på dryckeslag och ungdomens förströelser. Då brottet blef begånget har vål den sakfällde icke varit bevisligen öfverlastad, men deremot har blifvit upplyst, att han både före och efter gerningen förtårt brännvin. Han har obehindradt kunnat låst i bok och erhållit så vårdad undervisning i Christendomen, som allmogen här i orten, vanligen uti berörde vigtiga ämne, i allmänhet med omsorg åt den uppväxande ungdomen lemnas. Dödsstraff år på honom verkställt, enligt Kongl. Maj:ts nådiga utslag. — En bonde, som afhåndt sig sjelf lifvet, hade redan, för mer än 10 år sedan, genom ett omåttligt förtårande af starka drycker, ådragit sig den sinnessjukdom, som af sådan last ofta blifver en följd. Under fortsättningen af ett oordentligt och omoraliskt lif, har han oftare haft anfall af berörde sinnessjukdom, och troligen har han derunder förkortat sina dagar. En Gästgifvare, som åfven för Sjelfmord år anmald, har deremot fört en ganska ordentlig lefnad och serdeles gjort sig känd för omsorgen om sitt andeliga vål. Bekymret hårföre, hvilket han icke sällan för Presterskapet och sin omgifning yttrat, har åfven stundom varit blandadt med omtanken för utkomst, till betvisande hvaraf han dock haft så mycket mindre grundadt skäl, som han varit vålmående bonde. Efter hvad Läkare-besigtningen upplyser, har han haft något organiskt fel i hufvudet och troligt synes, att detta våsendteligen verkat på hans tungsinthet och der-

**Fester-**  
**bottens Län.**  
**N:o 38.**

*Festerbottens  
Norra Domsa-  
ga, samt Ar-  
vidsjäurs och  
Arjeplogs  
Lappmarker.*

under fattade beslut att afhånda sig lifvet. — I afseende på uppgiften af Civile målen, visar sig att 505 Skuldfordringsärender förekommit året 1856, utöfver det antal som blifvit anhängigt 1855, hvartill orsaken får sökas uti den medellöshet, som efter sju hårda missväxtår, hos jordbrukaren mera allmänt spridt sig, genom behovet att anskaffa födoämnen, hvilka slutligen icke kunnat annorlunda än genom skuldsättning erhållas.

*Norrbottnens*

*Län.*

N:o 39.

*Norrbottnens  
Sdra Dom-  
saga.*

Den person, hvilken upptages såsom sakfälld, i columnen för grofva förbrytare, hvilkas brott sakna bestämda rubriker under 1:sta och 2:dra klasserne, är en gift bonde, som ansetts förvunnen, att hafva begått horsbrott med en ogift qvinna, hvilken då varit hans pupill och tjenstehjon, samt blifvit dömd att straffas med 28 dagars håkte vid vatten och bröd, jerate enskildt skriftermål. — Den person, som är antecknad, att hafva förolämpat föräldrar eller svärföräldrar, är en eljest för sedlighet känd bonde, som af öfverilning vid uppkommen tvist med svärfadren, hänförs till förseelsen, att skuffa den sistnämde. — En af de manspersoner, som för itererade stöldar blifvit sakfällda, har tillförene pliktat för snatteri. Nödställd belågenhet, i afseende på lifsuppehälle, synes, i hvad rörer de för stöld till ansvar dömda personerne, mindre hafva föranlett tillgreppen än böjelse för tjufnadsvanarten. — Trenne personer äro för Sjelfmord anmälda, nemligen: *En f. d. bonde*, 56 år gammal; i hvad rörer de timliga ågodelarne, vålmående. I öfrigt känd för sedlighet och stilla lefnad, tystlåten och tungsint, uti sednare åren något besvärad af sjuklighet. Andra motiver till sjelfmordet hafva ej förefunnits, än grämelse eller ledsnad öfver helsans och krafternas aftagande, samt fattad föreställning, utan befunnen grund i verkligheten, att den ifrågavarande personen skolat, sedan hans arbetsförmåga upphört eller aftagit, anses af dem, som honom omgifvit och hos hvilka han varit boende, besvärlig och till tunga. Sjelfmordet är verkställt

igenom hängning. *En f. d. bonde*, 53 år gammal, obemedlad, som bragt sig om lifvet igenom omåttligt brännvinssupande, hade i lifstiden 4 gånger pliktat för fylleri, derjemte han en resa undergått stockstraff; var ock en resa straffad för våld emot hans moder. *En Bruksarbetare-hustru*, icke hunnen till medelåldren, uti någorlunda bergeliga lefnadsvillkor. Anledningen till själfmordet, verkståldt igenom dränkning, synes varit tungsinthet, samt en länge fortsarande, efter utseendet ohjelp- lig sjuklighet. Hon har lemnat barn efter sig. — Ett af 2:dra klassens brott är begånget af person från annan Domsaga.

Den i 1:sta klassen för hådelse emot Gud upptagne mansperson, i en dräng, kunde icke allenast läsa i bok utan ägde ock en ovanlig be- läsenhet både i Gamla och Nya Testamentet, så att han derur uppre- päde flera språk. Säsom af både ProvincialLäkaren och Kongl. Sund- hetsCollegium förklarad lida af en enstaka galenskap, har vidare bestraff- ning icke blifvit honom ådömd än Lag i sådant fall bestämmer, eller att förvaras å Dårhus. Om andra motiver till hans brott än ofvan- nämt är, må kunna uppgifvas, torde de hafva varit irriga begrepp om Försoningslårans sanna grunder i förening med begäret att kunna be- reda sig tillgångar under lättja och sysslolöshet, genom enfaldens och lättrohetens frikostiga bidrag. — Brottmålen hafva emot föregående åren icke tilltagit, utan äro i jämförelse med den starka befolkningen, ser- deles inom Kinda Hårad, både till antal och qualification ringa; äfven- som att Tvistemålen vid lika jämförelse, äro till antal obetydliga och till mer än hälften mindre Skuldfordringsmål. Den uppenbara kyrko- plikten, betraktad såsom straff, hos den mindre bildade och om heders- känslan mindre ömtåliga folkklassen, är ringa afskräckande från brott och att den hos en fräck och inöfvad brottsling, aldrig vid brottets be- gående kommer i beräkning, men att den åter för mera bildade indi- vider utgör en ganska hård bestraffning då den ådömmes för brott utan

*Linköpings  
Län.*

N:o 41.

*Kinda och Y-  
dre.*

uppsåt, sådane till exempel, Lagen i 28 Capitlet MissgerningsBalken omtalar.

**N:o 42.** De i Tabellen upptagne 2:ne Sjelfmord, hafva blifvit begångne af  
*Björkekinds, Östkind och Lösings.* bönder i sinnessvaghet.

**N:o 43.** Antalet af dem, som blifvit för fylleri dömda, befinnes väl hafva  
*Lösings och Dahls.* något ökat sig emot föregående året, men att sådant icke kan härledas från folkets inom Domsagan tilltagande benågenhet för dryckenskap, hvilken last det i allmänhet afskyr, utan fast hellre hårrör från Kronobettjeningens vaksamhet öfver fylleribrotten. — Ett Sjelfmord har blifvit begånget af en Sockensmed, under sjukdom och deraf föranledande yrsel och hufvudsvaghet.

**N:o 44.** Någon gång har under Domhafvandens långvariga tjenstetid inträffat, att personer, förut dömda och afstraffade för snatteri, sedermera  
*Memnings, Skärkind, Åkerbo, Hane-kind och Bankekinds.* anklagats för stöld, men sådane handlingar hafva likväl varit sällsynta. Vanåran att undergå den uppenbara kyrkoplikten, som åtföljer straffbestämmelsen för stöld, har, som Domhafvanden tror, dertill betydligt bidragit, ty, att under en offentlig Gudstjenst inför en större församling få skämmas för sitt begångna brott bör vara verksamt till dylika brottsligheters förekommande vida mera än den förhatliga spöslitningen, och ännu mera för dem som för stöld afstraffas med vatten och bröd eller ock hafva tillgång att bota med penningar. — Den för brott emot 16 Cap. MissgerningsBalken tilltalade och dömda qvinspersonen har fördöljt sitt efter utfövat lågersmål uppkomne fruktsamma tillstånd och saknat allt biträde af annan person vid fostrets framkomst, som vållat, att det med lif framfödda fostret genast omkommit; men som denna kvinna icke utfövat ringaste våld å barnet, ej heller kunde anses hafva förmedelst grof vårdslöshet varit en orsak till sitt barns död, blef hon  
alle-

allenast fälld till penningeböter. Nämde, till allmogen hörande qvinna, har kunnat låsa i bok, men haft i öfrigt klen Christendomskunskap. Den uti columnen för, under 1:sta och 2:dra klasserne orubricerade brott, upptagne mansperson, har blifvit tilltalad och dömd för inbrott i afsigt att stjäla. Den under rubriken "vållande till annors död" upptagne mansperson, Lifgrenadieren Jakob Drill och drängen Nils Olofsson, båda från Bankekinds Hårad, hafva gemensamt verkställt betydligt våld å skråddaren Anders Öijer från samma Hårad, såmedelst att de, efter det någon, dock obetydlig ordvexling under VinterTingsförrättningen med Bankekinds Hårad i Fillinge Tingshus, derstådes emellan Drill, hvilken vid detta tillfälle varit öfverlastad af starka drycker, och Öijer förefallit, under återvägen derifrån i en nära derintill belägen skogshage, slagit Öijer i hufvudet och på kroppen med störar och sedermera lemnat honom utan eftersyn öfver natten i skogen, der Öijer påföljande morgon sanslös påträffades, infördes sedermera till Läns-Lazarettet och efter ungefär fjorton dagars förlopp der alled; men som våldet, enligt Läkarens embetsbetyg, endast tillfälligtvis befordrade Öijers död, så blefvo Drill och Nils Olofsson af Håradsråttén befriade från dödsstraff och endast dömda erlægga full mansbot och undergå uppenbar kyrkoplikt. Den 5:dje i samma column omnämde mansperson blef allenast fälld till vådabot för det han vid förråttadt skogshugge nedfällt ett träd så att det träffade en annan i hans sällskap varande person, som deraf ljugit döden. — De tvenne Sjelfmördarne, en af man och en af qvinnokönet, hörande till allmogen, hafva i anseende till mjeltsjukdom och sinnesrubbing verkställt detta olyckliga företag.

Den för uppsåt till Tidelag sakfällde Backstufvusittare, af 17 års ålder, ågde enligt Presterskapets bevis, försvarlig Christendomskunskap, ovanligt vackert utseende, resligare och starkare växt än fattiges barn i

N:o 45.  
Wifolka och  
Halkabo.

allmänhet, syntes rask och beslutsam, men icke fräck, såsom vid halsjernet påslående, efter hvad åklagaren sedermera upplyst. Dess uppförande vid sednare tillfället var troligen en följd af hans vistande i håkte. Han kunde icke förmås att erkänna den nästan bevisade gerningen, och blef derföre endast sakfälld för uppsåtet. Motiverne hafva icke kunnat utronas, men förmodas allmänt vara desamma som till de flesta brott, hvilka icke tillkomma af öfverilning eller ett håftigt lynne, nemligen sysslolöshet, efter hvad dagliga erfarenheten gifver vid handen. Lättheten att erhålla ett slags försvar utan arbete, och att åfven undgå allt egentligt ansvar för försvarslöshet, har, allt sedan förra författningarne om lösdrivare upphörde, ökat antalet af lättingar. Tillfälle till arbete saknas icke, hvilket visar sig af möjligheten för backstufvusittare att förskaffa sig uppehälle, så länge de kunna och vilja arbeta, men vål håg dertill hos sådane personer, som icke blifvit dervid vane. Närmaste följden af sysslolöshet blir vanligen dåligt sällskap, och af detta sedeslöshet och lätthet, hvilka slutligen alstra brott, för tillfredsställelse af oumgänglige eller inbillade behof, och i förening med de sednare, icke sållan af onaturliga njutningar. — Backstufvusittare och sysslolöse personer hafva åfven, nu såsom förr, begått de flesta brotten i 2:dra klassen. En af de för stöld sakfällda år förtut dömd för snatteri. — Uppenbara kyrkoplikten, till och med den hemliga skriften, afhåller mången, icke alldeles förhårdad menniska, från brott, der denna påföljd år bekant. Under ransakningarne önskar åfven den förr för snatteri eller stöld straffade, att undgå den förenade skam, som anses förknippad med denna offentliga botgöring. — Gröfre brott hafva icke varit vanliga i Domsagan. Det undantag, som någon gång under de sednare åren ågt rum, år icke en följd af tilltagande sedeslöshet, utan af tillfälliga omständigheter. Fylleriet har till och med år ifrån år aftagit hos den lägsta af folkklassen, inom hvilken den mest varit gängse.

Ibland allmogen njuter en på dryckenskap begifven person numera icke något anseende, och denna anda börjar redan intränga i den uppgifne lägre klassen. Om, vid högre priser på brännvin och sållsyntheten deraf, flera personer blifva pliktfulla för fylleri än vanligen, så bevisar icke sådant lastens tilltagande. Den utöfvas icke derföre hemma, utan är oftast en följd af personers sammanträffande på allmänna ställen, hvarest gjorda tjänster kunna belönas med brännvin, då detta är i högt värde, men eljest måste ersättas med andra drickesvaror. Sådant är nu, med få undantag, förhållandet på landet och med dem som derifrån inkomma till städerna. — Tre af andra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga. — En bondeson, 25 år gammal, har varit för Tidelag tilltalad, men såsom mindre vetande, icke kunnat åt saken fällas.

En lifstidsfånge, som efter 20 års fästningsarbete blifvit lösgifven af Kongl. nåd, missbrukade oförtöfvadt sin frihet, gjorde betydlig stöld, håktades och sakfälldes, men förvistest till annan Håradsrätt, att varda slutligen dömd. — Sammanräknade antalet af brott och förbrytelser är märkligt ringare, än jemförelsevis under förutgångne åren från och med 1830, och sedligheten således tillfredsställande; likväl äro Slagsmålsaker i någon mån flere än vanligt och hafva merendels tilldragit sig vid så kallade marknads- eller spannmålsmöten inom orten, ofelbart att tillskrifva det förderfliga lönkrögeriet, som svårligen kan håmmas. Fyra af de under andra klassen upptagna brott äro föröfvade af personer från annan Domsaga. — Tvistemålen äfvenledes till antalet förminskade, isynnerhet Skuldfordringsmål, deruti Konungens Befallningshafvande likväl i de flesta fall varder anlitad; — och en enda ringa lågenhet har under året utmåtningsvis gått till salu, så att allmänna välståndet synes fortfara; men ett missbruk är anmärkningsvärdt, och består deruti, att

N:o 46.

*Bräbo, Risings,  
Hellestads,  
Tjelmo, Guld-  
bergs och Bro-  
bergs.*

den gäldbundne, som befarar lagsökning eller utmätning, skyddar sina tillgångar medelst sådane numera icke sällsamma salu-afhandlingar, som Kongl. Förordningen af den 9 Maj 1835 medgifver, utan att tillika år stadgadt, huru derunder förborgade underslef må kunna uppdragas.

N:o 47.  
*Åska och Gö-  
strings.*

Den för Mord dömd, som var smedslårning, hade till 17 års ålder vistats i sina föräldrars hus, derefter han vid denna åldern kommit i tjänst hos annan person, hvilken af fadren emottagit penningar för hans undervisning i Christendomen, som likväl både derefter och förut försummats, så att lagbrytaren vid brottets begående, 22 år gammal, då ännu icke begått Herrans Hel. Nattvard. Mordet skedde i sinnesuppprättning genast efter undfången, förment orättvis bestraffning, utdelad af den sedermera ihjelslagne, som var mästervän. — Den för brott emot 16 Cap. MissgerningsBalken sakfällde tjänstepiga, som hade försvarlig Christendomskunskap och kunde läsa i bok, hade, sannolikt af blygsel, döljt sitt hafvande tillstånd och lagt å lön sitt, enligt Läkarebesigtning, ofullgånget framfödda foster, hvars missfödsel vållats deraf, att modren några dagar förut förlyft sig på sådessaäckar å en loge, der hon af matmodren blifvit anbefalld biträda med sådesupprättning. Den för Sjelfmord uppteagna qvinna var 79 år gammal och tillhörde allmogen. Hennes beslut att afhända sig lifvet var föranledt af ett i följd af mångårig fortvarande sjukdom, åstadkommet oroligt och mjältsjukt sinne samt fruktan att medel för hennes utkomst skulle saknas, ehuru hon hade sin nödtorftiga bergning.

*Skaraborgs  
Län.*

N:o 49.  
*Wilske, Gud-  
hem, Walla  
och Kåkind.*

De i 1:sta klassen sakfällde 2:ne männer, af hvilka en, 26 år gammal, blifvit dömd för Tidslag, och en qvinna, alla af den mindre be- medlade delen af allmogen, hafva alla kunnat läsa i bok och erhållit undervisning i Christendomen. Såsom ett fall af sällsyntare beskaffenhet bör anmärkas, att en Kronofjerdingsman blifvit beträdd med ut-

kråfvande af föregifna Kronoskatter hos allmogen i Socknen der han bor, utan dertill gifna ordres och utan att redovisa uppbörden, den han således till egen nytta tillgripit och använt, för hvilket brott han blifvit dömd att stå tjufsrätt. — Åverkansmålen hafva vål förlidet år varit många, ehuru till antalet mindre än det föregående året; men sedan de till delning upplåtna Kronoskogar hunnit skiftas, hvarmed redan långt avancerat, skola ofelbart förbrytelser af detta slag till det mesta försvinna. Deremot är ej att förmoda, det förbrytelser mot Författningarne om brännvinsbränning och försäljning minskas, enär ökade afgifter och en inskränktare tid för rättigheten att tillverka brännvin, säkert medföra ökade frestelser till öfverträdelser; likasom då de förhöjda afgifterne för ingen del föranledt till en ökad dyrhet eller minskad produktion och konsumtion af brännvin, någon minskning af fylleribrotten ej torde vara att förvänta, derest icke mera ändamålsenliga utvägar deremot kunna uppfinnas. — De fem för Sjelfmord anmälde personer hafva tillhört allmogen, nemligen: *En gift man*, lefde ej tillsammans med hustrun utan tjente som drång, var besynnerlig till sinnelag, har från längre tid haft yttranden, som utmärkt föresats att afhända sig lifvet, som han ock slutligen fullbordade med förgift. Ingen anledning förekom, att han var missnöjd med sitt åktenskap, men deremot har han understundom, enligt vittnesmålen, klagat öfver fadrens hårdhet. *En enka* efter en död ung man, lät häfda sig kort efter mannens död af dennes broder, en ogift tjenstedrång i deras hus. Skymfen deröfver synes hafva föranledt till hennes beslut, som ock i svärmodigt tillstånd verkställdes, att med gift beröfva sig lifvet, men någon anledning förekommer ock, att hon endast haft för afsigt att fördrifva det foster, hvarmed hon varit hafvande. *En kringstrykande* med falskt pass försedd och förut för stöld straffad *man*, håktad för stöld af 2:ne hästar, afhände sig lifvet med förgift straxt efter gripandet. Han befants in-

nehafva en mängd arsenik. *En yngling*, 16 år gammal, var svårmodig till sinnet, ledsen och bedröfvad öfver föräldrarnas fattigdom och modrens sjuklighet, tog gift och dog. Gossen hade god frejd, var stilla och beskedlig. *En dräng*, 25 år gammal, som vid ett brölloppstillfälle förtårt brännvin till så stor portion på en gång, att han några timmar derefter aflidit. Två af de under 2:dra klassen upptagne brott äro föröfvade af personer från annan Domsaga.

N:o 50.  
Hälsö, Åse,  
Källands och  
Marne.

Under året hafva 5 individer för Sjelfmord blifvit anmälda, nemligen: *En bonde*, 34 år gammal, befanns vid anställd ransakning hafva af benågenhet för starka drycker, vid ett anställt bröllopp, öfverlastat sig till den grad, att han deraf dog. *En dräng*, 29 år, hade hängt sig på ett skjulrånne i hufvudsvaghet och under anfall af mjältsjuka. *En annan dräng* vid 40 års ålder, hade likaledes genom hängning afhåndt sig sjelf lifvet på en loge, dels af mjältsjuka och sinnesvårda, dels i någon mån af fylleri. *En soldat*, 43 år, var befunnen själfdöd af slag-anfall eller apoplexie, som hufvudsakligen härledt sig från omåttlig förtåring af starka drycker. *En torpare*, 27 år, hade, efter bevistandet af en auktion, funnits död på auktionsstället i en säng, äfvenledes af slag-anfall, vålladt genom öfverdrifven förtåring af brännvin, allt utan annor mans vållande. Trenne af andra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 51.  
Hälsö.

Intet brott hörande till 1:sta klassen, har 1836 blifvit föröfvadt i denna folkrika Domsaga, hvilket är serdeles tillfredsställande. 2:dra klassens brott hafva aftagit mot föregående åren. — Den för vållande till annors död, sakfällde, var en dräng, som af våda vid hemgåendet från en slotterhjälp, med lie sårat sin följeslagare, jemvål en dräng, samt derföre ansetts skyldig till half mansbot. Af de för stöld första gången dömde, hafva en man och en kvinna förut varit straffade för

snatteri. Fylleri och slagsmål äro i allmänhet i aftagande, såsom följde af en bättre tidsanda och hos allmogen stigande bildning och sedlighet. En mera vårdad uppfostran af det yngre släktet skulle ofelbart medföra den lyckligaste verkan för framtiden. — Sjelfmördarne hafva varit af allmogen, en hemmansbrukare och en så kallad stättorpäre. Någon vidare anledning till gerningarne har ej förefunnits, än att personerna en tid förut grubblat och varit svårmodige till sinnes. Fem af de för brott i 2:dra klassen sakfälda individer, hafva varit från annan Domsaga.

Tvenne individer af mankön, tilltalade för Dråp, hafva blifvit under framtiden ställde, hvarom ransakningen föranleder, att sjelfva slagsmålet hvarunder dråpet skett, väl härledt sig från föregående ovänskap, men fylleri var egentliga orsaken till dråpet, eller att slagsmålet blifvit utsträckt till dråp, hvilket eljest icke synes hafva varit uppsåtligt. I columnen för orubricerade brott under 1:sta och 2:dra klassen, är en qvinperson upptagen, som, för oredligt förhållande mot sina borgenärer, är dömd att stå i halsjern och undergå 2:ne års fästningsarbete. — Af de i sista columnen af 5:dje klassen upptagne individer, äro 86 sakfälda för bristande våglagning.

Tvenne qvinnor af allmogen äro för brott emot 16 Cap. MissgeringsBalken sakfälda, men till hvilka brott motiverne ej äro kända. De hafva båda kunnat läsa i bok och erhållit undervisning i Christendomen. Två af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

Med det uti 1:sta klassen upptagna Rån, som föröfvats af sex personer, af hvilka en rymt från orten och icke varit under ransakning, är förhållandet följande: En torpare hade försålt sin lösa egendom till en hemmansbrukare och derå utgifvit köpebref. Kort tid derefter hade torparen, åtföljd af tre hemmansägare och en dräng samt sin son,

N:o 52.

Wartofta och  
Frökänd.

N:o 53.

Kinnefer-  
dings, Kinne,  
Skänings och  
Läcke.

Elfsborgs  
Län.

N:o 54.

Nordals,  
Wahlbo och  
Sundals.

den sedermera förrymde, om ljusa dagen begifvit sig till köparen och med våld fråntagit honom löseghenden, derefter de fem brottslingarne, som ertappades, blifvit af Håradsrätten för Rån dömda. Målet blef sedermera från Kongl. Gôtha Hofrätt återförvisadt, och under sista ransakningen förekommo skåliga anledningar, att köparen skulle inom viss tid mot serskilta villkor, återlemna omsförmålte löseghend till säljaren, hvilket åliggande köparen icke uppfyllt. I anseende hårtill, med hvad mera sednare ransakningen ådagalagt, har Håradsrätten under innevarande år 1857 dömt säljaren för hemfridsbrott och de öfriga såsom de der gripit Konungens Befallningshafvande i embetet. De tillhörde alla allmogen, kunde låsa i bok och hafva erhållit undervisning i Christendomen, men hafva gjort sig kända för öfvermod och såsom slagskämpar, utom en, hvilken är broder till säljaren och i allmänna omdömet ansetts hafva, endast af missförstånd om säljarens rätt till den försålde löseghenden, biträdt vid dess återtagande. Af nämde brottslingar var en 25 år, en 29 år, en 33 år, en 36 år och en 48 år. — De gröfre brotten hafva under sednare åren varit ganska sällsporde inom Domsagan, och då något sådant inträffat, har det visat sig, att folket i allmänhet dervid fästare synnerlig uppmärksamhet samt haft allmöda osparad att bidraga till den brottsliges upptäckande. Dråp, Mord, Rån och Rövveri hafva på 10 års tid icke inträffat, med undantag af det ofvan anförda Rånet. Slagsmål, verkställde med knif eller annat eggjern, förekomma så sällan, att så vidt Domhafvanden kan erinra sig, ej mera än ett sådant, under de 8 år han förestått Domsagan, varit föremål för ransakning vid domstol. Sjelfmord äro synnerligen sällsynta, hvilket synes deraf, att bland en folkmängd af nära 28,000, som finnas inom Domsagan, ej något sådant brott under de sistförflutne 5 åren förefallit. — Hvad Civile målen beträffar, så visar det sig, att de från

1832 årligen aftagit och att de sistlidet år hufvudsakligen afgjorde icke uppgått till dubbelt antal mot de inför Rätten förlikte.

Af de i columnen "frikände" upptagna individer, hafva 3 manspersoner varit tilltalade för det de genom slagsmål någon tid förut bidragit till en annans död, och en för det han med slag dråpit annan. De för Sjelfmord antecknade tvenne manspersoner hafva ansetts afidit af omåttligt förtårda starka drycker, och qvinnan, en piga 20 år gammal, hade väl en längre tid varit besynnerlig, men anledningen till gerningen synes af ransakningen hafva varit, att hon blifvit misstänkt för och tillvitad en stöld från sin husbonde. — Anledningen dertill att brottmålen antal år mindre, än under förra åren, måste hufvudsakligen sökas deri, att målen, angående åverkan å Kronoparkerne Hunne- och Halleberg, allt mer och mer aftagit, sedan bevakningen derå blifvit mer ändamålsenligt inrättad. Tre af de under 2:dra klassen sakfällde individer hafva tillhört annan Domsaga.

Brottmålen äro icke i tilltagande, och invånarne lefva i allmänhet fredligt och vålmågan synes hos allmogen förr till än aftaga. De för Sjelfmord upptagna 2:ne mankôn, hafva verkställt dessa företag i sinnesvaghet, den enes tillkommen genom olyckligt giftermål och den andres af liderlighet, hvarigenom han förstört sin förmögenhet. Fyra af de under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan Domsaga.

En gift person, öfver 40 år gammal, har för uppsåt till Tidslag varit tilltalad, men, såsom mindre vetande, derföre frikänd.

Det upptagna Mordet är begånget af en hemmansåbo, 44 år gammal, på ett 7 år gammalt fosterbarn. Mördaren har erkänt, att han med fullt uppsåt föröfvat brottet och uppgifvet ledsnad vid sitt eget lif såsom motiv dertill. Han var dock icke rubbad till sina sinnen, och är

N:o 55.

*Flundre, Wä-  
ne, Wäster.  
Bjerke och Ale.*

N:o 56.

*Ås, Gässens  
och Kullings.*

N:o 57.

*Kinds och Res-  
devägs.*

N:o 58.

*Marks, We-  
dens och Boile-  
bygda.*

det honom ådömda dödsstraff redan verkställt. Så väl mördaren som den för könsförbrytelse upptagna qvinnan, hafva kunnat låsa i bok och erhållit undervisning i Christendomen. — Antalet af för Stöld lägförde personer har år 1856 öfverstigit det under något föregående år, men anledning dertill är dock icke någon allmänt rådande immoralitet. En f. d. artillerist, som varit straffad för åtskillige brott och deribland äfven stöld, hade kommit lös, och af en mängd backstugusittare och torpare jemte en besuten hemmansåbo bildat ett tjufband, hvilket föröfvat åtskilliga stölder inom Marks Hårad. Sedan de fleste af samma band blifvit öfverbeviste och dömdes samt straff undergått, har iteration af dem icke försports. Hvad Fyllerilasten beträffar, åberopas hvad i sistlidet års Berättelse är anfördt. Sju af de under 2dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 59.

*Wassbo och  
Wedbo.*

Motivet till det i 1sta klassen upptagne brott emot 16 Cap. MissgerningsBalken, synes hafva varit blygsel, som vållat att den sakfällde, en piga, i löndom framfödde sitt barn, hvilket kort derefter igenfanns, utan att hafva tagit någon skada, hvarföre mödren dömdes till åtta dagars fängelse. Enligt prestbetyg låser nämde piga och förstår Christendomen någorlunda. — En på dryckenskap mycket begifven ogift dräng, från annan Domsaga, hade hångt sig, utan någon uppdagad anledning. En 33 år gammal bondeqvinna dränkte sig under nervsjukdom och i sorg öfver sin 2:ne dagar förut aflidne man, med hvilken hon varit gift endast ett år. En Gårdsrättare, 46 år gammal, intog gift under djup svärmodighet, som börjat några veckor förut, deröfver, att han sjelf uppsagt sig från en tjänst, der han med hustru och barn haft god bergning i 11 års tid. — Allt sedan år 1832 har icke något brott här i orten tillhört 1sta klassen, förr än nu, och äfven detta af ej svårare beskaffenhet, än att det försonats med åtta dagars enkelt fängelse. Sexton af de till böter för Brännvinsförsäljning fällde personer, hafva från

nåstliggande städer Åmål, Wenersborg och Uddevalla infunnit sig vid en inom Domsagan varande landtmarknad och der utöfvat sitt kåra yrke, förmodligen till ringa båtnad vid en sådan utgång. Önskeligt om krögeri och fylleri kunde hindras. Man hade då ej att vänta annat än godt af en stilla och fridsam allmog, hvars lugn knappast rubbas genom andra medel än den oemotståndliga nektarn.

De i Tabellen upptagne för Rån sakfällde tvenne drängar, den ene 21 och den andre 18 år gammal, kunde begge låsa i bok och hafva erhållit undervisning i Christendomen. Motiverne äro ej med säkerhet kände, men till god del kan omättligt förtårande af starka drycker antagas föranledt rånet. — I columnen för bristande rubriker under 1:sta och 2:dra klasserne, förekomma tre sakfällde, ibland hvilka en, af Krigsrätten saker ansedd till ansvar för öfverblifven permission, är vorden för denna och annan brottslighet, här i Domsagan slutligen dömd. De begge andra hade begått inbrott i afsigt att stjäla. Tio af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

Den i 1:sta klassen för Barnamord dömda qvinsperson, 54 år gammal, åger, enligt företedt prestbetyg, någorlunda Christendoms-kunskap, hvaraf må slutas, att hon kunnat låsa i bok. Hon afhånde sitt framfödda barn lifvet af orsak att detsammas tillkomst måtte för alltid blifva döljd.

**Götheborgs  
och Bohus  
Län.**

**N:o 60.**

*Inlands, Torpe  
och Södre.  
Askims, Västtra  
och Östra Hisinger.*

**N:o 61.**

*Inlands Nordre  
och Fräknas  
samt Öroust  
och Tjörn.*

Stölden böra inom Domsagan räknas till de mindre allmänna brotten, då man besinnar, att, enligt statistisk uppgift, grundad på 1850 års Mantalsskrifningar, folkmängden uti Domsagan berörde år utgjorde 22,121 personer, hvilka sedermera förökat sig, och att af dessa endast fem män och en kvinna varit under loppet af ett år för stöld anklagade, hvilket utgör en stöld af hvarje 3,686:te person. Fattigdom synes haf-

**N:o 62.**

*Qville, Bullarens,  
Wette och Tanums.*

va varit egentliga driftjädren till de begångne stölder, med undantag af en. — Den uppenbara kyrkoplikten har, från dess första bestämmelse — ett försoningsoffer inför Gud och församlingen — öfvergått till ett, i allmänhetens omdöme, vanårande och förnedrande verldsligt straff. Detta, och det vanfrejdade i opinionen, tjufnadsbrotten medföra, om icke förhindrar, dock betydligt försvårar den fallnes förbättring, i thy, att det aflågsnar honom från det förtroende, som är ett så nödvändigt villkor för erhållande af arbetsförtjenst. — Åtalade Fyllerimålen äro icke många, ehuru derföre icke kan sågas att fyllerilasten aftagit. Åtalen bero af Lånsmannens mer eller mindre uppmärksamhet, eller, må hända, öfverseende. Till allmogens heder bör likväl nämnas, att den hemma i sitt hvardagslag njuter mindre brännvin, än i de flesta andra orter. Den lefver då mycket sparsamt och nyktert. Om detta är en absolut dygd eller beroende af omständigheter, sedvanor och tillgångar, kan ej afgöras. Det är nog att verkningen är god — men vid sammankomster, vid ting, mantalsskrifningar och uppbördsmöten och synnerligast auktioner, har man funnit, att några, dock icke alla, vederbörande hålla sig skadestöse. — Under rubriken: "Andre förbrytelser med böter belagde," innefattas äfven ansvar för olaga lekstugors hållande. Dessa förseelser härleda deras åtal från en af Konungens Befallningshafvande i Lånet den 15 April 1818 utfärdad, ännu gällande allmän kungörelse, hvarigenom så kallade Lekstugor (hvarvid allmogens ungdom samlas på ett aftalt ställe att roa sig med dans och förtäring en afton) äro förbjudne å krogar och vårdshus, vid 6 R:dr 32 sk. vite, samt förordnadt, att då, vid tillfälle af lekstugor å andra ställen der församlade personers antal utgör sexton eller derutöfver, en ordningsman skall vara närvarande och tillkallas af den hos hvilken samlingen sker, vid lika vite om sådant försummas; och böra dessa lekstugor ovillkorligen slutas kl. 11 om aftonen vid 3 R:dr 16 sk. vite för våden, samt

1 R:dr 16 sk. för hvarje gäst, som qvarblifver öfver nämde tid. Domhafvanden anmärker, huru som, under behandlingen af dessa lekstugu-åtal, allmogén icke otydligt tillkännagifvit sitt missnöje och ovilja emot åtalet för ett, efter deras mening, oskyldigt nöje: huru de veta, till sitt urskuldande, framställa jemförelser emellan ståndspersoner å landet och i städerna, hvilka opåttalt och ansvarsfritt anställa enskildta dansnöjen och offentliga baler, utan inskränkning till tid eller personal, och utan att vara besvärade af någon allmän Polis-uppmärksamhet. De hafva derföre äfven påfunnit att gifva sina danssammankomster benämning af bal, i stället för lekstuga, och anse friheten till ett dylikt nöje böra sträcka sig till alla lika.

Tvenne manspersoner äro under framtiden ställda för ett Rån, hvar till motiverne och anledningarne varit penningebegär och att, genom penningars åtkommande, kunna tillbringa ett sysslolöst lif under förplågning af rusgifvande drycker, dertill de visat benågenhet.

N:o 63.

*Lane, Tunge,  
Stångens,  
Sörbygdens och  
Sotenäs.*

Af de tvenne under rubriken: "Vållande till annors död," upptagne brott, har ett bestått deruti, att af 5:ne män, som deruti varit delaktige och blifvit fällda, två hvardera till half mansbot och enskild skrift, och den tredje till vådabot: den ene af värdslöshet lossat en laddad bössa och derigenom vållat en manspersons död, den andre låtit bössan qvarstå laddad efter sin bortgång från stället i ett sådant rum, der den för hvar och en varit tillgänglig, och den tredje med känneedom af bössans laddade beskaffenhet, underlåtit, att i sitt hus, der den fanns, ställa den i säker vård. — Uti det andra målet är en fader, som med våda, dock i grof förseelse, afhåndt sin son lifvet derigenom, att den förre, under det sonen varit drucken och uppbragt till sinnet, samt då han ej låtit rätta sig af beskedligt tilltal, skuffat denne sednare ifrån sig så, att han raglat baklänges ut genom en dörr och vi-

N:o 64.

*Sjövedahl.*

dare fallit ned i marken från en höjd af åtta alpar, dömd att bota half mansbot och att enskildt skriftas. Sju af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

**Calmare  
Län.**

**N:o 65.**  
*Norra och Sö-  
dra Tjust.*

Till det under 1:sta klassen upptagna Rån, begånget af en bond-drång, 22 år gammal, har ingen annan anledning kunnat utrönas än begär efter penningar. Han låt sig dock nöja med 2 R:dr 16 sk. B:ko. Han kunde låsa i bok och hade hjälplig kunskap i Christendomen. De för Sjelfmord antecknade, hvilka varit af bondeståndet, hafva dödt: en sannolikt af till Öfverflöd förtårt brännvin; en omkommen i vatten; en förmodas hafva i hufvudsvaghet dränkt sig, och en funnits död uti å marken, utan att dödsorsaken kunnat utrönas.

**N:o 66.**  
*Södra Møre.*

Af brott, som uti Tabellen sakna bestämd rubrik, har endast förekommit ett, nemligen en, af argt uppsåt gjord, men ogrundad befunnen, angifvelse för tjufnad. Fyra af de under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan Domsaga.

**N:o 67.**  
*Norra Møre,  
Stranda och  
Hondbörds.*

Tvenne brott tillhörande 1:sta klassen hafva blifvit begångne, nemligen ett Dråp och ett Rån. Det första hade blifvit föröfvadt i brållskillnad af en torpare, som efter yppadt gräl med den dödade, hvilken på samma egendom varit torpare, angående ohägn och efter en öfverflödig förtåring af starka drycker, öfverfallit den sednare och tillfogat honom med en trädklubba ett slag i hufvudet, som förorsakade döden. Rånaren var en drång, hvilken förut lidit straff för stöld och alltid varit begifven på starka drycker. Han och målsågaren hade tillsammans besökt en lönnkrog, der de begge förtårt brännvin och sedermera på en gång begifvit sig derifrån och åtskiljts; men som rånaren under vistandet på krogen bemärkt att målsågaren varit stadd med något penningar, hade han under skydd af mörkret eftersatt målsågaren, med knif skurit och sargat honom samt fråntagit honom 10 R:dr Riks-

gäldssedlar. Brottmåls-Tabellen upptager äfven ett större antal Slagsmål och desse härleda sig till mesta delen från brännvinssupande, som hos den obildade klassen gör sinnet lättretligt och benåget för öfverdådiga utflygter. Dessa brott begås vanligast på auktioner och marknader. Två af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

Af de upptagne tvenne Morden, afser det ena en gesälls dödande af tvenne drängar, hvilka med honom icke annorlunda voro i delo, än att gesällen, som utgaf sig för värfvare, tillfrågat dem om de ville taga värfning, deröfver de dömde blefvo förtörnade och gaf gesällen ett dödligt knifstygn i ryggen. Det andra angår en dräng, för hvilkens dödande äfven genom knifstygn i ryggen en dräng blifvit dömd att mista lifvet, och voro desse först i delo angående obehörig gångstigs tagande öfver en besädd åker. De brottslige hafva varit emellan 25 och 35 år gamla. — 27 af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 68.  
*Ölands Norra  
och Södra Mot.*

Af ransakningarne, rörande de i Tabellen antecknade tvenne Sjelfmördare, hvilka begge tillhört allmogens klass, har inhämtats, att den ene varit svagsint och att den andre afhåndt sig lifvet af svärmodighet. Tre af de under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan Domsaga.

N:o 69.  
*Aspölands, Se-  
vedes och Tuna  
Läns.*

Antalet af brottslingar är vida mindre än år 1855, dock får man icke antaga, att sedligheten i allmänhet i lika mån tilltagit, utan lär förhållandet till icke obetydlig del vara tillfälligt. Det i Tabellen anmärkta Dråpet är gemensamt begånget af två bröder, A 43 år gammal och B 58 år. Desse temligen vålmående bönder hafva förut gjort sig kända för ovanligt våldsamt sinne och begifvenhet på starka drycker, samt flere gånger pliktat för slagsmål och fylleri. Den dagen de

*Jönköpings  
Län.  
N:o 70.  
Norra och Sö-  
dra Wedbo.*

föröfvade dråpet, hade de tillsammans bevisat en landtmarknad och vid hemkomsten befunnits i mindre mån rörde af starka drycker. Hemma hade de förtårt mera brännvin och sedan träffat ett sitt syskonbarn C, som de oqvådade och tillfogade några slag. En för A och B okänd bonde D, händelsevis tillstades på A's gård der C förfördelades, förhöll på fogligt sätt de förolämpade deras ofog. A och B blefvo af vrede uppbagte öfver tillrättavisningen, samt anfölo D med skuffningar och slag af knytnåfvarne. Då D sökte försvara sig, upptog A en stäke, fattade den med begge händerna och slog D flere slag i hufvudet tills A's hustru E tillkom, och hindrade A ifrån vidare våld. A kastade då bort staken och den upptogs af B, hvilken äfven med begge händerna fattade staken och slog D i hufvudet. Till följd af nämde våld aflid D inom ett dygn. Dråpet skedde klockan emellan 4 och 5 eftermiddagen och på aftonen begaf sig B åter i slagsmål, hvarunder han med ett betsman måttade ett slag åt sin motståndares hufvud, men lyckligtvis hejdades af en tillstådesvarande dräng, som bakom B fattade i betsmanet. Samma afton blef A vred på sin hustru F, och slog henne i ansigtet med en glaslykta, så att hustrun blef sårad. För några år sedan hade B i vrede slagit sin hustru lyte på ena armen. Enligt prestbetyg hafva de haft någorlunda försvarsgod Christendoms-kunskap. — Qvinspersonen, som blifvit sakfälld för brott emot 16 Cap. Missgernings-Balken utan att dock lif blifvit uppsåtligen spildt, har jenivål blifvit ställd under framtiden för dråp å eget barn. Nämde qvinna A, 22 år gammal, blef allad i lönskalåge och född blind. Modren B, en på marknader kringvandrande kråmerska, som efter dottren A's födelse gift sig med en sedermera för dråp sakfälld afskedad Sjöartillerist, har under sina vandringar haft dottren, äfven som barn, med sig, samt tidigt vant henne att vid marknader tigga och sjunga visor för allmogen.

Vid

Vid 20 års ålder födde A, efter beblandelse med en blind tiggare, ett oäkta barn, som ännu lefver och för hvilket B betalar underhåll. År 1856 blef A åter hafvande och B, som ansåg sig alltför medellös att bekosta främmande vård åfven åt det väntade barnet, tillsade A, att hon finge bära barnet med sig under marknadsvandringarne. Detta skulle bli ganska besvärligt tyckte A, och, i uppsåt att fördrifva fostret, intog A Säfvenbom, dock utan att nämde medel hade åsyftad verkan. A framfödde barn och hade barnet hos sig i sängen om nätterne. En natt fanns barnet ligga dött vid modrens sida. Genom läkarebesigtning kunde dödsorsaken icke bestämdt utredas, och A, som erkände att hon den natt barnet dog, hårdare än vanligt tryckt det emot sitt ena bröst och hållit barnet qvar vid bröstet, ehuru det stretade derifrån, förnekade inför Rätten uppsåt att dräpa barnet. För det torparefolk, i hvilkas hus barnet dog hade A erkänt dräpet. A's moder B, jemte modren till den person af hvilken A uppgifvit sig vara håfddad med sista barnet, voro anklagade för det de skolat förskaffa A Säfvenbom, men förnekade brottet. Den sakfällda hade bevis om försvärlig Christendomskunskap. För vållande till annans död har en torpare, 17 år gammal, blifvit sakfälld. Oförsigtigt handterande af en bössa, som tillhörde en främmande person och af ynglingen ansågs vara oladdad, gaf döden åt hans kamrat, en bondeson om 17 år. — En af de för Stöld första resan dömde har förut varit för snatteri sakfälld. — Af Sjelfmördarne, som varit tvenne bönder och en soldat, hade den ena bonden i lång tid lefvat i oenighet med sin hustru och egenvilligt skiljt sig ifrån henne samt bodde på ett särskilt hemman, hvarest hans hushållning förestods af en gift qvinna, hvilken han under tiden håfddade med barn. Ånger öfver horsbrottet och sorg öfver oenigheten i äktenskapet förmodas hafva föranledt sjelfmordet. Den andra bonden,

hvars hustru afled under barnsbörd, sörjde ovanligt mycket öfver hennes bortgång. Han blef dagligen mer och mer grubblande, afskydde umgänge med andra och afhände sig lifvet ett halft år efter hustruns död. Den tredje, eller soldaten, hade under en marknad förlorat sin taskbok med inneliggande penningar, dem han åmnat använda till inköp af en ko. Han beklagade sin olycka för några personer han händelsevis råkade, och tillkännagaf att han skulle taga lifvet af sig, om han icke återfick taskboken. Man trodde icke att hans hot var allvar, och skiljdes ifrån honom. Påföljande dag träffades hans döda kropp i sjön nära det stället, hvarest han aftonen förut lemnats ensam. Två af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

**N:o 71.** Den för Rån sakfälda qvinna kunde låsa i bok och hade erhållit *Tveta, Mo och Wista.* undervisning i Christendomen. Då det rånade användts till inköp af grannlåtssaker, så synes brottets motiv hafva varit fåfånga och egennytta. Den sakfälda, som var piga, dömdes vid 34 års ålder, men begick brottet vid 18 år eller 16 år förut, under hvilken tid hon dels varit håktad för ransaknings undergående, dels sedan hon sista gången af Kongl. Maj:t i nåder dömdes år 1827 och saken lemnades till framtiden, då den kunde uppenbar varda, varit insatt på bekännelse. Två af 2:dra klassens brott äro föröfvade af personer från annan Domsaga.

**N:o 72.** Brottmålen inom Domsagan hafva, om icke aftagit, åtminstone ej *Wästra.* tillväxt i sednare tiden. De tvenne förekommande Sjelfinorden hafva skett i sinnesyrsel. Tre af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

**N:o 74.** Bland detta i allmänhet stilla och beskedliga folk förefalla sållan *Östbo och Västbo.* gröfre brott, och slagsmål skulle vara lika sållsynta, om begäret eller starka drycker alldeles kunde utrotas eller qväfvas. Detta begär har likväl mycket minskats och allt jemt småningom aftagit sedan 40 a 50

år sedan, då det var mångdubbelt större. Inbrott och större stölder verkställas sällan af ortens invånare; men en folkklass gifves, som, utan att åga stadigt hemvist, vandra omkring hela riket, åtminstone södra delen, med pass af vallackare, hästhandlare, lumpsamlare och dylikt, hvilka hämta sin snart sagdt enda näring af fickstölder och mindre olofliga tillgrepp på marknader och hemma hos den allmoge, som bor längre från större vägar; och desse göra mycket ondt i landet. Der tillfälle saknas att stjäla, der tvingas allmogen, särdeles hustrurna, med hvarjehanda slags hot att gifva ull, lin, matvaror och hästfoder m. m. och utgöra ett plågoris der de framtåga, ofta i mer och mindre talrika flockar. Den för Sjelfmord upptagne var Grenadier. Öfverdrifvet begår efter brännvin, deraf följande fattigdom och oenighet i äktenskapet, har troligen varit orsaken till gerningen. — Ett af 2:dra klassens brott är begånget af person från annan Domsaga.

För brott i 1:sta klassen hafva följande blifvit tilltalade, men icke sakfällde: *En bonddräng*, misstänkt och med sannolika anledningar besvårad, att hafva mördat en hafvande qvinna, den han förmodas hafva lågrat. Hon fanns liggande död i en med vatten fylld lergrop. *En tjenstepiga*, som af flere omständigheter misstänktes att hafva fördrifvit det foster, hvarmed hon var hafvande. *En bondhustru* och hennes tjenstedräng, anklagade och i någon mån besvårade att hafva, i samråd, genom förgift af dagatagit den förras man. Den för vållande till annans död i 2:dra klassen sakfällde är en ung, välkänd bonddräng, som genom ovarsamt handterande af laddad bössa inne i boningsstugan aflössade skottet, deraf hans tolf-åriga syster träffades och tillsatte lifvet. — Af de i columnen Sjelfmord upptagne tvenne qvinspersoner, har den ena afhånt sig lifvet under anfall af vansinnighet. Den andra, ett tjenstehjon vid 21 års ålder, har, efter undersökningens föranledande, åsyftat

**Kronobergs**  
Län.  
N:o 75.  
*Uppvidinge*  
och *Konga*.

förgöra, icke sig själf utan det foster, hvarmed hon, efter oloflig be-  
blandelse, var hafvande, då hon i den mängd förtårt arsenik, att hon  
inom få timmar afled. Fem af de under 2:dra klassen upptagne brott  
äro begångne af personer från annan Domsaga.

**N:o 76.** Den för brott emot 16 Cap. MissgerningsBalken dömde qvinna  
*Norrvidinge, Kannevalds och Albo.* var en hustru, som misstänktes att hafva mördat sitt ute å marken  
framfödda foster, men hvarom bestämd visshet ej stått att vinna, enär  
fostret icke kunnat tillrättafinnas. Den under rubriken "Tidelag" upp-  
tagne har endast blifvit dömd för uppsåt att en sådan gerning förföva.  
De tvenne i columnen för brott mot 56 m. fl. Cap. Missg.B:n anteck-  
nade personer, hafva begått dubbelt hor. Den person, som undergått  
ransakning för Dråp, men icke kunnat sakfällas derför, var en på lifs-  
tidsfångelse å Malmö fästning insatt fånge, som uppgifvit, att han för-  
öfvat ett för flera år tillbaka inom Domsagan begånget dråp, men hvil-  
ken bekännelse han inför domstolen återkallat. Bland de för Stöld döm-  
de finnes upptagen en öfvermaga gosse, som, efter att i början af året  
hafva blifvit dömd och agad för första resan tjufnad, några månader  
derefter greps och straffades för andra resan sådant brott, förenadt  
med inbrott.

**N:o 77.** Det under 1:sta klassen i columnen "Andras förgörande med för-  
*gunnerbo.* gift" upptagne brott, rör tvenne kvinnor, hvilka redan blifvit afstå-  
tade. Den ena begick brottet i följd af oloflig kärlek, och den andra  
deltog i detsamma i följd af löfte om belöning. De tillhörde allmo-  
gen, kunde läsa i bok och hade erhållit undervisning i Christendomen.  
Den ena var, då brottet 1852 timade, 26 år och den andra 45 år gam-  
mal. — Brottmålen hafva hvarken märkligen minskats eller tilltagit i  
jemsförelse med de föregående åren. — Endast en person af munkönet  
har, efter utstådd bestraffning för snatteri med inbrott, blifvit dömd för

sedermåra begången stöld. — Den uppenbara kyrkoplikten har icke något helsosamt inflytande på dem åtminstone, hvilka blifva dömda för tjufnad. Kyrkoplikten eller återförenandet med det förolämpade samhället, anses nu mera af allmogen innefatta en lika stor om ej större skymf än till och med spöstraffet, hvilket sednare, då det är förenadt med ett materiellt ondt, tager medlidandet i anspråk, deremot kyrkoplikten bedömmes såsom endast innefattande en publikation af det verkställda straffet och ett utställande till allmän åskådning. Också hafva, vid flera tillfällen, anklagade nekat till brottet, mera af motvilja för kyrkoplikten än af rädsla för kroppsstraffet, och det är att befara, att itererad stöld mycket ofta har sin orsak deri, att den en gång straffade förmenar sig genom kyrkoplikten redan hafva blifvit så vanråd, att han i den delen ej har mer att förlora. — Fyllerilasten griper, äfven i denna ort, alltjemt omkring sig och blir i längden destomer förstörande, som, på många ställen, det bland allmogen anses opassande eller åtminstone icke rått högtidligt, att bjuda vanligt finkel, utan göres i det stället pretention på starka drycker af dyrare kvalitet. — Mjeltsjuka har funnits legat till grund för de tvenne för Sjelfmord antecknade, till allmogens klass hörande manspersoner. — En af de under 2:dra klassen sakfällde individer har varit från annan Domsaga.

Antalet af Tjufnadsbrott hafva i jämförelse till föregående årets ökat sig, hvilket tvifvelsutan varit en följd af den mindre goda skörden år 1855, helst matvaror och klådespersedlar varit hufvudsakligast föremål för tillgreppen, hvilka dock till en del föröfvats af personer, som, kände för vanart och böjelse för utsvåfningar, blifvit i saknad af arbetsförtjenst. Två af de för första resan stöld sakfällde, den ena en man och den andra en qvinna, hafva tillförene undergått bestraffning för snatteri. — Den för Sjelfmord antecknade qvinspersonen var 74 år gammal, gift med ett fattighjon samt hängde sig sjelf under vansinnigt

*Hallands  
Län.*

*N:o 78.*

*Årstad, Fam-  
räs och Himble.*

tillstånd. — Fem af de under 22dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga. — Det betydliga antalet skuldforordningsmål härleder sig hufvudsakligen från lagsökningar af handlanden i Warbergs stad, till följd af varu-utborgningar.

N:o 79.

*Fiske  
och Fjäre.*

En piga, som är vorden för Barnamord dömd till döden, har själf inför Rätta, såsom motiver till brottet, uppgifvit: att, då hon icke ågt emot barnfadren det ringaste bevis derom, att hon blifvit lågrad af honom, hvilken hon visste skulle förneka lagersmålet och för hvars vådsamhet hon fruktade, om hon uppgifvit honom såsom fader till barnet, hon sålunda sett sig skola blifva i saknad af all upprättelse och dertill af allt understöd till barnuppfostran; hvarföre hon sorgfälligt döljt sitt hafvande tillstånd och slutligen begått mordet. Både nämde qvinna, som var 23 år gammal, och den för uppsåt till Tidelag dömd, som var endast 16 år gammal, båda hörande till den sämre delen af allmogen, hafva kunnat låsa i bok och erhållit undervisning i Christendomen; och blef den för uppsåt till tidelag till fästningsarbete i halsjern sakfällde manspersonen befunnen i detta uppsåt under den tid, då han bereddes till begående första gången af Herrans Heliga Nattvard. — De brott, hvilka mest och till ett större antal förekomma inom Domsagan, äro de som begås med Slagsmål, hvilka oftare blifva högst ohyggliga och blodiga, helst förbrytarne dervid vanligen äro beväpnade med och begagna, såsom tillhygge, knifvar. Uti fyra Socknar inom Fjäre Hårad, belågne uppåt skogsbyggden och gränsen af Elfsborgs Län, föröfvas isynnerhet och till största delen sistnämde brott, hvilka deremot mera sällan förekomma i öfriga delen af Domsagan. Orsaken ligger i den råhet och vildhet, hvarföre berörde Socknars allmoge från långre tid tillbaka sig utmärkt. Genom dervarande nitiske och kraftfulle Själsörjares omsorgsfulla bemödanden, har denna allmoge likväl under de sednare åren blifvit mycket förbättrad och slagsmålen aftagit; och då

inom berörde Socknar upplysningen och religionskunskapen förtgår samt efter hand allt mer och mer mildrar lynnet och sederna hos folket, måste deraf blifva den lyckliga följd, att slagsmålsförbrytelserna derstädes i samma förhållande skola minska och aftaga.

Den för Barnamord dömda piga, 29 år gammal, hade såsom motiv till brottet uppgifvit blygsel och farhåga, att i sin fattigdom ej kunna gifva det framfödda barnet nödig vård och uppfostran. Hon har haft betyg om försvarlig insigt i innanlåsning och enfaldig Christendoms-kunskap. Den för Sjelfmord antecknade var vice Organist, 33 år gammal. Orsaken till sjelfmordet, verkställt genom dränkning, har utrönt varit yrsel, tillkommen under en svår sjukdom. — Åtta af de under 1:sta och 2:dra klasserne upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 80.

*Halmstads,  
Höls och Tön-  
nersjö.*

Den för Hådelse mot Gud dömda begick brottet under rusigt tillstånd. Dråpet, som gemensamt föröfvades af de derföre sakfällde trene personer, timade i bråd skillnad, utan uppsåt att dråpa; dock var misshandlingen af den gröfre art, att de hvardera fälldes till hel mansbot och uppenbar kyrkoplikt. — Såsom motiv till de tvenne begångna brotten emot 16 Cap. Missg.!:n, kan endast uppgifvas blygsel öfver det begångna felsteget, och deraf föranledd åhåga att förseelsen i det långsta dölja. Alla ofvannående individer, som alla tillhört allmogen, hafva kunnat läsa i bok och erhållit Christendomsundervisning. De för Dråp sakfällde voro emellan 40 och 50 år. — Tre af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

*Malmöhus  
Län.*

N:o 81.

*Färs  
och Frosta.*

Den för Mordbrand dömda, en flicka af 16 års ålder, erkände ögerningen, som var anbragt å en höskulle, men upptäcktes så tidigt, att elden kunde släckas. Som motiv till brottet uppgaf hon hat till ryktaren, som aftalt och sedan rubbat trolofning med henne, och å

N:o 82.

*Bara. Harja-  
gers och  
Torna.*

hvilken hon ville på detta sätt hämnas, under förmodan, att ingen annan än han skulle för brottet misstänkas. Hon dömdes till 20 dagars fängelse vid vatten och bröd. — För Dråp dömdes en drång, 28 år gammal, att mista lifvet, men förvaras nu, efter Kongl. Maj:ts nådiga utslag, i håkte till framtida bekännelse. Så vidt utrönas kunnat, föranleddes brottet deraf, att den döde under resa från staden Malmö medhaft en flaska rhom, som förkommit, och för tillgrepp, hvaraf han tillvitad den på hemvägen i sällskap varande drängen, som deraf uppretad, utdelte slag, vållande döden. — En lösaktig, kringvandrande husmansenka af 35 års ålder, framfödde i slutet af Oktober månad, under kall och fuktig väderlek ute på marken, ett flickebarn, öfvergaf det genast och hade styrka att fortsätta sin hemväg. En fattig arrendatorshustru utkom på ågorne att efterse några kreatur, fann i ett dike det nakna, nyfödda och qvidande barnet, upptog det, afvände sitt eget, 2 års gamla dibarn, och lade det hittade till sitt bröst. Denna fostermoder, i orten utmärkt för ett sedligt och hedrande uppförande, vill ej skilja det henne på så underbart sätt anförtrodda barnet ifrån sig, aldraminst till den omenskliga modren, som dessutom är i utfattig belågenhet. Genom Presterskapet i orten, är allmänna välgörenheten påkallad till understöd för fostermodren (som har 5 egna små barn) och det hittade barnets uppfostran. Modren dömdes till en månads fängelse. Ofvannämde brottslingar hafva alla haft antaglig Christendoms-kunskap. — Af de upptagne Sjelfmorden, begångne af fem männer och en qvinna, har ett blifvit verkståldt i stark yrsel af nervfeber, derunder sjelfmördaren sprungit nattetid ur sin säng och på golfvet med en rakknif skurit sig i halsen, hvilket hustrun jemte flera små barn, liggande i samma stuga, åsett, men ej kunnat förekomma, efter hon äfven varit hårdt angripen i samma sjukdom, och andre personer ej tillstådes.

De öfriges olyckliga beslut föranleddes, så vidt ransakningarne upplysa, af sinnesoro och grubblerier. En förmögen bonde förlorade en rättgång om en ringa andel i sitt hemman, och började genast att miss-trösta om utkomsten, som småningom förvandlades till högre grad af hufvudsvaghet. Qvinnan åter, en yngre person, var lidande af för-smådd kärlek. Ingen har blifvit ansedd som själfspilling, utan alla fått i tysthet begravas. Efterhöstens förlidet år var fortfarande regnig och fuktig, boningshusen, som vanligt af korsvirke, med ler och lergolf utan stenfot, och anlagda på sidlåndta ställen — deraf, och i anseende till den starkare och hårdsmältare föda, som dagligen njutes utan motsvarande kroppsöfvelse, den årstiden ej medgifvit, kan man efter Domhafvandens tanka härleda både kropps- och sinnessjukdomar, samt de fleste af de begångne själfmorden. En märkvärdig och högst eftertänklig fördom råder hos allmogen, som Domhafvanden genom alfvärliga föreställningar sökt, men ej förmått utrota, nemligen, att då en själfspilling antråffas, hängd eller liggande i en brunn o. s. v., intet företages med försök af personens råddande att afskåra repet, upptaga honom m. m., ty allt vid-rörande anses vanhederligt innan närmaste fjerdingzman, ofta boende på längre afstånd, efter budskickning hinner ankomma och först lägger hand vid verket. I de omnämde händelserne, då efter alla anledningar per-sonernes dödskamp varit öfverstånden vid deras antråffande, hade väl alla räddningsförsök blifvit utan verkan, men troligen i många fall är hjälp möjlig, om berörde fördom eller rättare vanvett försvinner, som åter ej är att vänta, utan en allvarlig författning med stadgade straff-påföljder. — Brottmålens antal har varit mindre det sistförflutna året, och endast 3 i första klassen. Tvenne personer, för stöld första gån-gen straffade, hafva förut begått snatteribrott; och af den mildrande ut-väg, domstolarne följt i sednare tider, att då inbrott och nidingstju-  
H

nader ej äro i fråga, eller andra anlag till inrotad vanart, belägga dylika förbrytelser med fängelsestraff vid vatten och bröd, har det välgörande ändamål erfarits, att med högst få undantag personer åter förekommit, beträdde med förnyad brottslighet, hvartill äfven bidragit, att fängslandet ej varat länge i Lånsåktet; men åter då tjuften en gång blifvit straffad med spöslitande och uppehållit sig äfven såsom försvarslös längre tid i de stora Korrektionssamlingarne, har följderna ofta varit itererade lika brott och dertill förhårdelse i hög grad, och en instuderad omtänka, att dölja och förvrida sanningen, samt att använda alla medel för att inveckla ransakningen. — Af de under andra klassen upptagne brott, äro elva begångne af personer från annan Domsaga. — Civile målens antal visar sig äfven mindre än nästföregående år och minskas troligen än vidare framgent, sedan i följd af stundligen ökade återlösningsfrågor af söndrad jord, denna småningom återvinnes till råtter Bohlstad, och de ringa bosättningarna på tunne- och kappland upphöra, med alla deraf härflytande rättsförhållanden af mångfaldig art. Härvid anmärker Domhufvanden, att Kongl. Förordningen den 9 Maj 1835, angående handel af Löseegendom, efter derom vunnit erfarenhet, icke medfört åsyftad verkan, och att Domhufvanden funnit deraf samma menliga förhållanden, som Domhufvanden i Södra Möre Domsaga omförmålt, efter hvad i Justitiæ-Stats-Ministerns Berättelse för år 1835 upptages. Till förekommande deraf, att svekfulle borgenärer ej må draga till sig försträckningar, sedan de genom afhandlingar, ofta pro forma, afyttrat deras löseoretillgångar, är Domhufvanden betänkt, att efter slutet af hvarje Tingstur låta i kyrkorna kungöra dylika köp, som således vinna en mera allmän kännedom och hvarigenom Domhufvanden äfven hoppas minskning i antalet af berörde afhandlingar.

N:o 83.

Efter hvad ransakningen föranleder var motivet till det föröfvade dräpet det, att en piga vågrade uppfylla den brottsliges yttrade önskan,

Oxie, Skytts o.  
Wemmenhög.

att med henne bedrifva otukt, hvarföre hon måste plikta med lifvets förlust. Den sakfällde, som tillhörde Allmogen, var 28 år gammal, låste vål i bok och ågde enfalldig Christendomskunskap. — Af de för första resan stöld dömda personer, hafva 2:ne män och 1 qvinna förut blifvit för snatteri straffade. — Af de i Tabellen upptagne 2:ne Sjelfmördare, var den ene husman eller torpare, den andre f. d. artillerist, och båda gifta. Den förre hade sin berguing utan några särdeles ekonomiska bekymmer, lefde vål tillhopa med sin hustru och var vål anskrifven bland medmenniskor, men af ett tungt och svärmodigt lynne, hvilket sednare ansetts vara anledningen till sjelfmordet. Den andre var ytterst fattig, lefde i oenighet med hustru, och var för öfrigt illa känd. Anledningen till sjelfmordet ansågs vara, att mannen blifvit angifven att hafva begått stöld hos hans egen broder. Under det den olycklige affördes till Håradshåktet, för att undergå ransakning i afseende på stölden, beredde han sig tillfälle, att intaga arsenik, som försorsakade döden. — Sex af de under 2:a klassen sakfällde hafva varit från annan domsaga.

Soldaten Björk vid Kongl. Norra Skånska InfanteriRegementet, 32 år gammal, med antaglig Christendomskunskap, har blifvit dömd att mista lifvet genom halshuggning, för det han dråpit en husman. Af ransakningen visar sig, att desse båda personer förut varit vänner, men att den 26 Augusti förlidet år, sedan de från tidigare på morgonen ömsom besökt hvarandra i deras närbelägna hus, och derunder förtärt mycket brännvin, osämja dem emellan af obetydlig anledning uppkommit, och klockan omkring 4 eftermiddagen då de skiljts åt, husmannen fattat uti och slagit Björk, som uppretad häraf, och för att förekomma det husmannen, hvilken varit af obändigt sinnelag, icke skulle kunna vidare ofreda honom, fattat beslut att skjuta af husmannen ena armen, i hvilket ändamål Björk förfogat sig nära en half mil, för att få

N:o 84.  
*Rönnebergs,  
Onsjo och  
Luggude.*

krut, och dermed återkommen hem, efter förtärdt mera brännvin, laddat sitt gevär skarpt med gröfre hagel, och, klockan emellan 8 och 9 på aftonen, begifvit sig till husmannens hus, genom bultning på fönstret förmått honom, som redan lagt sig, att stiga upp, och när han kommit ut, efter Björks uppgift, rusat emot honom bort åt Håradsvågen samt, då han hunnit Björk några alnar nära inpå lifvet, Björk aflossat skottet, som träffat husmannen i venstra sidan, hvarefter han efter en och en half timmas förlopp aflidit. — En flicka, 17 år gammal, med god Christendomskunskap, har blifvit dömd att mista högra hand, halshuggas och å bålet brännas, för det hon genom förgift afdagat sin fader, som var hemmansåbo. Enligt ransakningen hade fadren varit mycket ondsint och strång mot både sin före honom aflidna hustru, samt barnen och tjänarne; åfvensom han, sjuklig, brukat stundom intaga arsenik i mindre doser, såsom botemedel och, för att befordra matlust, begagnat sådan måssa, som samlar sig på gamla kalkrappade murar, hvilken måssa inknådad i deg och bakad i kakor han förtärt. Efter hustruns död hade han blifvit mera stråf och hård mot dottren, och enår han befällt henne att hämta af nyssnämde måssa och tillreda den på vanligt sätt, hade hon beslutat att deri gifva honom arsenik, icke i afsigt att taga honom afdaga, utan som hon föregifvit, på det han skulle blifva sjuk, och såsom följd deraf, efter hennes förmodan, fogligare till lynnet, för hvilket ändamål hon i grannskapet förskaffat sig ett stycke arsenik, af en åkerbönas storlek, deraf, vid fästötningen mot en sten, omkring hälften blifvit bortspildt, men det öfriga inknådat i deg och måssmassan, af hvilken hon bakat flera kakor, dem fadren alla uppåtit. Vid pass en half timma derefter hade han klagat öfver illamående och påföljande morgon aflidit. — I afseende på inträffade sjelfmorden anmärkes: att ena manspersonen, en drång, 52 år gammal, född i Östergötland, varit håktad för mord och

stölden: att mot honom förekommit besvärande omständigheter angående mordet, och laga bevis angående någon del af stölden, men att; innan ransakningen hunnit fulländas, han genom hängning i Håradsfängelset afhändt sig sjelf lifvet; att två af de andra manspersonerne, båda af allmogen, varit svagsinta och såsom sådana begått sjelfmorden; att den fjerdre manspersonen, åfven af allmogen, längre tid förut visat svärmodighet, utan att orsaken dertill varit känd eller kunnat närmare utredas, att qvinnspersonen, en piga, 22 år gammal, tagit lifvet af sig genom dränkning i svärmodigt tillstånd, sannolikt härrörande deraf, att hon, lågrad och fruktsam, funnit sig besviken i hoppet att få lågersmannen till åkta. — Den mansperson, som finnes upptagen i columnen för brott, som sakna bestämd rubrik, hade skurit mahnen och svansen af i bete på marken gående hästar. Fem af de under 2:a klassen upptagne sakfällde individer hafva varit från annan Domsaga.

En mansperson, sedan han blifvit för snatteri sakfälld, har under året föröfvat stöld tvenne gånger. De för vållande till annan persons död sakfällde, ålades plikta half mansbot derföre, att de icke försökte rädda deras farbroder, som i slagsmål blifvit sårad och dog deraf. Af de fem personer, hvilka föröfvat brott, som sakna bestämda rubriker i 1:sta och 2:dra klasserne, är en dömd för innehafvande af dyrkar, två för ett inbrott i afsigt att stjäla, en för fångspillning och en för föröfvande af stöld utur postväska jemte annat i 2:dra klassen upptaget tjuveri. I Tabellen finnes icke anmärkt två manspersoner och en qvinna, som undergått ransakning för utprängling af en falsk Riksgäldssedel, emedan de vid Håradsrätten ej kunde dömmas. — Utaf de sex Sjelfmördarne hafva tvenne omkommit genom omåttligt förtårande af brännvin; i öfverlastadt tillståndet har den ena begifvit sig å våg, fallit omkull på marken, insomnat och allidit; den andra, åkande, tryckte hatten öfver ansigtet och qvåfdes. Qvinnan och en mansperson häng-

*Christian-*  
*stads Län.*

N:o 85.

*Albo, Gärds*  
*och Willands.*

de sig af hufvudsvaghet eller mjeltsjuka, och två hafva funnits liggande döde ute å marken, utan att någon anledning till dödsfallen kunnat utrönas; dock är det troligt, att också desse ljutit döden i följd af förtårande af brännvin. De tillhörde alla allmogen. — Allmogen i Domsagan är i allmänhet af fredligt sinnelag, men tillgång på brännvin i öfverflöd orsakar oftast tråtor och väcker ej mindre civile tvister i mängd af snart sagt ingen betydighet, hvarföre också många personer vid nyktert begrundande låta dem förfalla och förlikas, än äfven mindre brottmål, särdeles slagsmål, oqvåden m. fl. — Sex af de under 2:dra klassen upptagne brott äro föröfvade af personer från annan Domsaga.

N:o 86.

*Västra och  
Östra Göttinge.*

Enligt hvad den för Mord dömda qvinspersonens bekännelse upplyser, har hennes brott föranledts deraf, att hon efter oloflig bekantskap med en man, hvars hustru hon mördar, gjort sig förhoppning att, genom hustruns undanrödjande, ernå åktenskapsförbindelse med mannen; och utmärker sig detta brott äfven derigenom, att, sedan den brottslige två gånger ingifvit ofvannående hustru förgift, utan att hustruns död deraf följt, har hon medelst strypning mordet fullbordat. — Annat motiv till det upptagna rånsbrottet har ej af ransakningen uppdagats, än att, näst före brottets föröfvande, någon oenighet emellan den rånade och brottslingen uppkommit. Mörderskan var tjenstepiga, 24 år, och rånaren torpare, 27 år gammal. De halva begge åtnjutit den undervisning i Christendomen, att de den Hel. Nattvarden begått. — Af de för första resan stöld dömda manspersoner, har en förut undergått bestraffning för snatteri. — Med den enda, såsom Sjelfmord upptagne händelsen, är förhållandet sådant, att den ifrågavarande personen 66 år gammal och hemmansåbo, samt under lifstiden känd för drycksenskap, enligt läkares intyg ljutit döden af blodslag, hvartill öfverlastande af starka drycker bidragit, utan att anledning är, det sjelfmord va-

rit åsyftadt. Tolf af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

Beträffande det gröfre brott, för hvilket bestämd rubrik saknas N:o 87. och som i särskilda columnen blifvit anfördt, upplyses, det bestå deri, *Norra, och Södra Åsbo samt Bjäre.* att en medelålders qvinna, som ingått gifte med en fattig torpare, hvilken i äktenskapet med första hustrun haft tvenne barn, en son om 9 år och en dotter om 5 år, genast efter giftermålet börjat på flerehanda sått vanvårda barnen och med fadrens samtycke tilldela dem alldeles otjenlig, med kalk och andra skadliga ämnen uppblandad föda, samt understundom tvungit dem lifnära sig af björkknoppar, deraf allt barnen så afmagrade och till helsan led, att, om ej grannarne, som derå fäste uppmärksamhet, vidtagit åtgärder till utredande af förhållandet och derefter fråntagit dem barnen, troligt är, att barnen, hvilka sedan behöfde lång tid till återvinnande af helsa och krafter, inom kort aflidit. Ehuru föräldrarne föreburo, det de i anseende till deras fattigdom ej voro i tillfälle bättre föda barnen, är dock bestämdt, det afsigten hos stjuvfmodren varit att blifva utaf med barnen, synnerligast, som desse sednare upplyste, att de ej fått deltaga i föräldrarnes med tjenligare och bättre föda anrättade måltider. För detta brott blefvo föräldrarne dömda till ansvar, enligt 17 Cap. 3 §. sista Mom. MissgerningsBalken. — De begge personer, som afhåndt sig lifvet, tillhörde allmogen, och uppdagade ransakningen i begge målen, att misströstan om nödig utkomst, till brotten varit anledning. — Af de under 2:dra klassen sakfällde individer, hafva elfva varit från annan domsaga.

Det emot 16 Cap. Missg.B:n. upptagne brott, är begånget af en *N:o 88. Jerrestad, Ingestad, Junits och Herrestad.* tjenstepiga, som vid 25 års ålder fattade tycke för sin medtjenare och med honom ingick äktenskapsaftal. Derom underrättade hon sin moder och att hon vore af honom rådd med barn. För andra utom en sin

slågtunge förnekade hon sitt halvande tillstånd, enligt uppgift af blygsel, särdeles ökad derigenom, att modren icke ville samtycka till äktenskapsförbindelsen, men ingalunda under tanka att förgöra fostret. Efter att hafva beredt sig enslighet vid förlossningen, lade hon barnet å lönn i sin kista och återvände kort efter att förrätta sina sysslor, dervid hon betedde sig med den hållning, att hon aflågsnade de flestes uppmärksamhet, men på 3:dje dagen gjorde några qvinnors misstanka sig gällande och onnsider upptäckte hon förlossningen och anviste hvarest barnet var förvaradt. Läkarens attest öfver besigtningen upplyste, att barnet, ehuru svagt, blifvit lefvande framfödt och allidit af qvåfning; men hon förnekade enständigt, att hafva förmärkt lif hos barnet och att hon derå lagt våldsamt hand, helst hon fallit i ett sanslöst tillstånd under förlossningen. Läkaren erhöll del af hvad som förekommit och yttrade, att det vore att förmoda, det barnaföderskan, då hon, efter sin berättelse fallit i vanmakt i beskrifven ställning, genom sin tyngd qvåft det ännu ej fullt framfödda barnet. Under ransakningen var hon lugn och visade själsstyrka utan att ådraga sig misstanken att åga ett hårdt hjerta och oböjligt sinne. Möjligen var brottet tillfälligt af blygsel att under en större folksamling påkalla biträde vid barnförlossningen. Hennes förklaring föranleder en sådan åsigt. Hon kunde läsa i bok och enligt prestbevis var hennes Christendomskunskap icke den sämsta. — Såsom exempel hvartill oeftertänksamheten förer, må nämnas: Ett åbofolk antog en 10 år gammal flicka att tillse dess barn. Flickan var behäftad med skabb, och matmodren hade hört att denna plåga kunde botas dermed, att flickan blef smord med så kallad Ryssolja och satt i en varm bakugn. Flickan var villig att undergå en sådan kur, och den anställdes sedan ungen fem timmar förut blifvit upphettad till torkning af sårl. Alldeles naken inkröp den besmorda flickan i bakugnen

ugnen och lade sig på sina kläder utan att nämna att bon brände sig, hvarefter matmodren ställde luckan för öppningen och ingick i nästa rum att sköta sina sysslor en half timma innan hon tillsåg flickan, som emedlertid aflidit, enligt Läkarens intygande, deraf, att den starkt upphettade och instängda luften strömmat med sådan håftighet och i sådan mängd till lungorne, att deras funktion blifvit hämmad och flickan sålunda qvåfd. Matmodren är derföre, såsom sakfälld för vållande till annors död, i Tabellen upptagen. Den man, som för enahanda brott blifvit dömd, hade för afsigt, att ur en bössa aflossa ett skott, som blifvit fuktigt, och riktade, enligt hans utsago, bössan dit, hvarest ingen skada kunnat ske. Men vid aftryckningen gick skottet icke genast, hvarföre han bräckte af eller förde bössan till sig, dervid han förändrade ställning, och i detsamma afbrände skottet, hvilket råkade en minderårig flicka, som hemgående å vägen, invid den gård, hvarest han, uti ett hugghus, vid tillfället var. — Tjufnadsbroiten hafva 1856 varit flera än föregående åren, hvartill orsaken uppgifves vara densamma, som i Domhafvandens anmärkningar för år 1855 är anmärkt. Visserligen kan det vara lika omoraliskt att tillgripa för 3 R:dr 16 sk. värde, som för mera. Men ransakningarna hafva understundom visat, att snatteri skett derföre, att den tillgripande ansett hvad han tillegnat sig för en obetydlighet, hvaraf förlusten icke skadat ågaren, och att ehuru tillfälle varit att taga mera, det fått blifva orördt. Att enskilt skrift och uppenbar kyrkoplikt egentligen verka såsom förbättringsmedel, kan icke antagas. Men såsom afhållande åro de icke att förkasta, i fråga om tjufnad. Bøjelsen att stjäla skulle annars utveckla sig hos mången medlem i samfundet, som aktar böter ringa, men respekterar skammen eller ett offentligt förödmjukande. Det är en ådel idé, att den, som förbrutit sig mot åganderätten, offentligen skall tillstå att han felat såsom medlem i samhället. Detta gäller synnerligast om den up-

penbara kyrkoplikten. Tvenne af de för stöld straffade hafva förut varit sakfällde för snatteri. — Den antecknade sjelfmördaren var 32 år gammal och Kassör vid en landtegendom. Ett mindre ordentligt lefnadssätt (att han var på balance, upplyser icke ransakningen) ådrog honom hans husbondes obelåtenhet och tillsägelse om bortflyttning. Redan dertförinnan bemärktes han vara grubblande och svårmodig. Till den person, som framsörde husbondens tillsägelse, sade han: förebrå mig icke, jag ger mig nog förebråelser sjelf. Genast derefter, då han blef lemnad ensam, afhände han sig lifvet genom pistolsskott. Huruvida den sinnesoordning, han visat under den tid han var på egendomen, antingen var en följd af någon rubbning i sjelfva organet för inre sinnet, föranledd af naturen sjelf, eller om den härledde sig ifrån i ymnighet njuten nervlikör, beredd af potåter, hvarpå han tycktes vara begifven, äro förhållanden, som ej stå att utreda, hvarken genom anatomisk inspektion, eller fysiologisk induktion. — Fyra af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.

**Blekinge  
Län.**

N:o 89.

*Listers och  
Bräkne.*

För brott i 1:sta klassen har endast en piga, som begått barnamord, blifvit fälld. Motiverne dertill hafva, enligt ransakningarna, varit de vid barnamord vanliga, nemligen, falsk blygsamhet, fruktan för vanheder och för möjligheten att under fattiga villkor underhålla och uppfostra barnet, särdeles som mannen, som skall håfdat henne, icke velat sådant erkänna eller dertill kunnat bindas, hvadan hon från den sidan icke ågt att något påräkna. Enligt Presterskapets bevis, äger hon god Christendoms kunskap, kan läsa i bok, och var vid brottets begående 26 år gammal. Hon är från dödsstraff genom Kongl. Maj:ts utslag benådad. De under rubriken "stöld 5:dje gången" uppförde 5 brott, äro föröfvade af en enda person, en allmän arbetskarl, som i flera år gjort sig känd för utmärkt list och djerfhet, men nu mera

hålles till arbete på lifstid å Malmö fästning. — Bøjelsen för dryckenskap har, ty vårr! hos allmogen under de sist förflutna åren icke minskats. År 1834 dömdes för fylleri 57, året dernäst 48, men det sisteförflutna 80 personer. Sådan olikhet kan väl till någon del bero på allmänna åklagares mer eller mindre drift och uppmärksamhet; men Blekingsboens lynne är i allmänhet lifligt och lätt förddt till utsväfnigar. Vore dryckenskapslasten deribland icke till finnande, skulle ganska få våldsamma uppträden åga rum, ty knappast blifver något slagsmål eller oväsande åtaladt, som icke finnes föranledt af, eller utöfvadt under, fylleri. — Tre af de under 2:dra klassen upptagna brott åro begångne af personer från annan domsaga. — Antalet af tvistemål har deremot varit mindre än under något af de nästförflutna åren och skulle blifva det ännu mera, såvida tvenne slags rätttegångar kunde undvikas, hvilka här på orten nästan vid hvarje Ting fordra handläggning. Under sådan egenskap utmärka sig 1:o tvister emellan hemmansägare och så kalladt undantagsfolk, om utbekommande af vissa fördelar uti jord, spannemål m. m., som säljare betinga sig på lifstid när de öfverlåta sina fastighetsdelar till egne barn eller oskyllde köpare. Sedermera blifva de oense om sättet att fullgöra berörde villkor. Hemmansdelarne blifva deraf hårdt betungade, och stridigheter yppas ofta emellan anhörige af både ömtålig och obehaglig beskaffenhet; 2:o frågor om jordafsöndringar under hemman genom bortlemnande af lågenheter till torp, utan motsvarande afgålld eller inkomst till hemmansägaren, med obestämda föreskrifter uti kontrakt eller afhandlingar, de der icke blifvit med tillbörlig noggrannhet författade; i anledning hvaraf tvister uppstå om sådane afhandlingars upphåfvande eller om deras rätta förstånd och tillämpning, om rättighet till vedbränsle, bete och stängsel-ämmen m. m. Genom Kongl. Förordningen den 19 Dec. 1827 är väl i de fleste fall bestämd föreskrift lemnad om sättet att behandla åren-

der af sistnämnde art. Men undantagskontrakten och deraf uppkommande oredor vore deremot ett föremål, värdigt lagstiftarens uppmärksamhet.

N:o 91.  
Medelstad.

Motiverna till de i 1:sta klassen upptagne brott voro: 1:o Jalousie hos giftblanderskan. Efter ett länge fortsatt vånskapligt förhållande emellan henne och en skomakaregesäll, blef hon med barn rädd, en omständighet, som förökade hennes pretention på fåstmännens trohet, hvilken börjat vackla, sedan den sednare gjort bekantskap med en för-mögen borgaredotter, hvars bättre villkor tycktes löfva ljusare utsigter för framtiden. Följden blef äfven, att en ny förlofning omintetgjorde den äldre, och denna trolöshet å fåstemännens sida väckte den öf-vergifnas hämdlystna hjerta till den grad, att hon förgiftade en mandelkaka, och sände den, fjorton dagar före Julafton, på det mest försålliga och hemlighetsfulla sätt, såsom Julklapp till sin medfållarinna, hvilken, okunnig om försåttet, både sjelf åt af kakan, samt meddelade af densamma åt sin stjuvmoder och trenne andra husets medlemmar. Alla insjuknade genast och stjuvmodren afled kort derefter, men de öf-riga räddades genom hastigt tillkommen läkarehjelp. — 2:o *Falsk blyg-sel* och den rysligaste förhärdelse hos barnamörderskorna, en rik bond-hustru och dess 20:åriga dotter, hvilka dömdes, den förre till 50. par ris och uppenbar kyrkoskrift och den sednare till åtta dagars fängelse vid vatten och bröd och enskilt skrift, för det de, sedan den yngre, efter det hon döljt sitt hafvande tillstånd, i hemlighet födt barn, hvar-vid endast modren varit tillstådes, detsamma undanstuckit, utan att de sedermera kunnat förmås framtaga det. Huruvida fostret vid födseln hade lif, kunde icke genom ransakningen fullkomligen utforskas, men alla omständigheter föranledde dertill, och föga fattades i full laga be-visning derom, att barnet efter födseln blef mördadt, hvilket, efter ett allmänt gående rykte, äfven lär vara fallet och utan tvifvel kunnat bevisas, om de i målet afhörde vittnen lydt deras samvetes röst och

deras själasörjares förmaningar samt upplyst sanningen. Under målets handläggning vid Håradshäkten, bortstals äfven en i närheten af de tilltalades hemvist afliden qvinnas dödfödda foster, otvifvelaktigt för att framvisas i stället för det mördade, men olikheten i kön hindrade detta bedrägeri, och det dödfödda barnet återfanns någon tid derefter till en del uppruttit, men tjuften har ej kunnat upptäckas, ehuru ransakning äfven derom förevarit. — 5:o *Roflystnad* och ett gråslöst *penningebegär* hos rånan, en ganska förmögen bondson, hvilken dömdes till döden för det han med slag af en stake å allmän väg öfverföll en torpare, som plågade sälja kött uti Rönneby köping, och sedan denne blifvit oförmögen att sig försvara, frånröfvade honom de penningar, han medhade. Nånde brottsling blef äfven öfverbevist om stöld af penningar från sine föräldrar, i hvilkas hus han vistades — och derom att han, utan någon anledning dertill, skuffat en mansperson hufvudstupa ned bland en mängd stenar, från en höjd af 7 alnar, hvilket hade till påföljd, att den öfverfallne blef mycket illa skadad och en längre tid till arbete oförmögen. Sistnämde tvenne brott dömdes i sammanhang med rånet. — 4:o *Öfverilning* hos dråparen, en mindre bemedlad, men öfvermådig och liderlig tjänstestånd, hvilken dömdes till hel mansbot för det han i brådskillnad kastade en sten, som träffade hans motståndare i nacken och tillfogade honom en villkorligt dödande åkomma. Då den sakfällde flere gånger blifvit dömd för våld och slagsmål, stadgade Håradshäkten, att han, i brist af tillgång till mansboten, skulle med 40 par spö afstraffas; men Kongl. Hofrätten ändrade förvandlingen till vatten och bröd, en mildhets-princip, hvilken, ehuru vacker, åtminstone icke bidrager till minskning af de rysliga våld och slagsmål, som städse och synnerligast vid hvarje marknad inträffar i detta Hårad och begås hufvudsakligen af tjänstestånd, hvilka stundom äro lättsinniga nog, att anse vatten- och brödstraffet mindre svårt att genomgå, än det arbe-

te de åro skyldige fullgöra — och således sällan åro obenåagna, att för en månad eller några veckors tid lemna sig åt orklösheten. — De för rån och dråp sakfällde personer voro vål icke af starka drycker alldeles öfverlastade, då dessa brott af dem begingos, dock visa de hållne ransaknings-protokolierne, att de åro benågne för fylleri och att de vid utöfvandet af nämde brott varit något rörde af brännvin. — En Bonde från Bråkne Hårad har varit under tilltal ställd, för utprångling af en förfalskad Riksgäldssedel, samt ransakningen blifvit hemställd till Kongl. Svea HofRåttis pröfning. — En af de manspersoner, hvilka sjelfve afhåndt sig lifvet, skar halsen af sig under sinnessvaghet — den andre var en gudlös menniska, som aldrig begagnade nådemedlen, och sänkte sig med en sten om halsen, af fruktan för att blifva tilltalad för en af honom begången stöld. För öfrigt har en mansperson dött under fylleri ute å marken, der han en klar Novembernatt lagt sig att sova under bar himmel, äfvensom en bondhustru under rusig belågenhet ljutit döden i en klådeskista, uti hvilken hon plågade lägga sig, då hon af brännvin kände sig tung i hufvudet, men sista gången hade locket händelsevis fallit till, så att den sofvande blef förqväfd och dog ungefär i samma ögonblick, som hennes man lemnade detta jordiska i följd af en länge tårande sjukdom. — Alla de personer, hvilka finnas upptagna under de till första klassen hörande brott, hafva fått undervisning i Christendomen samt kunnat läsa i bok — och giftblanderskan, en piga från Carlskrona, som förklarades saker, att genom halshuggning mista lifvet och derefter i bålet brännas, hvarifrån hon likväl omsider af Kongl. Maj:t benådades, åger en uti dess stånd sällsynt bildning. Giftblanderskan var 25, den äldre barnamårderskan 48, den yngre 20, dråparen 21 och rånaren 20 år gamla. — Ett af 1:sta och ett af 2:dra klassens brott åro begångne af personer från annan Dom-saga. — I afseende å de civile målen anmärkes följande: Få Domstolar

finnas inom vårt fådernesland, der antalet på tvistemål uppgå till den höjd, som vid Medelstads Håradshöfd. Hufvudorsaken dertill upptäckes väl i Blekingska allmogens retliga lynne och böjelse för stridigheter, men i betydlig mån bidraga äfven dertill den mängd mindre kunnige advokater ibland allmogen, som inom detta Hårad finnas att tillgå och som icke låta något tillfälle gå sig ur händerna, der möjlighet gifves, att uppvigla den ensaldigare till rättegång, endast för att åtkomma en af ombudsmanskapet härflytande obetydlig förtjenst, som de i följd af deras böjelse för lättja och vinglerier icke äro benägne förvärfa sig genom förbättrandet af deras jordbruk, hvilket de i stället lemna åt deras underhafvandes omsorg, som icke alltid blir den bästa. Utom det att denna kräfta uti samhället förökar rättegångarnas antal och utblottar allmogen, inverkar den äfven i betydlig mån på måfens vidlyftighet och försvårar Domstolens åligganden, ty merendels äro desse såkallade advokater skrifkunnige och finna ett nöje uti, att visa sin skicklighet med osammanhängande skrifers författande, och framställandet af hvarjehanda invändningar, hvilka, om än aldrig så fåkunnige och obehörige, vinna bifall och lofordas af allmogen, som gementligen anser sin rätt bäst försvarad af den, som förmår åstadkomma mesta krånglet. Bonden, lemnad åt sig sjelf, drager sällan i betänkande, att genom en riktig och sann framställning af förhållanderne meddela de upplysningar, som för hvarje måls pröfning äro af nöden, men med en advokat vid sidan, eller då en dylik helt och hållet fått rättegångens utförande åt sig anförtrodd, förbytes oppriktigheten till blotta bestridanden utaf allt, som å vederdelosidan anföres, hvarigenom åter ganska ofta inträffar, att den, som sträfvar för rättvisan, deraf går i mistning, och sådant allt blott för det han till vederpart har en advokat, som sätter sin största ära uti, att leda sanningen bakom ljustet, och för öfrigt icke har annat systemål, än att tillgripa sin huf-

vudmans penningar, hvilken senare ofta, efter vunnen rättgång, får vidkännas vida mer i omkostnader för arfvode m. m., än beloppet af den vinst, han från början påräknat. — En annan omständighet, som ålfven i sin mån förökar rättgångarnes antal, är den allmogen förbehållna rättighet, att vid dödsfall sjelfve välja Sterbhusutredningsmän. I följd af denna rättighet inträffar högst sällan, att andra än bönder verkställa bouppteckningar, hvarmed de blindvis gå i befattning och åstadkomma de största olagligheter, hvilka sedermera måste genom rättgångar undanröddas, till icke ringa kostnad för dem, hvilkas rätt blifvit förnärmad. Stundom hånder vål, att dessa olagligheter för någon tid lemnas oklandrade, och att t. ex. en enfaldig förmyndare och hans efterträdare i denna befattning, stillatigande förbigå de till mehn för deras pupill begångne felaktigheter; men förr eller sednare yppas klandret, och då inträffar ofta, att en oskyldig får med hvad han sjelf under svett och möda förvärfvat, godtgöra de försummelser, mot hvilka han, af okunnighet, icke förstått våpna sig. De bouppteckningar, som hvarje Ting ingifvas, samt de arfs- och förmyndare-redovisnings-tvister, hvilka tid efter annan blifvit vid denna Domstol handlagde, lemna, på hvad ofvan är anfördt, de mest ojäfaktiga bevis. — Största delen af skuldfordringsmålen grunda sig på bodråkningar, och afstås vanligen före inställelsen vid Domstolen, samt äro således under rubriken *förlikte* upptagne. — Slutligen anmärkes, att Kongl. Förordningen af den 9 Maj 1855, angående handel af lösegendom, som får i säljarens hand kvarblifva, i stället för att, enligt dess syftemål, afvärja vinglerier, befordra dem, ty en mängd dylika afhandlingar inkomma hvarje Ting, och ändamålet med desammas upprättande är synbarligen icke annat, än att utestånga laglige fordringsägare från deras rätts utbekommande.

## Upplysningar och Anmärkningar, af Under-Domstolarne i Städerna meddelade, hörande till *Tabellerne N<sup>rs</sup> 3 och 4.*

### Tabellen N:o 3. *Rämnens Rätterne.*

Af de uti första kolumnen *sakfällde*, hafva 14 personer blifvit dömda för brott, som uti 1:sta och 2:dra klasserna sakna bestämda rubriker, nemligen en Sjöman, för rymning ifrån fartyg, hvarföre han blifvit dömd till 8 dagars fängelse vid vatten och bröd, samt 15 särskilda, till Stockholms Stads Militär-corps hörande personer, som gjort sig skyldige till militära bestraffningar för brott emot krigslagarne, och 5:ne af samma personer till högsta kroppsstraff, eller 100 prygel. — Den för Sjelfmord upptagne, till arbetsklassen hörande mansperson, har i ett tillstånd af svårmodighet afhåndt sig lifvet. 25 af de under 2:dra klassen upptagna brott äro föröfvade af personer från annan Domsaga.

N:o 1.  
Stockholms  
Stads.

Utom de brottmål, som i tabellen finnas antecknade, hafva följande undersökningar förevarit: 1:o I följd af Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift, med tvenne qvinspersoner, som å Norra Korrektions-inrättningen i Stockholm hållits till bekännelse såsom misstänkte för förgiftning. 2:o Till följd af Kongl. HofRättens förordnanden, dels med trenne personer tilltalade för särskilda sedelförfalskningsbrott och dels med tvenne, som, efter det ransakningar angående dem till Kongl. HofRätten inkommit, å sig angifvit tjufnadsbrott, föröfvade inom denna Domstols jurisdiktion. 3:o I anledning af ÖfverStåthållareEmbetets remisser, angående dels orsakerna, till en persons död, dels en inom Rättens Domsområde begången stöld, i hvilka mål gerningsmännen icke kunnat upptäckas och dels angående en person, som tredje gången vå-

N:o 2.  
Stockholms  
Norra Förs-  
tads Väst.

grat undergå ådömd uppenbar kyrkoplikt. — Af de för stöld dömda individer hafva 6 män och 2 kvinnor förut varit för snatteri straffade. — Af de 15 sakfällde manspersoner, hvilka äro upptagne såsom dömda för brott, de der under 1:sta och 2:dra klasserna sakna bestämda rubriker, hafva 8 blifvit fällde för innehafvande af dyrkar eller falska nycklar, 1 för vågradt undergående af ådömd uppenbar kyrkoplikt, samt 4 för begånget inbrott vid tjufnader, derför de särskilt finnas upptagne. — 59 af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan Domsaga.

N:o 3.  
Stockholms  
Norra För-  
stads Östra.

Af de i 1:sta klassen upptagne tvenne brott har mordet blifvit begånget af en arbetskarl, 57 år gammal, å en hans arbetskamrat, af händ, och sedan han förtårt ett par supar brännvin, samt det andra, tvefaldt hor, bedrifvits af en gardisthustru, hvartill lättsinnighet, jemte misshållighet i äktenskapet, varit motivet. Båda två de sakfällde hafva kunnat läsa i bok och erhållit undervisning i Christendomen. — Gröfre eller urbota brott, för hvilka bestämda rubriker saknas, som under året förekommit, äro: *innehafvande af dyrkar eller falsk nyckel*, hvarför sex personer blifvit till ansvar fällde och en frikänd; *barns förledande af föräldrar att stjäla*, hvarföre en kvinna blifvit dömd; *inbrott i afsigt att stjäla*, hvarföre sju personer blifvit dömda; *vägran att undergå ådömd kyrkoplikt*, hvarföre 3 personer blifvit till ansvar fällde; samt *försäljning af underhållige medikamenter*, hvarför en Apothekare blifvit dömd sitt privilegium förlustig. — Antalet af de från ÖfverStåthållare-Embetet för Polisårender nästlidet år till fortsatt handläggning af denna Domstol remitterade mål, har med icke mindre än 50 öfverstigit det för år 1855. — Bland de brottslige har förekommit en större mängd barn och yngre personer, hvilkas moraliska förderf Rätten anser hafva i hufvudsaklig måtto förorsakats af föräldrarnes liknödhet vid barnens uppfostran och underlåtenhet att hålla dem till

begagnande af undervisning i någon skola, eller annan nyttig sysselsättning, i stället hvarför sådana dåliga föräldrar låta sina barn sysslolöse drifva omkring på gatorna, hvarunder de naturligtvis ofta råka i sällskap med till sin moralité förderfvade menniskor, som icke göra sig samvete af att leda dem in på sina redan betrådade villovågar. — Af de för stöld dömda har en mansperson förut undergått bestraffning för snatteri. — Ett af 2:dra klassens brott är begånget af person från annan Domsaga.

De för brott under 1:sta klassen sakfällde individer, nemligen: drängen Carl-Persson, 51 år gammal, dömd för mord å sin husbonde, och den för dråp å sin kamrat dömda förre korrektionisten, sedermera skarprättaredrängen Anders Hult, 56 år, samt pigan Eva Charlotta Jansdotter, 28 år, dömd för mord å eget barn, hafva alla erhållit undervisning i Christendomen och begått Herrans heliga Nattvard. De hafva uppgifvit, att motiverne till deras missgärningar varit: hos Carl Persson, fattad föresats, att hämnas å husbonden för Persson tillfogade oförrätter; hos Hult: dels missnöje öfver sin dåvarande belågenhet att nödsakas tjena såsom skarprättaredräng, dels en med den mördade kamraten vid tillfället uppkommen ordvexling om äganderätten till en sedel å 16 sk. B:ko, under hvilken ordvexling Hult blifvit retad till vrede; hos Jansdotter: blygsel öfver hennes iråkade hafvande tillstånd, och bekymmer huru hon skulle kunna försörja sig och derjemte barnet. Carl Persson och Hult hade kort före mordgärningarnas föröfvande förtärt brännvin, Persson till större mängd, dock ej så, att de deraf blifvit öfverlastade, hvadan deras brott icke verkställts blott i följd af omåttligt förtärda starka drycker. — Ibland de tvenne under rubriken "Förbrytelser mot föräldrar och svärföräldrar" å Tabellen upptagna brott är inbegripen den af till döden dömda och sedermera afrättade tobaksfabriksarbetaren Lindberg emot dess moder föröfvade skändliga

**N:o 4.**  
*Stockholms*  
*Södra För-*  
*stads.*

och våldsamma misshandling. — För brott, hvarföre bestämde rubriker under 2:dra klassen saknas, hafva blifvit dömda: *tvenne personer*, för det de innehaft dyrkar och endast derföre kommit under tilltal; *en karl och en qvinna*, för det de vågrat att undergå dem ådömd uppenbar kyrkoplikt; *en person*, för fylleri i kyrka under Gudstjenst, och *en qvinna* för det hon lockat sin minderårige son att begå tjufnad. — Af de för stöld första resan dömda, hafva 7 personer förut blifvit med snatteri beträdde. — Tretton minderårige ynglingar och tjugoen af ålder emellan 16 och 20 år blifvit för tjufnad lagförde samt ådagalagt nästan alla en förhårdelse, som väckt förvåning. Af de minderårige hafva *en* blifvit fem särskilda gånger inom året för brott angifven och håktad, och *fyra* hvardera tvenne särskilda gånger, *en* 16 år gammal tre särskilda resor, och *en* 20 år gammal tvenne särskilda gånger. Vid ransakningen har uppdagats, att de anklagades, dels egna, dels fosterföräldrar i stället, för att hålla de vanartige ynglingarne under strång tillsyn och att besöka de offentliga skolorna, öfverlemnade åt dem sjelfve att skaffa sig födan, den de, nästan alle undantag, påstått sig hafva förvärfvat genom bårande af bördor från hamnar eller torg åt sådana personer, som anlitat deras biträde i nyssnämde hånseende. Många ibland desse förderfvade ynglingar hafva de varit, som icke ågt någon bostad, utan haft deras hviloplatser å de öppna ställen de kunnat i grannskapet af Stadens hamnar eller tullar uppsöka. Det från innevarande års början jemt stigande antal af håktade lösdrivande och för brott anklagade ynglingar synes visa nödvändigheten att skaffa en större utvidgning af den förtrålliga inrättning, som för ej länge sedan, under namn af Prins Carls, i hufvudstaden tillkommit och redan skall hafva så många till vård emottagna, att flera ej kunna inrymmas. — Af de under 2:dra klassen upptagna brott åro 27 begångne af personer från annan Domsaga.

De tre sakfällde manspersoner, hvilkas begångna brott sakna motsvarande rubriker under 2:dra klassen, hafva varit, en lårling, som innehaft dyrkar, en yngling, som öfverfallit brandvakt, och en 27 års gammal Handels-Bokhållare, hvilken för begångna bedrägerier blifvit sakfälld till det i 5:dje Cap. 45 § sista Mom. Concurs-Lagen bestämde straff, fåstningsarbetet, beräknadt till 3 år, men förvist till vidare ransknings undergående och för att slutligen dömmas, till Stadens Rådhus-Rätt, der han jemväl varit tilltalad, att, i samråd med sin i Concurs-tillstånd bragta principal, hafva undandöljt massan tillhörig egendom. — Bland de för stöld första gången antecknade personer, har en mansperson förut varit straffad för snatteri samt tvenne andre, hvilka då varit öfvermagar och af hvilka den ene tre serskilta gånger under året varit straffad för stöld, hafva äfven förut blifvit agade för snatteri, hvarförutan 2:ne qvinspersoner förut äro, såsom öfvermagar, en gång straffade för olofligt tillgrepp. — Af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva 5 tillhört annan domsaga.

N:o 5.  
Götheborg.

Af de 3:ne för Sjelfmord upptagne personer hafva 2:ne, af hvilka den ene varit Handtverkare och den andre Fabriksarbetare, i hufvudsvaghet sig sjelfve förgjort, och 1, som varit Handtverkare och på starka drycker ytterst begifven, har förmodligen i rusig sinnesförfattning afhändt sig lifvet. — Af de under 2:dra klassen sakfällde individer hafva 6 varit från annan domsaga.

N:o 6.  
Norrköping.

Af de för första resan stöld dömda personer hafva 5 af mankónet undergått bestraffning för snatteri. Ehuru uppgiften för år 1836 utvisar, att de åtalade brottens antal derunder varit något större än de föregående åren, anser sig KåmnersRätten, då anledningarne till brotten ofta äro tillfälliga, deraf likväl icke kunna hämta tillräcklig grund för det omdöme, som skulle sedligheten hos detta samhälle i samma

N:o 7.  
Gefle.

mon aftagit. — 8 af de under 2:dra Klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

N:o 9.  
*Lipsala.*

De antecknade sjelfmördare, en bonde, en piga och en gesäll, hafva afhåndt sig lifvet, den förstnämnde troligen i rusighet; pigan af förtviflan att hafva låtit lågra sig, hvaröfver hennes moder mycket förtörnats; och gesällen af grubbleri och sinnessvaghet, orsakade af misslyckad kärlek. — Fyra af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

N:o 10.  
*Malmö.*

De i Tabellen för Sjelfmord upptagne personer hafva varit: *En Piga*, som, 30 år gammal, genom hängning afhåndt sig lifvet, några dagar efter det hon framfödt sitt 4:de oäkta barn, har, enligt ransakningen, vid slutet af sin lefnad varit mycket svärmodig, sannolikt af bekymmer, att icke kunna försörja både detta och sina öfrige ännu lefvande 5:ne barn, utom det att hon, efter Läkarens omdöme, då icke förmodas hafva öfvervunnit den vanliga barnsängsfebern. I öfrigt kan, såsom anmärkningsvärdt anföras, att äfven hennes fader sig sjelf afdagat; *En Correctionist* i härvarande arbetsfångelse, som förut försökt att med knif afhända sig lifvet och nu varit i cell insatt, under afbidande af Kongl. Maj:ts nådiga beslut, i anledning af hans underdåniga klagan öfver Kongl. Hof-Rättens Utslag, hvarigenom han för 2:dra resan öfverdadt våld mot vaktbetjent blifvit dömd till spöstraff och fästningsarbete, har, efter hvad Presterskapet vitsordat, varit af obändigt lynne och till hjertat mycket förhårdad, samt troligen länge umgåtts med den föresatts, han omsider fått tillfälle verkställa, att medelst hängning sig afdagat; *En Arbetskarl*, som i åktenskapet med sin efterlemnade enka aflat 8 barn, hvilka ännu lefva, och efter flere personers intygande, en längre tid före sin död visat sig tyst och nedslagen till sinnet, har, sannolikt af bekymmer för sin och de sinas bergning,

valt den olyckliga utvägen, att genom hängning på en gång förkorta sitt lif och göra slut på sitt förmenta lidande. — Af de för brott under 2:dra klassen dömde individer hafva 3 tillhört annan domsaga.

De i columnen för brott, hvarföre bestämde rubriker under 2:dra klassen saknas, upptagne sakfälldes brott hafva bestått uti *tvenne inbrott*, utan att något, af mellankomne orsaker, kunnat tillgripas, *ett innehafvande af dyrkar* och 2:ne förtiganden med gods, som föregifvits vara hittadt. Af de under 2:dra klassen upptagne brott hafva 5:ne blifvit föröfvade af personer från annan domsaga.

N:o 11.  
*Calmar.*

Bland de för fylleri till ansvar fälldes individer utgöras 50, och således mer än hälften, af från landet inkommen allmoge. Att dömma af det åfven år 1856 något ökade antal fyllerimål, synes såsom fyllerilasten icke aftagit, oaktadt förbudet att i handelsbodarne tractera med brännvin, för förseelse hvaremot ingen varit tilltalad; dock bör man hoppas desse måls förminskning, i anseende dertill, att de privilegierade krogarnes i staden antal vid innehafvarnes afgang nedsattes till bestämda; lönkrögare af Polisbetjeningen rastlöst efterhållas och till ansvar befordras, samt fördelaktig verkan väntas kan deraf, att en och annan lönkrögarska ifrån temmeligt vålstånd, genom flerfaldige gånger uttagne böter för fortsatt bedrifvande af sin olagliga fôdkrok, blifvit fullkomligt ruinerad och slutligen måst afsitta de ådömde böterna med fångelse vid arbete. — Sex af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 13.  
*Westerås.*

Ett mål, som under 2:dra klassen saknar bestämd rubrik, har blifvit afgjort, angående en å Marstrands Fästning insatt lifstidsfånge, hvilken falskeligen uppgifvit, att han verkställt ett år 1821 föröfvadt mord. Han dömdes till 14 dagars fångelse vid vatten och bröd samt återfördes till fästningen. — Den för sjelfmord upptagne person, en

N:o 15.  
*Landskrona.*

**Klockare-enka**, 76 år gammal, som nattetid gått från sitt hemvist och dränkt sig uti en närbelägen canal, har tidsals varit plågad af svårmodighet, och under utbrottet deraf verkställt sjelfmordet.

**N:o 17.** Det i Tabellen anmärkta sjelfmord, tillkommit genom omåttligt  
*Christianstad.* förtårande af starka drycker, är begånget af person tillhörande arbetsklassen. — Sex af de för brott under 2:dra Klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

**N:o 18.** De 2:ne anmärkte brott, för hvilka rubrik under 2:dra klassen  
*Carlshamn.* saknas, hafva bestått uti begagnande af falsk dyrk och nyckel. Af de för stöld dömda har en förut blifvit straffad för snatteri. Fyra af de under 2:dra Klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.

**N:o 19.** Sju af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer, hafva  
*Ystad.* varit från annan domsaga.

**N:o 21.** Af de för snatteri dömda har en man 2:ne gånger itererat brot-  
*Jönköping.* tet och således blifvit 5:de gången, såsom för första resan stöld dömd och straffad. — Sju af de under 2:dra klassen upptagne brott äro föröfvade af personer från annan domsaga.

**N:o 22.** Ett sjelfmord har under år 1856 blifvit begånget af en till Bor-  
*Länköping.* gare-Ståndet hörande person, som på senare åren för sinnes- och kropps-sjuklighet icke drifvit någon rörelse; och af ransakningen har fullkomligen blifvit upplyst, att gerningen tillkommit under ett tillstånd af sinnessvaghet. — Sex af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

**N:o 24.** Under rubriken "andre förbrytelser med böter belagde" äro upp-  
*Carlstad.* tagne, dels en qvinperson, som blifvit dömd till ansvar för det hon midskat annors ko, dels ock en gift man och en ogift qvinna, hvilka för sins emellan öfvadt enkelt horsbrott blifvit till ansvar fällde. —

En mansperson, som år 1835 dömdes för snatteri, har år 1836 blifvit fälld till jemväl undergången bestraffning för både 1:sta och 2:dra resan stöld; och en öfvermaga qvinns-person har likaledes blifvit dömd att agas med ris för så vål snatteri, som tjufnad, samt äfven år 1837, sedan hon uppnått 15 års ålder, ytterligare begått stöld och derföre blifvit ådömd Laga ansvar. — Fyra af de under 2:dra klassen upptagne brott åro begångne af personer från annan domsaga.

Ehuru af uppgiften synes, att brottmålen något ökat sig, bör sådant dock icke tillskrifvas aftagande sedlighet inom samhället, serdeles som nästan alla af tjufnads- och snatteri-brotten, samt de flesta af fylleri- och slagsmåls-förbrytelserne blifvit begångne, dels af kringstrykande personer och dels af allmoge som besökt staden. — Den individ, som i Tabellen finnes upptagen för *sjelfmord*, var anställd som arbetare i en färgeri-fabrik och känd för en stilla, nykter och flitig man. Husliga obehagligheter, hvartill hans oordentliga, på fylleri begifna hustru såges hafva varit orsaken, fördyrade hans af naturen tunga lynne, och efter hvad ransakningen föranleder, har han, under ett anfall af stegrad sinnesoro, störtat sig i den förbi staden flytande å, der hans döda kropp igenfanns.

N:o 25.  
*Borås.*

Af de för tjufnadsbrott sakfällde personer, har *en* efter året förut för begånget snatteri erhållen bestraffning, begått tjufnadsbrott, och *en* efter utstådt vatten och bröd för första resan stöld, få månader därefter, för andra resan föröfvat slik förbrytelse, samt derföre undergått spöstraff. — Orsaken till nämnde brotts tilltagande tvenne senare åren, hårflyter, dels från behovet och dels från medfödd böjelse för vanart; dock skulle troligen tjufnadslasten ofta håmmas, om inom staden eller orten korrektions- eller arbets-inrättning vore att tillgå, der

N:o 26.  
*Christinehamm.*

låttingen kunde i stället för kringstrykande hållas till nyttig sysselsättning. — Fem af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

N:o 29.  
*Halmstad.*

Orsaken till den icke obetydliga skillnad i antalet af fylleribrott emot föregående året, igenfinnes uti den mängd åtal, som, af tillförordnad StadsFiskals egen drift, att icke försumma något tillfälle att inståmma brott af hvad beskaffenhet som helst, under år 1856 blifvit anstaldt emot till staden inkommen allmog; och innebär således det ökade antal af dylika förseelser desto mindre något bevis på sedlighetens aftagande bland detta samhälles innevånare, som numerären af slagsmål, hvilka till det mesta vanligen äro en följd af de förre, i jämförelse med beräkningen för år 1835, minskats från 13 till 8.

N:o 30.  
*Helsingborg.*

De uti kolumnen för brott, hvarföre bestämda rubriker under 2:a klassen saknas, upptagne 4 brott, hafva bestått uti 3 hustjufnader och 1 snatteri från hushonde. — Två af de under 2:dra klassen uppförde brott äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 31.  
*Wenersborg.*

De mot Författningarne om brännvinsbränning och försäljning begångne förbrytelser hafva alla utgjort oloflig brännvinsminutering; och äro desse förbrytelser till största delen föröfvade utaf så kallade lönnkrögare, hvilka, efter den Staden år 1854 öfvergångne brand, betydligt förökats, troligen till följe af det dem, genom tillströmmande arbetsfolk under byggnadstiden, beredda tillfälle till ökad förtjenst. — Uti ofvanberörde förhållande torde äfven orsaken böra sökas dertill, att fylleri- och slagsmålen så betydligt ökats sedan föregående året. — Två af 2:a klassens brott äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 32.  
*Nora.*

Fem af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

---

**Tabellen N:o 4. Rådhus-Rätterne.**

Vid jemförelse emellan 1855 och 1856 års förteckningar å de hos Rådhus-Rätten handlagde Civile Rättegångsårrender, inhåmtas: att antalet af de ifrån Kåmnars-Rätterne våldjade målen ökats: att sålunda hafva, då berörde mål år 1855 utgjorde 265, desse för år 1856 uppgått till 328, och öfverskjutit det föregående årets med 63: att Konkursmålen, som för år 1855 utgjorde 429, för år 1856 deremot endast varit 399, och således med 30 understigit antalet för det föregående året; och att andre tvister, som förevarit, ökat sig med 23, då de år 1855 utgjort 306, och år 1856, 329: varande följaktligen totala tillökningen af mål, som blifvit år 1856 hos Rådhus-Rätten handlagde, utöfver 1855 års antal, ej större än 56. Afgjorde målen 1856 hafva öfverskjutit dem 1855 med 65, de förlikte tvisterne hafva varit 1856, 29 flere än 1855, och antalet af uppskjutne mål har understigit 1856 det för år 1855 med 56. En stor del af de balancerade målen, till antalet 295, består af Konkursaker, uti hvilka antingen proklamada-garne vid årets slut ej intråffat, eller skriftväxlingen dels icke då hunnit fulländas, dels korrt före årets utgång blifvit slutad.

**N:o 1.**  
*Stockholm.*

De fleste brottmål, som förekommit, hafva endast utgjorts af fylleri- och slagsmål, så vanliga på ställen, der en, genom beståndiga skjutsningar förstörd allmog, dageligen sammantråffar. — Den för sjelfmord antecknade, som var drång, 33 år gammal, har under sin lefnad ståndse iakttagit ett stilla, nyktert och ordentligt uppförande, men vekhertad och besvårad af melancholi, har han vid den ringaste motgång visat förtvivlan; äfvensom att han, under sitt sista lefnadsår, lidit af följderna utaf ett fall, dervid, efter hans i lifstiden flere gånger yttrade förmodan, ett refven skall blifvit på honom krossadt. Han fannus med förbundna ögon hafva dränkt sig.

**N:o 2.**  
*Södertelje.*

**N:o 3.***Murtebo.*

Den upptagne sjelfmördaren, som var arbetskarl, hade gjort sig känd för ett i allmänhet stilla och saktmodigt lynne, men ansågs lefva mindre lyckligt med sin hustru, samt förföll på senare åren till fallenhet för dryckenskap, äfvensom deremellan till svärmodighet och grubbel öfver sin belågenhet och framtida utkomst. Sjuklighet tillstötte äfven mot slutet af hans lefnad. — Fyra af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva tillhört annan domsaga.

**N:o 6.***Östhammar.*

I afseende på det större antal förbrytelser, som under år 1836, i jemförelse med de nästförutgångne, ägt rum, upplyser Rådhus-Råttan, att orsaken till en sådan skillnad icke så mycket bör sökas uti sedernas försämring eller tilltagande laglöshet, utan fast mer derutinnan, att under årets lopp förekomne förbrytelser med mera nit än tillförene blifvit beifrade. Dessa förbrytelser hafva dock icke varit af någon svårare beskaffenhet, men till större delen under fylleri begångne, om ock den tilltalade icke alltid kunnat till ansvar derföre fallas. Näringsställesnas antal här i staden är också allt för stort, ty, utom Stadskällare, Likörkammare och Gästgifvaregård samt särskild närings hållande å Frösäkers Hårads här befintelige Tingsställe, finnas härstädes tre tillåtna krogar, hvilka alla synas öfverflödiga uti detta lilla samhälle, der den arbetande klassen vanligen icke besöker sådane ställen för erhållande af mat, utan allenast för brännvins förtäring; och äro desse näringsställen isynnerhet för kringliggande ortens allmog, genom hvars begärlighet till starka drycker de egenligen kunna åga bestånd, högst skadlige, men låra, ty vårr! icke kunna förr än vid nuvarande näringsidkares afgang indragas eller inskränkas. — Det enda under 2:dra klassen förekommande brott är begånget af person från annan domsaga.

**N:o 9.***Enköping.*

Det för fylleribrott upptagne antal personer, med undantag af 3:ne af stadens sämre innevånare, består af allmog ifrån angränsande och

afslägsnare socknar; och har polisens noggranna uppmärksamhet visat ett önskad resultat af återhållsamhet hos den mindre upplysta klassen. — De för snatteri dömda äro kringstrykande Dalfolk, hos hvilka esomof-tast arsenik blifvit i förvar taget och laga åtal ågt rum, samt böter ådömda. — Rådstufvu-Råttén har icke kunnat lemna obemärkt, det stora antal af Smidesbetjent-pass, som från Eskilstuna stad emanera, isynnerhet till Dalfolk, som dymedelst egna sig till ett emot deras rätta yrke stridande näringssätt, hvaraf åfven kringstrykande och ett lättjefullt lefnadssätt af ungdom ofta bedrifves, och förorsakar ett oordentligt uppförande i förening med åtskillige lastfulla utsvåfningar.

I kolumnen för brott, hvilka under 2:dra klassen sakna bestämda rubriker, är en mansperson intagen, som blifvit dömd till böter och offentlig alfbön för ogrundad angivelse inför Rätta derom, att pennin-gar blifvit honom våldsamt frånhånde.

N:o 16.  
*Wishy.*

Det i kolumnen, för under 2:dra klassen orubricerade brott, upp-tagne brott, har bestått uti fylleri, hvarmed den, som 5:dje resan stöld föröfvade, jemväl öfverbevistes och hvilket han påstod orsakade stöl-den, emedan han icke visste hvad han gjorde.

N:o 17.  
*Örebro.*

I likhet med år 1855 innebåra Brottmålsårenderne åfven år 1856 för det mesta fylleri-förbrytelser, föröfvade till största delen af perso-ner som icke hört till stadens befolkning, och egentligast begångne, dels under de tvenne marknaderne hårstådes, dels åfven af bergslags-folk, vid tillfällen då dessa med jernforor besökt staden. — Fyra af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 26.  
*Köping.*

Den i 1:sta klassen upptagne qvinnsperson, en piga, 21 år gammal, som sökte dölja sitt hafvande tillstånd och tillfälligtvis kom att i ens-lighet framföda fostret, hvilket utan att med visshet och emot hennes

N:o 28.  
*Fahlun.*

enträgna bestridande, kunde utrönas hafva blifvit med lif framföddt, hon korrt efter födseln utburit i det ämbar hon vid förlossningen begagnat och tömt i en ho i ladugården åt ett större svinkreatur, som detsamma nästan helt och hållet förtärt, har, såsom orsak till döljandet af sitt hafvande tillstånd, uppgifvit blygsel öfver detta sitt iråkade tillstånd, hvilket hon fastmera trodde sig kunna äfven efter förlossningen hålla doldt, som densamma inträffat vid ett tillfälle, då hon varit ensam i sitt rum och hon dervid förmårkt fostret vara dödt, och hvarom hon, utan att derom anställa någon undersökning, ansåg sig vara förvissad, dels af den lätthet och hastighet, hvarmed hennes förlossning, enligt hennes uppgift, några veckor före den beräknade tiden, skett, och dels deraf att hon någon tid förut skall kånt fostret vara utan lif. Hon har, enligt det för henne utgifne prestbevis, god Christendomskunskap och har gjort sig känd för ett utmärkt godt och troget förhållande såsom tjenstehjon. Vid jämförelse med de föregående årens uppgifter, finnes vål att snatteri- och tjufnadsbrotten år 1856 något ökat sig, hvartill någon egentlig orsak icke kan uppgifvas, emedan desse tillgrepp bestått af obetydligt värde och för det mesta tillfälligtvis blifvit förförade af försvarslösa personer, som, då de funnit sig obemärkte, kunna åtkomna annans, med mindre sorgfällighet förvarad, eller till och med vårdslöst lemnad, egendom, såsom i olåste rum och på ostängde gårdar, icke kunnat emotstå frestelsen; men hvaremot brottens antal i öfrigt för nämnde år icke så obetydligt minskats emot år 1855, hvartill fyllerimålens ringare antal 1856 emot 1855 torde få antagas vara orsaken. Orsaken åter till fylleriets märkbara aflagande, som med skål kan sägas åga rum, åtminstone bland hårvarande bergslagsarbetare, torde finnas dels uti de tätare åtal, som emot fylleriförseelser hår blifvit anställda, och dels uti det helssamma förbudet emot krogskulders lagsökning, hvarigenom den fattige

arbetaren är temmeligen afhållen ifrån att se sine knappa tillgångar utmätas för skuld, som han sällan haft reda på, utan merendels fått bero på krögarens mer eller mindre tillförlitliga uppgift, då det kommit till lagsökning. — Fem af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.

Ehuru antalet af brottmål för år 1856 vida öfverstigit det under nästföregående 5 åren, har moraliteten härstädes likväl icke blifvit försämrad, emedan större delen af dem begåtts af sådane från landsorterna inkomne personer, hvilka under Stadens återuppbyggande efter eldsvådan, nästan under hela året 1836 uppehållit sig här medelst arbete. — Tre af de under 2:dra klassen antecknade brott äro föröfvade af personer från annan domsaga.

N:o 32.  
*Söderhamn.*

Af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva 11 varit från annan domsaga.

N:o 33.  
*Hudiksvall.*

Ehuru brottmålsförteckningen för 1835 upptager 26 individer och 15 brott och förbrytelser mindre än den för år 1856, kan deraf den slutsats dock icke dragas, att brottsligheten inom staden tilltagit, emedan de fleste af 2:dra klassens brott blifvit begångne af personer från annan domsaga, samt de under rubriken "andre förbrytelser med båter belagde" uppförde 26 förseelser, till det mesta bestått uti öfverträdelser af polisförfattningar. Fyllerimålens antal är något mindre än år 1835, men sådant bevisar dock icke, ty värr! fyllerilastens aftagande, emedan erfarenheten lärt, att många af detta slags förbrytelser ej blifva lagförde; likväl kan med säkerhet antagas, att om fylleriet icke minskats, det åtminstone ej tilltagit.

N:o 34.  
*Hernösand.*

Af de för sjelfmord upptagne 2:ne personer har den ena varit Handtverkare och den andra Sjöman. Anledningen till den förres sjelfmord synes hafva varit grubblande och bekymmer öfver sjuklighet

N:o 35.  
*Sundsvall.*

och saknad arbetsförmåga, samt till den sednares, samvetsqual öfver en oordentlig och lastbarandel. — Två af de under 2:dra klassen uppförde brott äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 37.  
Om.

Brottmålen hafva i det hela hvarken af- eller tilltagit vid jemförelse med föregående åren. — Den i Tabellen antecknade Barnamörderskan har under de flere ransakningstillfällen, som förevarit, visat en oerhörd fräckhet och uppstudsighet, samt velat jäfva så väl Barnamörderskans, som Läkarens intyg derom, att hon nyligen, förr än hon blifvit för Rätta ställd, framfödt barn. Det framfödda barnet, hvilkens döda kropp blifvit kastad inom ett plank till en trädgård, har sålunda blifvit om lifvet bragt, att försök först syntes vara gjordt att strypa eller qvåfva detsamma, samt att, då sådant troligen ej snart för sig gått, modren tilldelat barnet slag i hufvudet, emedan hufvudskålen, enligt Läkarens bevis, haft flere sprickor. Klockan omkring 9 e. m. framfödde barnamörderskan fostret uti en portgång vid stora gatan och kl. 11 samma afton infann hon sig uti sitt hemvist samt gick till hvila, utan att någon af dem, som med henne legat i samma rum, kunde märka någon förändring å bemålde missdåderska, som ej klagat öfver något illamående eller annan åkomma eller olågenhet. Morgonen derpå hade hon jemväl uppstigit, utan att gifva minsta anledning till misstanka. Vid sista Rättegångstillfället, då hon omsider erkände brottet, uppgaf hon, att hon, som förut haft ett oäkta lefvande barn, om 7 års ålder, straxt efter det hon märkte sig vara hafvande och barnet haft lif, fattat beslut att afdagataga barnet, emedan hon fruktat för egen och barnens utkomst. Hon hörde till tjenstehjonsklassen, var 32 år gammal, läste skickligt i bok och saknade i öfrigt icke christendoms-kunskap. — Fyra af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.

De Civile målen hafva under de trenne sednast förflutne åren förminskats, och hvartill orsaken otvifvelaktigt är tilltagande vålmåga hos arbetande folkklassen, som genom de hårstådes anlagda Skeppsvarfven hafva jemn arbetsförtjenst, samt derföre kunna nu lättare än förr, utan lagsökningar betala åsamkade skulder.

N:o 39.

*Luleå.*

Uti kolumnen för brott, hvilka under 2:dra klassen sakna bestämda rubriker, äro intagne en man, som blifvit dömd att stå i halsjern såsom bedräglig gäldenär, och en man, som genom förfalskningsbrott bedragit till sig penningar, hvarföre han blifvit dömd att stånda tjufsrätt.

N:o 40.

*Linköping.*

Det upptagna sjelfmordet är begånget af ett tjenstehjon och förorsakats af mjeltsjuk sinnesförfattning och vantrefnad i tjensten. — Fyra brott af de under 2:dra klassen upptagne äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 42.

*Söderköping.*

Brottmålen hafva sedan år 1830 snarare af- än tilltagit, hvartill orsaken må hända torde böra sökas derifrån, att nu mera större tillfälle till arbetsförtjenst inom staden erbjudes och finnes, än tillförene, för den fattigare folkklassen. — Af de under 2:dra klassen upptagne brott äro tvenne begångne af personer från annan domsaga.

N:o 43.

*Wadstena.*

En 17 års gammal Sotarelärning har ljutit döden under omåttligt förtärande af starka drycker. — Tre af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

N:o 44.

*Skenninge.*

Den för sjelfmord antecknade, som var arbetskarl, hade redan för flere år sedan gjort sig känd för svårmodighet och sinnesoro, utan att orsakerne dertill kunnat upptäckas. Gerningen föröfvades å en Söndag, korrt efter sedan den aflidne varit i sällskap med flere personer, hvilka icke kunnat å honom märka någon särdeles ovanlig sinnesstämning. Ehuru den aflidne understundom visade begifvenhet på starka

N:o 46.

*Ekesjö.*

drycker, har sådant icke bevisligen föranlett själfmordet; icke eller fattigdom, enär han, som var barnlös, hade båttre tillgångar än de fleste af hans likar, hvadan hans sinnesbeskaffenhet ansetts såsom enda orsaken. — Sex af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

**N:o 47.**

*Grenna.*

De för brott mot 56 till och med 59 Cap. MissgerningsBalken sakfällde 2:ne till arbetsklassen hörande individer hafva båda kunnat låst i bok och erhållit undervisning i Christendomen. Den för själfmord antecknade Borgare-enka, 75 år gammal, har en längre tid plågats af sinnesoro för sin och de sinas utkomst, i hvilken vända hon antagits hafva afhåndt sig lifvet, medelst strupens öppnande med knif. Anmärkningsvärdt är dock, att den aflidnes vilkor varit ganska goda. — Två af 2:a klassens brott äro begångne af personer från annan domsaga.

**N:o 57.**

*Göteborg.*

En qvinna, 32 år gammal, är vorden sakfälld för brott i 1:sta klassen. Af oloflig beblandelse hafvande, hade hon detta sitt tillstånd icke uppenbarat före födslen, sedermera lagt fostret å lön och dermed vidare så förfarit, att upplysning icke kunnat vinnas, huruvida det blifvit med lif framföddt. — En oförmåga gosse, som, för oloflige tillgrepp, blifvit fem särskilda gånger dömd och med ris agad, var af modren angifven, att hafva, i hennes frånvaro, uppbrutit låset till en byrå-låda och derutur borttagit några henne tillhörige klädespersedlar. Denna förbrytelse fann Rådhus-Råttén icke kunna anses annorlunda, än som bodrägt, hvarför han sakfälldes; och är detta brott upptaget i kolumnen för brott, som under 2:dra klassen sakna bestämda rubriker. — Fyra af de för brott under 2:dra klassen sakfällde individer hafva varit från annan domsaga.

**N:o 59.**

*Marstrand.*

Brottmålen hafva nåra till hälften förminskats mot år 1855, hvar till måhända orsaken kan hämtas från en inskränktare utöfningsrätt af

brännvinsförsäljning. Civile Twistemålen hafva deremot ökats, äfvensom skuldfordringsmål, hvilket är en följd af den här beklagligen rådande fattigdom.

Antalet af brottmålen är, för år 1836, betydligt mindre än för år 1835, och förteckningarne för dessa båda år förete ett lika lyckligt resultat angående fyllerimålen, bland hvilka likväl 2:ne förekomma nu, deruti de sakfällde blifvit dömda för 9:de resan dryckenskap. Båda dessa personer, ännu knappast upphunne medelåldern, äro från Kullings Hårad, men boende helt nära denna stad, och äro ohjelpigt begifne på starka drycker. — Det är ännu icke möjligt att med visshet uppgifva orsaken till brottmålen ringa antal och den beskaffenhet i öfrigt, af hvilken de äro, som blifvit behandlade år 1836. Rådhus-Rätten håller dock före, att båda dessa viktiga omständigheter icke äro en följd af tillfällighet, och att anledningen i första rummet bör sökas uti närliggande orters anlagda och väl vårdade uppfostrings-anstalter, samt Pastors i detta pastorat bemödanden dernäst, att uppmuntra befolkningen till sedlighet. Ett lika beskaffadt förhållande är ock för handen inom staden; men verkningarne af gemensamma bemödanden i den delen äro likväl här betydligt synbara.

N:o 64.  
*Alingsås.*

En man af Borgareståndet och en hustru af Allmogen, hvilka blifvit dömda för brott mot 56 till och med 59 Cap. MissgerningsBalken, hafva båda kunnat låsa i bok och erhållit undervisning i Christendomen.

N:o 66.  
*Ulricehamn.*

Det upptagna sjelfmordet har blifvit begånget af en till arbetsklassen hörande qvinna, hårtill föranledd af mycken tungsinthet och svårmodighet, såsom följd så väl af hennes kroppsliga obotliga lidanden, som af svåra och nedslående motgångar. — Tre af de under 2:a klassen uppförde brott äro begångne af personer från annan domsaga.

N:o 67.  
*Mariestad.*

- N:o 68.** *Lidköping.* Sjelfmördaren var en arbetskarl, emellan 20 och 50 år gammal. Långre tid förr än han slutade sitt lif, hade hos honom förmärkts mycken sinnesoro, den somlige trott böra förklaras från samvetsföbråelse öfver något hemligt brott, men andre åter ansett grundad i ett medfödt lynne, helst fadren några år förut, ehuru känd för ordentlig och redlig vandel, tillskyndat sig döden på enahanda sätt. — Fem af 2:dra klassens brott äro begångne af personer från annan domsaga.
- N:o 71.** *Hjo.* Den anmärkte sjelfmördaren var kopparslagare-lårling, hvilken, efter hvad ransakningen föranleder, af fruktan för straff för begången stöld afhåndt sig lifvet. — Det under 2:dra klassen upptagna brott är begånget af person från annan domsaga.
- N:o 73.** *Malmö.* Den i kolumnen för brott, som under 2:dra klassen saknar bestämda rubriker, upptagna qvinns-person, har blifvit dömd till ansvar för begånget enfalt horsbrott. — Tvenne af de för brott under 2:dra klassen sakfällde hafva varit från annan domsaga.
- N:o 85.** *Sölfsvitsborg.* Brottmålen hafva år 1836 varit dubbelt så många som år 1855, men denna tillökning bör, efter Rådhus-Råttens öfvertygelse, icke sökas i en tilltagande osedlighet hos allmänheten, utan fastmera i då tillförordnade Stadsfiskalens efterlåtenhet att åtala öfvertrådelser. — Tre af de under 2:dra klassen upptagne brott äro begångne af personer från annan domsaga.
-

## Tabell N:o 5.

### Comparations-Tabell öfver Brottmål och Civile Mål vid Rikets Domstolar för åren 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835 och 1836.

| Brott mål.                                                                           | 1830. | 1831. | 1832. | 1833. | 1834. | 1835. | 1836. |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Vid Domstolarne å Landet.                                                            |       |       |       |       |       |       |       |
| <i>Härads-Rätterne:</i>                                                              |       |       |       |       |       |       |       |
| Brott af 1:sta klassen . . .                                                         | 127   | 114   | 101   | 103   | 126   | 102   | 89    |
| nemligen:                                                                            |       |       |       |       |       |       |       |
| Hädelse mot Gud . . . . .                                                            | 3     | 2     | 1     | 1     | 1     | 1     | 2     |
| Mordbrand . . . . .                                                                  | 5     | 9     | 8     | 4     | —     | 6     | 1     |
| Mord och Dråp . . . . .                                                              | 58    | 43    | 42    | 39    | 38    | 25    | 28    |
| Rån och Röfveri . . . . .                                                            | 16    | 17    | 8     | 4     | 12    | 10    | 9     |
| Barnamord . . . . .                                                                  | 19    | 25    | 18    | 15    | 16    | 15    | 10    |
| Brott mot 16 Cap. M. B., utan<br>att lif blifvit uppsåtligen<br>spildt . . . . .     | *     | *     | *     | *     | *     | *     | 13    |
| Andras förgörande genom för-<br>gift . . . . .                                       | 14    | 7     | 3     | 10    | 1     | 4     | 4     |
| Tidslag eller uppsåt dertill .                                                       | 12    | 11    | 13    | 10    | 12    | 14    | 13    |
| Köns förbrytelser, som Lagen<br>i 56 till och med 59 Cap.<br>M. B. omtalar . . . . . | *     | *     | 8     | 20    | 46    | 27    | 9     |

Med \* utmärkes de rubriker, som i Tabellerne för de åren icke förekommit, i anseende dertill att uppgifterne öfver Brottmålen, efter år 1831, blifvit ändrade och mer fullständiga, än under de föregående 2:ne åren, och sedermera från 1836 års början blifvit i åtskilliga delar än ytterligare förbättrade.

|                                                                                           | 1830.         | 1831.         | 1832.         | 1833.         | 1834.         | 1835.         | 1836.         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Brott af 2:dra klassen . . .</b><br>nemligen:                                          | 1,565         | 1,963         | 1,817         | 1,467         | 1,455         | 1,564         | 1,583         |
| Gäckeri med offentliga Guds-<br>tjensten eller förargeligt<br>uppförande derunder . . . . | *             | 40            | 39            | 34            | 36            | 29            | 33            |
| Mened . . . . .                                                                           | *             | *             | 2             | 9             | 3             | 5             | 7             |
| Förbrytelser mot Föräldrar<br>eller Svärföräldrar . . . . .                               | 158           | 122           | 100           | 108           | 147           | 130           | 102           |
| Edsöresbrott . . . . .                                                                    | 44            | 31            | 43            | 27            | 40            | 32            | 30            |
| Tjenstefolks förbrytelser mot<br>Husbönder . . . . .                                      | *             | *             | *             | *             | *             | *             | 34            |
| Kifochmissämja emellan makar                                                              | *             | *             | *             | *             | *             | *             | 64            |
| Försök till Sjelfmord . . . . .                                                           | *             | *             | *             | *             | *             | *             | 3             |
| Förfälskningsbrott . . . . .                                                              | 82            | 85            | 74            | 50            | 58            | 68            | 63            |
| Vållande till annors död . .                                                              | *             | *             | *             | *             | *             | *             | 43            |
| Kyrkotjufnad . . . . .                                                                    | *             | *             | 5             | 6             | 2             | 3             | —             |
| Stölder och Snatterier sam-<br>manslagne . . . . .                                        | 1,281         | 1,685         | 1,554         | 1,233         | 1,169         | 1,297         | 1,159         |
| Brott, för hvilka bestämda<br>rubriker under 2:dra Klas-<br>sen saknas . . . . .          | *             | *             | *             | *             | *             | *             | 45            |
| <b>Förbrytelser under 3:e Klassen</b>                                                     | <b>13,123</b> | <b>13,179</b> | <b>13,220</b> | <b>12,843</b> | <b>14,218</b> | <b>14,144</b> | <b>13,404</b> |
| <b>Bergs-Tings-Rätterne :</b>                                                             |               |               |               |               |               |               |               |
| Stölder och Snatterier . . . .                                                            | *             | 35            | 15            | 38            | 36            | 18            | 17            |
| Brott, för hvilka bestämda ru-<br>briker under 2:dra Klassen<br>saknas . . . . .          | *             | *             | *             | *             | *             | *             | 4             |
| <b>Förbrytelser under 3:e Klassen</b>                                                     | *             | <b>161</b>    | <b>84</b>     | <b>100</b>    | <b>71</b>     | <b>61</b>     | <b>65</b>     |

| Stads-Domstolarne.                                                                            | 1830.      | 1831.        | 1832.        | 1833.      | 1834.      | 1835.        | 1836.        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------|--------------|------------|------------|--------------|--------------|
| <i>Rämnars-Rätterne</i> } <b>Brott af 1:a</b><br><i>Rådhus-Rätterne</i> } <b>klassen . .</b>  | 10         | 25           | 21           | 22         | 13         | 24           | 11           |
| nemligen:                                                                                     |            |              |              |            |            |              |              |
| Hädelse mot Gud . . . . .                                                                     | —          | 2            | —            | 1          | —          | —            | —            |
| Mordbrand . . . . .                                                                           | —          | —            | —            | —          | 2          | 1            | —            |
| Mord och Dråp . . . . .                                                                       | 8          | 13           | 9            | 5          | 5          | 8            | 3            |
| Rån och Rövveri . . . . .                                                                     | 1          | 3            | 2            | 1          | —          | 4            | —            |
| Barnamord . . . . .                                                                           | 1          | 6            | 4            | 5          | 5          | 2            | 2            |
| Brott mot 16 Cap. M.B., utan att<br>lif blifvit uppsåtliga spildt                             | *          | *            | *            | *          | *          | *            | 2            |
| Andras förgörande genom för-<br>gift . . . . .                                                | —          | 1            | 1            | —          | 1          | 2            | —            |
| Tidelag eller uppsåt dertill .                                                                | —          | —            | 2            | —          | —          | —            | —            |
| Köns förbrytelser, som Lagen<br>i 56 till och med 59 Cap.<br>M. B. omtalar . . . . .          | *          | *            | 3            | 10         | —          | 7            | 4            |
| <b>Brott af 2:dra klassen . . .</b>                                                           | <b>778</b> | <b>1,234</b> | <b>1,141</b> | <b>889</b> | <b>880</b> | <b>1,027</b> | <b>1,243</b> |
| nemligen:                                                                                     |            |              |              |            |            |              |              |
| Gäckeri med offentliga Guds-<br>tjensten eller förargeligt upp-<br>förande derunder . . . . . | *          | 7            | 3            | 6          | 3          | 6            | 6            |
| Mened . . . . .                                                                               | *          | *            | 1            | —          | 1          | —            | 3            |
| Förbrytelser mot Föräldrar<br>eller Svärföräldrar . . . . .                                   | 10         | 12           | 15           | 15         | 21         | 4            | 12           |
| Edsöresbrott . . . . .                                                                        | 13         | 27           | 23           | 15         | 17         | 20           | 14           |
| Tjenstefolks förbrytelser mot<br>Husbönder . . . . .                                          | *          | *            | *            | *          | *          | *            | 38           |

|                                                                                              | 1830. | 1831. | 1832. | 1833. | 1834. | 1835. | 1836. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Kif och missämja emellan<br>makar . . . . .                                                  | *     | *     | *     | *     | *     | *     | 45    |
| Försök till Sjelfmord . . . . .                                                              | *     | *     | *     | *     | *     | *     | 6     |
| Förfalskningsbrott . . . . .                                                                 | 78    | 92    | 81    | 58    | 60    | 81    | 87    |
| Vållande till annors död . . .                                                               | *     | *     | *     | *     | *     | *     | 12    |
| Kyrkotjuftnad . . . . .                                                                      | *     | *     | 2     | 1     | —     | 2     | 1     |
| Stöldar och Snatterier sam-<br>manslagne . . . . .                                           | 677   | 1,096 | 1,016 | 794   | 778   | 914   | 923   |
| Brott, för hvilka bestämda ru-<br>briker under 2:dra Klassen<br>saknas . . . . .             | *     | *     | *     | *     | *     | *     | 96    |
| Förbrytelser under 3:dje Klas-<br>sen . . . . .                                              | 4,041 | 4,108 | 5,044 | 5,378 | 5,465 | 5,310 | 5,602 |
| <b>Dom-Rapitten:</b> Upplöste Äkten-<br>tenskap mellan äkta makar .                          | *     | *     | *     | 173   | 146   | 102   | 139   |
| <b>Slotts-Rätterne:</b> För förbrytel-<br>ser sakfällde . . . . .                            | *     | 21    | 75    | 57    | 34    | 43    | 48    |
| <b>Nedre Borg-Rätten:</b> Stöldar . .                                                        | 1     | —     | —     | —     | 1     | —     | —     |
| <b>Fylleri-förbrytelser:</b> Åtalade hos<br>Kongl. Maj:ts Befallnings-<br>hafvande . . . . . | 981   | 1,196 | 1,368 | 2,177 | 2,012 | 1,689 | 1,533 |
| D:o vid Härads- och Bergs-<br>Tings-Rätterne . . . . .                                       | 1,350 | 936   | 957   | 1,088 | 1,215 | 1,121 | 1,216 |
| D:o vid Kämners- och Råd-<br>stufvu-Rätterne . . . . .                                       | 734   | 1,098 | 1,233 | 1,453 | 1,474 | 1,425 | 1,402 |
| <b>Till döden dömda Brottslige . .</b>                                                       | 20    | 21    | 17    | 17    | 16    | 16    | 21    |

|                                                                                                                                     | 1830.  | 1831.  | 1832.  | 1833.  | 1834.  | 1835.  | 1836.  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| <i>Sjelfmord:</i> på Landet . . . . .                                                                                               | *      | 113    | 104    | 125    | 121    | 95     | 139    |
| i Städerne . . . . .                                                                                                                | *      | 46     | 54     | 60     | 41     | 34     | 36     |
| <i>Fångar:</i> dömda på lifstid . . .                                                                                               | 593    | 563    | 567    | 571    | 569    | 574    | 592    |
| „ på vissa år . . .                                                                                                                 | 532    | 444    | 546    | 527    | 521    | 527    | 630    |
| „ på bekännelse . . .                                                                                                               | 18     | 16     | 15     | 13     | 12     | 13     | 12     |
| <i>Korrektionister:</i> af Mankön . .                                                                                               | 1,375  | 1,574  | 2,025  | 1,940  | 1,815  | 1,907  | 1,889  |
| af Qvinnkön . . .                                                                                                                   | 305    | 257    | 280    | 291    | 447    | 257    | 271    |
| <b>Civile Mål.</b>                                                                                                                  |        |        |        |        |        |        |        |
| <i>Härads-Rätterne</i> . . . . .                                                                                                    | 83,157 | 89,307 | 81,099 | 74,443 | 72,514 | 73,187 | 71,312 |
| <i>Bergs-Tings-Rätterne</i> . . . . .                                                                                               | *      | 815    | 722    | 677    | 559    | 383    | 403    |
| <i>Lagmans-Rätterne</i> . . . . .                                                                                                   | 4,217  | 5,338  | 6,076  | 5,384  | 5,075  | 4,955  | 4,975  |
| <i>Rådhus-Rätterne</i> . . . . .                                                                                                    | 6,560  | 6,748  | 6,499  | 5,845  | 5,738  | 5,305  | 4,447  |
| <i>Kämmers-Rätterne</i> . . . . .                                                                                                   | 5,900  | 6,196  | 6,039  | 5,417  | 4,478  | 4,730  | 4,695  |
| <i>Borg-Rätterne</i> . . . . .                                                                                                      | 128    | 131    | 118    | 142    | 117    | 142    | 146    |
| <i>Förlikte Mål</i> före inställelsen vid<br>Härads-, Bergs-Tings-, Lag-<br>mans-, Rådhus-, Kämmers- och<br>Borg-Rätterne . . . . . | 23,618 | 27,453 | 24,296 | 23,025 | 24,038 | 23,764 | 23,562 |
| <i>Förlikte Mål</i> inför nämnde<br>Domstolar . . . . .                                                                             | 6,649  | 7,438  | 8,286  | 6,711  | 6,256  | 6,659  | 7,372  |
| <i>Ronkurser</i> vid: Härads-Rätterne . .                                                                                           | 702    | 694    | 568    | 556    | 525    | 497    | 538    |
| Rådhus-Rätterne . . . . .                                                                                                           | 1,060  | 1,048  | 958    | 823    | 856    | 937    | 857    |
| <i>Skuldfordringsmål</i> vid: Härads-,<br>Kämmers-, Rådhus-, Bergs-<br>Tings- och Borg-Rätterne . .                                 | 53,182 | 57,794 | 54,360 | 46,666 | 45,763 | 47,197 | 47,920 |

|                                                                                                | 1830. | 1831. | 1832. | 1833. | 1834. | 1835. | 1836.  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--------|
| <i>Vådjade Mål</i> vid:                                                                        |       |       |       |       |       |       |        |
| Härads-Rätterne . . . . .                                                                      | 4,476 | 4,924 | 5,910 | 4,776 | 4,432 | 4,872 | 5,001  |
| Lagmans-Rätterne . . . . .                                                                     | 860   | 967   | 1,137 | 1,113 | 1,047 | 1,051 | 1,045  |
| Rådhus-Rätterne . . . . .                                                                      | 412   | 493   | 487   | 423   | 397   | 486   | 473    |
| Kämnars-Rätterne . . . . .                                                                     | 589   | 632   | 683   | 561   | 569   | 634   | 614    |
| Borg-Rätten . . . . .                                                                          | 2     | 5     | 3     | 5     | 1     | 9     | 2      |
| <i>Utsökningsmål</i> : hos Kongl. Maj:ts<br>samtliga Befallningshafvande<br>afgjorde . . . . . | *     | *     | *     | *     | *     | *     | 50,652 |

***T a b e l l   N:o   12.***

**Tabell, som summariskt utvisar antalet af de inom Domsagorne i hvarje Län begångne Brott och därför sakfällde Individer, samt antalet af handlagde Civile Rättegångs-Ärender, upprättad i öfverensstämmelse med hvad General-Sammandraget Tabellen N:o 1 för samtelige Härads-Rätterne utvisar.**

[illegible]

*Anmärkning:* Orsaken, hvarför Summorne å brott och Summorne å sakfällde individer befinnas olika, härleder sig som af Berättelsen inhämtas, derifrån, att i somliga brott *flere* individer varit delaktige, och somliga individer begått brott under en eller flere klasser.

***T a b e l l   N:o   13.***

**Tabell**, som summariskt utvisar antalet af de vid Domstolarne i Städerna afdömde Brottsmål och därför saktäckte Individer, samt antalet af handlagde Civile Rättegångs-Ärender, upprättad i öfverensstämmelse med hvad General-Sammandraget Tabellerne N:o 3 och 4 för samtelige Rådhus- och Kämnars-Rätterne utvisar.

[illegible]



**Tabell, som innefattar jemförelse emellan Kongl. Maj:ts och Rikets Collegiers arbeten, under de sista Tio åren, från och med 1827 till och med 1836.**

|                  | Afgjorde Mål.    |                                 |                   |                  |                     |               |            | Balancerade Mål. |                                 |                   |                  |                     |               |            | Summan af afgjorde och balancerade Mål. |                                 |                   |                  |                     |               |            |
|------------------|------------------|---------------------------------|-------------------|------------------|---------------------|---------------|------------|------------------|---------------------------------|-------------------|------------------|---------------------|---------------|------------|-----------------------------------------|---------------------------------|-------------------|------------------|---------------------|---------------|------------|
|                  | Krigs-Collegium. | Förvaltningen af Sjö-Årenderne. | Kammar-Collegium. | Bergs-Collegium. | Commerce-Collegium. | Kammar-Råden. | S u m m a. | Krigs-Collegium. | Förvaltningen af Sjö-Årenderne. | Kammar-Collegium. | Bergs-Collegium. | Commerce-Collegium. | Kammar-Råden. | S u m m a. | Krigs-Collegium.                        | Förvaltningen af Sjö-Årenderne. | Kammar-Collegium. | Bergs-Collegium. | Commerce-Collegium. | Kammar-Råden. | S u m m a. |
| Å r 1827 . . . . | 11,836           | 1,814                           | 4,202             | 1,116            | 2,180               | 997           | 22,145     | 296              | 28                              | 1,387             | 130              | 221                 | 287           | 2,349      | 12,132                                  | 1,842                           | 5,589             | 1,246            | 2,401               | 1,284         | 24,494     |
| „ 1828 . . . .   | 11,917           | 1,684                           | 3,861             | 1,021            | 2,021               | 1,231         | 21,735     | 347              | 32                              | 1,451             | 120              | 173                 | 409           | 2,532      | 12,264                                  | 1,716                           | 5,312             | 1,141            | 2,194               | 1,640         | 24,267     |
| „ 1829 . . . .   | 11,422           | 1,571                           | 2,869             | 920              | 1,326               | 1,200         | 19,308     | 379              | 31                              | 1,413             | 86               | 86                  | 342           | 2,337      | 11,801                                  | 1,602                           | 4,282             | 1,006            | 1,412               | 1,542         | 21,645     |
| „ 1830 . . . .   | 13,119           | 1,665                           | 2,811             | 909              | 1,431               | 1,254         | 21,189     | 393              | 43                              | 1,313             | 119              | 104                 | 486           | 2,458      | 13,512                                  | 1,708                           | 4,124             | 1,028            | 1,535               | 1,740         | 23,647     |
| „ 1831 . . . .   | 14,156           | 1,868                           | 2,776             | 955              | 1,512               | 1,454         | 22,721     | 403              | 30                              | 1,047             | 104              | 110                 | 493           | 2,187      | 14,559                                  | 1,898                           | 3,823             | 1,059            | 1,622               | 1,947         | 24,908     |
| „ 1832 . . . .   | 13,865           | 1,870                           | 3,192             | 1,022            | 2,389               | 1,451         | 23,789     | 356              | 24                              | 1,925             | 97               | 119                 | 694           | 3,215      | 14,221                                  | 1,894                           | 5,117             | 1,119            | 2,508               | 2,145         | 27,004     |
| „ 1833 . . . .   | 12,615           | 1,599                           | 2,727             | 1,030            | 2,165               | 1,726         | 21,862     | 289              | 31                              | 2,627             | 82               | 140                 | 610           | 3,779      | 12,904                                  | 1,630                           | 5,354             | 1,112            | 2,305               | 2,336         | 25,641     |
| „ 1834 . . . .   | 12,073           | 1,702                           | 2,469             | 1,022            | 2,334               | 1,308         | 20,908     | 334              | 26                              | 2,740             | 85               | 189                 | 799           | 4,173      | 12,407                                  | 1,728                           | 5,209             | 1,107            | 2,523               | 2,107         | 25,081     |
| „ 1835 . . . .   | 11,882           | 1,745                           | 2,532             | 1,076            | 2,205               | 1,653         | 21,093     | 462              | 25                              | 2,809             | 76               | 129                 | 751           | 4,252      | 12,344                                  | 1,770                           | 5,341             | 1,152            | 2,334               | 2,404         | 25,345     |
| „ 1836 . . . .   | 12,581           | 1,941                           | 2,982             | 1,118            | 2,073               | 1,824         | 22,519     | 378              | 20                              | 2,453             | 115              | 158                 | 808           | 3,932      | 12,959                                  | 1,961                           | 5,435             | 1,233            | 2,231               | 2,632         | 26,451     |
| Summa            | 125,466          | 17,459                          | 30,421            | 10,189           | 19,636              | 14,098        | 217,269    | 3,637            | 290                             | 19,165            | 1,014            | 1,429               | 5,679         | 31,214     | 129,103                                 | 17,749                          | 49,586            | 11,203           | 21,065              | 19,777        | 248,483    |

Likalydande med den Tabell, som åtföljt t. f. Justitie-Canzlerns underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 27 October 1837, betygar

ex officio  
L. A. Ekmark.